

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Paler Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

21e jaargang

nummer 1

januari 1998

VAN DE VOORZITTER

Graag neem ik als voorzitter het voorrecht over om het eerste nummer van ons mededelingenblad in het nieuwe jaar te openen. Namens het bestuur wens ik u en de uwen een gelukkig en gezond 1998 toe!

Het is gebruikelijk dat de voorzitter een kort overzicht geeft van de belangrijkste gebeurtenissen in de vereniging uit het afgelopen jaar. Omdat ik pas anderhalve maand geleden ben aangetreden, is dat nu wat moeilijk. Persoonlijk heb ik uitstekende herinneringen aan de excursie naar Alkmaar, Broek in Waterland en De Rijk, alsook aan de lezing door ir. Douma over stationsgebouwen. Ook is belangrijk dat Arnold Verschuyf -met zijn jarenlange ervaring- adviseur van het bestuur wil zijn. Voorts valt te melden dat een zogenaamd dagelijks bestuur (voorzitter, vice-voorzitter, secretaris en penningmeester) is gevormd, dat de vergaderingen van het (algemeen) bestuur voorbereidt.

Recent heeft het bestuur de plannen voor het komende jaar doorgenomen, waarbij in het bijzonder de herdenking van de Vrede van Munster in 1648 aandacht vraagt. Waarschijnlijk zal in april voor de Vrienden van het Prinsenhof en onze leden een lezing worden gegeven over de tentoonstelling die vanaf maart in Museum Het Prinsenhof wordt gewijd aan de schilderkunst ten tijde van de Tachtigjarige Oorlog. Ook wordt druk gestudeerd op de mogelijkheden van een gezamenlijke (meerdaagse) excursie naar Munster en Osnabrück, waar in 1998 veel herdenkingen en tentoonstellingen zullen plaats vinden. De heer Van Noort heeft al veel voorbereidend werk verricht. We hopen u binnenkort nader te informeren.

Enkele ideeën van Arnold Verschuyf worden verder uitgewerkt, zoals de vorming van een Delfia Batavorum-fonds, waarmee initiatieven kunnen worden ondersteund. Zo'n fonds zou gevoed kunnen worden met giften en legaten. Ook de mogelijkheden voor samenwerking met zusterverenigingen in Zuid-Holland worden nagegaan. Weliswaar is Delfia Batavorum één van de grootste verenigingen in Delft, maar in vergelijking met bijvoorbeeld Leiden kan ons ledental nog wel wat omhoog. De fraaie groei in 1997 van 1000 naar 1100 leden hoeft niet te stagneren! Als iedereen één nieuw lid (of huisgenoot!) aanmeldt, hebben we bij de eeuwwisseling 2000 leden. Meer leden maken meer activiteiten mogelijk, maar vergroten ook de kansen om bij te dragen aan behoud en herstel van het culturele erfgoed in onze stad.

Ruim dertig van onze leden zijn enthousiast actief in bestuur en commissies. Uw advies en, zo nodig, steun zal door hen zeer worden gewaardeerd. Nogmaals mijn beste wensen voor 1998.

drs. W.H.M. Aalbers, voorzitter

AGENDA

Maandag 12 januari 1998, aanvang 20.00 uur
Kloosters in middeleeuws Delft door dr. G. Verhoeven.
Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

Woensdag 11 februari 1998, aanvang 20.00 uur: twee lezingen

- De geschiedenis van IJzerhandel Leeuwenberg/Romijn van 1820 tot heden, door de heer J.F.J. Romijn.
 - Een onderzoek naar de geschiedenis van de panden Wijnhaven hoek Peperstraat tot omstreeks 1600, door de heer J.Th. van Leipsig.
- Plaats: Zaal 2B van Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

Woensdag 18 maart 1998, aanvang 20.00 uur
Lezing over een archeologisch onderzoek door drs. E.T. Bult, archeoloog van de gemeente Delft.
De in het vorige convocaat vermelde datum voor deze lezing is dus gewijzigd.

Het thema van de lezingen in januari en februari vindt u elders in dit convocaat.

HET VOLGENDE CONVOCAT ZAL U WORDEN TOEGEZONDEN IN DE TWEDE HELFT VAN FEBRUARI 1998. DE LEZINGEN VAN DE HEREN ROMIJN EN VAN LEIPSIG OP 11 FEBRUARI ZULLEN HIERNA DUS NIET MEER WORDEN AANGEKONDIGD. WILT U DAAROM DE DATUM NU REEDS NOTEREN? HET BESTUUR REKENT OP VEEL BELANGSTELLING VOOR DEZE PUUR DELFTSE ONDERWERPEN.

THEMA VAN DE LEZING OVER DELFTSE KLOOSTERS

Delft telde rond 1500 niet minder dan vijf mannenkloosters en acht vrouwenkloosters. Als opwarmertje van de lezing wordt Delft als kloosterstad gepresenteerd aan de hand van dia's. De hoofdmoot van het verhaal is de geschiedenis van Koningsveld, het oudste klooster van Delft. Dit convent, dat werd bevolkt door adellijke vrouwen, was gelegen ten zuiden van de stad, ongeveer op de plaats waar tegenwoordig De Porceleyne Fles is gevestigd. Uit het rijke archief van Koningsveld is veel te vertellen.

Spreker behandelt onder meer de stichting, het leven in het klooster, de taken van de verschillende functionarissen, de bezittingen en de gebouwen. Hieruit zal duidelijk worden dat Koningsveld niet zomaar een klooster was, maar één van de voornaamste conventen van Holland.

THEMA VAN DE LEZING OVER DE GESCHIEDENIS VAN IJZERHANDEL LEEUWENBERG/ROMIJN

In 1820 besloot Johan Leeuwenberg, die in de Slag bij Waterloo een arm verloor, een ijzerhandel te beginnen aan het Achterom met de bedoeling ijzerwaren te leveren aan het Armamentarium te Delft. Dat lukte, en wel zeer gootscheeps. Al in 1830 werd de zaak uitgebreid met een pand aan de Oude Delft en de Binnenwatersloot. Na 23 jaar als boekhouder bij Leeuwenberg werkzaam te zijn geweest, nam in 1897 de Zouaaf Romijn de zaak over. Vanaf 1938 waren zijn opvolgers gevestigd op de Boterbrug en nog later aan de Papsouwsewaan. De heer Romijn zal in het bijzonder de eerste eeuw van dit stukje Delftse geschiedenis behandelen.

THEMA VAN DE LEZING OVER HET HUIZEN-ONDERZOEK WIJNHAVEN HOEK PEPERSTRAAT

Het pand waarin nu op de begane grond de Rabobank is gevestigd, is ontstaan uit vier gebouwen: Wijnhaven 3 (sinds 1861 "Van Leipsig"); Wijnhaven 1-2 (sinds 1919 idem); Peperstraat 10 (sinds 1897 idem) en Peperstraat 8 (muziekhandel Hees & Co.). De brand in de Peperstraat in maart 1938 was aanleiding tot verbreding van de smalle 'Pepersteeg'. Daarmee veranderde het aanzien van deze straat rigoureus.

Om dit stukje stadshistorie te bewaren heeft spreker enkele jaren geleden de geschiedenis vastgelegd vanuit twee bronnen: het familiearchief "Van Leipsig", waarin veel notariële akten, en de Gemeentelijke Archiefdienst Delft. In 1996 is over het onderzoek een brochure verschenen, waarin de geschiedenis vanaf 1600 is vastgelegd. Deze geschiedenis leidt naar het verhaal hoe de nazaten van zeven generatie's tuinders in Noord-Limburg terecht komen in de kantoorinrichting in Delft.

STICHTING OMROEP DELFT

De heer drs. B.W. Raymakers, lid van de publiciteitscommissie van Delfia Batavorum, vertegenwoordigt sinds november 1997 onze vereniging in de Programma-adviesraad van de Stichting Omroep Delft. In de Programma-adviesraad hebben organisaties zitting die een doorsnede van de Delftse bevolking vormen. Samen fungeren zij als een klankbord voor de lokale omroep.

NIEUWE LEDEN

Mevrouw H.C.M. Kool-Bierhuizen, H. Marsmanlaan 27, 2624 TJ Delft.

De heer E. Lanting, Noordeinde 9, 2611 KE Delft.

De heer G. Penning, Eindstede 10, 2543 BL Den Haag.

Dr. P. Platzeck, Aart van der Leeuwlaan 16, 2624 LD Delft.

NIEUWE BOEKEN

- "Comende van den Dorpe van Maeslant" heet het boek dat de geschiedenis beschrijft van de Maaslandse/Maasluise familie Van der Lely. Het boek bestaat uit twee gedeelten. Het eerste deel beschrijft de familiegeschiedenis vanaf 1548. Het tweede deel bestaat uit een uitgebreide genealogie tot 1997, dat wil zeggen veertien generaties. Hoofdauteur is ir. A.J. Noordam, sinds 1950 lid van Delfia Batavorum! De heer Noordam is daarmee het oudste lid in lidmaatschapsjaren van onze vereniging. Het boek heeft 288 pagina's en ruim 170 foto's en illustraties. De prijs is f 85. Te bestellen bij de heer A. van der Lely, F.D. Rooseveltpaan 1, 2285 EB Rijswijk, telefoon (070) 394 09 51.

- Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van VVV Delft heeft A.P.A. van Daalen een boekje geschreven over de geschiedenis van de VVV en het toerisme in Delft. Met veel foto's, mooie verhalen en anekdotes is het een leuk, historisch boek geworden. Het is te koop voor f 9,95 in de VVV-winkel aan de Markt te Delft.

- De Vereniging van Vrienden van de Synagoge Delft heeft een bundel samengesteld met overdrukken over de geschiedenis van de synagoge aan de Koommarkt 12 te Delft. Inlichtingen bij mevrouw M. Koppenaar, Aaraustraat 19 te Delft.

TENTOONSTELLING

- "Een handdruk van de tijd" heet de tentoonstelling die tot en met 11 januari 1998 is te zien in Museum Het Prinsenhof te Delft. Er wordt een beeld gegeven van de almanak die eeuwenlang in het dagelijks leven onontbeerlijk was en waarin de Delftenaar allerlei gegevens over zijn stad kon vinden.

VARIA

- In convocaat nummer 9 van november/december 1997 berichten wij u dat nieuwe en reeds eerder verschenen deeltjes van de Open Monumenten Reeks verkrijgbaar zijn bij Stichting Open Monumentendag in Amsterdam. Gelukkig zijn deze boekjes, en andere uitgaven die op Delft betrekking hebben, ook dichterbij te koop. U kunt hiervoor terecht in 't Koetshuys aan de Schoolstraat 28-30 te Delft.

- Het Bestuur van het Medisch Farmaceutisch Museum "De Griffioen" heeft plannen om het pand Koommarkt 66, waar thans het museum is gevestigd, in eigendom te verwerven. Hierdoor kan de continuïteit van het museum beter worden gewaarborgd.

Om dit doel te realiseren, vraagt het Bestuur hen die het museum een warm hart toedragen een éénmalige bijdrage te storten op gironummer 1327945 ten name van penningmeester Stichting Medisch Farmaceutisch Museum "De Griffioen", Delft.

Historisch Genootschap Delfia Batavorum

JAARVERSLAG OVER 1996

Het jaar 1996 werd voor Delfia Batavorum gekenmerkt door drie hoogtepunten. Het betrof de viering van het 12de lustrum van de vereniging met een symposium. Verder de aanbidding van een geschenk aan de Delftse bevolking t.g.v. de viering van "Delft 750 jaar Stadsrechten". Als derde punt dient genoemd te worden dat onze vereniging dit jaar het duizendste lid kon begroeten.

Jubileumsymposium

Ter gelegenheid van het 12de lustrum van de vereniging in 1995, besloot het bestuur een symposium "Creatief met Delft" te organiseren en dit begin 1996 te houden, het jaar van "Delft 750 jaar Stadsrechten". Op 27 april kwamen ongeveer 100 leden en genodigden bijeen in het IHE-gebouw aan de Westvest. Na de officiële opening door burgemeester mr. H.V. van Walsum sprak als eerste mevrouw prof.dr. F. Bollerey over "Vermeer, een gezicht op Delft". Om de culturele schat die Delft is en na eeuwen nog weinig aan fascinatie heeft ingeboet, te behouden, pleitte zij voor een zorgvuldige afweging van massatoerisme en het individuele toerisme. Ook is een breed aanbod van publicaties en kaarten over Delft wenselijk. Spreekster stelde verder voor de mogelijkheid te onderzoeken van een permanente expositie van een Hollands interieur uit vroeger eeuwen.

De voordracht van prof.ir. W. Röling had als titel "Gezicht op Delft". Prof Röling stelde dat beschadiging van het beroemde schilderij "Gezicht op Delft" wereldnieuws zou zijn, maar dat met het stadsgezicht zelf achteloos wordt omgegaan. Het wordt veranderd onder het mom van verbetering en economisch belang. Maar plekken als Delft worden zeldzaam en kostbaar en zullen in de toekomst juist een economische motor blijken te zijn.

Mr. C.J.D. Waal besprak in zijn lezing "Delft, Bestuurlijke verbeelding" de eigen identiteit van Delft door zijn rijke cultuur en monumenten. Hierdoor zal er een blijvend onderscheid met Den Haag en Rotterdam zijn. Zowel het gemeentebestuur als de leden van Delfia Batavorum en de Delftse burgers dienen deze unieke stad zorgvuldig te beheren. Zij behoren hierbij elkaar als bondgenoten te ervaren in hun gemeenschappelijke liefde voor de stad.

Als intermezzo werden de lezingen afgewisseld met gedichten over Delft die werden voorgedragen door leerlingen van het Stanislas College te Delft. Hierna werd onder leiding van prof.ir. A.J.H. Haak een geanimeerde forumdiscussie gehouden waarin vragen van de aanwezigen werden beantwoord.

De middag werd besloten met een aperitief dat werd aangeboden door het bestuur.

De lustrumcommissie onder voorzitterschap van prof.dr. J.J. van Loef kan terugzien op een zeer geslaagde bijeenkomst die uitstekend was georganiseerd. Het gebodene werd door de aanwezigen met veel belangstelling gevolgd.

Geschenk ter gelegenheid van Delft 750 jaar Stadsrechten

Ter gelegenheid van de herdenking van "Delft 750 jaar Stadsrechten" werd door de leden van Delfia Batavorum en de regenten van de Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude een cadeau aangeboden aan de Delftse bevolking. Hiervoor werd door onze leden ruim f 9.300,-- bijeengebracht. Het geschenk bestond uit zes glas-in-loodmedaillons die oorspronkelijk deel uitmaakten van twee grote glas-in loodramen in het voormalige gebouw van de Fundatie. Zij werden in 1911 ontworpen door Herman Veldhuis en gemaakt in het Atelier van Gebrand Glas 't Prinsenhof van Jan L. Schouten te Delft. In overleg met de Fundatie werden de ramen, die jaren lang waren opgeslagen, door Glashandel Zantman BV te Delft, in overleg met het Centraal Laboratorium te Amsterdam, gerestaureerd. Na verkregen toestemming van het College van Burgemeester en Wethouders en de Commissie voor welstand en Monumenten werden zij geplaatst in de Weeskamer van het stadhuis.

In een feestelijke bijeenkomst van het College van Regenten van de Fundatie en bestuur en leden van Delfia Batavorum werden de ramen op 4 oktober aangeboden aan burgemeester mr. H.V. van Walsum. Hierbij was ook de burgemeester van Utrecht aanwezig.

Het ledenbestand

Als duizendste lid werd in december ingeschreven mevrouw R. Fornerod. Voor het eerst sinds jaren is het ledental weer gestegen tot meer dan duizend; op 31 december waren 1009 personen lid of gezinslid van onze vereniging. Dank zij de inspanning van velen, in het bijzonder bestuursleden, konden dit jaar 188 nieuwe leden worden ingeschreven. Deze groei is mede te danken aan het beschikbaar zijn van de wervingsfolder ontworpen door de heer P.A. van Koppen van de publiciteitscommissie. Er werden 35 leden uitgeschreven, waarvan vijf wegens overlijden. Om verschillende redenen beëindigden 22 personen hun lidmaatschap, terwijl er acht nalieten hun contributie te betalen, ook na herhaalde verzoeken.

Algemeen

- Op 13 juli overleed na een ziekte van enkele maanden de heer ir. H.H. Vos. De heer Vos was enkele jaren bestuurslid van Delfia Batavorum. Vele jaren vertegenwoordigde hij het genootschap in de Commissie Monumentendag en in de Archeologische Werkgroep. In 1992 werd het jaarboek van Delfia Batavorum opgedragen aan het echtpaar Vos-de Koning als blijk van erkentelijkheid voor hun grote verdiensten voor onze vereniging. Met zijn overlijden betreuren wij het verlies van een belangstellend en meelevend lid dat grote verdiensten voor ons genootschap heeft gehad.

- Na afloop van het symposium op 27 april werd door de voorzitter het erelidmaatschap van onze vereniging uitgereikt aan ir. K.J.H.W. Deen. Het bestuur wilde hiermee zijn

waardering laten blijken voor de jarenlange inzet van de heer Deen voor Delfia Batavorum, met name de organisatie van het 11de lustrum en de publicatie van "Delft wordt modern".

- Eveneens aan het einde van het symposium deelde de voorzitter verder mee dat het bestuur had besloten de Jan Willem Blokpenning toe te kennen aan de redactiecommissie van Delfia Batavorum. De commissie heeft, bijna in ongewijzigde samenstelling, gedurende een reeks van jaren de publicaties van onze vereniging verzorgd.

- In 1995 en 1996 vertegenwoordigde dr. M.A. Verschuyf Delfia Batavorum in de Raad van Advies voor de viering "Delft 750 jaar Cultuurstad".

- De bouwhistoricus, drs J.F. Dröge, gaf in het voorjaar een cursus over de architectuur van historische gebouwen in Delft. De lessen werden gegeven in het gebouw van de Gemeentelijke Archiefdienst, afgewisseld door stadswandelingen en werden door ongeveer 20 belangstellenden gevolgd.

- Op 12 september werd het eerste exemplaar van de Delftse Monumentengids door wethouder ing. W.A.G. van Leeuwen uitgereikt aan de voorzitter van Delfia Batavorum.

- Tijdens de Delftdag op 31 augustus en de Open Monumentendag op 14 september was het bestuur aanwezig met een kraam. Er werden inlichtingen over de vereniging en over Delft gegeven en er werden boeken verkocht. Ook kon een aantal nieuwe leden worden ingeschreven.

- Zoals het plan was zijn dit jaar bijna alle boeken uit het boekenbezit van Delfia Batavorum, die niet op Delft betrekking hebben, aan belangstellenden verkocht.

- Door het bestuur is een wijziging van de statuten voorbereid. Enkele artikelen konden vervallen of werden aangepast. Tijdens de jaarvergadering in 1997 zullen de nieuwe statuten aan de leden worden voorgelegd.

- Aan een aantal leden werd desgevraagd informatie verstrekt over onderzoeken waaraan door hen werd gewerkt.

- De Vereniging Open Monumenten heeft de leden van Delfia Batavorum de mogelijkheid geboden om tegen een sterk gereduceerd bedrag (f 10,-- per jaar) lid te worden van deze vereniging. Meer dan 160 van onze leden maakten gebruik van dit aanbod en ontvangen vier keer per jaar het tijdschrift "Monumenten".

Lezingen

In 1996 werden negen lezingen gehouden, waarvan twee middaglezingen.

- Op 24 januari sprak de heer L.F.J.Z. Bracco Gartner in het gebouw van de Gemeentelijke Archiefdienst over "Delftse pijpenkoppen". De lezinggever is in het bezit van ongeveer 10.000 pijpen, afkomstig uit bodemvondsten en beoefent tabacologie als hobby. De lezing werd herhaald op 31 januari. Na afloop van beide lezingen was er gelegenheid om de tentoonstelling over hetzelfde onderwerp, die was ingericht in het gebouw van de Archiefdienst, te bezichtigen.

- Op 29 februari gaf de stadsarcheoloog, drs E.J. Bult, een lezing over "Archeologie in Delft". Er werd speciale aandacht gegeven aan de functies van de verschillende delen van de stad en aan Delftse bierbrouwerijen.
- Na afloop van de jaarvergadering op 26 maart sprak de gemeentearchivaris, dr G. Verhoeven, over "Delft 750 jaar". In zijn lezing lichtte de heer Verhoeven de tekst van het Delftse stadskeur uit 1246 en de stichting van de stad toe.
- Als inleiding op de excursie naar Gorinchem en Loevestein gaf de heer R.F. van Dijk op 20 mei een lezing over de geschiedenis van Gorinchem.
- Ook de lezing op 3 september door de heer H.A.R. Hovenkamp, oud-slotvoogd van Loevestein, ging vooraf aan de excursie.
- De heer F.W.van Ooststroom verzorgde op 15 oktober een lezing over "Johannes Vermeer en het lachende meisje". In zijn voordracht werd o.a. de betekenis van de topografische kaarten, afgebeeld op de schilderijen van Vermeer, toegelicht.
- Het oorlogsschip "Delft" stond centraal in de middaglezing op 19 november. De geschiedenis vanaf de bouw in 1781 tot de ondergang voor de kust van Kamperduin in 1797 werd besproken door de heer J.B. Fischer Fzn. De lezinggever toonde ook verschillende voorwerpen die recent uit het wrak van het schip waren opgedoken.
- De laatste lezing van het jaar werd gegeven door prof. dr. M.J. van Lieburg. Op boeiende wijze besprak hij de geschiedenis van de wezen- en bejaardenzorg in Delft in vorige eeuwen.

Excursies

- De grote jaarlijkse excursie werd dit jaar niet op een vrijdag en daarop volgende zaterdag georganiseerd, maar op twee zaterdagen. Door de eerste excursie in juni te houden en de tweede in september hadden leden die mogelijk één der keren door vakantie of anderszins verhinderd waren, alsnog gelegenheid mee te gaan. Verder werd verwacht dat het verkeer op zaterdag minder druk zou zijn.
- Op 8 juni en op 28 september werd een uitgebreid bezoek gebracht aan Gorinchem, Slot Loevestein en Woudrichem. Via de Alblasserwaard ging het per bus naar Gorinchem waar onder leiding van een gids een stadswandeling werd gemaakt. Na de lunch werd overgestoken naar Woudrichem en ging het richting Slot Loevestein waar een zeer boeiende rondleiding volgde.
- Op 6 november werd de Kamer van Charitaten bezocht. Na een inleiding door de heer W. Havenaar over de geschiedenis van de Kamer was er gelegenheid om de historische ruimte en de uitgestalde voorwerpen en afbeeldingen te bekijken.

Het bestuur

In de jaarlijkse ledenvergadering op 26 maart namen mevr.mr. G.W.A. de Groot-Op den Brouw en de heer J. Grakist afscheid als bestuurslid. Mevr. De Groot had negen jaar zitting in het bestuur en was statutair niet herkiesbaar. De heer Grakist had

zich na zes jaar zitting niet herkiesbaar gesteld. In de ontstane vacatures werden mevr. W.B.J.I. Leupen-van den Bosch en mevr. M. Poppink-de Kleer gekozen. Zij zullen de excursies organiseren. In oktober trad de heer M.W. Hazeveld toe tot het bestuur. Hij zal ondermeer zorg dragen voor de audio-visuele ondersteuning bij de lezingen.

Mevr. A.M. Bergman heeft zich bereid verklaard het beheer van de bibliotheek op zich te nemen. Met ingang van november zal zij als bibliothecaresse deel uitmaken van het bestuur. Het bestuur verwacht dat het boekenbezit van de vereniging gecatalogiseerd zal worden en over enige tijd weer toegankelijk zal zijn voor de leden.

Publicaties

- Het vijfde jaarboek dat tijdens de jaarvergadering op 27 april verscheen, is door de redactiecommissie opgedragen aan de heer J. Grakist, de scheidende secretaris, voor de consciëntieuze wijze waarop hij jarenlang het secretariaat van Delfia Batavorum heeft vervuld. Het uitstekend verzorgde jaarboekje stond in het teken van de 750 jaar oude stadsrechten van Delft. Het omslag was gelijk aan de wervingsfolder die dit jaar verscheen.

- De teksten van de voordrachten, gedichten en de forumdiscussie die bij het lustrumsymposium werden gehouden, werden gebundeld. Het boekje dat werd verluchtigd met tekeningen door H. Houtzager, werd tegen kostprijs aan belangstellenden aangeboden.

- Het convocaat kreeg dit jaar een nieuwe indeling en opmaak. De redactie verwacht dat het de leesbaarheid zal vergroten. Een andere belangrijke overweging om hiertoe over te gaan was de kostenbesparing die werd bereikt. Het convocaat kan nu voor het grootste deel in eigen beheer worden verzorgd.

W.C.M. Zwennis, secretaris

Jaarverslag van de Commissie behoud Stadsschoon

In het afgelopen jaar kwam de commissie zeven keer bijeen. Gesprekthema was onder meer de parkeerproblematiek in de binnenstad en de voorgenomen bouw van een parkeergarage aan de Nieuwe Langendijk. Inmiddels heeft de gemeente van de bouw van deze garage afgezien. Verder heeft de commissie bij burgemeester en wethouders bezwaar gemaakt tegen de plaatsing van zogenoemde billboards op tal van kruispunten binnen de bebouwde kom. Ook heeft de commissie commentaar geleverd op het verlenen van een sloopvergunning voor het voormalige politiebureau en de naastgelegen "Hazeveldpanden", zonder dat er zicht was op een spoedige goedkeuring van het woningbouwplan dat ter plekke zal worden gerealiseerd. Over de kwaliteit van het plan was de commissie verdeeld. De commissie was aanwezig bij de presentatie van het door architect Gunnar Daan ontworpen plan voor het Zuidpoortgebied. De hier geplande parkeergarages t.b.v. de binnenstad kunnen echter alleen

worden gebouwd als er flink wat winkels bijkomen. Dit zal ongetwijfeld ten koste gaan van de winkels in de binnenstad. Als hiervoor in de plaats het wonen terugkomt zou dit nog niet zo ongunstig zijn, maar gevreesd moet worden dat de horeca het gat vult. Tenslotte heeft de commissie ingesproken op de discussienota over de "ontwikkelingsvisie 1997", een soort gemeentelijk structuurplan, maar dan zonder wettelijke status. In het kader van Delft 750 jaar hebben leden van de commissie bijdragen verzorgd in de aan Delft gewijde nummers van de tijdschriften Heemschut en Monumenten.

F.N. Vroom, secretaris

Bestuur Delfia Batavorum

Voorzitter: dr. M.A. Verschuyf

Secretaris: dr. W.C.M. Zwennis

Penningmeester: ir. J.F. van Heel

Tweede voorzitter: mevr. W. van Reijen-Mienis

Tweede secretaris: mevr. E.M.C. Emeis

Lezingen: P. Koops

Excursies: mevr. W.J.B.I. Leupen-van den Bosch

Excursies: mevr. M. Poppink-de Kleer

Commissie Behoud Stadsschoon: ir. J.G. Wegner

Lid: M.W. Hazeveld

Bibliotheek: mevr. A.M. Bergman

Commissie Behoud Stadsschoon

Ir. J.G. Wegner

Ir. M. Tillema

Ir. J.K. Abels

Mevr. P.C. van der Heijden-Wolfhagen

Ir. B.D. Verbrugge

Ir. F.N. Vroom

Redactiecommissie

Dr. H.L. Houtzager

Dr. P.C.J. van der Krogt

H.W. van Leeuwen

M. van Noort

Dr. M.A. Verschuyf

Jubileumcommissie

Prof.dr. J.J. van Loef

Mevr.mr. G.W.A. de Groot-Op den Brouw

Mevr. W.J.B.I. Leupen-van den Bosch

Dr.ir. M. Tienstra

Publiciteitscommissie

P.A. van Koppen

Drs. B.W. Raymakers

Ereleden

P. Bouwmeester+ (1950)
Mr. en mevr. G.E. van Walsum+ (1951)
Mr. H.E. Phaff (1952)
P.C. Visser+ (1959)
Mr. J. van Oel+ (1969)
Jkvr. dr. C.H. de Jonge+ (1970)
C.D. Goudappel (1976)
A.J.J.M. van Peer+ (1977)
G.G. Kunz+ (1982)
Mevr. J.M. de Wijs-Kamp+ (1984)
Drs. A.J.H. Rozemond (1985)
Ir. K.J.H.W. Deen (1996)

J.W. Blokpenning

D. Wijbenga+ (1993)
Drs. A.J.H. Rozemond (1994)
Oudheidkundige Werkgemeenschap Delft (1995)
Redactiecommissie Delfia Batavorum (1996)

RESULTAAT 1996

BEGROTING 1997

BATEN	RESULTAAT 1996	BEGROTING 1996	BEGROTING 1997
<u>organisatie</u>			
101. contributie	21.895,00	19.000,00	23.000,00
102. subsidie jaarboek	3.000,00	3.000,00	0,00
103. creditrente rek. courant	17,26	0,00	0,00
104. creditrente dep. rek.	3.628,66	2.500,00	2.000,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	28.540,92	24.500,00	25.000,00
<u>activiteiten</u>			
111. foto's Jaarboek 1996	0,00	0,00	2.000,00
123. lezingen; verkoop koffie	502,80	400,00	400,00
124. excursies	5.700,00	6.500,00	6.500,00
125. jaarboek; verkoop	1.055,80	50,00	1.600,00
127. boeken; verkoop	2.503,45	550,00	200,00
129. lustrum; verkoop boek	420,00	0,00	100,00
130. advertenties jaarboek	1.750,00	2.000,00	3.500,00
131. Delft 750	915,00	0,00	0,00
135. Delft 750; uit reservering	8.514,19	0,00	0,00
137. lustrum; uit reservering	10.159,93	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	31.521,17	9.500,00	14.300,00
<u>algemeen</u>			
146. Blokfonds	139,90	0,00	0,00
157. legaat	5.000,00	0,00	0,00
159. onvoorzien	1.008,15	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	6.148,05	0,00	0,00
TOTAAL BATEN	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	66.210,14	34.000,00	39.300,00

LASTEN	RESULTAAT 1996	BEGROTING 1996	BEGROTING 1997
<u>organisatie</u>			
203. girokosten	103,75	0,00	100,00
205. vergaderkosten	199,20	400,00	200,00
206. secretariaatskosten	979,30	675,00	1.100,00
208. ledenadministratie	1.123,48	1.250,00	1.350,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	2.405,73	2.325,00	2.750,00
<u>activiteiten</u>			
211. cursus	550,00	0,00	0,00
221. convocaat; aanmaak	3.399,48	3.500,00	3.500,00
222. convocaat; verzending	3.412,78	3.000,00	3.700,00
223. lezingen	2.533,53	2.000,00	2.700,00
224. excursies	5.810,75	6.500,00	6.500,00
225. jaarboek; aanmaak	10.650,10	12.000,00	12.500,00
226. jaarboek; verzending	478,33	800,00	800,00
227. boeken; aankoop	137,20	450,00	1.100,00
228. lustrum; reservering	1.000,00	1.000,00	1.000,00
229. lustrum; symposium	10.579,93	0,00	0,00
231. Delft 750	9.595,98	300,00	0,00
234. archeol. publ.; reserv.	5.000,00	0,00	0,00
237. lustrum; res. uit boekverk.	2.366,25	0,00	0,00
238. jaarb.; reserv. uit result.	3.602,37	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	59.116,70	29.550,00	31.800,00
<u>algemeen</u>			
241. representatiekosten	337,45	300,00	700,00
242. publiciteitskosten	740,25	200,00	2.200,00
243. abonn. en lidmaatschappen	440,50	350,00	450,00
246. Blokfonds	63,75	75,00	75,00
252. externe contacten	0,00	900,00	900,00
259. onvoorzien	0,00	300,00	425,00
260. voordelig saldo	3.105,76	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	4.687,71	2.125,00	4.750,00
TOTAAL LASTEN	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	66.210,14	34.000,00	39.300,00

DEL FIA BATAVORUM

20 februari 1997

BALANS 1996 (1995)

ACTIVA		31-12-1996	31-12-1995
<u>Geldmiddelen</u>			
a. Kas	49,65		
b. Postrekening	3.476,68		
c. Leeuwrekening	52.000,00		
		55.526,33	
d. Blokfonds	8.023,27		
		8.023,27	73.378,77
<u>Vorderingen</u>			
a. contributie	355,00		
b. verkoop jaarboeken	66,00		
c. vergoeding aankondiging	112,20		
d. contributie VOM 1996	1.540,00		
e. van Blokfonds	139,90		
		2.213,10	671,85
<u>Voorraad</u>			
a. enveloppen	2.850,56		
		2.850,56	
TOTAAL ACTIVA		68.613,26	74.050,62
<hr/>			
PASSIVA			
<u>Schulden</u>			
a. secretariaatskosten	55,50		
b. verzending lustrumboeken	63,00		
c. zaalhuur lezing november	41,13		
d. zaalhuur lezing december	305,00		
e. girokosten december	39,01		
		503,64	4.167,79
<u>Vooruitontvangen posten</u>			
a. contributie 1997	205,00		
b. inschr. nieuwjaarsbijeenkomst	325,00		
c. bijdr. foto's Jaarboek 1996	1.175,00		
		1.705,00	75,00
<u>Fondsen en reserveringen</u>			
a. Blokfonds	8.023,27		
b. Reservering jaarboeken	17.602,37		
c. Lustrumfonds	4.132,26		
d. Fonds archeol. publicatie	5.000,00		
		34.757,90	41.266,87
TOTAAL PASSIVA		36.966,54	
VERMOGEN		31.646,72	45.509,66
VOORDELIG SALDO		3.105,76	
		28.540,96	28.540,96

OVERZICHT FONDSSEN EN RESERVERINGEN 1996

<u>BLOKFONDS</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1996	7.826,24	
Rente 1996	260,78	
Aanmaak oorkonde		63,75
Saldo 31-12-1996		8.023,27
	<u>8.087,02</u>	<u>8.087,02</u>

<u>JAARBOEKFONDS</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1996	14.000,00	
Reservering uit resultaat 1996	3.602,37	
Saldo 31-12-1996		17.602,37
	<u>17.602,37</u>	<u>17.602,37</u>

<u>LUSTRUMFONDS</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1996	10.925,94	
Reservering algemeen	1.000,00	
Reservering uit verkoop boeken	2.366,25	
Besteding 1996		10.159,93
Saldo 31-12-1996		4.132,26
	<u>14.292,19</u>	<u>14.292,19</u>

<u>DELFT 750</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1996	8.514,19	
Bestedingen 1996		8.514,19
Saldo 31-12-1996		0,00
	<u>8.514,19</u>	<u>8.514,19</u>

<u>FONDS ARCHEOLOGISCHE PUBLICATIE</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1996	0,00	
Legaat	5.000,00	
Saldo 31-12-1996		5.000,00
	<u>5.000,00</u>	<u>5.000,00</u>

RESULTATENREKENING 1996 EN BALANS 1997

Het resultaat over 1996 is een voordelig saldo van f 3.105,76. Een aantal posten wijken meer of minder af van wat begroot was. Een nadere toelichting hierop volgt hieronder.

Organisatie

Het ledental is in 1996 flink gestegen en wel met 186 leden, terwijl 35 leden hun lidmaatschap opzegden. Hierdoor kwam er bijna f 3.000,- meer aan contributie binnen.

Er is in 1996 een legaat ontvangen dat besteed zal worden aan een archeologische publicatie en derhalve daarvoor is gereserveerd.

De rente-opbrengst voor 1996 was wegens de lage rentestand voorzichtig begroot, maar heeft toch meer opgebracht dan was voorzien.

Aktiviteiten

De kosten voor de jaarlijkse excursie, (naar Loevestein) waren hoger dan de inkomsten. Het streven is altijd deze excursie kostendekkend te laten zijn, doch het heeft ons dit jaar f 110,75 gekost.

De kosten voor het aanmaken van het convocaat zijn dit jaar binnen de begroting gebleven, ondanks het feit dat er, behoudens een lustrumconvocaat, 9 convocaten zijn verschenen, in plaats de van geplande 8. De verzending van de 9 convocaten heeft door dat extra convocaat meer gekost dan was geraamd.

De uitverkoop van boeken uit de bibliotheek heeft, mede door het symposium en de goed bezochte lezingen, netto f 2.366,25 opgebracht en is toegevoegd aan het lustrumfonds. Er is nog een klein aantal interessante boeken over, dat tijdens lezingen te koop wordt aangeboden.

De inzameling voor het "geschenk Delft 750 jaar" heeft uiteindelijk bijna f 9.600,- opgebracht.

De kosten voor de aanmaak van het jaarboek 1995 zijn ruim f 1.000,- onder de begroting gebleven en ook de kosten voor de verspreiding er van zijn lager dan begroot. Dat laatste is het gevolg van het feit dat een groot aantal boeken niet per post is verzonden maar voor een belangrijk deel door bestuursleden werd verspreid.

Algemeen

De publiciteitskosten waren hoger omdat in het kader van de ledenwerving een flink aantal aanmeldingskaarten is bijgevoegd.

Aan externe contacten lijkt niets gedaan te zijn volgens de resultatenrekening. Niets is minder waar, zij het dat de geplande jaarlijkse bijeenkomst met de leden van diverse commissies een maand is uitgesteld en derhalve in 1996 terecht kwam.

De balans

In de balans is onder meer het saldo per 31 december 1996 van een vijftal fondsen weergegeven.

Een overzicht van deze fondsen is apart weergegeven.

BEGROTING 1997

De begroting voor 1997 is een sluitende begroting op f 39.300,- aan inkomsten en aan uitgaven.

De begroting is gebaseerd op circa 1000 leden en het handhaven van de contributie van f 25,- voor een gewoon lid, f 10,- voor een gezinslid en op het kostendekkend organiseren van excursies. Een nadere toelichting volgt hieronder.

Organisatie

Verwacht wordt dat ook in 1997 het aantal leden zal stijgen, zij het niet zo spectaculair als in 1996.

De rente is nog steeds laag en de gedaalde activa dwingen rekening te houden met een rente-opbrengst van f 2.000,-. De uitgaven zijn aangepast aan de realiteit, die blijkt uit de thans voorhanden zijnde resultaten van 1996. In de posten secretariaatskosten en ledenadministratie is ook rekening gehouden met de gestegen frankeerkosten.

Activiteiten

In deze begroting is er van uitgegaan, dat het aanbod van lezingen en excursies overeenkomt met dat van 1996.

De kosten voor de aanmaak van het jaarboek zijn hoger dan gebruikelijk omdat rekening is gehouden met het plaatsen van een aantal kleurenfoto's van de glas-in-loodramen. De kosten voor het plaatsen van deze kleurenfoto's worden voor een deel gedragen door de Fundatie van Vrijvrouwe van Renswoude.

De gebruikelijke subsidie van f 3.000,- van de Archiefdienst voor het jaarboek is vervallen. In plaats daarvan kon een post van f 1.600,- worden genoteerd voor afname van jaarboeken door de Archiefdienst. Als financiële aanvulling daarop is het aantal adverteerders uitgebreid, waarvan een opbrengst van f 3.500,- wordt verwacht.

Omdat in 1995 is begonnen met de verkoop van de niet op Delft betrekking hebbende boeken van de bibliotheek, is in deze begroting nog een post van f 200,- opgenomen als netto opbrengst van de verkoop van het restant. De netto-opbrengst zal, zoals eerder is vastgesteld, worden toegevoegd aan het lustrumfonds.

Omdat het beheer van de bibliotheek dit jaar nieuw leven wordt ingeblazen zal ook rekening moeten worden gehouden met de aankoop van fors aantal nieuw verschenen boeken. Daarvoor is een post van f 1.100,- opgenomen.

Algemeen

De in 1995 gemaakte wervingsfolder, waarvan er nog slechts enkele zijn, zal worden vervangen door een nieuwe, eenvoudiger exemplaar, waarvan het de bedoeling is deze tegelijk met de laatste aflevering van "Ach Lieve Tijd" te verspreiden. Daarom is in de post publiciteitskosten een bedrag van f 2.200,- opgenomen.

HISTORISCH GENOOTSCHAP DELFIA BATAVORUM

VERSLAG VAN DE 61e LEDENVERGADERING VAN HET HISTORISCH GENOOTSCHAP DELFIA BATAVORUM OP 26 MAART 1996 IN DE KAPELLEZAAL VAN HET REINIER DE GRAAF GASTHUIS TE DELFT

1. Opening

De voorzitter, dr. M.A. Verschuyf, opent de vergadering en heet de circa 90 aanwezigen en met name dr. G. Verhoeven welkom. Deze zal na de pauze een voordracht zal houden met als titel "Delft 750 jaar". De voorzitter deelt mede dat mevrouw E.M.C. Emeis wegens ziekte verhinderd is aanwezig te zijn.

2. Verslag van de Algemene Ledenvergadering op 15 maart 1995

Het verslag wordt zonder wijzigingen goedgekeurd, onder dankzegging aan mevrouw G. de Groot-Op den Brouw.

3. Jaarverslag over 1995 van de secretaris

Naar aanleiding van het verslag vraagt de heer Van Loef of het verstandig is dat de Commissie Behoud Stadsschoon (CBS) bijna uitsluitend kritiek uitoefent op de voorstellen van de gemeente. Als voorbeeld noemt hij de opmerkingen over de overkapping van de kruidentuin van het Prinsenhof. Na de gereedkoming is deze ingreep in het algemeen toch enthousiast ontvangen. Om geen goodwill te verliezen dient dat dan ook door de CBS bij de gemeente erkent te worden. Namens de CBS antwoordt de heer J. Wegner dat het geleverde commentaar uitvoerig is overwogen en dat z.i. in deze zaak goed is gehandeld. Het plan is n.a.v. de kritiek van de CBS door de gemeente bijgesteld. Verder merkt hij op dat ook de Rijksdienst Monumentenzorg en de gemeentelijke Monumentendienst bezwaren tegen het plan hadden.

Mevrouw N. Koper heeft grote bezwaren tegen de doorgangen die in het Prinsenhof zijn gemaakt om vanuit het gebouw de vroegere kruidentuin te kunnen bereiken. Zij acht dit een aantasting van een historisch gebouw dat tevens een precedent voor verdere ingrepen kan zijn. Zij is teleurgesteld dat Delfia Batavorum geen kritiek of commentaar op deze wijziging heeft geleverd. De heer Wegner antwoordt dat op verzoek van de gemeente de CBS bij het vooroverleg was betrokken. Uitgaande van het gegeven dat de kruidentuin overdekt zou worden en vanuit het gebouw bereikbaar moest zijn, had de commissie geen bezwaar tegen de doorbraken. Mevrouw W. van Reijen merkt nog op dat het Prinsenhof een "werkgebouw" is waarin veranderingen nodig kunnen zijn om het bruikbaar te houden.

Het jaarverslag wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de secretaris.

4. Financieel jaarverslag over 1995 van de penningmeester

Naar aanleiding van een vraag over de kosten voor het uitgeven van het jaarboek antwoordt de penningmeester dat in de

begroting een aantal posten is opgevoerd waaruit dit jaar de drukkosten grotendeels betaald kunnen worden. Het zijn echter geen structurele inkomsten. Een voorzichtig financieel beleid is daarom noodzakelijk, ook omdat de gemeentelijke subsidie aan Delfia Batavorum waarschijnlijk zal afnemen.

Mevrouw A.C.M. Kreuger-Schulz verklaart mede namens de andere leden van de kascommissie, mevrouw N. Koper en de heer M.J. Dijkgraaf, dat de financiële administratie is gecontroleerd en in orde bevonden. Op voorstel van de voorzitter wordt door de aanwezigen onder dankzegging décharge van de penningmeester verleend.

In de plaats van mevrouw A.Kreuger wordt benoemd als lid van de kascommissie mevrouw M. Tienstra-Schonholzer.

5. Begroting voor 1996

De begroting voor 1996 geeft geen aanleiding tot vragen en wordt goedgekeurd onder dankzegging door de voorzitter aan de penningmeester voor de verrichte werkzaamheden.

6. Bestuursverkiezing

De voorzitter dankt de beide aftredende bestuursleden, mevrouw G.W.A. de Groot-Op den Brouw en de heer J. Grakist voor het vele werk dat zij in hun bestuursperiode voor de vereniging hebben verricht. Mevrouw De Groot heeft negen jaar deel uitgemaakt van het bestuur en vele malen met veel succes de jaarlijkse excursies georganiseerd. Zij had ook een belangrijke rol in de organisatie van de symposia die Delfia Batavorum in 1990 en 1996 heeft gegeven.

De heer Grakist heeft zes jaar het secretariaat van het genootschap vervuld. De voorzitter acht de functie van secretaris de zwaarste in het bestuur (en zijn eigen functie de plezierigste!). Onder applaus van de aanwezigen overhandigt hij beide aftredende bestuursleden een cadeau, nl. een kleurenlitho van een Delfts stadsgezicht.

Het bestuurslid de heer W.C.M. Zwennis is het afgelopen jaar door de scheidende secretaris ingewerkt en zal met ingang van 27 maart 1996 het secretariaat op zich nemen. Verder wordt voorgesteld als nieuwe bestuursleden te benoemen de dames W.B.J.I. Leupen-van den Bosch en M. Poppink-de Kleer. Er zijn geen tegencandidaten voorgedragen. De aanwezigen stemmen met applaus in met deze benoemingen.

7. Aanbieding van het jaarboek 1995 door de voorzitter van de Redactiecommissie, dr. H.L. Houtzager

Dr. Houtzager vindt het een goede traditie om op de jaarvergadering het jaarboek te presenteren. Hij memoreert dat dit jaar het vijfde jaarboek van Delfia Batavorum verschijnt. Het heeft een gewijzigd omslag gekregen, n.l. dat van de folder die is ontworpen door de heer P.A. van Koppen. Behalve de vaste rubrieken bevat het boek deze keer een belangrijk artikel van K. van Kruining en G. Verhoeven. Het betreft de vertaling van de Delftse stadsoorkonde van 1246. Dr. Houtzager

is de auteurs erkentelijk dat zij het jaarboek de primeur van hun artikel hebben willen geven.

De redactiecommissie heeft besloten om het jaarboek 1995 op te dragen aan de aftredende secretaris de heer J. Grakist die veel werk voor het genootschap heeft gedaan. De heer Grakist is bijzonder verrast met deze toekenning. Hij verklaart het werk voor Delfia Batavorum altijd met veel plezier gedaan te hebben en is de redactiecommissie zeer erkentelijk voor zijn gebaar. De voorzitter bedankt hierna de redactiecommissie voor het vele werk dat is gedaan om wederom een fraai verzorgd jaarboek uit te brengen.

8. Voorstel om over te gaan tot wijziging van de statuten

Het bestuur stelt voor om de statuten op een aantal punten te wijzigen. De naam van onze vereniging zal voortaan zijn "Historisch Genootschap Delfia Batavorum". Andere wijzigingen betreffen o.a. het afschaffen van de leeftijdsgrens voor bestuursleden en de wijze van royement van wanbetalers. De heer Tienstra stelt voor om de statuten niet te wijzigen. Hij acht wijziging niet noodzakelijk. Het kost alleen maar geld. De voorzitter verklaart dat de aanpassing juridisch noodzakelijk is en dat met de wijzigingen de statuten weer up-to-date worden. Na de vakantieperiode zal het bestuur op de zaak terug komen.

9. Overige bestuursvoorstellen en-mededelingen

- Van het oud-lid van Delfia Batavorum, wijlen de heer J. van Oel is een legaat ontvangen van f 5000,- bestemd voor archeologisch onderzoek. De stadsarcheoloog, de heer E. Bult, heeft een voorstel gedaan om een publicatie te verzorgen over het archeologisch onderzoek dat is uitgevoerd aan het Rietveld.
- De aanbidding van het lustrumgeschenk van Delfia Batavorum en de regenten van de Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude aan de Delftse bevolking zal waarschijnlijk in september 1996 plaats vinden. Het betreft zes glas-in-lood ramen die worden geplaatst in de weeskamer van het stadhuis.
- De publiciteitscommissie heeft een wervingsfolder, ontworpen door de heer P.A. van Koppen, laten drukken. Alle leden hebben inmiddels een exemplaar ontvangen. De voorzitter spoort de aanwezigen aan te trachten m.b.v. de folder nieuwe leden te werven.
- De voorzitter stelt voor om tijdens het symposium op 27 april 1996 de heer K.J.H.W. Deen te benoemen tot erelid van Delfia Batavorum. De heer Deen is jarenlang bestuurslid geweest en heeft bij de organisatie van het lustrum in 1990 belangrijk werk gedaan. Verder is hij lid geweest van de CBS en van de monumentencommissie. De vergadering stemt met applaus in met dit voorstel.
- De heer Van Loef deelt mede dat deelnemers aan het symposium op 27 april 1996 zich schriftelijk dienen aan te melden. Leerlingen van het Stanislas College zullen als intermezzo

tussen de lezingen enkele gedichten voordragen. Na afloop van het symposium zal de aanwezigen een aperitief worden aangeboden.

10. Rondvraag

Door een der aanwezigen wordt voorgesteld om, als de overkapping van de kruidentuin als geslaagd wordt beschouwd, dit in een brief aan de gemeente te laten weten. Hierin dient dan ook vermeld te worden dat Delfia Batavorum een bijdrage heeft geleverd aan het uiteindelijke resultaat.

11. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde dankt de voorzitter de aanwezigen voor hun bijdragen aan de gedachtenwisseling en sluit de vergadering.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Paler Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

21e jaargang

nummer 2

februari 1998

THEMA VAN DE LEZING DOOR DE HEER EPKO BULT OP 18 MAART

De laatste dertig jaar zijn veel opgravingen verricht op voormalige kasteelwerven. Dit onderzoek vond echter zelden plaats van uiteengeïntegreerde wetenschappelijke vraagstelling en met een vergelijkbare methodiek. De opgravers waren stadsarcheologische diensten en verscheidene archeologische werkgroepen en historische genootschappen. Bovendien speelde ook het toeval een grote rol in de ontdekking van sommige kasteelwerven. Het is tijd om de balans op te maken van al dit onderzoek, zodat toekomstige opgravingen in de regio gesignaleerde problemen en lacunes kunnen opvullen.

In de voordracht zal de huidige stand van zaken worden belicht. Aan de hand van voorbeelden van verschillende opgravingen zal met behulp van dia's achtereenvolgens de regionale betekenis van kastelen worden behandeld, met name hun mogelijke rol in de 12e eeuwse (her)ontginning van het gebied, hun rol op ambachtsniveau als bestuurlijk centrum, en hun functie als woonplaats en bedrijfscomplex voor de lokale elite.

De spreker heeft -min of meer bij toeval- verscheidene kasteelplaatsen archeologisch onderzocht. Vanzelfsprekend zullen de meeste voorbeelden betrekking hebben op het eigen onderzoek dat hij heeft verricht als amateur-archeoloog, student en als gemeentelijk archeoloog van Delft.

EXCURSIE NAAR MÜNSTER

In dit convocaat vindt u de eerste mededeling over een driedaagse excursie die de besturen van Delfia Batavorum en de Vrienden van Het Prinsenhof dit najaar gezamenlijk organiseren.

Hoewel november nog ver weg lijkt, is de belangstelling voor de verschillende evenementen die gedurende dit jaar in Münster worden georganiseerd bijzonder groot. Het was daarom nodig nu reeds vervoer en hotelaccommodatie te reserveren.

Het programma voor de trip zal in volgende convocaten uitgebreid aan de orde komen. Maar het beloven bijzondere dagen te worden!

U kunt zich nu al aanmelden om mee te gaan. Zie hiervoor de mededeling elders in dit convocaat.

AGENDA

Woensdag 18 maart 1998, aanvang 20.00 uur
Kastelenonderzoek in het Hoogheemraadschap van Delfland, door drs. Epko J. Bult.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (gebouw H). Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Het thema van de lezing is elders in dit convocaat vermeld.

Bijzonderheden over de lezing in april worden vermeld in convocaat 3 van maart 1998.

Dinsdag 12 mei 1998, aanvang 20.00 uur
Jaarvergadering. Na de pauze zal prof.dr. J.J. van Loef een lezing geven.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (gebouw H). Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Zaterdag 27 juni en zaterdag 19 september 1998
Jaarlijkse excursie naar Kasteel Huisberg in 's Heerenberg en Kasteel Anholt in Isselburg in Duitsland.

Zaterdag 12 september 1998
Open Monumentendag

Vrijdag 6 t/m zondag 8 november 1998
Excursie naar Münster

LEZING VAN DR. G. VERHOEVEN OP 12 JANUARI 1998

De belangstelling voor de lezing over Kloosters in middeleeuws Delft op 12 januari 1998 heeft het bestuur bijzonder, maar ook aangenaam, verrast. De zaal was te klein en er waren niet genoeg stoelen. Bijna 150 personen hebben naar de lezing geluisterd, waarvan enkelen zelfs staande! Waarschijnlijk was de opkomst een record.

Het bestuur wil hen die hierdoor ongemak of moeilijkheden hebben ondervonden graag zijn excuses aanbieden. Het blijft moeilijk om vooraf het aantal belang-

stellenden voor een lezing te schatten. In de toekomst zullen wij trachten overvolle zalen te voorkomen door zonnig uit te kijken naar grotere ruimten.

ALS LID HEBBEN ZICH AANGEMELD:

De heer en mevrouw G.L.M. Braat-van Vuurden, Oude Delft 164, 2611 HG Delft.

Mevrouw H.B.M. Breedveld, Gasthuislaan 214, 2611 RC Delft.

De heer en mevrouw R.G. Bruinsma, Koornmarkt 58, 2611 EH Delft.

De heer mr. E.D. Drok, Oude Delft 58, 2611 CD Delft.

Mevrouw H.P.J. Franken-Huitema, H. Marsmanlaan 37, 2624 TJ Delft.

De heer M.C. de Geus en mevrouw B.I. Wijbenga, Voorstraat 70, 2611 JS Delft.

Mevrouw J. de Groot, Noordeinde 14, 2611 KH Delft.

Mevrouw L.C. v. Heeckeren, Delftweg 162, 2289 BG Rijswijk.

Mevrouw M.T. v. Helmond en de heer D. Stroomberg, Markt 17, 2611 GP Delft.

De heer A. v.d. Hoorn, Koornmarkt 66A, 2611 EJ Delft.

Mevrouw L.J. Houtman, v. Beresteynstraat 59, 2614 EA Delft.

Mevrouw A.P. Jansen, Gashouderpad 23, 2611 MS Delft.

De heer H. Kloostra, Strawinskylaan 31, 2625 NC Delft.

De heer en mevrouw J.A. v.d. Leeuw-van Leeuwen, Oude Delft 153, 2611 HA Delft.

De heer F.H. Mischgofsky, Koornmarkt 20F, 2611 EG Delft.

Mevrouw M.A. Mokveld-v.d. Plank, C. Fockstraat 59, 2613 DD Delft.

De heer H.J. Oldekamp en mevrouw A.M.G.C. Hoevenaars, Voorstraat 65, 2611 JL Delft.

Mevrouw G. Rossel, Abtswoudseweg 183, 2627 AK Delft.

Mevrouw M.W.G. Rijkée-Berkhout, Oranje Plantage 40, 2611 TK Delft.

Mevrouw W. Selman, Brabantse Turfmarkt 31, 2611 CL Delft.

De heer J.W.S. Verhoeff, Verwersdijk 97A, 2611 NG Delft.

Het bestuur heet u allen hartelijk welkom!

BIBLIOTHEEK

Sinds enige maanden staat de bibliotheek van Delfia Batavorum weer ter beschikking van onze leden. Elke laatste vrijdag van de maand tussen 19 en 20 uur is mevrouw An Bergman, onze bibliothecaresse, aanwezig in de bibliotheek aan de Kruisstraat.

Een nieuwe uitgebreide catalogus ligt daar en bij de lezingen ter inzage en is voor f 5 te koop bij mevrouw Bergman (tel. 015-212 29 28). Op dit nummer kunt u ook door u gewenste boeken aanvragen die dan volgens afspraak worden geleverd. Leden die slecht ter been zijn kunnen de boeken thuis bezorgd krijgen, mits zij in Delft wonen.

JAARBOEKJES EN JAARVERSLAGEN

De secretaris heeft enkele jaarverslagen en jaarboekjes van zusterverenigingen ontvangen. Leden die belangstelling hebben om deze uitgaven in te zien, wordt verzocht contact op te nemen met mevrouw Bergman (015-212 29 28).

Het betreft: Jaarboek Oranje-Nassau Museum 1996; Rotterdams Jaarboekje 1997; Jaarverslag 1996-1997 Historische Vereniging Oud-Schipluiden; Jaarboek 1995-1997 Commissie voor Welstand en Monumenten Delft; Jaarverslag 1996 van de Provinciale Commissie Zuid-Holland van de Bond Heemschut; Jaarverslag 1996 Stichting Medisch Farmaceutisch Museum De Griffioen; Leids Jaarboekje 1997; Jaarboek 1997 van de Historische Vereniging Rijswijk. Van de Oudheidkundige kring "Die Goude" is ontvangen het boekje "Als een schip op een zee"; De restauratie van 1995-1996 en wetenswaardigheden uit de geschiedenis van het stadhuis te Gouda.

VARIA

- De gemeente-archivaris en tweede voorzitter van Delfia Batavorum, dr. G. Verhoeven, verzorgt op Radio NRG 106.3 een vragenrubriek. In het programma 'Broodje zondag', dat wordt uitgezonden op zondag tussen 10 en 12 uur, geeft hij antwoord op vragen over de geschiedenis van Delft en omstreken.

Vragen kunnen schriftelijk worden gericht aan Radio NRG, Schieweg 2, 2627 AN Delft, onder vermelding van "Geschiedenis van Delft".

- In de maand februari vertoont de Gemeentelijke Archiefdienst drie films over de reconstructie van de Zuidwal-Asvest.

De eerste film toont de situatie in september 1960. De oude situatie bij de Kapelsbrug en Asvest is goed te zien. De tweede film is van een jaar later en toont beelden van de bouw van de St. Sebastiaansbrug en van de omgeving. In de derde film is de nieuwe Prinses Irenetunnel te zien en onder meer hotel Bellevue en de Rotterdammerpoortbrug.

De gemeentelijke Archiefdienst is geopend dinsdag tot en met vrijdag van 9 tot 16.15 uur, op donderdag tot 21.00 uur. De toegang is gratis.

DRIEDAAGSE EXCURSIE NAAR MÜNSTER

"Het is genoeg, oorlogsmannen, de krijg is uitgebannen". Met deze kreet toonde het Nederlandse volk in 1648 zijn blijdschap over de Vrede van Münster, die een einde maakte aan de 80-jarige oorlog met Spanje. Het leek de besturen van Delfia Batavorum en van de Vrienden van het Prinsenhof een goede gedachte om 350 jaren later dit feit te herdenken door met een aantal leden van beide verenigingen naar Münster af te reizen om daar onder meer de grote overzichtstentoonstelling "1648 - Oorlog en vrede in Europa" te bezoeken.

Wij hebben het voornemen met een bus deze meerdaagse reis te ondernemen. **Vertrek op vrijdag 6 november, terug op zondag 8 november 1998.** Deze data zijn gekozen omdat de tentoonstelling eerst eind oktober wordt geopend.

De prijs voor deze reis bedraagt f 325 per persoon. In deze reissom is begrepen:

- vervoer per comfortabele touringcar naar Münster en terug;
- hotelarrangement op basis van 2x halfpension;
- goedverzorgde tweepersoonskamer, voorzien van douche en toilet in het gerenommeerde hotel Kolping in het centrum van de stad (N.B. Er is slechts een zeer beperkt aantal éénpersoonskamers beschikbaar);
- verplichte bijdrage aan de Stichting Garantiefonds Reisgelden.

In de reissom is niet inbegrepen:

- niet genoemde maaltijden, bijvoorbeeld de lunch;
- koffie, thee etc.;
- reisbagage-, ongevallen- en annuleringsverzekering;
- kosten voor entrees, rondleiding en andere persoonlijke uitgaven.

De touringcar biedt plaats aan maximaal 48 personen. Het is dus zaak om zo snel mogelijk in te schrijven, want: vol is vol.

Hoe kunt inschrijven? Door een aanbetaling te doen van f 100 per deelnemer op giro 58.73.45 en name van Delfia Batavorum te Delft. Op basis van de datum van ontvangst worden de plaatsen toegewezen. Zij die lid zijn van Delfia Batavorum en van de Vrienden van het Prinsenhof kunnen zich desgewenst ook opgeven bij de Vrienden. Hierover hebben zij een aparte mededeling ontvangen.

In de komende maanden krijgt u nadere informatie over het programma in ons mededelingenblad. Wilt u nu al meer weten dan hier is vermeld, dan kan Max van Noort (tel. 015-261 02 89) u wellicht helpen.

De excursiecommissie
Irene Leupen, Margot Poppink, Max van Noort
en Stineke Braam

HERDENKING VAN DE VREDE VAN MÜNSTER

Nederland herdenkt dit jaar met een uitgebreid programma de in 1648 gesloten Vrede van Münster.

De Vrede van Münster was de eerste in een reeks vredesverdragen tussen verschillende Europese staten die samen bekend zijn als de Vrede van Westfalen. De Vrede van Westfalen betekende het eind van de Tachtigjarige en de Dertigjarige Oorlog die grote delen van Europa in hun greep hadden gehouden. Het probleem van de godsdienst dat Europa honderd jaar lang heeft verdeeld, werd daarmee opgelost. Protestanten en Rooms-Katholieken werden voortaan als gelijkberechtigd behandeld. Een ander belangrijk aspect was de officiële erkenning van de Republiek der Verenigde Nederlanden, de voorloopster van de huidige Nederlandse Staat.

Na onderhandelingen die meer dan een jaar duurden werd op 30 januari 1648 de Vrede van Münster getekend. Op 15 mei werd het verdrag door de Spaanse en Nederlandse gezanten in de grote zaal van het raadhuis van Münster met een eed plechtig bekrachtigd. Dit gebeurde met open deuren, zodat het publiek de gebeurtenis kon bijwonen. Daarna werden de ratificaties uitgewisseld.

Aan beide tractaten hangt het massief gouden zegel van Philips IV. De Spaanse stukken zaten in een aan de buitenkant met rood fluweel bekleed kistje, voorzien van zilverbeslag. Gerard ter Borch was aanwezig bij de plechtigheid en vereeuwigde de eedaflegging in het Münsterse raadhuis op zijn befaamde schilderij "Het sluiten van de Vrede van Münster".

Op 5 juni werd de vrede in de Verenigde Nederlanden formeel afgekondigd. Driehonderdvijftig jaar later, op 5 juni 1998, komen de regering en volksvertegenwoordigers voor een herdenking bijeen in de Ridderzaal. Verschillende musea wijden grote tentoonstellingen aan het onderwerp. In Delft besteedt het Legermuseum aandacht aan de militaire hervormingen die prins Maurits doorvoerde en die uiteindelijk tot de Vrede van Münster leidden. Museum Het Prinsenhof geeft een beeld van de ontwikkeling van de schilderkunst ten tijde van de Tachtigjarige oorlog.

De Raad van Europa organiseert in Münster de grote herdenkingstentoonstelling "1648 - Oorlog en Vrede in Europa". De gebeurtenissen uit 1648 zullen daar in een breed Europees kader worden getoond. Er zullen onder meer schilderijen van Rembrandt, Rubens en Honthorst te zien zijn.

TENTOONSTELLINGEN

- In het kader van de Vrede van Münster organiseert Museum Het Prinsenhof (Agathaplein 1, Delft) van 14 maart tot en met 14 juni 1998 de tentoonstelling "Beel-

den van een strijd. Oorlog en kunst vòòr de Vrede van Münster".

- Museum Het Prinsenhof toont de komende jaren ook de bronzen ornamenten en beelden van het praalgraf van Willem van Oranje dat thans wordt gerestaureerd.

- Van 15 maart 1998 tot en met 3 januari 1999 kan men in het Legermuseum (Korte Geer 1, Delft) de tentoonstelling "Van Maurits naar Münster. Tactiek en triomf van het Staatse leger" bezichtigen.

- In het Mauritshuis en het Haags Historisch Museum te Den Haag zijn tot en met 29 maart 1998 twee tentoonstellingen te zien, gewijd aan het hof en de indrukwekkende kunstverzamelingen die Frederik Hendrik en Amalia van Solms in de 17de eeuw hebben verzameld.

- Tot 4 april 1998 is in museum "Het Tramstation" te Schipluiden een tentoonstelling te zien over de geschiedenis van het velilingwezen in Den Hoorn. (Woensdag en zaterdag van 14 tot 16 uur).

NIEUWE BOEKEN

- In de reeks "Architectuur en stedenbouw 1850-1945" die wordt uitgegeven in het kader van het Monumenten Inventarisatie Project, verscheen onlangs van de hand van C. Scheffer en A.F.J. Niemeijer het deel over de provincie Zuid-Holland. Het boek geeft een beeld van de ontwikkeling van de provincie en van de jongere monumenten in Zuid-Holland. Verder worden bijzondere militaire, waterstaatkundige objecten, bruggen, nutsvoorzieningen etc. besproken. Het boek geeft een interessante doorsnede met veel visuele informatie. Uitgeverij Waanders, 176 blz., f 35.

- Mede naar aanleiding van onder meer een onlangs gehouden tentoonstelling in Delft verscheen van de hand van J. Salman een geïllustreerd boek over de almanak in Nederland in de 16de en 17de eeuw. Hierin worden aard, inhoud en gebruik van dit boek besproken. "Een handdruk van de tijd. De almanak en het dagelijks leven in de Nederlanden 1500-1700". Uitgeverij Waanders.

- De heer P.P. Steyn, verzamelaar van dak- of tranceeloodjes, heeft een boek geschreven over de wetenschappelijke feiten en achtergronden van deze "Mees-tertekens op het dak".

Dakloddjes werden gebruikt om spijkergaatjes in de loodbedekking op daken en torens te bedekken en zijn vaak voorzien van stadswapens, symbolen of initialen en een jaartal. Het boek behandelt de verschijningsvorm van dakloddjes tussen 1580 tot 1995 en is te bestellen

door overmaking van f 24,75 op girorekening 54.71.52 ten name van P.P. Steyn, Bosch en Duin.

- Uitgeverij De Nieuwe Haagsche te Voorburg heeft een boek uitgegeven over "De Abdij van Loosduinen. Cisterciënzerinnenkloostervan 1229-1572". Het is geschreven door W.E. den Hertog en geeft in bijna 500 pagina's de geschiedenis weer van de abdij die werd gesticht door graaf Floris IV en zijn vrouw Machteld van Brabant. Prijs: f 49.

CONTRIBUTIE VERENIGING OPEN MONUMENTEN 1997/98

Ongeveer 160 leden van Delfia Batavorum hebben in 1996 een collectief lidmaatschap afgesloten met de Vereniging Open Monumenten. De jaarlijkse contributie (f10) over 1996 en 1997 is door de penningmeester bij deze leden geïnd en door hem aan de VOM betaald. De brief van VOM met het verzoek de contributie over 1997 te betalen is dus onlangs ten onrechte aan de collectieve leden gezonden en kan terzijde worden gelegd.

Naar aanleiding van deze fout is met VOM het volgende afgesproken:

- VOM zal overgaan tot restitutie als naar aanleiding van de brief ten onrechte contributie over 1997 is betaald. Om administratieve redenen dient u voor 1 maart 1998 hiertoe een verzoek te richten aan Vereniging Open Monumenten, Herengracht 474, 1017 CA Amsterdam. Telefonisch kan ook via nummer (020) 420 55 57.

- De contributie voor 1998 zal niet door de penningmeester van Delfia Batavorum bij u worden geïnd, maar door VOM. Over de wijze van betalen krijgt u bericht van VOM.

TE KOOP AANGEBODEN

B.W.F. van Riemsdijk: Historische beschrijving van het Klooster Sinte Agaatha met het Prinsenhof te Delft. 3e druk, 1912, 135 p., met plattegrond van het klooster. Belangstellenden kunnen contact opnemen met de heer R. Kalkhoven, tel. (015) 256 52 11.

COLOFON

Het mededelingenblad van de Historische Vereniging Delfia Batavorum verschijnt onregelmatig, doch minimaal 8 keer per jaar.

Redactie: de heer W.C.M. Zwennis, telefoon (070) 393 52 57.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

21e jaargang

nummer 3

maart/april 1998

THEMA VAN DE LEZING OVER HET STAATSE LEGER

In de lezing wordt de tactiek besproken die door het Staatse leger werd nagestreefd om het Spaanse leger, met zijn reputatie van onoverwinnelijkheid, te verslaan. De Hollanders beschikten daarvoor over een leger bestaande uit boeren, burgers en buitenlanders. De wapens waarover de tegenstander beschikte waren ongeveer gelijk. De Hollanders konden slechts hopen door tactische vernieuwingen de overwinning te behalen. "De Nassauers", zoals prins Maurits en zijn neven Willem Lodewijk en Johan ook werden genoemd, maakten gebruik van de tactische bewegingen beschreven in de klassieke werken van Claudius Aelianos (ca. 100) en Leo VI (866-911). De soldaten werden intensief gedruild om deze technieken onder de knie te krijgen.

De heer Puype is hoofdconservator van het Legermuseum.

Na de lezing, die 45 minuten duurt, is er gelegenheid de tentoonstelling "Van Maurits naar Münster; tactiek en triomf van het Staatse Leger" te bezichtigen. Er zijn twee rondleiders aanwezig die u tekst en uitleg zullen geven. De tentoonstelling is onderdeel van de landelijke herdenking van de Vrede van Münster die in zes musea wordt georganiseerd.

De toegang tot het museum is helaas niet kosteloos. Als u bij de kassa meldt dat u voor de lezing van Delfia Batavorum komt, krijgt u 50% reductie en betaalt u slechts f 3,- voor een entreebewijs.

PROGRAMMA VAN DE EXCURSIE NAAR 'S HEERENBERG EN ISSELBERG

In het kader van de Vrede van Münster hebben wij besloten een bezoek te brengen aan Huis Bergh in 's Heerenberg waar de tentoonstelling "Tussen Spanje en Oranje" te bezichtigen is. De geschiedenis van Huis Bergh biedt namelijk een unieke kans om aan de hand van de familiebetrekkingen met de Oranjes de Tachtigjarige Oorlog in beeld te brengen. Verder bezit het kasteel een prachtige kunstverzameling.

's Middags gaan we de waterburcht Anholt bezoeken (vergeet vooral uw paspoort niet!). Hier krijgen we weer een rondleiding, dit keer langs de kunstschaten van de vorsten zu Salm-Salm.

Op locatie zullen we de koffie en de lunch gebruiken. In verband met de langere reistijd zullen we iets eerder vertrekken dan normaal. De juiste tijd hoort u nog van ons.

U kunt zich voor de excursie opgeven door overmaking van f 85,- voor leden en f 95,- voor introducés op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum te Delft. Wilt u op het

AGENDA

Dinsdag 14 april 1998, aanvang 14.00 uur

(N.B. middaglezing)

De tactiek en de wapens van het Staatse leger onder Maurits door de heer J.P. Puype.

Plaats: Auditorium van het Legermuseum, Korte Geer 1 te Delft.

Het thema van de lezing en nadere bijzonderheden over deze middag zijn elders in dit convocaat vermeld.

Dinsdag 12 mei 1998, aanvang 20.00 uur

Jaarvergadering. Na de pauze geeft prof.dr. J.J. van Loef een lezing.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (gebouw H). Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Zaterdag 27 juni en zaterdag 19 september 1998

Jaarijks excursie naar Kasteel Huis Bergh in 's Heerenberg en de Waterburcht Anholt in Issselburg (Duitsland).

Nadere bijzonderheden over deze excursies zijn elders in dit convocaat vermeld.

Zaterdag 12 september 1998

Open Monumentendag

September 1998

In september zal de heer W.A.G. van Leeuwen een lezing geven over de Hippolytuskerken in Delft.

Vrijdag 6 t/m zondag 8 november 1998

Excursie naar Münster

Deze excursie is volgeboekt. Zij die zich hebben aangemeld ontvangen zo spoedig mogelijk nadere bijzonderheden.

strookje vermelden: "excursie 27 juni" of "excursie 19 september" ?

De betaling dient voor 10 juni, respectievelijk 4 september te geschieden. Mochten er meer aanmeldingen zijn dan beschikbare plaatsen, dan zullen zij die afvallen hiervan tijdig bericht ontvangen.

De excursiecommissie,
mevr. Irene Leupen-van den Bosch en
mevr. Margot Poppink-de Kleer

NIEUWE LEDEN

Dhr. en mw. G.T. Klerkx, Pijlstaartpad 37, 2623 MH Delft.
Dhr. B. Loeve, Balistraat 7, 2612 ED Delft.
Mw. M. Lups, de Colignystraat 34, 2628 HD Delft.
Drs. M.P. van Maarseveen, p/a St Agathaplein 1, 2611 HR Delft.
Dhr. J.T. Muller, Oude Delft 142, 2611 CG Delft.
Dhr. B.G. Schuurmans, Bieslandsekade 34, 2612 JX Delft.
Mw. E.M. Schors-Verberne, Weteringlaan 16, 2613 WN Delft.
Mw. H. van Solinge, Konijnensingel 14, 2623 BJ Delft.
Dhr. C.M. v.d. Stap, de Genestetstraat 3, 2612 RL Delft.
Dhr. W.H. Starink, Verwersdijk 56a, 2611 NJ Delft.
Dhr. en mw. L. van Zuijlen, Weteringlaan 11, 2613 WN Delft.

Het bestuur heet u allen hartelijk welkom!

BIBLIOTHEEK

Onze bibliotheek heeft onlangs het boek "Wonen in het Agnetapark" aangeschaft. De schrijfster, mevr. M.A. van der Meer, heeft hierover in december 1997 voor onze leden een lezing gehouden. Zij die nog eens over de geschiedenis van het Agnetapark willen lezen kunnen het boek opvragen bij mevr. An Bergman (015-2122928). Bij haar zijn ook te leen de boekjes van de heer J. Romijn over de geschiedenis van IJzerhandel Leeuwenberg/Romijn en van de heer J.Th van Leipsig over de geschiedenis van de panden Wijnhaven hoek Peperstraat. Zij hielden hun lezing in februari 1998.

ARCHEOLOGIE IETS VOOR U?

De Oudheidkundige Werkgemeenschap Delft (OWD) is een vereniging van amateur-archeologen die meewerken aan het verzamelen van gegevens over de materiële nalatenschap van het Delftse verleden. Op deze manier proberen zij inzicht te krijgen in de cultuurhistorie, vroegere leefwijzen en culturele processen. De OWD is in 1983 opgericht en telt, naast leden en donateurs, ongeveer vijftien actieve leden.

Misschien weet u dat er het laatste jaar regelmatig grote opgravingen zijn geweest. De stadsarcheoloog Epko Bult doet hiervoor vaak een beroep op alle OWD'ers. Het veldwerk bestaat vooral uit graafwerk; hierna neemt de verwerking van de vondsten lange tijd in beslag. Dit verwerken bestaat uit wassen, puzzelen, lijmen en indien nodig restaureren. Hierna worden de objecten getekend en beschreven voor publicatie.

Zowel bij de binnen- als buitenactiviteiten kan de OWD een aantal geïnteresseerden gebruiken. Boeit (de Delftse) archeologie u, dan kunt u een deel van uw vrije tijd steken in activiteiten bij de OWD. Wij zoeken belangstellenden voor werkzaamheden zoals tekenen van voorwerpen, het werken aan leer, hout, aardewerk, glas, metaal of de restauratie hiervan.

Bovendien kent de OWD een pijpelogische groep die zich bezighoudt met de determinatie van pijpvondsten. Ook deze zoekt geïnteresseerden die willen speuren naar de

herkomst van pijpen en het verwerken van de bevindingen in een computerbestand.

Bent u goed in het puzzelen met computersoftware zoals WP of Excell, dan kunnen wij u alleen maar aanmoedigen en kunt u het Delftse verleden voor de toekomst bewaren (archieef, redactie, etc.).

Wilt u meer weten over de OWD, dan kunt u bellen of schrijven naar G. Flik, Blekerhof 46, 2613 KB Delft, tel. 015-2146409 (na 18.00 uur).

U bent ook van harte welkom om eens de sfeer te komen proeven op dinsdagavonden vanaf 20.00 uur in onze werkruimte Hooikade 2 (boven het Parkeerbedrijf; even bellen).

Het OWD-Bestuur

NIEUW VERSCHENEN

- Onlangs verscheen de derde druk van het naslagwerk "Leenwoordenboek" door N. van der Sijs. In meer dan 900 bladzijden wordt antwoord gegeven op vragen over de herkomst van alle woorden die niet van Nederlandse origine zijn. Ook worden allerlei historische en geografische feiten vermeld. Het boek is door critici zeer lovend besproken en kost f 125,=.

TENTOONSTELLINGEN

- In Stedelijk Museum Het Prinsenhof te Delft. "Beelden van een strijd; Oorlog en kunst vóór de Vrede van Münster, 1621-1648". De tentoonstelling is nog te zien tot en met 14 juni 1998.

- In het Legermuseum te Delft. "Van Maurits naar Munster; tactiek en triomf van het Staatse leger". De tentoonstelling is te zien tot en met 3 januari 1999.

BRIEVEN AAN DE TOEKOMST

Alle Nederlanders worden opgeroepen om op 15 mei 1998 in een brief "aan de toekomst" hun dag te beschrijven. Het Nederlands Centrum voor Volkscultuur, dat dit groot opgezette project organiseert in navolging van brievenprojecten in Denemarken en Zweden, wil op deze wijze de 15de mei 1998 de best gedocumenteerde dag van de geschiedenis maken. Het NCV hoopt minstens 50.000 brieven te ontvangen zodat een beeld ontstaat hoe ons leven er op deze dag uitzag.

Als u aan dit project mee wilt werken dan is het volgende van belang. Bij voorkeur dient uw brief ondertekend te worden maar dat is niet per se noodzakelijk.

Boven elke brief moet worden vermeld man/vrouw; geboortedatum; geboorteplaats; burgerlijke staat; woonplaats en beroep. U mag een korte of een lange brief schrijven; een brief met details of met één onderwerp. U kiest zelf.

U kunt de brieven sturen naar het volgende adres: Brieven aan de Toekomst, Postbus 15598, 3503 AZ Utrecht.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

21e jaargang

nummer 4

mei 1998

AGENDA VOOR DE ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 12 mei 1998 IN DE KAPPELLEZAAL

- 1 Opening door de voorzitter.
- 2 Mededelingen.
- 3 Notulen van de Algemene Ledenvergadering van 24 maart 1997.
- 4 Financieel jaarverslag van de penningmeester. Resultatenrekening 1997 en balans 1997. Overzicht fondsen en reserveringen 1997.

Décharge van de penningmeester.

Verkiezing van een lid van de kascommissie.

- 5 Begroting 1998.
- 6 Instelling van een Delfia Batavorum Fonds.
- 7 Bestuursmutaties. De heer J.G. Wegner heeft negen jaar zitting gehad in het bestuur en is statutair niet herkiesbaar. Hij is bereid aan te blijven tot voor hem een opvolger is gevonden. De heer W.H.M. Aalbers (voorzitter) heeft de termijn van de vorige voorzitter voltooid en stelt zich herkiesbaar. De heer W.C.M. Zwennis (secretaris) heeft een eerste termijn voltooid en stelt zich eveneens herkiesbaar.
- 8 Aanbieding van het jaarboek 1997 door de voorzitter van de redactiecommissie dr. H.L. Houtzager.
- 9 Benoeming van een erelid.
- 10 Overige bestuursvoorstellen.
- 11 Rondvraag.
- 12 Sluiting.

PAUZE

Na de pauze zal prof.dr. J.J. van Loef een lezing houden met als titel "Delft, een venster op de wereld; een gouden doorkijkje".

In de lezing worden drie thema's besproken die ieder voor zich de spreker hebben geïnspireerd tot de keuze van de titel van zijn lezing.

In de gouden eeuw kon Delft kennis maken met exotische producten afkomstig uit verre landen dank zij het feit dat de stad beschikte over een zeehaven, Delfshaven, en bovendien deelnam in de VOC.

Onderzoekers onder wie Anthonie van Leeuwenhoek, Reinier de Graaf, Simon Stevin deden experimenten in de stad die leidden tot een geheel nieuwe kijk op de ons omringende natuur.

Kunstschilders als Cornelis de Man, Pieter de Hoogh, Johannes Vermeer pasten voor het eerst consequent het perspectief toe, waardoor bij de toeschouwer de illusie kon worden gewekt te kijken naar de werkelijke wereld in plaats van naar een voorstelling op het vlakke schildersdoek.

Na afloop van de vergadering biedt het bestuur de aanwezigen een glaasje wijn aan.

Het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 24 maart 1997, de financiële verslagen over 1997 en de

AGENDA

Zaterdag 9 mei 1998

Nationale Molendag

Dinsdag 12 mei 1998, aanvang 20.00 uur

Algemene Ledenvergadering. Het programma van deze avond is elders in dit convocaat vermeld.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (gebouw H). Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Woensdag 10 juni 1998, aanvang 20.00 uur

Het Corps als Koninkrijk. 150 jaar Delftsch Studenten Corps. Lezing door de heer W.R. van Soest, President Senaat van het Delftsch Studenten Corps.

Plaats: Zaal 2B van Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

Zaterdag 27 juni en zaterdag 19 september 1998

Jaarlijkse excursie. Dit keer naar Kasteel Huis Bergh in 's Heerenberg en de Waterburcht Anholt in Isselburg (Duitsland).

Nadere bijzonderheden over deze excursies zijn elders in dit convocaat vermeld.

Zaterdag 29 augustus van 10.00 tot 17.00 uur

Delftdag op het terrein van Theater de Veste.

Zaterdag 12 september 1998

Landelijke Open Monumentendag.

September 1998

In september zal de heer W.A.G. van Leeuwen een lezing geven over de Hippolytuskerken in Delft.

Vrijdag 6 t/m zondag 8 november 1998

Excursie naar Münster

Deze excursie is volgeboekt. Aan de organisatie van de reis wordt druk gewerkt. Zij die zich hebben aangemeld ontvangen hiervan zo spoedig mogelijk een bevestiging en nadere bijzonderheden.

begroting voor 1998 ontvangt u hierbij. Voor belangstellenden is tijdens de avond een exemplaar van de gewijzigde statuten beschikbaar. Leden die hun contributie over 1998 hebben betaald kunnen in de pauze het jaarboek in ontvangst nemen.

CONTRIBUTIE 1998

Enige maanden geleden heeft u een acceptgirokaart ontvangen voor het betalen van de contributie voor 1998. Van ongeveer 150 leden is het verschuldigde bedrag nog niet

ontvangen. De penningmeester, die zo zuinig mogelijk met het geld omgaat, heeft dringend ook uw bijdrage nodig. Indien u nog niet betaald heeft wordt u vriendelijk verzocht het verschuldigde bedrag (f 25,= voor een hoofdlid en f 35,= voor een hoofdlid plus een gezinslid) zo spoedig mogelijk over te maken op girorekening 58 73 45 tnv Delfia Batavorum, Delft.

Als u gebruik maakt van Girotel verzoeken wij u daarbij uw volledige adres te vermelden. Alleen als uw contributie vóór de jaarvergadering op 12 mei is ontvangen, kunt u het fraaie jaarboek 1997 op die avond in ontvangst nemen.

PROGRAMMA VAN DE EXCURSIE NAAR 'S HEERENBERG EN ISSELBERG

Zoals u in het vorige convocaat heeft kunnen lezen organiseert de excursiecommissie dit jaar, naast de drie-daagse excursie naar Münster, ook een interessante trip naar 's Heerenberg en Issselberg.

In Huis Bergh te 's Heerenberg wordt de tentoonstelling "Tussen Spanje en Oranje" bezichtigd. De geschiedenis van Huis Bergh biedt een unieke kans om aan de hand van de familiebetrekkingen met de Oranjes de Tachtigjarige Oorlog in beeld te brengen. Verder bezit het kasteel een prachtige kunstverzameling.

's Middags bezoeken we de waterburcht Anholt in Issselberg (vergeet vooral uw paspoort niet!). Hier krijgen we weer een rondleiding, dit keer langs de kunstschaten van de vorsten zu Salm-Salm. Het belooft een heel bijzondere dag te worden!

Op locatie zullen we koffie drinken en de lunch gebruiken. In verband met de langere reistijd zullen we iets eerder vertrekken dan normaal, de juiste tijd en plaats van vertrek hoort u nog van ons.

U kunt zich voor opgeven door overmaking van f 85,= = voor leden en f 95,= = voor introducés op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum te Delft. Wilt u op het strookje vermelden: "excursie 27 juni" of "excursie 19 september" ? De betaling dient voor 10 juni, resp. 4 september te geschieden.

Mochten er meer aanmeldingen zijn dan beschikbare plaatsen, dan zullen zij die afvallen hiervan tijdig bericht ontvangen.

De excursiecommissie,

Mevr. Irene Leupen-van den Bosch en mevr. Margot Poppink-de Kleer.

NIEUWE LEDEN

Dhr. W. Mensert, Verwersdijk 35A, 2611 ND Delft.
Mvr. J.M. Peterse-Wilmink, Nieuwe Langendijk 2, 2611 VK Delft.

Het bestuur heet u van harte welkom.

SCHRIJF EEN BRIEF

Graag willen wij u herinneren aan het project "Brieven aan de Toekomst" dat wordt georganiseerd door het Nederlands Centrum voor Volkscultuur. In het vorige convocaat heeft u er meer over kunnen lezen. Alle Nederlanders in binnen- en buitenland worden opgeroepen om op 15 mei 1998 een "Brief aan de Toekomst" te schrijven waarin zij hun bezigheden en belevenissen op die dag beschrijven. De brieven zullen hét nationaal archief worden van een doorsnee van de

bevolking. Over honderden jaren zullen komende generaties een beeld kunnen krijgen van het leven van alle dag in 1998. U kunt uw (lange of korte) brief typen of met de hand schrijven. U kunt een pasfoto bijsluiten en de brief ondertekenen, maar u kunt ook anoniem schrijven. In ieder geval wel vermelden: geslacht, geboortedatum en -plaats, burgerlijke staat, woonplaats en beroep. Om uw brief te kunnen opbergen graag in de linkerbovenhoek van de envelop uw postcode vermelden. De brieven kunnen tot einde mei worden gezonden aan Brieven aan de Toekomst, Postbus 15598, 3503 AZ Utrecht.

VARIA

- Het Mauritshuis in Den Haag krijgt deze zomer drie maanden lang het schilderij "De bezwering van de Vrede van Münster" van Gerard ter Borch te leen van de National Gallery in Londen. Ter Borch was aanwezig bij de ondertekening en deed op zijn schilderij nauwkeurig verslag van deze historische gebeurtenis waarmee een einde kwam aan de Tachtige Oorlog. Het doek is te zien van 3 juli t/m 11 oktober.

- Op zaterdag 9 mei 1998 vindt een orgelvoettocht plaats door de Haagse binnenstad. Nadat om 10 uur de deelnemers zijn ontvangen in de Lutherse Kerk wordt een half uur muziek gemaakt door verschillende organisten en wordt het orgel gedemonstreerd. Daarna volg een zelfde programma in de Kloosterkerk, de Jacobuskerk, de Oud Kath. Kerk en de Grote Kerk. Deelname kost f 20,=, inclusief lunch en wandelgids. Betaling op bankrek. 32.50.86.818 t.n.v. J. v. Wingerden ovv Orgelvoettocht. Inlichtingen tel. 030-2733762 ('s morgens tussen 8.15 en 8.45).

- Behalve voor groepen organiseert de VVV Delft ook stadswandelingen voor individuele toeristen. Deze wandelingen worden begeleid door een VVV-gids. Op dinsdagmiddag is er een Nederlandstalige wandeling van 14.00 tot 15.30 uur (periode van 7 april t/m 29 september 1998). Elke woensdagmiddag vindt er op hetzelfde tijdstip een Engelstalige stadswandeling plaats (van 8 april t/m 26 augustus). Aanmelding en vertrek bij VVV Delft, Markt 83/85.

TENTOONSTELLINGEN

- In de Synagoge van Delft, Koornmarkt 12, is op vrijdag, zaterdag en zondag van 14-17 uur de tentoonstelling "Onderdrukking en Vrijheid, van concentratiekampkunst tot moderne kunst uit Israël" te bezichtigen. Er zijn tekeningen te zien uit de archieven van het RIOD en er is werk van hedendaagse Israëlische kunstenaars. Bij de opening op 3 mei worden verschillende inleidingen gegeven.

- Van 24 april t/m 17 oktober 1998 is in Museum Het Tramstation in Schipluiden de tentoonstelling "Help...brand!!! 70 jaar brandweer Schipluiden" te bezichtigen. Het museum is geopend op woensdag en zaterdag van 14 tot 16 uur.

NIEUWE UITGAVEN

- "Den Haag in kaart gebracht. 750 jaar groei in plattegronden uit het Gemeentearchief". De groei van Den Haag wordt in beeld gebracht aan de hand van de eerste kaart van Jacob van Deventer van rond 1560 tot en met hedendaagse kaarten. De atlas werd verzorgd door K. Stal. (Sdu Uitgevers, 160 pag., f 49,90).

HISTORISCH GENOOTSCHAP DELFIA BATAVORUM

VERSLAG VAN DE 62e ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN HET HISTORISCH GENOOTSCHAP DELFIA BATAVORUM OP 24 MAART 1997 IN DE KAPELLEZAAL VAN HET REINIER DE GRAAF GASTHUIS TE DELFT

1. Opening

De voorzitter, dr. M.A. Verschuyf, opent de vergadering. Hierna vraagt de 2de voorzitter, mevrouw W. van Reijen-Mienis, het woord. Zij verzoekt de voorzitter enige ogenblikken de zaal te verlaten. Hierna stelt zij de aanwezigen voor de aftredende voorzitter te benoemen tot erelid van Delfia Batavorum. Dit voorstel wordt met applaus aangenomen. Daarna wordt dr. Verschuyf verzocht de vergadering verder te leiden. Hij heet de circa 80 aanwezigen en met name wethouder ing. W.A.G. van Leeuwen welkom. De heer Van Leeuwen zal na de pauze een voordracht houden met als titel "Delft nu en toen". De voorzitter deelt mede dat de bestuursleden mevrouw W.J.B.I. Leupen-van den Bosch, mevrouw M. Poppink-de Kleer en de heer P. Koops verhinderd zijn de vergadering bij te wonen.

2. Verslag van de Algemene Ledenvergadering op 26 maart 1996

Het verslag wordt zonder wijzigingen en met applaus goedgekeurd, onder dankzegging aan de secretaris.

3. Jaarverslag van de secretaris

Eén der aanwezigen maakt bezwaar tegen de zin in het jaarverslag van de Commissie Behoud Stadsschoon (CBS) luidende: "Het gat wordt opgevuld door de horeca". Spreker merkt op dat in Delft een voorzichtig horecabeleid wordt gevoerd aan de hand van de gemeentelijke horecanota. De heer Wegner, voorzitter van de CBS antwoordt dat z.i. de horecanota niet serieus wordt genomen. Spreker is het daar niet mee eens, de nota wordt wel degelijk gevolgd. Het verslag wordt zonder wijzigingen en met applaus goedgekeurd, onder dankzegging aan de secretaris.

4. Financieel jaarverslag van de penningmeester

Er zijn geen opmerkingen over de resultatenrekening 1996, de balans 1996 en het overzicht fondsen en reserveringen 1996. De stukken worden onder applaus goedgekeurd. Mevrouw N.Koper, verklaart mede namens de andere leden van de kascommissie, mevrouw A.C.M.Kreuger-Schulz en de heer M.J. Dijkgraaf, dat de financiële administratie is gecontroleerd en in orde bevonden. Op voorstel van de voorzitter wordt door de aanwezigen onder dankzegging décharge van de penningmeester verleend. Als dank voor het verrichte werk overhandigt de voorzitter namens het bestuur mevrouw Koper een boeket bloemen.

Mevrouw A. Koper treedt af als lid van de kascommissie en de heer dr. H.L. Houtzager wordt benoemd als lid van de kascommissie. De kascommissie bestaat thans dus uit de heer M.J.Dijkgraaf (voorzitter), mevrouw M. Tienstra-Schonholzer en dr. H.L. Houtzager.

5. Begroting voor 1997

De begroting voor 1997 geeft geen aanleiding tot vragen. De stukken worden onder applaus goedgekeurd onder dankzegging aan de penningmeester voor de verrichte werkzaamheden.

6. Wijzigingen in het Bestuur

De voorzitter deelt mee dat de formulering van punt 6 in de agenda niet geheel correct is. Twee bestuursleden treden statutair af en twee leden tussentijds. Persoonlijke redenen spelen geen rol. De voorzitter dankt de aftredende bestuursleden, mevrouw E.M.C. Emeis, mevrouw W. van Reijen-Mienis en de heer P. Koops voor het vele werk dat zij in hun bestuursperiode voor de vereniging hebben verricht. De aanwezigen stemmen hiermee in door applaus. Het bestuur zal binnenkort in kleine kring afscheid nemen van de scheidende bestuursleden. De voorzitter deelt verder mee dat het moeilijk is personen te vinden die bereid zijn een bestuurstaak op zich te nemen. Er zijn wel gesprekken gevoerd met potentiële kandidaten maar dit heeft nog niet geleid

tot toezeggingen. Hierna vraagt mevrouw Van Reijen-Mienis het woord. Zij memoreert de grote belangstelling die dr. Verschuyf heeft voor de historie van Delft. In de komende bestuursvergaderingen zullen zijn ideeën en kennis, en zijn spontane "colleges" over allerlei Delftse onderwerpen erg worden gemist. Mevrouw van Reijen deelt mee dat de scheidende voorzitter is benoemd tot erelid van Delfia Batavorum. De heer Verschuyf is verrast en blij met deze onderscheiding die voor hem totaal onverwacht komt.

7. Aanbieding van het jaarboek 1996 door de voorzitter van de redactiecommissie, dr H.L. Houtzager

Dr. Houtzager deelt mee dat er ook dit jaar veel copy was, zodat een keus uit de verschillende onderwerpen gemaakt moest worden. Behalve de vaste rubrieken bevat het boek deze keer een artikel (met kleurenfoto's) over de glas-in-loodramen die dit jaar in het Delftse stadhuis zijn geplaatst. Spreker is erkentelijk voor de inspanning die de verschillende schrijvers hebben geleverd. Hij dankt ook de adverteerders die de uitgave van het jaarboek mede hebben mogelijk gemaakt. Zijn dank gaat verder uit naar zijn mederedactieleden, in het bijzonder de heren P.C.J. van der Krogt en M. van Noort.

De redactiecommissie heeft besloten het jaarboek 1996 op te dragen aan de scheidende burgemeester, mr. H.V. van Walsum. De heer Van Walsum heeft een groot historisch besef en heeft altijd veel belangstelling getoond voor de geschiedenis van Delft en voor Delfia Batavorum. Hierna overhandigt de heer Houtzager het eerste exemplaar van het jaarboek 1996 aan mr. H. van Walsum. Deze verklaart bijzonder verrast en vereerd te zijn met deze toekenning. De voorzitter bedankt hierna de redactiecommissie voor het vele werk dat is gedaan om wederom een fraai verzorgd jaarboek uit te brengen.

8. Overige bestuursvoorstellen en mededelingen

- Mevrouw A. Bergman maakt een inventarisatie van het boekenbezit van Delfia Batavorum. De leden zullen t.z.t. een catalogus kunnen aanschaffen en boeken lenen.
- In verband met de voorgenomen statutenwijziging zal op 3 april 1997 een extra ledenvergadering worden gehouden. In deze vergadering zal, behalve de in convocaat 3 (maart 1997) bekend gemaakte wijzigingen, ook worden voorgesteld de termijn na afsluiting van het verenigingsjaar waarbinnen de jaarvergadering gehouden moet worden, te verlengen van drie tot vijf maanden. De vergadering maakt tegen dit voorstel geen bezwaar.
- Het verslag van het lustrumsymposium "Creatief met Delft" is gereed. Het boekje is verluchtigd met tekeningen van dr. Houtzager waarvoor de voorzitter hem dankt.
- De vereniging telt thans 1028 leden.
- Het legaat dat Delfia Batavorum heeft ontvangen van wijlen de heer J. van Oel is bestemd voor een publicatie over het archeologisch onderzoek en de nieuwbouw aan het Rietveld. Het boekje komt dit jaar gereed.
- De voorzitter heeft een gesprek gehad met zijn collega van de Vereniging Oud Leiden. De mogelijkheden van samenwerking in de toekomst zullen in een vervolgesprek worden gezien.
- Het bestuur overweegt de instelling van een fonds. De renteopbrengst kan aangewend worden voor de financiering van historisch onderzoek of publicaties over Delft.
- Er vindt overleg plaats met het bestuur van "Vrienden van het Prinsenhof" over een gezamenlijke lezing en rondleiding voor de leden van Delfia Batavorum en de Vrienden tijdens de tentoonstelling over Pieter van Foreest.
- De jaarlijkse excursie zal dit jaar gaan naar Alkmaar.

9. Rondvraag

Naar aanleiding van de plannen voor de vorming van een fonds merkt prof. Van Loef op dat de Vereniging Oud Leiden een dergelijk fonds heeft. Hij vraagt hoe dit tot stand is gekomen. De voorzitter antwoordt dat dit fonds al 40 jaar bestaat. Men is begonnen met legaten en giften. Prof. J. van Loef stelt voor om nieuwe boeken die door Delfia Batavorum zijn aangeschaft, tijdens de lezingen ter inzage te leggen.

10. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde dankt de voorzitter de aanwezigen voor hun bijdragen aan de gedachtenwisseling en sluit de vergadering.

RESULTAAT 1997

BEGROTING 1998

B A T E N	RESULTAAT 1997	BEGROTING 1997	BEGROTING 1998
<u>organisatie</u>			
101. contributie	24.220,00	23.000,00	24.500,00
103. creditrente rek. courant	25,23	0,00	25,00
104. creditrente dep. rek.	1.492,63	2.000,00	1.475,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	25.737,86	25.000,00	26.000,00
<u>aktiviteiten</u>			
111. foto's Jaarboek 1996	1.175,00	2.000,00	0,00
122. ontvangsten van derden	685,49	0,00	400,00
123. lezingen; koffie/thee	1.242,90	400,00	600,00
124. excursies	6.717,50	6.500,00	6.500,00
125. jaarboek; verkoop	2.170,00	1.600,00	1.000,00
127. boeken; verkoop	752,00	200,00	400,00
129. lustrumboek; verkoop	135,60	100,00	0,00
130. advertenties jaarboek	4.400,00	3.500,00	3.700,00
133. contributie VOM	1.550,00	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	18.828,49	14.300,00	12.600,00
<u>algemeen</u>			
155. contacten	387,50	0,00	0,00
159. onvoorzien	0,00	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	387,50	0,00	0,00
T O T A A L B A T E N	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	44.953,85	39.300,00	38.600,00

L A S T E N	RESULTAAT 1997	BEGROTING 1997	BEGROTING 1998
<u>organisatie</u>			
201. contributie restitutie	70,00	0,00	0,00
203. kosten betalingsverkeer	181,65	100,00	200,00
205. vergaderkosten	938,40	200,00	800,00
206. secretariaatskosten	2.106,55	1.100,00	1.300,00
208. ledenadministratie	1.480,00	1.350,00	1.400,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	4.776,60	2.750,00	3.700,00
<u>aktiviteiten</u>			
221. convocaat; aanmaak	2.269,27	3.500,00	2.500,00
222. convocaat; verzending	4.415,27	3.700,00	4.500,00
223. lezingen	3.737,20	2.700,00	3.500,00
224. excursies	6.085,55	6.500,00	6.500,00
225. jaarboek; aanmaak	14.390,82	12.500,00	12.500,00
226. jaarboek; verzending	982,20	800,00	1.100,00
227. boeken; aankoop	246,60	1.100,00	400,00
228. lustrum; reservering	1.000,00	1.000,00	1.000,00
233. contributie VOM	1.550,00	0,00	0,00
237. lustrum; res. uit boekverk.	505,40	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	35.182,31	31.800,00	32.000,00
<u>algemeen</u>			
241. representatiekosten	1.313,10	700,00	800,00
242. publiciteitskosten	2.277,84	2.200,00	800,00
243. abonn. en lidmaatschappen	282,50	450,00	400,00
246. Blokfonds	0,00	75,00	0,00
255. contacten	876,80	900,00	900,00
259. onvoorzien	196,99	425,00	0,00
260. voordelig saldo	47,71	0,00	0,00
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	4.994,94	4.750,00	2.900,00
T O T A A L L A S T E N	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	44.953,85	39.300,00	38.600,00

DELFA BATAVORUM

13 januari 1998

BALANS 1997 (1996)

ACTIVA		31-12-1997	31-12-1996
<u>Geldmiddelen</u>			
a. Kas	996,60		
b. Postrekening	446,78		
c. Leeuwrekening	35.492,63		
c. Kapitaalrekening	25.000,00		
	<hr/>	61.936,01	55.526,33
d. Blokfonds	8.248,37		
	<hr/>	8.248,37	8.023,27
<u>Vorderingen</u>			
a. contributie	235,00		
	<hr/>	235,00	2.213,10
<u>Voorbetaalde posten</u>			
a. aanmaak convocaat 1/98	105,95		
	<hr/>	105,95	0,00
<u>Voorraad</u>			
a. enveloppen	1.000,00		
	<hr/>	1.000,00	2.850,56
TOTAAL ACTIVA		<hr/>	<hr/>
		71.525,33	68.613,26
PASSIVA			
<u>Schulden</u>			
a. secretariaatskosten	881,25		
b. zaalhuur lezing december	300,00		
c. girokosten december	20,00		
d. representatie	466,25		
e. contributie VOM	1.550,00		
	<hr/>	3.217,50	503,64
<u>Vooruitontvangen posten</u>			
a. contributie 1998	125,00		
	<hr/>	125,00	1.705,00
<u>Fondsen en reserveringen</u>			
a. Blokfonds	8.248,37		
b. Reservering jaarboeken	17.602,37		
c. Reservering lustrum	5.637,66		
d. Reserv. archeol. publicatie	5.000,00		
	<hr/>	36.488,40	34.757,90
TOTAAL PASSIVA		<hr/>	<hr/>
		39.830,90	
VERMOGEN		<hr/>	
		31.694,43	36.966,54
VOORDELIG SALDO			
		47,71	
		<hr/>	<hr/>
		31.646,72	31.646,72

RESULTATENREKENING 1997 EN BALANS 1997

Het resultaat over 1997 is een voordelig saldo van circa f 50,=. Een aantal posten wijkt meer of minder af van wat begroot was. Een nadere toelichting hierop volgt hieronder.

Organisatie

Het ledental is in 1997 flink gestegen en wel met 165 leden, terwijl 71 leden om verschillende redenen moesten worden uitgeschreven. Door het toegenomen aantal leden kwam er ruim f 1.200,= meer aan contributie binnen.

De rente-opbrengst voor 1997 was wegens de lage rentestand voorzichtig begroot, maar heeft toch nog minder opgebracht dan was voorzien.

De kosten voor het met het convocaat verspreiden van de vergaderstukken voor de jaarvergadering zijn ondergebracht in de post vergaderkosten, dus niet meer begrepen in de kosten voor het convocaat, vandaar een grotere post vergaderkosten dan was voorzien. Ook de secretariaatskosten zijn gestegen, waarin overigens ook de kosten voor het wijzigen van de statuten zijn opgenomen.

Aktiviteiten

De kosten voor de jaarlijkse excursie, (naar Alkmaar en Broek en Waterland) waren lager dan de inkomsten. Het streven is altijd deze excursie kostendekkend te laten zijn, doch het heeft dit jaar een overschot van circa f 700,= opgeleverd.

De kosten voor het aanmaken van het convocaat zijn dit jaar binnen de begroting gebleven, ondanks het feit, dat er negen convocaten zijn verschenen, in plaats de van gebruikelijke acht. De verzending van de convocaten heeft, mede door dat extra convocaat, meer gekost dan was geraamd.

De verkoop van boeken heeft netto f 505,40 opgebracht en is toegevoegd aan de reservering voor het komende lustrum. De kosten voor de aanmaak van het Jaarboek 1996 is bijna f 2.000,= boven de begroting gekomen, dat echter met f 1.175,= werd gecompenseerd door de vergoeding voor de daarin opgenomen kleurenfoto's. Ook een groter aantal adverteerders zorgden voor een extra compensatie van de kosten. De kosten voor de verspreiding van het jaarboek waren eveneens hoger dan begroot.

Onder "ontvangsten van derden" is de door het legermuseum betaalde vergoeding van de kosten vermeld voor het driemaal met het convocaat meezenden van de museumfolder en de door de Nieuw Kerk betaalde vergoeding van de kosten voor het eenmaal meezenden van de restauratiefolder.

De opbrengst van de verkoop van koffie en thee tijdens de lezingen was verrassend groot. Er waren overigens meer lezingen dan was voorzien, terwijl ook het gemiddeld aantal bezoekers groter was. Een groter aantal lezingen had echter ook een grotere post zaalhuur tot gevolg.

Algemeen

De representatiekosten waren hoger dan geraamd. Het afscheid van vier bestuursleden, alsmede het afscheid van de burgemeester hebben kosten met zich meegebracht waar niet

op was gerekend.

De balans

In de balans is onder meer het vermogen per 31 december 1997 en het saldo van een tweetal fondsen en een tweetal reserveringen weergegeven.

Een overzicht van deze fondsen en reserveringen is apart weergegeven.

BEGROTING 1998

De begroting voor 1998 is een sluitende begroting op f 38.600,= aan inkomsten en aan uitgaven.

De begroting is gebaseerd op circa 1100 leden en het handhaven van de contributie van f 25,= voor een gewoon lid, f 10,= voor een gezinslid en op het kostendekkend organiseren van excursies. Een nadere toelichting volgt hieronder.

Organisatie

Verwacht wordt dat ook in 1998 het aantal leden zal stijgen, zij het niet zo spectaculair als in 1997.

De rente is nog steeds laag zodat, ondanks de gestegen activa, rekening moet worden gehouden met een rente-opbrengst van slechts f 1.475,=. De uitgaven zijn aangepast aan de realiteit, die blijkt uit de thans voorhanden zijnde resultaten van 1997. In de posten secretariaatskosten en ledenadministratie is rekening gehouden met de gestegen frankeerkosten.

Activiteiten

In deze begroting is er van uitgegaan, dat het aanbod van lezingen en excursies overeenkomt met dat van 1997.

De kosten voor de aanmaak van het jaarboek worden geraamd op f 12.500,=. Het aantal adverteerders wordt terughoudend ingeschat, waarvan een opbrengst van f 3.700,= wordt verwacht.

Algemeen

Er wordt gestreefd naar een groeiend aantal leden. Daarom zal de wervingsfolder worden meegezonden met de eerstvolgende uitgaven van de nieuwe periodiek "Delf" en zal tevens verspreid worden bij de verkoop van de Kaart Figuratief.

In de begroting is geen reservering opgenomen voor het jaarboek omdat gebleken is, dat er geen behoefte is voor vergroting van deze reservering. Er wordt overwogen om de opgebouwde reservering over te hevelen naar een nog te vormen fonds, waarvoor een nadere bestemming nog moet worden vastgesteld.

OVERZICHT FONDSSEN EN RESERVERINGEN 1997

<u>BLOKFONDS</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1997	8.023,27	
Rente 1997	225,10	
Saldo 31-12-1997		8.248,37
	<u>8.248,37</u>	<u>8.248,37</u>

<u>RESERVERING JAARBOEKEN</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1997	17.602,37	
Saldo 31-12-1997		17.602,37
	<u>17.602,37</u>	<u>17.602,37</u>

<u>RESERVERING LUSTRUM</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1997	4.132,26	
Reservering algemeen	1.000,00	
Reservering uit verkoop boeken	505,40	
Saldo 31-12-1997		5.637,66
	<u>5.637,66</u>	<u>5.637,66</u>

<u>FONDS ARCHEOLOGISCHE PUBLICATIE</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1997	5.000,00	
Saldo 31-12-1997		5.000,00
	<u>5.000,00</u>	<u>5.000,00</u>

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

21e jaargang

nummer 5

juni 1998

EXCURSIE NAAR 'S HEERENBERG EN ISSELBURG

Zoals reeds werd meegedeeld, vertrekken wij voor de excursie op 27 juni eerder dan normaal en wel om 7.45 uur precies vanaf de Phoenixstraat, ter hoogte van het Prinsenhof. Wij hopen tussen 6 en 7 uur weer in Delft terug te zijn. Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. Heeft u belangstelling om met deze gezellige en interessante excursie mee te gaan, dan kunt u zich nog opgeven door overmaking van f 85 (leden) of f 95 (introducés) op giro 58.73.45 t.n.v. Delfia Batavorum te Delft.

Bij reizen naar het buitenland, en dat doen we deze keer, is een geldig paspoort of ander reisdocument verplicht. Dit dus niet vergeten!

THEMA VAN DE LEZING OVER HET DELFTSCH STUDENTEN CORPS

Dit jaar verschijnt een boek ter gelegenheid van het honderdvijftig jarig bestaan van het Delftsch Studenten Corps. Het heeft dezelfde titel als de lezing. Aan de hand van dit boek zal de spreker een overzicht geven van de geschiedenis van het Delftsch Studenten Corps en zijn leden. Allereerst zal de geschiedenis van 1848 tot nu aan bod komen, waarna een aantal specifieke onderwerpen uit die geschiedenis nader belicht zullen worden. Zo zal gesproken worden over de erkenning van het DSC in de beginjaren, de strijd die het DSC voerde met de TU Delft om de studievrijheid, de herkomst en achtergrond van de leden van het DSC, het DSC tijdens de Tweede Wereldoorlog en de lustra van het DSC door de jaren heen. Daar de leden van het Delftsch Studenten Corps studeren aan de TU Delft, spreekt het voor zich dat hier en daar ook de geschiedenis van de TU naar voren zal komen.

HET JAARBOEK 1997 EN UW CONTRIBUTIE

Tijdens de jaarvergadering op 12 mei heeft dr. H.L. Houtzager, voorzitter van de redactiecommissie, het eerste exemplaar van het jaarboek 1997 uitgereikt aan ons lid ir. W.F. Weve. Het jaarboek was aan de heer Weve opgedragen wegens zijn "nimmer aflatende inzet als bouwhistoricus van de gemeente Delft".

Alle leden die hun contributie over dit jaar hebben betaald, hebben het jaarboek tijdens de jaarvergadering in ontvangst kunnen nemen of hebben het inmiddels thuis bezorgd gekregen. Er zijn helaas vrij veel leden die, eind mei, hun contributie over 1998 nog niet heeft betaald. Al enkele jaren geleden heeft de penningmeester noodgedwongen ingesteld dat het jaarboek alleen wordt uitgereikt aan leden die hun contributie hebben voldaan. Als u ook het fraai verzorgde en zeer leeswaardige boekje wilt ontvangen, en dat wilt u vast, maar u heeft tot nog toe nagelaten uw contributie te

AGENDA

Woensdag 10 juni 1998, aanvang 20 uur

Het Corps als Koninkrijk. 150 jaar Delftsch Studenten Corps. Lezing door de heer W.R. van Soest, President Senaat van het Delftsch Studenten Corps. Plaats: Zaal 2B van Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

Zaterdag 27 juni en zaterdag 19 september 1998

Jaarlijkse excursie. Dit keer naar Kasteel Huis Bergh in 's Heerenberg en naar de Waterburcht Anholt in Isselburg (Duitsland). Voor nadere bijzonderheden over deze excursies zie elders in dit convocaat.

Zaterdag 29 augustus van 10 tot 17 uur

Delftdag op het terrein van Theater de Veste.

Zaterdag 12 september 1998 van 10 tot 17 uur

Landelijke Open Monumentendag. Het bestuur van Delfia Batavorum is in de Gemeentelijke Archiefdienst aanwezig om informatie te geven over onze vereniging. Ook zijn de jaarboeken en overige uitgaven van Delfia Batavorum te koop.

Woensdag 16 september 1998, aanvang 20 uur

Zes honderd jaar St. Hippolytus in Delft. Lezing door de heer W.A.G. van Leeuwen. De plaats van de lezing wordt in een volgend convocaat vermeld.

betalen (dat is f 25 voor één lid of f 35 voor een lid en een gezinslid), dan kunt u de penningmeester zeer plezieren door nu uw giroboek te pakken en het bedrag aan hem over te maken (giro 58.73.45 t.n.v. Delfia Batavorum te Delft). Na enige dagen krijgt u het jaarboek dan in de bus.

BENOEMING VAN J.J. VAN LOEF TOT ERELID

Tijdens de jaarvergadering op 12 mei 1998 deelde onze voorzitter, de heer W.H.M. Aalbers, mee dat op voorstel van het bestuur door de algemene ledenvergadering op 24 maart 1997 was besloten om prof.dr. J.J. van Loef te benoemen tot ereid van Delfia Batavorum. De heer Van Loef was jaren lang voorzitter van Delfia Batavorum. In 1996 was hij ook voorzitter van de commissie die het twaalfde lustrum organiseerde en hij leidde het bij die gelegenheid gehouden symposium. De heer Van Loef heeft zich door zijn enthousiast en stimulerend optreden steeds nauw betrokken getoond bij onze vereniging. Onder applaus van de aanwe

zigen overhandigde de heer Aalbers aan de zeer verraste heer Van Loef het bij de onderscheiding behorende diploma en aan mevrouw Van Loef bloemen.

BESTUURSMUTATIE EN HERVERKIEZING VAN BESTUURSLEDEN

Tijdens de jaarvergadering deelde de voorzitter ook mee dat de heer J. Wegner drie termijnen zitting heeft gehad in het bestuur en statutair niet meer verkiesbaar was. Zijn plaats zal worden ingenomen door de heer ir. F.N. Vroom, thans secretaris van de Commissie Behoud Stadsschoon (CBS). De heer Wegner blijft wel lid van de CBS. Het bestuur verwelkomt de heer Vroom en wenst hem een plezierige tijd toe als bestuurslid van Delfia Batavorum. Het bestuur zal op een nog vast te stellen tijdstip afscheid nemen van de heer Wegner.

De heer Aalbers heeft na zijn aantreden in november 1997 de laatste termijn van zijn voorganger, dr. M.A. Verschuyl, volgemaakt. Statutair diende hij daarom voor een nieuwe termijn te worden herkozen. De heer W.C.M. Zwennis heeft drie jaar zitting in het bestuur. Ook hij diende herkozen te worden. Toen dit punt bij de vergadering aan de orde kwam, verlieten beide bestuursleden de zaal. De tweede voorzitter stelde daarna voor hen te herbenoemen. Onder applaus stemden de aanwezigen daarmee in. De herkozen bestuursleden hernamen daarop hun plaats. De vergadering werd verder geleid door de heer Aalbers.

BIBLIOTHEEK

Wegens afwezigheid van onze bibliothecaresse, mw. An Bergman, kunnen op vrijdag 31 juli geen boeken worden geleend. Maar in de maand juni en vanaf augustus bent u elke laatste vrijdag van de maand tussen 19 en 20 uur welkom in de bibliotheek aan de Kruisstraat.

ONTVANGEN

- Het verslag van de Herdenkingsbijeenkomst ter gelegenheid van de 400ste sterfdag van Pieter van Foreest te Alkmaar op 13 maart 1997. Behalve een aantal kleurenfoto's van de plechtigheid zijn in het fraai verzorgde boekje ook de gehouden toespraken afgedrukt. Ter inzage via mevrouw An Bergman, telefoon (015) 212 29 28.

TENTOONSTELLINGEN

- Het Schielandshuis/Atlas van Stolk (Korte Hoogstraat 31 te Rotterdam) toont t/m 28 juni 1998 in meer dan vijftig afbeeldingen hoe officiële plechtigheden, zoals het tekenen van de Vrede van Munster, in die tijd in prenten en gravures werden afgebeeld. Ook worden impressies gegeven van andere spectaculaire gebeurtenissen.

VARIA

- In de maand mei vertoont het Delftse Gemeentearchief een film over de Delftse bevrijding. De film duurt 50 minuten en is gemaakt door de heer W. de Lange. De film laat beelden zien van onder meer de binnenstad met vlaggen aan huizen,

van vliegtuigen boven de stad en van zwaaiende Delftenaren op daken. Verder zijn militairen te zien op de Markt en bij het Armamentarium en lange rijen mensen die wachten op voedseluitdelingen. De film eindigt met een optocht en een kranslegging.

Het archief (Oude Delft 169) is geopend di t/m vr van 9 tot 16.15 uur; op do tot 21 uur. Toegang gratis.

- In het historische kerkje van 't Woudt worden ook dit jaar debekendezomeravondconcertengegeven. Meer informatie bij Comité Kerkconcerten 't Woudt, Tjalk 91, 2636 DB Schipluiden. Telefoon (015) 380 96 53.

NIEUWE LEDEN

Ir. en mw. G. Barendregt-Bleeker, Eisenhowerln. 87, Delft.
Dhr. en mw. H. Bloemberg-Holstein, Wilhelminaln. 36, Delft.
Dhr. en mw. A. Boerma-Bink, Boeroestr. 31, Delft.
Mw. T.P.C. Bos-Arends en de hr. B.H. Bos, Mackaystr. 35, Delft.
Mw. A.W. Bos-Buiskool en de hr. P.J.H. Bos, Koninginnepad 38, Den Hoorn.
Mw. E.M. v. Bragt, H. Tollensstr. 220, Delft.
Dhr. M. Brederode, Oostpoort 18, Delft.
Mw. Z. v. Daalen en de hr. F. v. Daalen, Oostsingel 178H, Delft.
Dhr. en mw. P. v.d. Eijk-Koeslag, Tramkade 14, Den Hoorn.
Mw. J.A.M. Frumau-Willebrands, De Kempenaerstr. 1, Delft.
Dhr. J.H. Groenewegen, Voorstr. 14/9, Poeldijk.
Mw. M.E.H. Helwig, Papsouwseln. 161, Delft.
Mw. A.J. Honderd-Groenewoud, Nic. Beetsln 6, Delft.
Dhr. A. Houwing, A.M. de Jonglaan 15, Delft.
Ing. J.G. Impelmans, C. v.d. Lindenstr. 243, Delft.
Mw. A.B. Kruidhof-Bekink, Parkzoom 89, Delft.
Mw. M.J. Jense, L. v. Deijsselhof 72, Delft.
Dhr. en mw. J.G. Kuenen-Boumeester, Oosterstr. 25, Delft.
Dhr. en mw. E.H.M. Lange-Mettler, Spoorringel 57, Delft.
Dhr. en mw. C.M. van Loon-Twigt, Insulindeweg 28, Delft.
Dhr. H.A.G.M. Masthoff, Noordeinde 9, Delft.
Mw. A. Maijer-Koning en de hr. K. Maijer, Prof. Evertsin. 130A, Delft.
Dhr. M. Mazel, Kolk 16, Delft.
Mw. C.J. v.d. Meulen-Bakker, De Kempenaerstr. 12, Delft.
Mw. I.M. Mulder-Schouten, Papsouwseln. 159, Delft.
Mw. J.M. Muller-Leupen en mw. J. Rierink, H. Marsmanln. 11, Delft.
Mw. J.E. Oppenoorth-v.d. Lee, Roëllstr. 15, Delft.
Mw. J.C.M. Peterse, Marterstr. 31, Delft.
Mw. E. Prins-Weiss, T. v. Berkhoutln. 25, Delft.
Dames A.M.S en J.A. v. Schie, Ruys de Beerenbrouckstr. 29, Delft.
Mw. W. v.d. Ree, v. Adrichemstr. 205, Delft.
Dhr. D. Rijba, G. Gezelleln. 101, Delft.
Dhr. en mw. A.M.S. v. Schie, R. de Beerenbrouckstr. 29, Delft.
Heren H.J. en C. Schreuder, Heemskerkstr. 20, Delft.
Mw. M.J. Veerman-Paaij, Gebbenln. 42, Delft.
Dhr. R.A. Vlugt, Markt 47, Delft.
Mw. H.A. Vos-Koningen, Florapad 20, Delft.
Mw. J.M.J. Wijtenburg, Parkzoom 69, Delft.
Mw. A.W. v.d. Zande, Boeroestr. 11, Delft.

Het bestuur heet u allen hartelijk welkom.

Het volgende convocaat zal u worden toegezonden in de laatste week van augustus. Het bestuur wenst u een prettige vakantie toe.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

21e jaargang

nummer 6

augustus 1998

EXCURSIE NAAR 'S HEERENBERG EN ISSELBURG

De excursie naar 's Heerenberg en Issselburg op 27 juni was bijzonder geslaagd. De deelnemers waren zeer enthousiast over de boeiende tentoonstelling "Tussen Spanje en Oranje" in Huis Bergh, de kunstschaten in de Waterburcht Anholt en de gedetailleerde uitleg van de excursieleiding.

U kunt nog mee met de herhaling van deze reis op zaterdag 19 september. Spoedige aanmelding is dan wel gewenst. Wilt u de kosten (f 85,= voor leden en f 95,= voor introducés) overmaken op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum te Delft.

LEZING OVER 600 JAAR ST. HIPPOLYTUS IN DELFT

Op 13 augustus 1396, de dag waarop Delft zijn stadsrechten zou hebben ontvangen, werd als dank daarvoor de St. Bartholomeuskerk, bekend als de Oude Jan, voortaan St. Hippolytuskerk genoemd. Sindsdien is de naam van de patroonheilige St. Hippolytus in Delft gebleven. Ook na de reformatie in 1572 toen de Katholieken de Oude Jan aan de Oude Delft moesten verlaten. Het Begijnhof, de Brabantse Turfmarkt, de Voorstraat West- en Oostzijde en nu weer de Oude Delft: het zijn de plaatsen waar de gelovigen van de St. Hippolytusparochie door de eeuwen heen hun bijeenkomsten hebben voortgezet.

De heer Van Leeuwen is voor onze leden geen onbekende. Wij zijn er zeker van dat hij het interessante onderwerp op een boeiende wijze zal bespreken. Het bestuur rekent bij deze eerste lezing van het seizoen 1998-1999 daarom op een grote opkomst.

LEDEN WERVEN LEDEN!

Leden werven leden, zo hoort het ook. Het is een bekend gegeven in een vereniging, dus ook in de Historische Vereniging Delfia Batavorum.

Maar . . . , het werkt niet. De praktijk leert, dat de leden wel willen werven, maar schromen om het te doen.

Het resultaat van "leden werven leden" bij Delfia Batavorum is een score van gemiddeld vijf nieuwe leden per jaar, terwijl er een veelvoud om uiteenlopende redenen, zoals verhuizing, afvalt.

Dat betekent dus achteruitgang als we niet iets anders zouden doen om ledental op peil te houden. Dat doen we dan ook, en daar kunt u ons, zonder schroom, bij helpen.

Wij vragen u slechts de naam en het adres aan ons op te geven van familieleden, vrienden en kennissen, van wie u denkt dat ze interesse te hebben in onze vereniging.

Wij zenden dan naar die adressen een brief met een wervingsfolder en aanmeldkaart en nodigen de geadresseerde op die manier uit om lid te worden van Delfia Batavorum.

De ervaring heeft ons geleerd, dat dit een uitstekende methode is en wij willen daarmee doorgaan.

U zoudt ons dus geweldig helpen de adressen uit uw agenda of adressenlijst aan ons op te geven. Dat opgeven kan schriftelijk of telefonisch aan het secretariaat, zie in de kop van deze convocatie.

CONTRIBUTIE

1998

CONTRIBUTIE

Helaas is de contributie voor 1998 door een aantal leden nog niet betaald. Er ligt dan ook nog een aantal jaarboeken 1997 klaar om te worden verzonden, want deze worden pas verstuurd als de contributie is ontvangen.

Begin van dit jaar is aan alle leden, aan nieuwe leden in de loop

AGENDA

Zaterdag 29 augustus van 10 tot 17 uur

Delftdag. Opening van het culturele seizoen. Op het plein voor Theater de Veste.

Zaterdag 12 september 1998 van 10 tot 17 uur

Landelijke Open Monumentendag. Het bestuur van Delfia Batavorum is in de Gemeentelijke Archiefdienst aanwezig om informatie over onze vereniging te geven. Ook zijn er jaarboeken, overige uitgaven van Delfia Batavorum en boeken over Delftse onderwerpen te koop.

Woensdag 16 september 1998, aanvang 20 uur

Zes honderd jaar St. Hippolytus in Delft.

Lezing door de heer ing. W.A.G. van Leeuwen.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (gebouw H), Reinier de Graafweg 3, Delft.

Zaterdag 19 september 1998

Herhaling van de jaarlijkse excursie. De reis gaat naar Kasteel Huis Bergh in 's Heerenberg en naar de Waterburcht Anholt in Issselburg (Duitsland).

Donderdag 15 oktober 1998, aanvang 20 uur

Het gebouw, het gebied en de functies van het Hoogheemraadschap Delfland.

Lezing door de heer drs. P. Zevenbergen, dijkgraaf van Delfland. Nadere bijzonderheden worden vermeld in een volgend convocaat.

Vrijdag 6 t/m zondag 8 november 1998

Excursie naar Münster. Deze excursie is volgeboekt.

Maandag 16 november 1998

Armoede en armenzorg in 17de eeuws Delft.

Lezing door mw. drs. I. van der Vlis. Nader bijzonderheden over deze lezing, die samen met de Vrienden van Het Prinsenhof wordt georganiseerd, worden in een volgend convocaat vermeld.

Donderdag 10 december 1998

Lezing over 50 jaar Stanislascollege door de heer H. Wijffjes.

Januari 1999

Lezing over de kustontwikkeling van Nederland door ir. R.E. Waterman.

van het jaar, een acceptgirokaart toegezonden voor de contributie voor 1998. Wilt u deze kaart gebruiken om uw verschuldigde contributie alsnog te betalen. Als u de toegezonden acceptgirokaart kwijt mocht zijn, verzoeken wij u vriendelijk, maar toch wel dringend het verschuldigde bedrag zo spoedig mogelijk over te maken met uw eigen overschrijvingskaart, zodat wij u alsnog het jaarboek kunnen toesturen. In dat jaarboek leest u veel informatie over Delft, en dat wilt u natuurlijk. Daarom is het jammer dat

u dat jaarboek nog mist.

Wellicht weet u niet zeker meer of u uw contributie voor 1998 al betaald hebt. Dat blijkt uit het feit, dat er bij de penningmeester nog al eens naar gevraagd wordt en wij soms twee keer contributie van iemand ontvangen. Dat laatste is natuurlijk niet erg, want dat storten wij terug of boeken het als contributiebetaling voor het volgende jaar als dat gewenst wordt.

Om u te helpen vaststellen of uw contributie wel of niet betaald is, vindt u hieronder de lidnummers van de leden die hun contributie voor 1998 nog verschuldigd zijn.

0026, 0154, 0386, 0444, 0453, 0463, 0517, 0808, 0829, 0896, 0939, 1060, 1285, 1393, 1413, 1455, 1468, 1474, 1481, 1482, 1556, 1562, 1578, 1605, 1611, 1629, 1636, 1680, 1836, 1845, 1847, 1868, 1892, 1902, 1937.

BOEKENVERKOOP

U bent gewend, dat er tijdens lezingen meestal een boekentafel is, bemand door een van onze bestuursleden. Aan die boekentafel verkopen wij door de vereniging uitgegeven boeken en overtollige exemplaren uit onze bibliotheek.

Wij zoeken nu iemand, die de verkoop van boeken voor zijn/haar rekening wil nemen, dus iemand die de boekenvoorraad wil beheren en tijdens de lezingen de boekverkoop wil verzorgen. Een en ander gebeurt onder verantwoordelijkheid van de penningmeester. De beheerder ontvangt een geïnventariseerde hoeveelheid boeken en draagt de verkoopopbrengst af aan de penningmeester, die vervolgens de inventarisatie aanpast.

Geïnteresseerden kunnen voor nadere informatie terecht bij de penningmeester, zie in de kop van deze convocatie.

De bedoeling is hiermee de functie "commissaris boeken" in het leven te roepen. De functionaris heeft eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden, doch heeft geen zitting in het bestuur.

TE KOOP

In de bibliotheek van Delfia Batavorum bevindt zich een exemplaar van het driedelige "Stam- en wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche familiën, met genealogische en heraldische aantekeningen", (Groningen, 1885-1890) door A.A. Vorsterman van Oyen. Dit kolossale genealogische standaardwerk heeft weinig met Delft te maken; bovendien is het te groot en te kostbaar om te worden uitgeleend. Het bestuur heeft daarom besloten deze boeken te verkopen. Onze leden krijgen als eerste de kans een bod te doen; pas als er bij hen geen belangstelling bestaat, worden de boeken aangeboden aan anderen. De boeken zijn in behoorlijke staat; absoluut gave exemplaren van dit werk bestaan nauwelijks omdat zij altijd veel zijn geraadpleegd. Een "normaal" exemplaar, zelfs met enkele reparaties, kost bij een antiquariaat circa f 2.500. Wie serieuze belangstelling heeft kan voor 1 oktober 1998 een schriftelijk bod uitbrengen bij de secretaris. Belangstellenden die de boeken eerst willen inzien voordat zij een bod uitbrengen, wordt verzocht dit eveneens voor 1 oktober aan de secretaris kenbaar te maken. Op een nog nader te bepalen dag zal dan gelegenheid voor bezichtiging worden gegeven.

NIEUWE UITGAVEN

- Ter gelegenheid van Delft 750 jaar heeft de Kontaktraad van Kerken in Delft vorig jaar het boek "Kerk zijn in Delft" laten verschijnen. De uitgever T. van der Worp van Uitgeverij Ten Have schreef een recensie waaruit het volgende is overgenomen. "59 Medewerkers hebben een boek samengesteld dat door zijn boeiende informatie, hoge kwaliteit van tekst en foto's opzet en compositie boeiend is, ook voor wie geen band heeft met Delft. Het scala van thema's is groot: de geschiedenis van de verschillende kerken, de architectuur, de kerkgebouwen, de maatschappelijke hulpverlening, de diaconie en zelfs de kunst van het liturgisch bloemschikken".

Ter gelegenheid van de lezing door de heer Van Leeuwen op 16 september a.s. wordt het boek aan de leden van Delfia Batavorum aangeboden voor de gereduceerde prijs van f 25, =. Waarschijnlijk zal het op de avond van de lezing verkrijgbaar zijn.

- "Kadastrale Atlas Zuid-Holland 1832, deel 5". Deze kadastrale atlas van Delft is een bewerking van in 1832 aangelegde

registers, waaraan reproducties van kadastrale kaarten zijn toegevoegd. De publicatie is een boeiende bron van informatie. U treft gegevens aan over alle percelen van de kadastrale gemeente Delft in 1832. Verder worden gegevens vermeld over de eigenaren, hun beroep en woonplaats en belastbaar inkomen. Daarnaast worden vermeld de grootte van het perceel, soort bebouwing of grondgebruik. De atlas is van belang omdat zij de situatie weergeeft vóór de ingrijpende ruimtelijke veranderingen die na 1850 tot stand kwamen als gevolg van de sterke bevolkingsgroei, industrialisatie, ruilverkaveling e.d. De bron is voorts uniek, omdat hier voor het eerst een gedetailleerd kaartbeeld wordt gecombineerd met een uitgebreide persoonsregistratie. (Samenst. M. Claessens en R.F. Wybrands Marcussen; Uitg. Matrijs, Utrecht; geïll.; 200 blz. met 12 uitklapbare kaarten; f 49,95; onder meer verkrijgbaar bij het gemeentearchief).

- Bij Sdu Uitgevers is verschenen "In Den Haag geschied" Achtien bekende auteurs praten over historische gebeurtenissen, personen en personages in de loop van het 750-jarig bestaan van de stad. (300 pagina's; f 39,90).

GUN UW BOEKEN EEN TWEDE LEVEN

Zoals u weet heeft het bestuur enkele jaren geleden besloten de boeken uit het boekenbezit van Delfia Batavorum die geen betrekking hebben op (de historie van) Delft te verkopen. (Zie ook de aankondiging Te Koop). Dit is inmiddels gebeurd; op veel lezingenavonden en tijdens Delftdag en Open Monumentendag konden geïnteresseerden grasduinen in de uitgestalde boeken. Er was steeds veel belangstelling voor en de opbrengst is ten goede gekomen aan de kas van onze vereniging.

Het bestuur wil graag doorgaan met de verkoop van (antiquarische) boeken omdat het denkt dat veel leden dit op prijs stellen. Daarom ons verzoek om sommige van uw boeken een tweede leven te gunnen. Heeft u één of meerdere boeken waarvoor u geen plaats heeft, heeft u dubbele exemplaren of wilt wel eens wat ruimte in uw boekenkast maken en betreft het boeken met een historisch onderwerp (niet per sé over Delft) die u wilt afstaan, neemt u dan contact op met de secretaris. Hij komt graag bij u langs om uw overtollig bezit op te halen. U doet een ander (en uw boeken) een plezier en de kas van uw vereniging vaart er wel bij.

TENTOONSTELLINGEN

Museum Paul Tétar van Elven toont een nieuwe keuze uit de schetsboeken van Tétar van Elven. Ook zijn er anatomieteekeningen, portretten, kopieën naar oude meesters en stadsgezichten te zien. In het museum krijgt de bezoeker een beeld van de smaak en wooncultuur van de 19de eeuwse gegoede burgerij. Koormarkt 67; t/m 24 oktober, dinsdag t/m zondag van 13-17 uur.

DELFTSE FILMS VAN POLYGOON

In augustus vertoont het Delftse Gemeentearchief zeventien korte films die werden gemaakt tussen 1951 en 1963. Zij duren samen 30 minuten. Onderwerpen zijn o.a. de studentenwereld (de opening van twee proeffabrieken, het eredoctoraat voor prins Bernhard). Maar ook het staatsiebezoek van koningin Elisabeth en prins Philip, de herbegraving van prins Willem IV, de eerste taptoe, en nog veel meer.

Gemeentearchief, Oude delft 169, di. t/m vr. van 9-16.15 uur. In augustus niet op donderdagavond.

NIEUWE LEDEN

Mw. C.C. Ellens, Pluymptot 18, Delft.
Mw. H. Janssen-v.d. Meer, v.d. Kamlaan 49, Delft.
Mw. M.E. Klijsen-Peeters, M. Trompstr. 19A, Delft.
Dhr. en mw. J. de Heer Kloots, Spoorsingel 29, Delft.
Mw. M.L. Mantel-Bridié, v. Rijslaan 75, Delft
Dhr. H. Slingerland, Zomerdijkhof 20, Delft.
Dhr. W. v.d. Spek, Landsteinerbocht 4, Delft.
Mw. C.J. v. Swieten, M. v. Reigersberchstr. 105, Delft.
Het bestuur heet u allen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

21e jaargang

nummer 7

oktober 1998

THEMA VAN DE LEZING OVER HET HOOGHEEMRAADSCHAP

De lezing van de heer Zevenbergen gaat over de geschiedenis en de betekenis van dit aloude en in Delft zeer bekende waterschap.

Het Hoogheemraadschap van Delfland werd in 1289 gesticht door graaf Floris V. Het gebied wordt in het westen tussen Hoek van Holland en Den Haag begrensd door de Noordzee, in het noorden tussen Den Haag en Zoetermeer door de landscheiding met het Hoogheemraadschap van Rijnland, in het oosten respectievelijk zuidoosten door de landscheiding met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Schie, en in het zuiden door de Nieuwe Waterweg en het Scheur.

Vanouds heeft het schap de zorg voor de buitenwaterkering; sinds 1977 ook voor de binnenwaterkeringen en voor het waterbeheer in de boezem. In het laatste kwart van de 20e eeuw is aan deze taken nog de waterzuivering toegevoegd.

Tot het midden van de 17e eeuw leidde het bestuur een armbuigant bestaan en had meerdere vergaderplaatsen. In 1645 kocht men het zogeheten Huyterhuis aan het Oude Delft 167. Na verbouwing en restauratie nam men dit huis in gebruik voor vergaderingen en rechte dagen. De secretarie werd er gevestigd, en het archief werd uit de Oude Kerk te Delft overgebracht. Onder de benaming Gemeenlandshuis bleef het huis tot op de huidige dag de hoofdvestiging van het bestuur.

BESTUURSMUTATIE

De heer M. Hazeveld heeft het bestuur meegedeeld dat hij zich genoodzaakt ziet zijn bestuursfunctie te beëindigen. Door tal van activiteiten had de heer Hazeveld naar zijn gevoel te weinig tijd voor Delfia Batavorum. Het bestuur betreurt zijn vertrek maar dankt hem voor het vele werk dat hij voor de vereniging heeft gedaan, in het bijzonder bij de organisatie van de lezingen. In een volgend convocaat hoopt het bestuur een opvolger van de heer Hazeveld aan u te kunnen voorstellen.

JAARBOEKEN

Sinds 1991 geeft de redactiecommissie van Delfia Batavorum een jaarboek uit. Ongetwijfeld is er een aantal leden, met name zij die na 1991 lid zijn geworden, dat niet de gehele serie in bezit heeft. Er is nu gelegenheid de ontbrekende boekjes aan te schaffen. De jaarboeken 1991 t/m 1993 kosten f 10 en de jaarboekjes 1994 t/m 1996 f 15 per stuk. Als u de gehele serie tegelijk bestelt,

AGENDA

Donderdag 15 oktober 1998, aanvang 20 uur

Het gebouw, het gebied en de functies van het Hoogheemraadschap Delfland. Lezing door de heer drs. P. Zevenbergen, dijkgraaf van Delfland. Na de lezing is er gelegenheid voor een korte rondleiding. Plaats: het gebouw van het Hoogheemraadschap. De ingang is aan de Phoenixstraat 32.

Vrijdag 6 t/m zondag 8 november 1998

Excursie naar Münster.

Maandag 16 november 1998

Armoede en armenzorg in 17e eeuw Delft. Lezing door mw.dr. I. van der Vlis. Nader bijzonderheden over deze lezing, die samen met de Vrienden van Het Prinsenhof wordt georganiseerd, worden in het volgende convocaat vermeld.

Donderdag 10 december 1998

Lezing over 50 jaar Stanislascollege door de heer H. Wijfes.

Januari 1999

Lezing over de kustontwikkeling van Nederland door ir. R.E. Waterman.

betaalt u niet f 75 maar f 65. U krijgt dan één boekje gratis.

Belangstellenden wordt verzocht contact op te nemen met de penningmeester, telefoon (015) 213 41 68.

HET GEHEIM VAN HOLLAND

Onder deze titel wordt een promotiecampagne gevoerd om zes Hollandse steden (Delft, Dordrecht, Gouda, Haarlem, Leiden en Schiedam) toeristisch onder de aandacht te brengen van mensen met interesse voor cultuur. Het fraaie boekje "Parels belicht - Musea verhalen over Holland" beschrijft het verleden van deze steden aan de hand van drie thema's: Hollandse meesters, Hollandse koopmansgeest en roemruchte Hollanders. Achterin staat een overzicht van 21 musea in deze zes steden. Het boekje is voor f 5 verkrijgbaar bij de musea.

Er wordt in dit kader een cyclus "Het geheim van de smid" georganiseerd op zes zondagmiddagen van 25 oktober tot

25 april, waarin de musea Hollandse ambachten belichten. Zie bijgaande folder.

BIJSLUITERS

Vanaf het begin van 1997 heeft u, ongeveer elk kwartaal, met het convocaat tevens een agenda van het Legermuseum ontvangen. Zo ook nu. Deze keer ontvangt u tevens een folder over "Het Geheim van Holland". Het bestuur verwacht dat de leden de verstrekte informatie op prijs stellen en dat deze mogelijk aanleiding is voor een bezoek aan een van de evenementen. Wellicht ten overvloede wordt hier vermeld dat de extra kosten voor het meezenden, zoals het insteken en porto, niet voor rekening van Delfia Batavorum komen, maar worden betaald door de 'leveranciers' van de folders.

BIBLIOTHEEK

Elke laatste vrijdag van de maand van 19 tot 20 uur is mevrouw An Bergman aanwezig in de bibliotheek aan de Kruisstraat. U kunt dan in het boekenbezit van Delfia Batavorum snuffelen en boeken lenen. Als u in Delft woont, is mevrouw Bergman graag bereid boeken bij u thuis te bezorgen. U kunt daarvoor telefonisch contact met haar opnemen: (015) 212 29 28.

NIEUWE UITGAVEN

- Ter ere van het 125-jarig bestaan van de Delftse Gemeentereiniging is een boek verschenen dat een beeld geeft van de geschiedenis van deze dienst. Het gaat over putjesscheppers en tonnenboeren, maar ook over de moderne manier van afvalbehandeling. Het boek is verkrijgbaar bij de boekhandel en bij Drukkerij Meinema aan de Hippolytusbuurt.

- "Blijvers en Voorbijgangers - Joden in Delft 1850-1960" is de titel van het boek dat is geschreven door de historici J. Wijnberg-Stroz en M. van Lunteren-Spanjaard. Het beschrijft de geschiedenis en het leven van de joden in Delft van de 19e tot het midden van de 20e eeuw en van hun integratie. Het boek heeft 240 bladzijden en bevat een groot aantal foto's en documenten. Tot de datum van verschijnen (15 oktober) bedraagt de intekenprijs f 35, daarna f 42,50.

- Vorig jaar al verscheen bij Deltech Uitgevers "Kijk op Delft". Het boek toont in een groot aantal kleuren- en zwart/wit foto's hoe Delft er vanuit de lucht uitziet. Als u in Delft woont, is er een grote kans dat uw huis op één van de foto's is te ontdekken.

TENTOONSTELLINGEN

- Tot en met 20 november 1998 is in het provinciehuis tentoonstelling "Zuid-Holland in kaart" te zien. Een groot aantal 'oude' kaarten brengt de bestuurlijke en landschappelijke ontwikkeling van de provincie in beeld. De toegang is gratis, op werkdagen van 9-17 uur.

LEZING

- De "Decorative and Fine Arts Society of The Hague" organiseert op 6 oktober 1998 een lezing over "17th century Maritime Painting in the Low Countries". De lezing wordt gegeven in de Engelse taal door de heer J. Giltaj in het Cultureel Centrum Warenar, Kerkstraat 75, Wassenaar. De aanvang is om 20.00 uur en de toegangsprijs voor niet-leden bedraagt f 20. In Museum Boijmans van Beuningen was in 1996-1997 een tentoonstelling over dit onderwerp te zien. Op het winterprogramma van de DFAS staan verder lezingen over Frank Lloyd Wright, Fabergé, Henry Moore, Tulipomania en Van Dijck. Inlichtingen: (070) 324 67 63.

'DE DELFT'

In november 1996 hield de heer J.F. Fischer voor onze leden een lezing over de geschiedenis van het linesschip "De Delft". Dit schip zonk tijdens een slag tegen de Engelsen bij Camperduin. Het ligt nog altijd op de bodem van de Noordzee. De komende jaren gaat Delfshaven het schip herbouwen naar de originele tekeningen. U kunt het project steunen en er zelfs actief aan meewerken door vriend van "De Delft" te worden voor f 10 per jaar. Meer informatie is te verkrijgen bij Stichting Historisch Schip De Delft, Achterhaven 148, Rotterdam. De stichting is ook telefonisch te bereiken: (010) 276 01 15.

STADSTAX DELFT

Mogelijk bent u al op de hoogte. Maar het bestuur van uw vereniging wil toch de aandacht vestigen op de sinds enkele maanden bestaande Stadstax Delft. Voor f 8,05 wordt u van huis gehaald en naar uw bestemming gebracht. Ook met rolstoel of scootermobiel. Delftenaren met een zogeheten WVG-indicatie betalen per rit f 1,50. Mogelijk is deze nieuwe wijze van openbaar vervoer interessant voor onze leden die een bijeenkomst van Delfia Batavorum willen bijwonen, maar problemen hebben om daar te komen. Nadere informatie bij het gemeentelijk Informatiecentrum, telefoon (015) 260 24 94.

NIEUWE LEDEN

Dhr. H.A. Eijgenraam, Gerbrandystr. 41, Naaldwijk.
Prof. dr. ir. L.A. de Graaf en mw. drs. A.É. de Graaf-van Wijngaarden, Van Rijslaan 61, Delft.
Dhr. J.Ph. Jongeling, Brilduikerhof 16, Delft.
Dhr. J.W. Ligterink, Nieuwe Langendijk 78, Delft.
Dhr. A.W. Noordam, Derde Wereldreef 229, Delft.
Dhr. N.M. v.d. Pers, Laan van Van der Gaag 49, Delft.
Dhr. F.W. Pieterse en mw. H.J.M. v.d. List, Aart van der Leeuwlaan 227, Delft.
dhr. P.J. de Ridder, Vijverlaan 358, Krimpen a/d IJssel.
Mw. J.C.E. v. Roekel-v. Asten, Van der Mastenstraat 18, Delft.
Dhr. M.H. v.d. Valk, Persijnstraat 1B, De Lier.
Mw. J.A. v.d. Velde, Lijstersingel 94, Capelle a/d IJssel.
Dhr. A.J. v. Zonneveld, Broekmolenweg 2, Rijswijk.
Het bestuur heet u allen hartelijk welkom!

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

21e jaargang

nummer 8

november/december 1998

IN MEMORIAM

Op 23 september is op 71-jarige leeftijd overleden mevrouw drs. Eleonora Henriëtta Hueck-van der Plas. Zij maakte van 1984 tot 1990 deel uit van het bestuur van onze vereniging.

Mevrouw Hueck was een opvallende verschijning. Niet alleen doordat zij trouw de lezingen bijwoonde, maar ook door haar handicap - zij leed aan een spierziekte. Altijd kwam zij in de pauze even een praatje maken bij de bestuurstafel; altijd ging zij even kijken bij de boekentafel of er nog iets leuks verschenen was. Toen dan ook in 1984 de vacature tweede-secretaris ontstond, viel al spoedig haar naam. Hoewel zij nog enkele andere bestuursfuncties vervulde, stemde zij toe de functie te aanvaarden. Zij heeft haar taak op bewonderenswaardige wijze vervuld.

In 1987 werd zij 'bevorderd' tot eerste-secretaris. Langzaam werd echter duidelijk dat haar fysieke toestand het niet langer toeliet naar haar maatstaven te functioneren binnen het bestuur. In 1989 vroeg zij daarom ontheffing uit haar functie. Zij heeft nog wel haar termijn als bestuurslid vol gemaakt, waaraan in 1990 een einde kwam. Voor zover haar handicap dat mogelijk maakte, bezocht zij nog wel de lezingenavonden door het genootschap georganiseerd. Door haar overlijden is een warme persoonlijkheid heengegaan.

A.J.H. Rozemond

THEMA VAN DE LEZING OVER ARMOEDE EN ARMENZORG IN 17e EEUWS DELFT.

Armoede was in zeventiende-eeuws Delft geen onbekend verschijnsel. Als gevolg van voedseltekorten, oorlogen en pestjaren waren regelmatig grote groepen Delftenaren afhankelijk van de aangeboden armenzorg. Delft kende een centrale armenzorginstelling waar zowel het stadsbestuur als de diaconie van de gereformeerde kerk in samenwerkten: de Kamer van Charitate. Deze in de Schoolstraat gevestigde 'sociale dienst' bedeelde eeuwenlang de Delftse armen.

Middels de bronnen die overgeleverd zijn van deze Kamer van Charitate is het mogelijk om onderzoek te doen naar het wel en wee van arme zeventiende-eeuwers. Wat betekende het om in de 'rijke' Gouden Eeuw arm te zijn in Delft? Welke mogelijkheden bezaten armen om rond te komen en hoe keken zij tegen de bedeling van de Kamer van Charitate aan?

Ingrid van der Vliet is als assistent in opleiding verbonden aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam. Bij de studierichting Maatschappijgeschiedenis werkt zij aan haar proefschrift over armoede en armenzorg in zeventiende-eeuws Delft, dat in de loop van 1999 moet verschijnen.

AGENDA

Vrijdag 6 t/m zondag 8 november 1998

Excursie naar Münster.

Maandag 16 november 1998, aanvang 20 uur

Armoede en armenzorg in 17e eeuw Delft. Lezing door mw. drs. Ingrid van der Vliet.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H). Reinier de Graafweg 3, Delft.

Donderdag 10 december 1998, aanvang 20 uur

50 Jaar St. Stanislascollege. Lezing door dr. H.B.M. Wijffes.

Plaats: Blaulazaal van het Stanislascollege, Westplantsoen 71, Delft.

Donderdag 14 Januari 1999, aanvang 20 uur

Een integraal kustbeleid voor Zuid-Holland. Bouwen in zee met de natuur. Lezing door ir. R.E. Waterman.

Dinsdag 16 februari 1999, aanvang 20 uur

Moeders van onwettige kinderen in Delft in de 17e eeuw. Lezing door mw. dr. Manon v.d. Heijden.

THEMA VAN DE LEZING OVER 50 JAAR ST. STANISLASCOLLEGE

In september 1948 begonnen de eerste lessen van het St. Stanislascollege in een voormalig bankgebouw aan de Koornmarkt te Delft. Aan dat begin was een strijd van meer dan twee jaar vooraf gegaan om een katholieke school in Delft te kunnen vestigen. Het was een strijd die slechts gewonnen kon worden dankzij een politiek monsterverbond dat katholieke Delftse notabelen sloten met hun protestantse stadsgenoten. De katholieken kregen het Stanislas, de protestanten het CLD.

Huib Wijffes (Delft, 1956), oud-leerling van het Stanislas en als historicus verbonden aan de Rijksuniversiteit van Groningen, schreef in opdracht van de school een boek over de onderlinge samenhang van onderwijsbeleid, pedagogiek, schoolmanagement en jeugdcultuur van de 50-jarige school. De curieuze oprichtingsgeschiedenis komt erin aan bod, maar ook de verdere ontwikkeling van de school, die sinds 1956 in een eigen markant gebouw aan het Westplantsoen is gevestigd. Wijffes geeft een beeld van de, onder invloed van maatschappij en cultuur, sterk veranderde opvattingen over onderwijs en jeugd. Een belangrijke plaats wordt ook ingenomen door de vraag hoe

13 119
katholieke Delftse jongens (vanaf 1966 ook meisjes) het onderwijs ervoeren.

U kunt op de avond van de lezing het gedenkboek inzien en ook kopen.

BOEKENVERKOOP

Zoals u weet worden u tijdens de lezingen en bij ander gelegenheden onze jaarboeken en andere uitgaven van Delfia Batavorum aangeboden. Ook zijn er dan gebruikte boeken over historische onderwerpen te koop. Tot nu toe werd deze boekentafel verzorgd door onze penningmeester, de heer John van Heel. Maar het penningmeesterschap vraagt hem zoveel tijd dat voor deze taak naar een opvolg(st)er is gezocht. Mevrouw drs. Annemarth Sterringa heeft zich bereid verklaard als 'commissaris boeken' de boekentafel te gaan beheren. Zij zal ook de zorg voor onze boekenvoorraad op zich nemen. Het bestuur is overtuigd van een plezierige samenwerking en wenst onze eerste commissaris veel succes.

VERDWENEN PLAQUETTE

Onlangs schreef één van onze leden ons over een verdwenen bronzen plaquette. Op de plaquette is een vrouwenportret afgebeeld en de tekst 'Hier leefde en werkte 1814-1895 Anna Maria Margaretha Storm-van der Chijs wereldreizigster voorloopster van het feminisme'. De onthulling op 26 maart 1955 aan de gevel van het huis Breestraat hoek Oude Delft was een posthume hulde van de Haagse Soroptimisten. Waarschijnlijk bij de verbouwing van het pand tot hotel, begin jaren '90, is de plaquette verdwenen. De huidige eigenaar van het pand weet van niets en heeft geen aangifte gedaan van de vermissing. Onze vraag is of er onder onze leden iemand is die meer weet over het lot van de plaquette. Waar is hij gebleven? Wie heeft hem thans in zijn bezit? De secretaris ontvangt graag uw briefje of telefoontje. Misschien kan met uw hulp de plaquette weer op zijn oorspronkelijke plaats worden aangebracht.

FILMS IN HET GEMEENTEARCHIEF

In november vertoont het Gemeentearchief twee films uit de jaren 1938 tot 1954. De films tonen straatbeelden uit de strenge winter 1938-1939 toen er geschaatst werd op de grachten. Ook zijn beelden te zien van het echtpaar Fusco en Capocci met hun draaiorgel en van de intocht van St. Nicolaas. Verder onder meer kerstboomverkoop op de Hippolytusbuurt en veel besneeuwde straten en grachten. Opnamen uit 1954 laten de vervanging zien van de oude Waagbrug door een boogbrug. Het Archief (Oude Delft 169) is geopend op dinsdag tot en met vrijdag van 9 tot 16.15 uur, op donderdag tot 21 uur; toegang gratis.

TE KOOP

Het bestuur herinnert u aan de mededeling in convocaat nr. 6 (augustus 1998) over de voorgenomen verkoop uit ons boekenbezit van het driedelige "Stam- en wapenboek van

aanzienlijke Nederlandsche familiën, met genealogische en heraldische aantekeningen". Onlangs heeft een exemplaar op een veiling in Rotterdam f 2250 opgebracht. Voor serieuze belangstellenden onder onze leden is er gelegenheid de boeken te bezichtigen. Tot 1 december kunt u hiervoor contact opnemen met de secretaris. Voor genoemde datum ontvangt hij ook graag een serieus bod.

De opbrengst zal worden gestort in het te vormen Delfia Batavorum Fonds. Over dit fonds wordt u binnenkort uitvoerig geïnformeerd.

NIEUWE UITGAVEN

- In het vorige convocaat meldden wij u de verschijning van het boek "Blijvers en Voorbijgangers - Joden in Delft 1850-1960". De penningmeester van de Stichting Behoud Synagoge Delft verzocht ons nog te melden dat de opbrengst van het bijzonder interessante en fraai uitgevoerde boek ten goede komt aan de restauratie van de synagoge. Na overmaking van f 42,50 op girorekening 594499 t.n.v. bovengenoemde stichting wordt het boek u toegestuurd.

VARIA

- Via de Volksuniversiteit Delft geeft mevr. drs M.A. v.d. Meer vanaf januari 1999 een cursus over de sociale geschiedenis van Delft rond 1900. De cursus gaat in op een aantal sociale aspecten van het leven in Delft, zoals arbeidsomstandigheden, huisvesting, de taak van de huisvrouw, de zorg voor weduwen, wezen en bejaarden. Deze problematiek wordt, in een breder verband, ook vergeleken met de ontwikkeling in Nederland. Veel aandacht krijgt de woon- en werksituatie in het Delftse Agnetapark. Belangstellenden kunnen contact opnemen met mevr. V.d Meer, telefoon (015) 214 43 66.

NIEUWE LEDEN

Dhr. D.M.G. Boyd, Zusterlaan 22, Delft.
Mw. G. Broekema, Van der Lelystraat 33,1, Delft.
Mw. R.G.P. Franceschini-Rammeloo, Ambonstraat 11, Delft.
Ir. R. Jense, Morelstraat 8, den Haag.
Mw. M.J.C. Kusters, Guido Gezellelaan 60, Delft.
Mw. Th.G. v. Meerten, Bosboom Toussaintplein 123, Delft.
Dhr. en mw. J.F. van Mierlo-Jordense, Soendastr. 3, Delft.
Mw. M.C. Muller, Spoorsingel 14, Delft.
Mw. M.I. Neyzen, Jan Campertlaan 183, Delft.
Dhr. G.H.J. Rosier, De Kempenaerstr. 19, Delft.
Ir. W.C.J. Schoeman, Achterom 13, Delft.
Mw. S. Selbeck-Jonkman, Mijerstr. 37, Delft.
Mw. L. v.d. Valk, Sandinoweg 80, Delft.
Dhr. L.H.J. Willigers, Zaan 9, Pijnacker.
Het bestuur heet u allen hartelijk welkom en wenst u veel genoegen als lid van Delfia Batavorum!

DIT CONVOCAT IS HET LAATSTE DAT U DIT JAAR ZULT ONTVANGEN. DE LEZING VAN DE HEER WIJFJES OP 10 DECEMBER WORDT DUS NIET MEER AANGEKONDIGD. WILT U DE DATUM DAAROM NU AL NOTEREN?

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

22e jaargang

nummer 1

januari 1999

VAN DE VOORZITTER

Graag wil ik u, lezers en lezeressen, en uw dierbaren een gelukkig en gezond 1999 toewensen. Ook wens ik Delfia Batavorum een voorspoedig jaar; een jaar dat in zoveel opzichten de opmaat zal vormen naar het jaar 2000.

In dat jaar zal onze vereniging 65 jaar bestaan. Het spreekt vanzelf dat dit 13e lustrum de aanleiding zal vormen voor een aantal activiteiten. Een lustrumcommissie, bestaande uit Gea de Groot, Max van Noort en Menno Tienstra, staat het bestuur bij en is al met uiteenlopende plannen voor (najaar) 2000 bezig. Ook met betrekking tot de lezingen en excursies staat het bestuur een goede programmering vanaf nu tot en met het lustrumjaar voor.

Met plezier maak ik melding van de beginnende samenwerking tussen het Grotius College, het Stanislascollege, het Chr. Lyceum Delft en Delfia Batavorum onder leiding van Joop Visser op het gebied van omgevingsgeschiedenis. Hiervan kan het geschiedenisonderwijs profiteren, wordt de kennis van Delft en regio bevorderd en kunnen veel leden actief meedoen. Dat laatste kan door het beschikbaar stellen van eigen kennis en ervaring, maar bijvoorbeeld ook door als lid mee te werken aan de bewerking van historisch materiaal. U hoort nog hierover. Het komend jaar starten we met het stimuleren en belonen van initiatieven die vorm geven aan de doelstellingen van onze vereniging. Zo zal binnenkort het reglement van het Delfia Batavorum Fonds worden vastgesteld.

Inmiddels groeit de vereniging gestaag en zelfs in versneld tempo. Werd het 1000ste lid verwelkomd in december 1996 en het 1100ste lid in februari 1998, zo werd het 1200ste lid ingeschreven in november 1998. Op 15 december (ja, de donkere dagen van Delft!) telden we 1214 leden; een groei van 111, als saldo van 160 aanmeldingen en 49 personen die om verschillende redenen moesten worden uitgeschreven.

Dit zijn fraaie cijfers, maar de kwaliteit is belangrijker. Actieve deelname van de leden is daarvoor beslissend, zeker wanneer die initiatieven nemen en suggesties doen voor bijvoorbeeld lezingen en excursies, of meewerken aan het presenteren van Delfia Batavorum op de Open Monumentendag en Delftdag. U kunt hiervoor altijd een van de bestuursleden benaderen. En het blijft fijn wanneer u bekenden op het bestaan van Delfia Batavorum

AGENDA

Door onvoorziene verplichtingen elders van ir. R.E. Waterman kan zijn geplande lezing op 14 januari helaas niet doorgaan. Op deze datum zal nu voor ons spreken mevrouw drs. C. Gaemers. De lezing van de heer Waterman is verschoven naar 25 maart 1999.

Donderdag 14 januari 1999, aanvang 20 uur

De Fundatie van Renswoude te Delft. Lezing door mw. drs. Carin Gaemers.
Plaats: Zaal 2B van Gebouw Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

Dinsdag 16 februari 1999, aanvang 20 uur

Moeders van onwettige kinderen in Delft in de 17e eeuw. Lezing door mw. dr. Manon v.d. Heijden.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3, Delft.

Donderdag 25 maart 1999, aanvang 20 uur

Een integraal kustbeleid voor Zuid-Holland. Bouwen in zee met de natuur. Lezing door ir. R.E. Waterman.
Plaats: Zaal 2B van Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

April 1999

Delftse Rederijkers, door de heer Th. v.d. Heijden.

Dinsdag 25 mei 1999

Jaarlijkse ledenvergadering.

Juni 1999

Het Delftse Gemeentearchief, door dr. G. Verhoeven.

wilt wijzen of hen kunt aanmelden. Een grote en groeiende vereniging kan meer doen en zich bijvoorbeeld tot het gemeentebestuur wenden wanneer daartoe aanleiding bestaat. Kunnen we het 1250ste lid verwelkomen tijdens de algemene ledenvergadering op 25 mei?

Ik meen dat we mogen terugzien op een goed verenigingsjaar. Veel lezingen werden goed tot zeer goed bezocht, de excursies naar 's Heerenberg/Anholt en Münster/Osnabrück waren succesvol, de samenwerking

met de vereniging Vrienden van het Prinsenhof is groeiend en het zeer gewaardeerde jaarboek gaat steeds meer de functie van Delftse kroniek vervullen. Graag wil ik alle leden, commissieleden en bestuursleden die hier toe hebben bijgedragen zeer hartelijk bedanken.

Wil Aalbers, voorzitter

THEMA VAN DE LEZING OVER DE FUNDATIE VAN RENSWOUDE

Aan het einde van de achttiende eeuw was in Delft één van de drie Fundaties van de Vrijvrouwe van Renswoude gevestigd waarbinnen gewerkt werd vanuit twee veronderstellingen die in die tijd zeer uitzonderlijk waren. Ten eerste het idee dat capaciteit belangrijker is dan afkomst en dat het dus ook voor weesjongens uit de lagere klasse mogelijk moest zijn op basis van individuele verdienste in de samenleving hoger op te komen; ten tweede een onwrikbaar geloof in de macht van onderwijs.

Op grond hiervan opereerde naast het Gereformeerde Weeshuis een instelling waarin getalenteerde weesjongens een 'hogere beroepsopleiding' konden volgen die op dat moment uniek was. Vooral in de Delftse Fundatie lag sterk de nadruk op de toegepaste natuurwetenschappen. De instelling heeft dan ook mede een aanzet gegeven tot de ontwikkeling van het technisch onderwijs in de Republiek.

Mevrouw Gaemers heeft maatschappijgeschiedenis gestudeerd aan de Erasmus Universiteit. Thans is zij free-lance publiciste over historische onderwerpen.

EEN NIEUW JAAR, DUS AANDACHT VOOR UW CONTRIBUTIE

Tegelijk met dit convocaat ontvangt u de acceptgirokaart voor het betalen van uw contributie voor 1999. Het bestuur heeft besloten de hoogte van de contributie te handhaven.

De contributie voor een enkel lid van Delfia Batavorum voor 1999 bedraagt **f 25**.

De contributie voor een tweede lid op hetzelfde adres bedraagt **f 10**, dus **f 35** voor twee leden.

Wij hebben op de acceptgirokaart geen bedrag ingevuld. U bent daardoor in de gelegenheid zelf een hoger bedrag in te vullen dan u op grond van uw lidmaatschap verschuldigd bent. Hiermee steunt u Delfia Batavorum extra, hetgeen wij van harte aanbevelen. Wellicht ten overvloede vermelden we dat giften aan Delfia Batavorum fiscaal aftrekbaar zijn.

Mogelijk is uw naam en/of adres niet juist of onvolledig vermeld op de acceptgirokaart. Wilt u in dat geval zelf de nodige correcties en/of aanvullingen aanbrenge

nen, zodat wij deze in onze administratie kunnen verwerken?

Wij vragen u uw contributie bij voorkeur met de aangehechte acceptgirokaart te betalen, omdat daarop de gegevens staan die voor de administratie van belang zijn. Mocht u toch op een andere wijze willen betalen, bijvoorbeeld met girotel, vermeld dan daarbij uw adres en lidnummer. Uw lidnummer vindt u in de eerste regel van de adressering op de acceptgirokaart.

Ten slotte nog het volgende. Er gaan straks weer zo'n duizend jaarboeken de deur uit. Tweehonderd ervan gaan per post, tegen het laagst mogelijke partijposttarief, en achthonderd boeken worden bij u aan huis bezorgd. Dit laatste proberen wij uiteraard zo efficiënt mogelijk te organiseren. Zoals u weet wordt het jaarboek pas bezorgd nadat wij uw contributie hebben ontvangen. U helpt ons daarom geweldig als u het betalen van uw contributie niet uitstelt. Want anders moeten wij uw jaarboek straks nazenden tegen het normale PTT-tarief of een extra rit maken om het bij u in de bus te stoppen. Bespaar ons veel extra kosten en werk door uw betalingsopdracht zo spoedig mogelijk, maar in elk geval binnen dertig dagen, te versturen. Uw uitstel van betalen is voor ons vervelend, kostbaar en tijdrovend en dat wilt u ons toch niet aandoen!

CONTRIBUTIESCHULD 1998

Het is jammer dat acht leden de contributie voor 1998 nog niet hebben betaald. Hun jaarboek 1997 ligt nog steeds klaar om te worden bezorgd, maar dat gebeurt pas als de contributie is ontvangen.

Wellicht weet u niet zeker meer of u voor 1998 heeft betaald. Om u te helpen vindt u hier de lidnummers van de leden die hun contributie voor 1998 nog verschuldigd zijn: 0896, 1468, 1474, 1605, 1611, 1629, 1636, 1845. Uw lidnummer staat op de sticker bij uw naam en adres. Mocht u uw lidmaatschap van Delfia Batavorum willen beëindigen, dan is het wel zo aardig als wij dat van u telefonisch of met een kort briefje mogen vernemen.

JAARBOEKEN VANAF 1991

Sinds 1991 geeft de redactiecommissie van Delfia Batavorum een jaarboek uit. Ongetwijfeld is er een aantal leden, met name zij die na 1991 lid zijn geworden, dat niet de gehele serie in bezit heeft. Er is nu gelegenheid de ontbrekende boekjes aan te schaffen. De jaarboeken 1991 tot en met 1993 kosten **f 10** en de jaarboekjes 1994 tot en met 1996 **f 15** per stuk. Als u de gehele serie tegelijk bestelt, betaalt u niet **f 75** maar het bedrag van **f 65**. U krijgt dan één boekje gratis. Belangstellenden kunnen contact opnemen met de penningmeester, telefoon (015) 213 41 68.

DRIEDAAGSE EXCURSIE NAAR MÜNSTER

Dankzij het initiatief en de voorbereiding van Max van Noort, later daarbij geassisteerd door Stineke Braam en John van Heel, kwam deze primeur van een meerdaagse buitenlandse excursie van Delfia Batavorum, samen met de Vrienden van het Prinsenhof, tot stand. Het reisdoel was bij uitstek veelbelovend: de herdenkingstentoonstelling van 350 jaar Vrede van Münster in het Westfaals Museum voor Kunst- en Cultuurgeschiedenis te Münster. Op vrijdag 5 november om acht uur 's ochtends vertrokken de 47 deelnemers van het bekende startpunt aan de Phoenixstraat. We wisten dat de reis, verzorging en overnachting goed geregeld waren. Voor de rest leek het programma in Münster open. Door improvisatie ter plaatse kwam er echter een compacte en efficiënte tijdbesteding uit de bus. Begunstigd door ideaal herfstweer genoten we achtereenvolgens van:

- Op eigen gelegenheid rondwandelen in Münster door de fraaie binnenstad met de luxe winkels en de vele historische monumenten.

- Gezamenlijk bezoek aan de tentoonstelling. Uitgebreid en boeiend toonde deze onder andere hoe de laatste fase van onze 'Opstand' deel uitmaakt van de veel omvangrijker strijd in de Dertigjarige Oorlog tussen hervormers en katholieken, waarin de Duitse vorsten met hun bondgenoten de Habsburgse Duitse keizer en Spaanse koning bestreden. Duidelijk hoogtepunt, letterlijk en figuurlijk, vormde de zaal met het bekende schilderij van Gerard ter Borch en de vitrine met de uitgestalde documenten, waarin de verschillende deelnemers aan de vredesonderhandelingen te Münster en Osnabrück hun tractaten vastlegden en door hun lastgevers lieten ratificeren.

- Een korte bustocht naar het 75 km verder gelegen Osnabrück, met gelegenheid tot bezichtigen van de aansluitende herdenkingstentoonstelling in het Cultuurhistorisch Museum of tot verkenning van de binnenstad. Degenen die het laatste kozen kwamen zeker niet bedrogen uit. Evenals Münster heeft Osnabrück een schilderachtige gerestaureerde binnenstad. De Domkerk, het stadhuis en de daarnaast gelegen Evangelisch-Lutherse Mariakerk waren zeer de moeite waard, zowel in historisch, als de laatste ook in esthetisch opzicht.

- Een begeleide rondwandeling door Münster, te beginnen met de Vredeszaal in het stadhuis. De reeds eerder verkende bezienswaardigheden kregen meer betekenis en de ingewikkelde geschiedenis van de Dertigjarige Oorlog werd door onze deskundige gids op voorbeeldige wijze samengevat.

Vermoeid maar voldaan konden we zondagmiddag om één uur instappen voor de terugreis, bij de grens begroet door de regen, die we op de heenweg hadden achtergelaten. Zo werd deze driedaagse excursie, mede dank zij de gekozen formule en de begeleiding van Irene Leupen

en Margot Poppink, een groot succes. In het bijzonder ook de gezamenlijke diners in het hotel, voorafgegaan en/of gevolgd door een drankje, gaven ruime en goed benutte gelegenheid elkaar eens op een andere wijze te ontmoeten. Hierin lag een duidelijke meerwaarde ten opzichte van onze gewone excursies. De organisatoren komt veel dank toe. Het is zeker de moeite waard de ogen open te houden voor vergelijkbare toekomstige evenementen in het nabije buitenland.

Lou van Reijen

BIBLIOTHEEK

Met ingang van het nieuwe jaar kunt u op de laatste vrijdag van de maand in de bibliotheek aan de Kruisstraat geen boeken uit het boekenbestand van Delfia Batavorum meer lenen. Het blijft echter wel mogelijk om op een andere manier boeken te lenen. U kunt gebruik maken van de catalogus die voor *f* 5 verkrijgbaar is bij mevrouw Bergman. U kunt ook bij haar informeren of een door u gewenst boek in ons bezit is. Als u in Delft woont is mevrouw Bergman bereid de boeken bij u thuis te brengen. Zij is telefonisch bereikbaar onder nummer (015) 212 29 28.

OPROEP

Het bestuur zou graag in contact komen met één of enkele leden die de taak van ons vertrokken bestuurslid, de heer M. Hazeveld, willen overnemen. Het gaat om de zorg voor de technische voorzieningen tijdens de lezingen, dat wil zeggen de geluidsinstallatie en de dia/overheadprojectie. Misschien zijn enkele leden bereid gezamenlijk hiervoor te zorgen. Zij kunnen dan in overleg het werk verdelen. Als u belangstelling heeft om de gang van zaken tijdens de lezingen van uw vereniging op u te nemen, neemt u dan contact op met de secretaris (070) 393 52 57.

GROEIEND LEDENTAL

Leden werven leden. Het is een bekend gegeven in een vereniging, dus ook in de Historische Vereniging Delfia Batavorum. En zo hoort het ook.

Maar... het werkt niet goed. De praktijk leert dat onze leden wel willen werven, maar schromen om het te doen. De aanwas van nieuwe leden, aangebracht door hen die reeds lid zijn, is zeer beperkt. Een groter aantal valt af om uiteenlopende redenen, bijvoorbeeld verhuizing. Dat betekent dus achteruitgang als we niets zouden doen om het ledental op peil te houden. Door een actieve ledenwerving tracht het bestuur onze vereniging te laten groeien of minstens gelijk te laten blijven in ledental.

Daar kunt u ons bij helpen.

Wij vragen u slechts de naam en het adres aan ons op te geven van familieleden, vrienden en kennissen van wie u denkt dat zij mogelijk interesse hebben in onze vereniging. Wij zenden hen dan een brief met een wervingsfolder en aanmeldkaart en nodigen hen op deze manier uit om lid te worden van Delfia Batavorum. In de brief wordt uw naam niet genoemd.

De ervaring heeft ons geleerd dat dit een uitstekende methode is om leden te werven en daarom willen wij ermee doorgaan. U kunt ons dus geweldig helpen de adressen uit uw agenda of adressenlijst aan ons door te geven. Dat kan schriftelijk of telefonisch aan het secretariaat. Het adres en telefoonnummer vindt u in de kop van deze convocatie.

TENTOONSTELLINGEN

- Nog tot en met 5 april 1999 is in Stedelijk Museum Het Prinsenhof (Agathaplein 2, Delft) de tentoonstelling 'Een Delftse Geschiedenis. Het verhaal van de familie Van der Dussen' te zien. Met schilderijen, prenten en voorwerpen geeft de tentoonstelling een beeld van het leven in Delft in het jaar 1640. Middelpunt van de tentoonstelling is de nieuwe aanwinst van het museum: het portret van het gezin Van der Dussen.

- In Museum Het Tramstatiom (Otto van Zevenderstraat 2, Schipluiden) is tot en met 1 mei 1999 de tentoonstelling 'Op en rond het boerenerf, een blik in het verleden' te zien.' (Wo en za van 14 tot 16 uur).

CURSUSSEN

- Het cursusoverzicht 1998/1999 van de Vereniging Cultureel Erfgoed Zuid-Holland geeft informatie over het cursusaanbod op het terrein van musea en geschiedbeoefening. Voor het programmaboekje en meer informatie: Postbus 11187, 2301 ED Leiden, tel. (071) 513 37 39.

VERSCHEENEN

- Stadsarcheoloog drs. E.J. Bult heeft een jaarverslag over 1996 gepubliceerd. Het boekje geeft een beeld van de werkzaamheden van de archeologische dienst van Delft. Een aanrader voor wie op de hoogte wil blijven van archeologie in Delft. Het jaarverslag is verkrijgbaar bij het Gemeentearchief en bij de archeologische werkruimte (Hooikade 2).

- Onlangs verscheen het fotoboek 'Oud Delft vanuit de lucht gezien'. Het bevat op het formaat 42 bij 30 cm 22

luchtfoto's die gemaakt zijn tussen 1925 en 1963. Ons lid van de redactiecommissie Peter van der Krogt heeft de foto's voorzien van een korte begeleidende tekst. Het boek kost f 24,95 en is te koop bij Boeken Voordeel, Oude Langendijk 2 te Delft.

- In de Rijswijkse Historische Reeks is als deel 15 verschenen 'De H. Bonifatiusparochie. Het roomse leven in Rijswijk door de eeuwen heen'. Het boek is verkrijgbaar bij de boekhandel en kost f 24,95.

OPROEP

De heer D.J. Beckers van de Katholieke Universiteit Nijmegen doet onderzoek naar de culturele betekenis van wiskunde in Nederland rond 1800. In veel plaatsen, bijvoorbeeld Amsterdam, Leiden en Den Haag, verenigden wiskundig geïnteresseerden zich in genootschappen. De heer Beckers vraagt of u informatie heeft over dit onderwerp uit de periode 1750-1850. Ook is hij geïnteresseerd in de vindplaats van archivalia hierover. U kunt contact opnemen met Danny Beckers, Vakgroep Wiskunde, Katholieke Universiteit Nijmegen, Postbus 9010, 6500 GL Nijmegen, telefoon (024) 365 33 34.

NIEUWE LEDEN

Dhr. en mw. W. v.d. Berg-Verhagen, Landsteinerbocht 14, Delft.

Dhr. F. Blaauw, Henry Dunantlaan 67, Delft.

Mw. M. van den Bunt-Kloet, v.d. Kamlaan 26, Delft.

Mw. H.S. Derkinderen, Koningsplein 33, Delft.

Dhr. en mw. Th.A. Fransen-Brok, Schoolstr. 12, Delft.

Dhr. F.W. Gorzeman, Fr. v.d. Puttestraat 19, Delft.

Mw. C. ter Horst-Waller, Haantje 25, Delft.

Dhr. J.J.C. de Jong, Zomerdijkhof 1, Delft.

Mr. F.X.M. Kok, Kanaalweg 5a, Delft.

Mw. E. Meents en de hr. R.C.M. v.d. Ven, Henry Dunantlaan 95, Delft.

Ir. en mw. C.L. v. Mil-Kooij, Multatuliweg 40, Delft.

Dhr. J.G. Muller, Eisenhowerlaan 69, Delft.

Dhr. en mw. C.P. Nuijten-Hendrickx, Grabijnhof 25, Delft.

Mw. J.S.L. Omvlee en mw. A.W. Hoogeveen, Landsteinerbocht 6, Delft.

Dhr. A. v. Schevicoven, Wilhelminalaan 85, Delft.

Mw. ir. M. Tafahomi, Verwersdijk 90, Delft.

Dhr. T. Timmerman, v. Hallstraat 29, Delft.

Mw. L. v.d. Valk, Sandinoweg 80, Delft.

Dhr. J.P. Vlek, Gerbrandylaan 14, Delft.

Mw. R. v. Vondelen, Odulphusstr. 12, Delft.

Dhr. E.A.M. v.d. Wal, Diepenbrockstr. 123, Delft.

Het bestuur heet hen allen hartelijk welkom en wenst hen veel genoeg als lid van Delfia Batavorum.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

22e jaargang

nummer 2

februari 1999

THEMA VAN DE LEZING DOOR DR. MANON VAN DER HEIJDEN

In haar lezing gaat spreekster in op de manier waarop de stedelijke rechtspraak en de kerkelijke tucht zich bemoeide met moeders van onwettige kinderen in Delft gedurende de zeventiende eeuw. Zij gaat eerst in het algemeen in op het Hollandse huwelijksrecht in Holland en de wijze waarop de stedelijke rechtspraak en de kerkelijke tucht in Delft functioneerden. De bronnen waarop de lezing is gebaseerd komen daarbij aan de orde. Daarna gaat de lezing dieper in op het specifieke thema 'moeders van onwettige kinderen'.

In de loop van de zeventiende eeuw gingen overheid en kerk steeds strikter tegen ongehuwde moeders optreden. Deze ontwikkeling blijkt uit de rechtbankverslagen van de Delftse schepenrechtbank en de notulen van de gereformeerde kerkenraad. De toenemende aandacht voor onwettigheid was deels ingang gezet door een stroming binnen de gereformeerde kerk: de Nadere Reformatie. Zowel kerk als overheid werden door deze stroming beïnvloed, maar de accenten lagen anders.

Manon van der Heijden studeerde maatschappijgeschiedenis aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Zij was docente geschiedenis aan het Visser 't Hooft Lyceum in Leiden. Sedert 1993 is zij werkzaam bij de Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen aan de Erasmus Universiteit. In september 1998 promoveerde ze op het onderwerp 'Huwelijk in Holland. Stedelijke rechtspraak en kerkelijke tucht, 1550-1700'. Van dit proefschrift is een handeseditie verschenen bij Bert Bakker. Het boek (304 p., z/w geïll.) kost f 39,90 en is verkrijgbaar bij de boekhandel.

HET STADSBEELD

Enige tijd geleden wees één van onze leden het bestuur op de situatie voor Café Twins aan de Wateringsevest 32. Op deze plaats van enkele tientallen vierkante meters bevinden zich een telefooncel, enkele schakelkasten, een vuilcontainer en een paar fietsenrekken.

Voor veel toeristen is de Wateringsevest de eerste kennismaking met de stad. De geschetste situatie ziet er niet erg veelbelovend uit! Terwijl op deze plaats ook een gezellig pleintje aangelegd kan worden. Het bestuur heeft in een brief aan B & W van Delft aandacht gevraagd voor de rommelige inrichting van deze plek en voor de wenselijkheid van herinrichting.

AGENDA

Dinsdag 16 februari 1999, aanvang 20 uur

Moeders van onwettige kinderen in Delft in de 17e eeuw. Lezing door mw. dr. Manon v.d. Heijden.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Donderdag 25 maart 1999, aanvang 20 uur

Een integraal kustbeleid voor Zuid-Holland. Bouwen in zee met de natuur. Lezing door ir. R.E. Waterman.
Plaats: Zaal 2B van Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

Dinsdag 13 april 1999

Delftse Rederijders, door de heer Th. v.d. Heijden.

Dinsdag 25 mei 1999

Jaarlijkse ledenvergadering.

Dinsdag 15 juni 1999

De tiende penning, door mw. Yvonne Bos-Rops. Op deze avond zal ook de presentatie plaatsvinden van het 1e exemplaar van de uitgave van 'Het eerste tiende penning kohier van Delft (1543)'.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Dinsdag 14 september 1999

Het Delftse Gemeentearchief, door dr. G. Verhoeven.

Onze leden kennen ongetwijfeld andere plekken in Delft zoals aan de Wateringsevest. Als u vindt dat het stadsbeeld daar verbeterd of verfraaid kan worden, schrijf dan een kort briefje naar de secretaris. Vermeld hierin de plaats en de huidige situatie en geef aan wat er volgens u veranderd moet worden. Het bestuur stuurt de ontvangen reacties door naar het gemeentebestuur.

VRAGENRUBRIEK

Het bestuur heeft besloten voor onze leden een vragenrubriek in te stellen. Misschien bent u bezig met een onderzoek en heeft u bepaalde informatie nodig. Of u heeft een foto waar u meer van wilt weten. U zoekt een

Bug

boek of wilt meer informatie hebben over een historisch pand in Delft. Andere leden kunnen u misschien helpen. Daarom: heeft u een vraag of een probleem, schrijf dan een kort briefje naar de secretaris. Uw brief wordt in het convocaat opgenomen. Misschien wordt uw probleem met de hulp van andere leden opgelost.

VERSCHEENEN

- Het laatste nummer van 'Delf' (jaargang 1, no 4) besteedt aandacht aan de vergeten bierhistorie van Delft. Epko Bult, Michel van Maarseveen, Gerrit Verhoeven en Wim Weve bespreken elk een aspect van deze nijverheidstak die lange tijd belangrijk was voor de economie van Delft.

- In 1798 verscheen 'De Bataafsche republiek' door de Delftenaar Gerrit Paape. In het boekje voorspelt de schrijver de toekomst van Nederland in 1998. Het Oranjehuis is uitgestorven en er bestaan geen partijen meer. Alle kerken zijn verdwenen en iedereen werkt en is nuttig bezig. Alcoholica zijn alleen nog bij de apotheek verkrijgbaar. Uitgeverij Vantilt heeft een heruitgave van het boekje verzorgd (120 blz., f 24,90).

HERINNERING

Met het vorige convocaat heeft u tevens een acceptgiro ontvangen voor het betalen van de contributie voor 1999. Een groot deel van onze leden heeft inmiddels betaald. Maar als u daar niet bij hoort vraagt de penningmeester u dringend nu uw giro te verzenden. De administratie van meer dan 1200 leden is veel werk. Maar het kost extra tijd om voortdurend kleine aantallen betalingen te moeten verwerken. Dus graag nu invullen en verzenden.

VERDWENEN PLAQUETTE

In een vorige convocaat berichtten wij u over een bronzen plaquette die is verdwenen van de gevel van het hotel op de hoek Breestraat en Oude Delft. Op deze plaats woonde Mienette Storm van der Chijs (1814-1895). Zij deed veel aan charitatief werk, was onder meer secretaresse van de vereniging Dorcas die alleenstaande vrouwen steunde. Ook pleitte zij voor betaalde arbeid voor vrouwen en voor een rechtvaardig loon. Dat werd haar niet door iedereen in dank afgenomen. Mienette Storm heeft gezorgd dat in 1867 in de wet werd opgenomen dat ook vrouwen werden toegelaten tot de farmaceutische examens. Vereenzaamd werd zij in 1885 opgenomen in het Sint Joristgasthuis. In 1952 haalden de Haagse Soroptimisten haar uit de vergetelheid door een plaquette te bevestigen aan haar woonhuis. Bij een verbouwing enkele jaren geleden is deze helaas zoekgeraakt. De VO\C, een emancipatorische vrouwenorganisatie, wil de plaquette opnieuw laten vervaardigen. De onderhandelingen zijn bijna rond; de kosten voor het gieten bedragen ongeveer f 1000. De

VO\C tracht dit bedrag bijeen te brengen onder haar eigen leden. Ook de gemeente draagt waarschijnlijk iets bij. Leden van Delfia Batavorum die het plan willen steunen kunnen een bijdrage storten op giro 23.95.584 t.n.v. penningmeester VO\C te Delft.

OPROEP

Het bestuur wil graag in contact komen met één of enkele leden die de taak van ons vertrokken bestuurslid, de heer M. Hazeveld, willen overnemen. Het gaat om de zorg voor de technische voorzieningen tijdens de lezingen, dat wil zeggen de geluidsinstallatie en de dia- of overheadprojectie. Misschien zijn enkele leden bereid gezamenlijk hiervoor te zorgen. Zij kunnen dan in overleg her werk verdelen. Als u belangstelling heeft om de gang van zaken tijdens de lezingen van uw vereniging op te nemen, neemt u dan contact op met de secretaris, tel. (070) 393 52 57.

NIEUWE LEDEN

Mw. J.K. Abels, Koornmarkt 87, Delft.
Mw. E.J.W. Coelman, Teding v. Berkhoutlaan 17, Delft.
Mw. M.C. Copius Peereboom, J. Campertlaan 55, Delft.
Mw. P.P. van Damme, Choorstraat 22, Delft.
Mw. M.T.B. v. Hercules, H. Dunantlaan 53, Delft.
Mw. H.P. Karlas, Oostpoort 16, Delft.
Mw. F.H. Mischgofsky, Koornmarkt 20f, Delft.
Mw. A.M. Niesten-Moulijn, Roland Holstlaan 712, Delft.
Dhr. en mw. H. v. Oorschot, Gebbenlaan 40, Delft.
Mw. M.M. Rasch-Knebel, v.d. Lelystraat 14, Delft.
Mw. D. Soekarman, R. Holstlaan 920, Delft.
Dhr. P.D. v. Tijn, Parkzoom 179, Delft.
Het bestuur heet hen allen hartelijk welkom.

Uit bovenstaand lijstje blijkt dat de laatste weken vooral dames zich hebben aangemeld als lid. Het is de penningmeester opgevallen dat het in veel gevallen de partner betreft van iemand die zelf al (soms veel langer) lid is van Delfia Batavorum. Het bestuur wil deze aanmeldingen graag aanmoedigen: bent u lid maar uw echtgenoot, echtgenote, partner, zoon, dochter of huisgenoot (wel op hetzelfde adres) nog niet, maak haar of hem ook lid. Voor slechts tien gulden extra behoort u dan beiden bij één van de grootste verenigingen van Delft en steunt u de doelstellingen van Delfia Batavorum. Een briefje of telefoontje aan de secretaris is voldoende.

VVV DELFT OP INTERNET

Ook de VVV Delft is nu present op het internet met een Nederlandse website met toeristische informatie over Delft. Voor gegevens over onder meer musea, evenementen, geschiedenis en stadswandelingen: www.vvvdelft.nl.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

22e jaargang

nummer 4

april 1999

DE DATUM VAN DE LEZING DOOR DR. TH. V.D. HEIJDEN IN HET CONVOCAAT VAN MAART IS NIET GEHEEL JUIST VERMELD. DAAROM ONTVANGT U OOK IN APRIL EEN CONVOCAAT, NU MET DE JUISTE DATUM.

VAN DE VOORZITTER

Het bestuur en de commissies van Delfia Batavorum streven vanzelfsprekend een veelheid en verscheidenheid van de lezingen na. Soms krijgen wij (veelal positieve) reacties over het gebodene. Maar ik wil beklemtonen dat wij graag zien dat leden suggesties en wensen kenbaar maken, wellicht met betrekking tot (geheel) andere onderwerpen. Wij kunnen dan bij de planning een bredere afweging maken. Voorts zou het bestuur het zeer waarderen als leden actief willen meewerken in een commissie of anderszins. Dat geldt ook voor éénmalige activiteiten, zoals het bemensen van de stand van Delfia Batavorum tijdens Open Monumentendag.

Belt u of schiet u gerust ondergetekende of één van de andere bestuursleden aan.

Wil Aalbers, voorzitter

HERHALING MIDDAGEXCURSIE TU-BIBLIOTHEEK

Voor de twee rondleidingen in de nieuwe TU-bibliotheek op 13 april was veel belangstelling. Er was plaats voor 24 deelnemers en dit aantal was binnen enkele dagen bereikt. Daarom is besloten de excursie te herhalen en wel op donderdag 27 mei 1999, om 13.30 uur. Leden die de eerste keer achter het net visten en andere belangstellenden hebben nu alsnog de mogelijkheid het bijzondere gebouw en de Tresor te bezichtigen. Omdat niet meer dan twaalf personen kunnen deelnemen, dient u zich van te voren op te geven bij de secretaris (070-3935257). De deelnemers worden verwacht bij de ingang van de bibliotheek.

EXCURSIE NAAR AMERSFOORT EN HET LOO TE APELDOORN OP 5 JUNI EN 18 SEPTEMBER 1999

Net als voorgaande jaren zullen wij ook nu weer vertrekken vanaf de opstapplaats Phoenixstraat/Prinsenhof en wel om 8.30 uur precies. Voordat we aan onze stadswandeling in Amersfoort beginnen, wordt er koffie gedronken. Na de wandeling door de historische stad vertrekken we naar Paleis Het Loo waar we eerst de lunch gebruiken in de Oude Balzaal. Vervolgens krijgen we vanuit de tuin gezien een deskundige uitleg over het huis, de tuinen en de bewoners, waarna we op eigen gelegenheid het paleis uitvoerig kunnen bezichti-

AGENDA

Woensdag 21 april 1999, 20.00 uur

De Delftse Rederijkers door dr. Th.C.J. v.d. Heijden.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.
N.B. In het convocaat van maart 1999 stond bij deze lezing onjuist vermeld dinsdag 21 april.

Dinsdag 25 mei 1999, 20.00 uur

Jaarlijkse ledenvergadering.
Na de pauze spreekt mevr. drs. Annemarth Sterringa over het prinsje Louis van de Palts van Bohemen dat ligt begraven in de Nieuwe Kerk.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Donderdag 27 mei 1999, 13.30 uur

Herhaling van de excursie naar de nieuwe bibliotheek van de TUD. Zie voor de wijze van aanmelding de mededeling elders in dit convocaat.

Zaterdag 5 juni en zaterdag 18 september 1999

Jaarlijkse excursie naar Amersfoort en Paleis 't Loo in Apeldoorn. Meer informatie over deze excursie en de wijze van aanmelding is elders in dit convocaat vermeld.

Dinsdag 15 juni 1999, 20.00 uur

Op deze avond zijn er twee sprekers. Mw. dr. Yvonne Bos-Rops spreekt over het belang van de tiende-penningregisters voor de lokale en regionale geschiedenis. Dr. G. Verhoeven laat zien hoe de tiende penning in Delft werd geheven. Ook zal hij het 1e exemplaar van de uitgave van 'Het eerste tiende penning kohier van Delft (1543)' presenteren.
Deze avond wordt georganiseerd samen met de Vrienden van het Prinsenhof, de Historische Vereniging Holland en Uitgeverij Verloren.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

gen. Voordat we weer huiswaarts gaan is er nog mogelijkheid tot theedrinken. Om ongeveer 18.00 uur hopen we weer in Delft te zijn.

U kunt zich voor deze excursie opgeven door overmaking van f 65 voor leden en f 75 voor introducés op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft. Wilt u op het strookje vermelden: excursie 5 juni of 18 september en verder uw telefoonnummer? De betaling dient voor 6 mei, resp. 20 augustus te geschieden. Na ontvangst van het bedrag ontvangt u een be-

vestiging van uw inschrijving. Heeft u een museumjaarkaart, neemt u die dan mee, evenals een paraplu.

*De excursiecommissie,
mevr. Irene Leupen en mevr. Margot Poppink*

CONTRIBUTIE 1999

De penningmeester doet opnieuw een *dringend beroep* op ongeveer 100 leden die tot vandaag, 1 april, nog geen gelegenheid vonden om hun contributie over dit jaar te betalen. Volgende maand is de jaarvergadering, daarna worden de jaarboeken thuis bezorgd bij hen die hun contributie hebben betaald. Om kosten te besparen wordt dit geweldige karwei voor het grootste deel door uw bestuursleden verzorgd. Te late beta-ling betekent dat uw jaarboek apart moet worden bezorgd, hetgeen veel extra tijd en moeite kost. Daarom een vriendelijk verzoek: heeft u nog niet betaald, *vul dan nu de girokaart in en stuur hem weg*. Bij twijfel: de penningmeester (015-2134168) weet of u al betaald heeft. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

EEN NIEUWE PRIJS VAN DELFIA BATAVORUM

Het bestuur is voornemens een nieuwe prijs in te stellen. Deze zal zo mogelijk jaarlijks worden toegekend aan hem of haar die een 'verfraaiing' (in de meest ruime zin) met betrekking tot een Delfts onroerend goed tot stand heeft gebracht. Dat kan een grote verfraaiing zijn, zoals een gehele restauratie, maar ook een klein onderdeel betreffen, bijvoorbeeld het aanbrengen van een huisnaam of van een fraai uithangbord.

De beoordeling gebeurt door een commissie van drie personen, aangewezen door het bestuur. Hun namen worden in het convocaat bekend gemaakt zodra de samenstelling van de commissie rond is. De commissie brengt advies uit aan het bestuur, dat over de toekenning van de prijs beslist. Om één en ander goed te laten verlopen heeft het bestuur richtlijnen vastgesteld. Deze zullen bij de secretaris verkrijgbaar zijn. Over de vorm van deze nieuwe prijs en de naam wordt nog overlegd, maar het bestuur verwacht wel dat de eerste uitreiking nog dit jaar kan plaats vinden.

NIEUWE LID

Mw. C. van Leusden, Lisztstraat 246, Den Haag.
Het bestuur heet haar hartelijk welkom.

TENTOONSTELLINGEN

- In Museum Paul Tétar van Elven is t/m 23 oktober een tentoonstelling te zien over de 19de-eeuwse genreschilder Alexander Hugo Bakker Korff. Uit particulier bezit zijn er realistisch-romantische salonstukken met afbeeldingen van zusters van Bakker Korff te zien. Er is een uniek album met 40 tekeningen die de legende van de Koningszonen vertellen. Tevens zijn verschillende schilderijen met huiselijke taferelen, potloodschetsjes, voorstudies en documenten, o.a. brieven, tentoongesteld. (Koornmarkt 67, di t/m zo van 13-17

uur). (In het najaar organiseert onze vereniging een lezing over de schilder Bakker Korff).

- In het Legermuseum is t/m 8 augustus in de expositie 'In 't Verschiep en van Naby' een keuze te zien uit de grote collectie militaire prenten en tekeningen die het museum door de jaren heen heeft verzameld. De ongeveer 70 werken, daterend van eind 16e tot medio 20e eeuw, tonen waarnemingen uit het militaire leven in deze periode. (Ma t/m vr van 10-17 uur, za en zo van 12-17 uur).

FILM IN HET GEMEENTEARCHIEF

- In april vertoont het Gemeentearchief twee amateurfilms over hetzelfde onderwerp: het Marktspel 1947. Het Marktspel werd vertoond t.g.v. de Delftse Feestweek. Het laat grote momenten zien uit de Delftse geschiedenis: verlening stadsrecht, Zoen van Delft, 80-jarige oorlog, moord op Willem van Oranje, maar ook de oprichting van de Technische Hogeschool en de Tweede Wereldoorlog. Er deden veel Delftenaren aan het spel mee zodat de kans om bekenden te zien behoorlijk groot is. (Oude Delft 169, di t/m vr van 9 tot 16.15 uur, op do tot 21 uur, gesloten op 30 april).

VERSCHENEN

- VVV Delft heeft het nieuwe informatieboekje 'Delft 1999' beschikbaar. Behalve voor toeristen is het ook voor Delftenaren een handige wegwijzer. Er is een historische wandeling in beschreven en het bevat onder meer een beschrijving van de geschiedenis van Delft, het delftsblauw aarde-werk en de relatie met het huis van Oranje. Het gidsje kost f 3,50 en is verkrijgbaar in de VVV winkel, Markt 83.

- GEHEIM VAN HOLLAND. Onder deze titel wordt een campagne gevoerd om zes Hollandse steden -Delft, Dordrecht, Gouda, Haarlem, Leiden en Schiedam- onder de aandacht te brengen van mensen met interesse in cultuur. Het verleden van de zes steden wordt in een fraai boekje 'Parels belicht' beschreven aan de hand van drie thema's: Hollandse meesters, Hollandse koopmansgeest en Roemruchte Hollanders. Achterin staat een overzicht van 21 musea in deze steden. Het boekje is in de musea voor f 5 verkrijgbaar.

VRAAG EN AANBOD

Het bestuur herinnert onze leden aan de mogelijkheid om in deze rubriek vragen te stellen. Schrijf een briefje naar de secretaris en uw vraag wordt opgenomen in het convocaat. Het zelfde geldt voor zaken die u wilt verkopen of misschien weggeven.

- De heer K. Kaldenbach, Haarlemmerstraat 83 hs, 1058 JS, Amsterdam, tel. (020) 6698119, e-mail kalden@xs4all.nl, home page www.xs4all.nl/~kalden/, verzamelt historische gegevens over het scheepvaartverkeer en de havenactiviteit aan het Zuideinde en over de bewoners van huizen aan het Zuideinde rond 1660. Wie weet hier meer van?

B 119

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

22e jaargang

nummer 5

mei/juni 1999

DIT CONVOCAAT IS HET LAATSTE DAT U VOOR DE ZOMERMAANDEN ONTVANGT; HET VOLGENDE NUMMER VERSCHIJNT IN AUGUSTUS. DE LEZING OP 15 JUNI WORDT HIERNA DUS NIET MEER AANGEKONDIGD. WILT U DE DATUM DAAROM NU AL NOTEREN?

AGENDA VOOR DE ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 25 MEI 1999

1. Opening door de voorzitter.
2. Notulen van de algemene ledenvergadering van 12 mei 1998.
3. Mededelingen.
4. Financieel jaarverslag van de penningmeester. Resultatenrekening 1998 en balans 1998. Overzicht fondsen en reserveringen 1998.
5. Verslag van de kascommissie en décharge van het bestuur.
6. Verkiezing van een lid van de kascommissie.
7. Begroting 1999.
8. Het Delfia Batavorum Fonds.
9. Instelling van de Nicolaas Terburgh Prijs.
10. Bestuursmutaties.
De bestuursleden mevr. W.J.B.I. Leupen-van den Bosch en mevr. M. Poppink-de Kleer hebben drie jaar zitting gehad in het bestuur. Zij stellen zich herkiesbaar.
Mevrouw A.M. Bergman heeft in november 1999 haar eerste termijn van drie jaar volgemaakt. Ook zij stelt zich herkiesbaar. Het bestuur stelt voor hen te herkiezen.
Tegencandidaten kunnen worden gesteld door tenminste tien leden. De namen van de tegencandidaten moeten tenminste drie dagen voor de aanvang van de algemene ledenvergadering schriftelijk aan de secretaris zijn medegedeeld (Artikel 8, lid 4 van de statuten).
11. Aanbieding van het jaarboek 1998 door de voorzitter van de redactiecommissie dr. H.L. Houtzager.
12. Overige bestuursvoorstellen.

Pauze.

Lezing door mevrouw Sterringa.

13. Rondvraag.
14. Sluiting.

Het verslag van de algemene ledenvergadering van 12 mei 1998, de financiële verslagen over 1998 en de begroting voor 1999 ontvangt u hierbij.
Leden die hun contributie over 1999 hebben betaald kunnen in de pauze het jaarboek in ontvangst nemen.

Na afloop van de vergadering biedt het bestuur de aanwezigen een glaasje wijn of frisdrank aan.

AGENDA

Dinsdag 25 mei 1999, 20.00 uur

Jaarlijkse algemene ledenvergadering. Na de pauze spreekt mevr. drs. Annemarth Sterringa. De agenda en het onderwerp van haar lezing zijn hieronder vermeld.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Donderdag 27 mei 1999, 13.30 uur en 15.00 uur

Herhaling van de excursies naar de nieuwe bibliotheek van de TUD. Deze excursies zijn volgeboekt.

Zaterdag 5 juni en zaterdag 18 september 1999

Jaarlijkse excursie naar Amersfoort en Paleis Het Loo in Apeldoorn. Het programma en de wijze van aanmelding zijn elders in dit convocaat vermeld.

Dinsdag 15 juni 1999, 20.00 uur

Op deze avond zijn er twee voordrachten over de Tiende Penning. Een uitgebreide aankondiging vindt u elders in dit convocaat.

De avond wordt georganiseerd samen met de Vrienden van het Prinsenhof, de Historische Vereniging Holland en Uitgeverij Verloren.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Zaterdag 11 september 1999

Open Monumentendag. In het Gemeentearchief is onze vereniging present met een stand. Voor belangstellenden is er een rondleiding door het gebouw.

Op maandag 11 oktober 1999 een lezing door de heer K. v.d. Wiel over historisch huizenonderzoek.

Op dinsdag 16 november 1999 een lezing door dr. G. Verhoeven over het Delftse Gemeentearchief.

Op donderdag 16 december 1999 een middaglezing door dr. J.H. Petrie over Naundorff en Lodewijk XVII.

THEMA VAN DE LEZING DOOR MEVROUW STERRINGA

In de koninklijke grafkelder in de Nieuwe Kerk in Delft bevinden zich drie kistjes van onbekende prins en prinsessen. Recent onderzoek heeft uitgewezen dat één van hen vrijwel zeker Louis van de Palts en Bohemen is, het enige achterkleinkind van Willem de Zwijger dat in Delft begraven ligt. Louis was een zoon van Frederik V, keurvorst van de Palts en koning van Bohemen, en van Elizabeth Stuart. Nadat zij uit de Palts waren verdreven, woonden Frederik en Elizabeth vanaf 1621 in ballingschap in Den Haag, waar de jongste acht van hun dertien kinderen werden geboren.

Na zijn overlijden in 1625 werd Louis bijgezet in de grafkelder van de Nieuwe Kerk in Delft bij Willem de Zwijger en Louise de Coligny.

Behalve dat Louis in Delft begraven werd, waren er meer Delftse connecties. Deze zullen in de lezing worden uiteengezet.

EXCURSIE NAAR AMERSFOORT EN PALEIS HET LOO TE APELDOORN

Wij willen u nog even herinneren aan de excursies op 5 juni en 18 september. Het belooft weer een interessante dag te worden. Na de koffie op een sfeervolle lokatie gaan we naar Amersfoort waar we bij de prachtige gerestaureerde Koppelpoort onze historische stadswandeling beginnen. Vervolgens gaan we richting Apeldoorn, paleis Het Loo, alwaar we zullen lunchen in de Oude Balzaal. te gaan. Na een rondleiding met uitleg door de tuinen bekijken we het interieur van het paleis, met als hoogtepunt de zilverkamer van de Deense Koningin, die nog te zien is tot 6 juni. We vertrekken om 8.30 uur precies vanaf Phoenixstraat/Prinsenhof en verwachten om ongeveer 18 uur weer in Delft te zijn. U kunt u nog aanmelden om mee te gaan door storting van f 65 voor leden en f 75 voor introducés op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft. Wilt u, als u op 5 juni meegaat, dit even telefonisch meedelen aan de penningmeester? Dit in verband met de korte tijd tussen de verschijning van dit convocaat en de dag van de excursie.

CONTRIBUTIE 1999

De eerdere oproep van de penningmeester heeft gelukkig enig resultaat gehad. Een klein aantal leden heeft zich gerealiseerd dat zij hun contributie voor dit jaar nog niet hadden betaald. Maar er is nog steeds een te groot aantal leden dat nalatig is. Het bestuur kan het er niet bij laten zitten. Daarom een herhaling van het eerdere dringende verzoek: heeft u nog niet betaald, pak dan nu pen en giroboek en maak de overschrijving in orde (f 25, = voor een hoofdlid; f 35, = voor een hoofdlid en een gezinslid). Hartelijk dank voor uw medewerking.

INSTELLING VAN EEN NIEUWE PRIJS

In het vorige convocaat werd u meegedeeld dat het bestuur heeft besloten een nieuwe prijs in te stellen. Wij komen hier nu uitvoeriger op terug. De prijs zal bestaan uit een bord, speciaal vervaardigd door NV Koninklijke Delftsch Aardewerksfabriek "De Porceleyne Fles Anno 1653", en een oorkonde. Op het bord is het logo van Delfia Batavorum, ruiter te paard, onze verenigingsnaam en de naam van de prijs afgebeeld. Verder de naam van de winnaar en het jaar van uitreiking. Op de oorkonde zal onder meer worden vermeld waarvoor de prijs is toegekend. Zoals u eerder heeft kunnen lezen wordt de prijs jaarlijks toegekend aan een bewoner/eigenaar die op bijzondere wijze een pand in Delft heeft verfraaid. Te denken valt aan een gehele of gedeeltelijke restauratie, het aanbrennen van een uithangbord, een stoeppeel of een huisnaam. Maar er zijn nog andere mogelijkheden. Overwogen wordt om elk jaar drie genomineerden aan te wijzen, waaruit het bestuur de winnaar aanwijst. Het huishoudelijk reglement zal worden uitgebreid met een artikel waarin de gehele procedure is vastgelegd. Het bestuur zal worden geadviseerd door een deskundige commissie bestaande uit de heren A.P.A. van Daalen, oud medewerker van de Gemeentelijke Archiefdienst (het initiatief voor de

instelling van de prijs is van hem), W.A.G. van Leeuwen, oud wethouder van de gemeente Delft, o.a. voor monumentenzaken, en W.F. Weve, bouwhistoricus van de gemeente Delft. Het bestuur wil ook de leden graag bij deze prijs betrekken. Als voorlopige naam is gekozen voor de Nicolaas Terburgh Prijs. Terburgh was bouwmeester in Delft tussen 1759 en 1801. Werken van hem zijn het Meisjeshuis aan de Oude Delft en het Stadsboterhuis. Maar het bestuur wil de naam graag ruilen voor een betere. Wie een voorstel heeft kan hierover de secretaris een beargumenteerd berichtje sturen of bellen. Maar uw reactie moet wel voor 20 mei binnen zijn want op de jaarvergadering van 25 mei wordt de naam definitief vastgesteld.

THEMA VAN DE LEZING OP 15 JUNI 1999 OVER DE TIENDE PENNING

De tiende penning was een belasting op inkomsten uit onroerend goed en rentebezit, die in Holland een aantal malen werd geheven tussen 1543 en 1564. De kohieren die ten behoeve van de inning werden aangelegd, bieden voor vele dorpen en steden nagenoeg volledige registraties van onroerend goed. Zij vormen dan ook een uitgelezen bron van informatie over beroepen en welstand van de bevolking van Holland in het midden van de 16e eeuw. Verder bieden zij belangrijke gegevens over de topografie van stad en platteland en bevatten zij talloze namen van straten, waterlopen, percelen en personen.

Van vooral kleinere plaatsen zijn al veel tiende-penningregisters gepubliceerd. Met de presentatie van het boek "Het eerste kohier van de tiende penning van Delft (1543)", dat is uitgegeven door dr. G. Verhoeven, gemeentearchivaris van Delft, wordt voor het eerst een kohier ontsloten van één van de toenmalige "hoofdsteden" van Holland. Juist voor Delft is deze bron bijzonder belangwekkend, omdat dit de eerste uitgebreide registratie is van het huizenbestand na de stadsbrand van 3 mei 1536.

Het boek verschijnt als deel 13 in de serie Apparaat voor de geschiedenis van Holland, die wordt verzorgd door de Historische Vereniging Holland en Uitgeverij Verloren. De presentatie wordt ingeleid door dr. Yvonne Bos-Rops, rijksarchivaris in Noord-Brabant. Zij gaat in op het belang van de tiende-penningregisters voor de lokale en regionale geschiedenis. Na de pauze laat Gerrit Verhoeven zien hoe de tiende penning in Delft en omgeving werd geheven en wat het register leert over de toestand van de stad in 1543.

Na de lezingen is het boek te koop tegen een aantrekkelijke prijs.

OMGEVINGSGESCHIEDENIS DELFT

Zoals u in een eerdere mededeling van onze voorzitter heeft kunnen lezen heeft Delfia Batavorum het initiatief genomen tot een project "Omgevingsgeschiedenis Delft". Dit sluit naadloos aan bij de doelstelling van onze vereniging om de kennis en de beoefening van de lokale geschiedenis te bevorderen.

Het project richt zich op leerlingen van het voortgezet onderwijs. Daar wordt het verleden van de eigen omgeving namelijk een steeds belangrijker onderdeel van het lesprogramma. De bedoeling is dat lokale geschiedenis de leerlingen voorziet van de broodnodige concretisering en/of illustratie van de algemene en "verder van hun bed liggende" problemen, evenementen, structuren en processen. Hier ligt dus een kans voor historische verenigingen om een brug te slaan naar de jeugd.

Het project van Delfia Batavorum wil een langdurige, liefst

structurele samenwerking op gang brengen tussen de vereniging, het voortgezet onderwijs, het Gemeentearchief en eventueel andere instellingen die zich inzetten voor het beheer van het cultureel erfgoed van Delft. Inmiddels is hiervoor een werkgroep opgezet.

Deelnemers zijn geschiedenisleraren van de drie Delftse scholen voor voortgezet onderwijs (CLD, Grotius College en Stanislascollege), twee vertegenwoordigers van de vereniging Cultureel Erfgoed Zuid-Holland, de gemeentearchivaris (uw vice-voorzitter) en dr. Joop Visser van de Erasmus Universiteit Rotterdam, die gevraagd is als voorzitter op te treden.

Op korte termijn gaat gewerkt worden aan de volgende onderwerpen:

* De gouden eeuw van Delft (tweede helft 16e en eerste helft 17e eeuw).

* Delft in de tweede helft van de 19e eeuw.

* Delft in de Tweede Wereldoorlog.

De werkgroep heeft gemeend dat een directe confrontatie van de leerlingen met de historische bronnen de beste methode is om hen op een illustratieve en indringende wijze met de lokale geschiedenis in contact te brengen. Wat zijn die bronnen? Dat zijn schriftelijke bronnen zoals die op planken, bij elkaar kilometers lang, in het Gemeentearchief liggen opgeslagen. Maar dat zijn ook de persoonlijke ervaringen, opgeslagen in het geheugen van mensen zelf. Beide soorten bronnen zouden beter benut kunnen worden in het onderwijs, maar dan moeten ze wel worden aangeboord en geschikt gemaakt voor gebruik door leerlingen.

Hiervoor zoekt Delfia Batavorum vrijwilligers. Wie van u zou actief iets willen doen voor de lokale geschiedenis in het voortgezet onderwijs? De werkgroep ziet vooralsnog de volgende mogelijkheden.

1. Wie wil helpen bij de bewerking van schriftelijk historisch materiaal? Dat betekent dat u in overleg met één of meer leraren bronnen en/of literatuur selecteert voor lespakketten.

2. Wie wil zijn/haar eigen kennis en ervaring met deze onderwerpen beschikbaar stellen, bijv. door leerlingen daarover te vertellen, in kleine groepjes of voor de klas? U hoeft niet perse diepgravend onderzoek in historische bronnen te hebben verricht. Minstens zo belangrijk is dat u de leerlingen kunt laten zien wat er nog over is van de Delftse gouden eeuw, of uit eigen ervaring vertelt hoe het was om in een fabriek als de Gist te werken, om werkloos te zijn in de crisistijd, of wat de oorlog betekende voor het leven in de stad.

Bent u bereid om mee te werken? Stuur dan een briefje met het onderwerp van uw voorkeur en met een korte omschrijving van uw mogelijke bijdrage aan de secretaris, dr. W.C.M. Zwennis, Pater Doumenstraat 9, 2286 PP Rijswijk.

OPROEP

Het bestuur wil graag in contact komen met enkele leden die bereid zijn tijdens de Open Monumentendag op 14 september in het Gemeentearchief te assisteren bij de verkoop van onze boeken. Het is de bedoeling dat u, samen met een bestuurslid, één of twee uur aanwezig bent waarna u wordt afgelost. Hij of zij die meer betrokken wil worden bij de activiteiten van onze vereniging wordt uitgenodigd contact op te nemen met de secretaris (070-3935257).

VARIA

- In de maand mei vertoont het Gemeentearchief twee zwart-wit films van de heer W. de Lange. Beide hebben betrekking op de tweede wereldoorlog. De eerste film is een verslag van de herdenking van de gevallen van 10 mei 1940 op 10 mei 1945 op de begraafplaats aan de Jaffalaan. De tweede film toont onder meer beelden gemaakt op 30 juni 1945 zoals een optocht die verschillende gebeurtenissen uit de tweede wereldoorlog uitbeeldt.

- In Stedelijk Museum Het Prinsenhof, de Nieuwe Kerk en het Legermuseum te Delft is een driedelige videofilm te zien over de geschiedenis van Delft en het Huis Oranje Nassau. De film neemt de kijker aan de hand van onder meer animaties mee naar het Delft van de 16e en 17e eeuw en licht de relatie met het Huis Oranje Nassau toe.

NIEUWE LEDEN

Mw.ir. G.L.M. Chappin, Achterom 13, Delft.
Historische Vereniging Vlaardingen, Pr. Bernhardlaan 12, Vlaardingen.

Mw. M. Slotboom, Adema v. Scheltemaplein 90, Delft.

Mw. A.J.A. Vermeulen, Ezelsveldlaan 69, Delft.

Het bestuur heet hen van harte welkom.

VERSLAG VAN DE 63e ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE HISTORISCHE VERENIGING DELFIA BATAVORUM OP 12 MEI 1998 IN DE KAPELLEZAAL VAN HET REINIER DE GRAAF GASTHUIS TE DELFT

1. Opening

De voorzitter, drs. W.H.M. Aalbers opent de vergadering. Het bestuur is voltallig aanwezig. De voorzitter heet de circa 60 aanwezigen welkom, in het bijzonder de ereleden drs. A.J.H. Rozemond en dr. M.A. Verschuyl.

2. Mededelingen

* De excursie naar Münster op 6-8 november 1998 is volgeboekt. De deelnemers ontvangen binnenkort een brief met informatie.

* Voor de excursie naar 's Heerenberg en IJsselburg op 27 juni en 19 september 1998 is nog een klein aantal plaatsen vrij.

* Op 31-12-1997 bedroeg het aantal leden 1105; op 1-1-1998 werden 34 leden om verschillende redenen uitgeschreven, waarvan acht wegens niet betaling van de contributie. Door een ledenwerfactie konden 89 nieuwe leden worden ingeschreven zodat het ledental thans 1160 bedraagt.

* De gewijzigde statuten zijn voor belangstellenden beschikbaar.

* Er wordt nagegaan of samenwerking met andere historische verenigingen nuttig is. In dit verband is er overleg van het dagelijks bestuur van Delfia Batavorum met het bestuur van de Vereniging Vrienden van het Prinsenhof. Verder zullen de voorzitters van enkele Zuidhollandse historische verenigingen binnenkort bijeenkomen.

3. Notulen van de Algemene Ledenvergadering van 24 maart 1997

De heer Rozemond vraagt naar de bestemming van het legaat van wijlen de heer J. van Oel. Dr. G. Verhoeven antwoordt

dat dit jaar een boekje gereed komt over het z.g. project Rietveld. Bij de verschijning zal in het Gemeentearchief een kleine tentoonstelling over het onderwerp worden ingericht.

Het verslag wordt zonder verder opmerkingen goedgekeurd, onder dankzegging aan de secretaris.

4. Financieel jaarverslag van de penningmeester

Ir. J.F. van Heel beantwoordt enkele vragen over enige posten in het verslag. Een vraag over de post Blokfonds wordt op verzoek van de voorzitter beantwoord door dr. Verschuyf. De Blokpenning is ingesteld naar aanleiding van een legaat van de heer J.W. Blok en wordt toegekend aan personen of groepen personen die zich verdienstelijk hebben gemaakt voor het behoud van het historisch erfgoed in de gemeente Delft. De post op de begroting is een reservering om t.z.t. nieuwe penningen te laten gieten. Het verslag wordt zonder verder opmerkingen goedgekeurd, onder dankzegging aan de penningmeester. Mede namens de overige leden van de kascommissie, mevrouw M. Tienstra-Schonholzer en dr. H.L. Houtzager, verklaart de heer M.J. Dijkgraaf dat de financiële administratie is gecontroleerd en in orde bevonden. Op voorstel van de voorzitter wordt door de aanwezigen onder dankzegging décharge van het bestuur verleend. Als dank voor het verrichte werk overhandigt de voorzitter namens het bestuur aan de heer Dijkgraaf een fles met inhoud.

De heer D.F.H. de Quartel verklaart zich bereid zitting te nemen in de kascommissie. De commissie bestaat thans uit mevrouw Tienstra-Schonholzer (voorzitter) en de heren Houtzager en De Quartel.

5. Begroting voor 1997

De begroting voor 1998 geeft geen aanleiding tot vragen en wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de penningmeester voor de verrichte werkzaamheden.

6. Instelling van een Delfia Batavorum Fonds

Het bestuur stelt voor een fonds in te stellen. Het doel is met de daaruit verkregen rente onderzoeken en publikaties over Delftse historische onderwerpen te subsidiëren en financieel te stimuleren. Het fonds zal worden gevormd uit legaten, giften en vrijwillige bijdragen. Waarschijnlijk zal het worden ondergebracht in een aparte stichting met eigen statuten en bestuur. Naar aanleiding van een vraag van de heer Rozemond over de beoogde grootte van het fonds antwoordt de voorzitter dat om projecten substantieel te kunnen steunen een aanzienlijk bedrag aan rente beschikbaar dient te komen. Het fonds zal daarom pas over een aantal jaren betekenis krijgen.

Mevrouw Houtzager vraagt hoe het fonds bij de Vereniging Oud Leiden functioneert. Dr. Verschuyf antwoordt dat Oud Leiden elk jaar een aantal publicaties subsidieert en ook regelmatig een plaquette toekent aan een huiseigenaar voor de restauratie van zijn pand. Prof. J.J. van Loef stelt voor een begin te maken met het fonds; met applaus ondersteunen de aanwezigen dit voorstel.

7. Bestuursmutaties

De heer J. Wegner heeft drie perioden zitting gehad in het bestuur en is statutair niet verkiesbaar. Zijn plaats zal worden ingenomen door ir. F.N. Vroom, secretaris van de Commissie behoud Stadsschoon. De heer Wegner blijft wel voorzitter van de CBS. De voorzitter dankt Jan Wegner voor zijn inzet als bestuurslid en belooft hem dat het bestuur in kleine kring nog afscheid zal nemen. Tevens verwelkomt hij Frank Vroom en wenst hem een vruchtbare tijd toe als bestuurslid.

Daarna verlaten de voorzitter en de secretaris de zaal en

neemt de 2e voorzitter de leiding over. Hij verwijst naar de agenda en stelt de herverkiezing van beiden bestuursleden aan de orde. Zij worden zonder opmerkingen en met applaus herkozen. Daarna herneemt de voorzitter de leiding en dankt hij de aanwezigen voor het in hem en de secretaris gestelde vertrouwen.

8. Aanbieding van het jaarboek 1997 door de voorzitter van de redactiecommissie, dr. H.L. Houtzager

Dr. Houtzager geeft een overzicht van de inhoud van het jaarboek. Hij dankt de redactieleden, de auteurs en de adverteerders die gezamenlijk de uitgave hebben mogelijk gemaakt. De redactiecommissie heeft besloten het jaarboek 1997 op te dragen aan ir. W.F. Weve, bouwhistoricus van de gemeente Delft. De heer Weve heeft belangrijke publicaties op zijn naam staan, zoals onlangs de heruitgave van de Kaart Figuratief. Hij heeft grote belangstelling voor de historie van Delft. Hierna overhandigt de heer Houtzager het eerste exemplaar van het jaarboek 1997 aan de verraste heer Weve. De voorzitter bedankt hierna de redactiecommissie voor het vele werk dat is gedaan om wederom een fraai verzorgd jaarboek uit te brengen.

9. Benoeming van een erelid

De voorzitter deelt mee dat op voorstel van het bestuur is besloten om prof. dr. J.J. van Loef te benoemen tot erelid van Delfia Batavorum. De heer Van Loef is jarenlang bestuurslid geweest. In 1996 was hij voorzitter van de symposiumcommissie en tevens van de lustrumvergadering. Hij was ook voorzitter van de VVV Delft. Professor Van Loef is een enthousiast spreker en heeft een stimulerend en betrokken optreden. Onder applaus overhandigt de heer Aalbers aan het verraste erelid de betreffende oorkonde.

10. Overige bestuursvoorstellen

De penningmeester heeft zich tot nu belast met de verkoop van boeken tijdens de lezingen. Omdat hij op de woensdagavonden dat meestal de lezingen worden gehouden verhinderd is, zoekt hij een opvolger die deze taak van hem wil overnemen. Belangstellenden wordt gevraagd contact op te nemen met de penningmeester.

11. Rondvraag

Op verzoek van mevrouw P. Dumon stellen de bestuursleden zich met naam en functie aan de aanwezigen voor.

10. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde dankt de voorzitter de aanwezigen voor hun bijdragen aan de gedachtenwisseling en sluit de vergadering.

DELFA BATAVORUM

16 januari 1999

RESULTAAT 1998

BEGROTING 1999

B A T E N		RESULTAAT 1998	BEGROTING 1998	BEGROTING 1999
<u>organisatie</u>				
101.	contributie	25.881,00	24.500,00	26.000,00
103.	rente	2.265,41	1.500,00	2.500,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		28.146,41	26.000,00	28.500,00
<u>activiteiten</u>				
123.	lezingen; koffie/thee	632,80	600,00	600,00
124.	excursie 's Heerenberg	6.423,95	6.500,00	6.500,00
125.	jaarboek; verkoop	1.512,50	1.000,00	1.200,00
127.	boeken; verkoop	1.096,60	400,00	800,00
130.	advertenties jaarboek	4.150,00	3.700,00	4.000,00
131.	ontvangsten van derden	545,82	400,00	400,00
148.	reis Münster	16.555,00	0,00	0,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		30.916,67	12.600,00	13.500,00
TOTAAL BATEN		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		59.063,08	38.600,00	42.000,00

L A S T E N		RESULTAAT 1998	BEGROTING 1998	BEGROTING 1999
<u>organisatie</u>				
205.	vergaderkosten	490,10	800,00	800,00
206.	secretariaatskosten	1.619,73	1.500,00	2.100,00
208.	ledenadministratie	1.559,34	1.400,00	1.100,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		3.669,17	3.700,00	4.000,00
<u>activiteiten</u>				
221.	convocaat; aanmaak	2.935,16	2.500,00	3.200,00
222.	convocaat; verzending	3.999,68	4.500,00	3.900,00
223.	lezingen	1.975,75	3.500,00	2.000,00
224.	excursie 's Heerenberg	6.671,53	6.500,00	6.500,00
225.	jaarboek; aanmaak	13.720,33	12.500,00	14.000,00
226.	jaarboek; verzending	1.669,35	1.100,00	1.200,00
231.	uitgaven voor derden	545,82	0,00	400,00
227.	boeken; aankoop	0,00	400,00	200,00
228.	lustrum; reservering	1.000,00	1.000,00	3.000,00
229.	lustrumboek	0,00	0,00	1.000,00
248.	reis Münster	16.525,00	0,00	0,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		49.042,62	32.000,00	35.400,00
<u>algemeen</u>				
241.	representatiekosten	993,55	800,00	800,00
242.	publiciteitskosten	718,05	800,00	500,00
243.	abonn. en lidmaatschappen	371,50	400,00	300,00
246.	Blokfonds	0,00	0,00	100,00
251.	storting in Delfia Bat.fonds	2.267,82	0,00	0,00
252.	opbr.boekverk. in DB.fonds	1.096,60	0,00	0,00
255.	externe contacten	889,30	900,00	900,00
259.	onvoorzien	14,47	0,00	0,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		6.351,29	2.900,00	2.600,00
TOTAAL LASTEN		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		59.063,08	38.600,00	42.000,00

DELFA BATAVORUM

16 januari 1999

BALANS 1998 (1997)

ACTIVA		31-12-1998	31-12-1997
<u>Geldmiddelen</u>			
a Kas	615,70		
b Postrekening	2.095,48		
c Leeuwrekening	19.000,00		
c Kapitaalrekening	43.000,00		
		64.711,18	61.936,01
<u>Blokkfonds</u>	8.471,43		
		8.471,43	8.248,37
<u>Vorderingen</u>			
a. contributie	225,00		
b. lezing november 1998	100,00		
		325,00	235,00
<u>Vooruitbetaalde posten</u>			
a. aanmaak convocaat 1/99	233,20		
b. voorschot bijeenkomst 1999	600,00		
c. kopieën ledenadm. 1999	58,30		
		891,50	105,95
<u>Voorraad</u>		0,00	1.000,00
TOTAAL ACTIVA		74.399,11	71.525,33
PASSIVA			
<u>Schulden</u>			
a. secretariaatskosten	73,30		
b. zaalhuur lezing december	200,00		
c. girokosten december	20,00		
d. representatie	10,50		
		303,80	3.217,50
<u>Vooruitontvangen posten</u>			
a. contributie 1999	1.280,00		
b. Delfia Batavorumfonds	45,00		
		1.325,00	125,00
<u>Fondsen en reserveringen</u>			
a. Blokkfonds	8.471,43		
b. Delfia Batavorumfonds	20.966,79		
c. Reservering lustrum	6.637,66		
d. Reserv. archeol. publikatie	5.000,00		
		41.075,88	36.488,40
TOTAAL PASSIVA		42.704,68	39.830,90
VERMOGEN		31.694,43	31.694,43

RESULTATENREKENING 1997 EN BALANS 1997

Het resultaat over 1998 is een voordelig saldo van circa f 3.400,=. Een aantal posten wijkt meer of minder af van wat begroot was. Een nadere toelichting hierop volgt hieronder.

Organisatie

Het ledental is in 1997 flink gestegen en wel met 160 leden, terwijl 49 leden om verschillende redenen moesten worden uitgeschreven. Door het toegenomen aantal leden kwam er ruim f 1.300,= meer aan contributie binnen.

De rente-opbrengst voor 1998 was wegens de lage rentestand voorzichtig begroot, maar heeft toch meer opgebracht dan was voorzien.

Activiteiten

De kosten voor de jaarlijkse excursie, (naar 's Heerenberg) waren hoger dan de inkomsten. De excursie heeft alleen in het voorjaar plaats gevonden. De najaarsexcursie ging wegens te weinig belangstellenden niet door. Daardoor werden de voorbereidingskosten niet geheel gecompenseerd.

De kosten voor het aanmaken en verzenden van het convocaat zijn dit jaar binnen de begroting gebleven. Een viertal keer is een folder voor het legermuseum of VVV met het convocaat meegestuurd. De extra kosten daarvoor, f 545,82 is door de opdrachtgevers vergoed. De verkoop van boeken heeft f1.096,60 opgebracht en is toegevoegd aan het Delfia Batavorumfonds.

De kosten voor de aanmaak van het Jaarboek 1997 is circa f 1.200,= boven de begroting gekomen. Een groter aantal adverteerders zorgden voor een kleine compensatie van de extra kosten. De kosten voor de verspreiding van het jaarboek waren eveneens hoger dan begroot.

De kosten voor de gehouden lezingen waren groter dan geraamd. Er kwamen overigens gemiddeld meer bezoekers naar de lezingen dan vorig jaar.

Algemeen

Het batig saldo, waarin de opbrengst van de boekverkoop is begrepen, totaal f 3.364,42, is aan het Delfia Batavorumfonds toegevoegd.

De balans

In de balans is onder meer het vermogen per 31 december 1998 en het saldo van een tweetal fondsen en een tweetal reserveringen weergegeven.

Een overzicht van deze fondsen en reserveringen is apart weergegeven.

BEGROTING 1998

De begroting voor 1999 is een sluitende begroting op f 42.000,= aan inkomsten en aan uitgaven.

De begroting is gebaseerd op circa 1200 leden en het handhaven van de contributie van f 25,= voor een gewoon lid, f 10,= voor een gezinslid en op het kostendekkend organiseren van excursies. Een nadere toelichting volgt hieronder.

Organisatie

Verwacht wordt dat ook in 1999 het aantal leden zal stijgen, zij het niet zo spectaculair als in 1998.

De rente is nog steeds laag zodat, ondanks de gestegen activa, rekening moet worden gehouden met een matige rente-opbrengst. De uitgaven zijn aangepast aan de realiteit, die blijkt uit de thans voorhanden zijnde resultaten van 1998. In de posten secretariaatskosten en ledenadministratie is rekening gehouden met het gestegen ledental.

Activiteiten

In deze begroting is er van uitgegaan, dat het aanbod van lezingen en excursies overeenkomt met dat van 1998.

De kosten voor de aanmaak van het jaarboek worden geraamd op f 14.000,=. Het aantal adverteerders wordt terughoudend ingeschat, waarvan een opbrengst van f 4.000,= wordt verwacht.

Algemeen

Er wordt gestreefd naar een groeiend aantal leden.

Hierbij wordt weer gebruik gemaakt van de door de leden verstrekte adressen. Naar deze adressen wordt een wervingsbrief, folder en aanmeldkaart gezonden. Het resultaat hiervan is verrassend groot.

OVERZICHT FONDSSEN EN RESERVERINGEN 1998

<u>BLOKFONDS</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1998	8.248,37	
Rente 1998	223,06	
Saldo 31-12-1998		8.471,43
	<u>8.471,43</u>	<u>8.471,43</u>

<u>DEL FIA BATAVORUMFONDS</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1998	17.602,37	
Reservering uit verkoop boeken	1.096,60	
Reservering uit voordelig saldo	2.267,82	
Saldo 31-12-1998		20.966,79
	<u>20.966,79</u>	<u>20.966,79</u>

<u>RESERVERING LUSTRUM</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1998	5.637,66	
Reservering	1.000,00	
Saldo 31-12-1998		6.637,66
	<u>6.637,66</u>	<u>6.637,66</u>

<u>FONDS ARCHEOLOGISCHE PUBLIKATIE</u>	<u>INKOMSTEN</u>	<u>UITGAVEN</u>
Saldo 01-01-1998	5.000,00	
Saldo 31-12-1998		5.000,00
	<u>5.000,00</u>	<u>5.000,00</u>

Big

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

22e jaargang

nummer 6

augustus 1999

EXCURSIE NAAR AMERSFOORT EN HET LOO

Nu 18 september, de dag van onze excursie nadert, willen wij u nog even mededelen, dat er nog voldoende plaatsen beschikbaar zijn. Als u aan deze excursie wilt deelnemen, hetgeen wij u van harte aanbevelen, moet u zich tijdig opgeven. Voor alle duidelijkheid volgt hier het programma:

Vertrek om 8.30 uur uit de Phoenixstraat, voor de rit naar Bilthoven.

Na de koffie in de Mauritshoeve in Bilthoven vertrekken we naar Amersfoort, waar we bij de prachtig gerestaureerde Koppelpoort beginnen met onze wandeling door de oude binnenstad.

Vervolgens vertrekken we naar Paleis Het Loo waar we lunchen in de Oude Balzaal.

Hierna volgt een rondleiding door de tuinen met uitleg waarna we ook nog het interieur van het paleis zullen bezichtigen.

We vertrekken om 8.30 uur precies van de Phoenixstraat/Prinsenhof en we verwachten om 18.30 uur weer in Delft terug te zijn. Aanmelding kan geschieden door overmaking van f 65,= voor leden en f 75,= voor introducés op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft, onder vermelding van "excursie". Betaling dient te geschieden vóór woensdag 25 augustus 1999. Wilt u, in verband met de korte tijd, uw deelname ook even telefonisch melden aan de penningmeester (015-213 41 68)?

THEMA VAN DE LEZING DOOR MEVROUW MARION BOLTEN

Paul Tétar van Elven en Alexander Hugo Bakker Korff waren met elkaar bevriend geraakt tijdens hun opleiding aan de Haagse Academie voor Beeldende Kunsten. Deze vriendschap vond zijn weerslag in een briefwisseling tussen beide kunstbroeders. Dertien brieven, die Bakker Korff tussen 1848 en 1878 aan zijn vriend Paul schreef, zijn het bezit van het museum.

Niet alleen over de inspanning die geleverd moet worden: "zes maal ben ik al twee portretjes begonnen en zeven malen heb ik ze weder verscheurd, ja meneer niet allenig verscheurd, vernietigd, ja meneer niet allenig vernietigd, verbrand meneer! Ik ben dus zoo als gij wel begrijpen zult zoo regt genoeglijk zachtaardig gestemd" (uit een brief uit september 1850), maar ook over het weer, het reizen, over de kunst in de 19de eeuw en over andere kunstbroeders verschaffen deze brieven informatie.

"October 1849, met de familie naar Oegstgeest en begonnen aan pentekening/omtrekken" schrijft Bakker Korff in een beknopt curriculum vitae in 1881. Een album met omtrekkeningen kwam in het bezit van Paul Tétar van Elven. Het album vertelt de legende van de Koningszonen, in veertig tekeningen weergegeven. Veertien van deze tekeningen worden in Museum Tétar van Elven tentoongesteld.

AGENDA

Donderdag 9 september 1999, 17.30 uur

Opening van de tentoonstelling van voorwerpen opgegraven in een beerput achter Wijnhaven 7.

Plaats: Gemeentearchief, Oude Delft 169 te Delft.

Zaterdag 11 september 1999

Open Monumentendag. Onze vereniging is present met een stand in het Gemeentearchief. Voor belangstellenden is er een rondleiding door het gebouw.

Dinsdag 14 september 1999, 20.00 uur

Lezing over Alexander Hugo Bakker door mevr. Marion Bolten.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H). Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Zaterdag 18 september 1999

Jaarlijkse excursie naar Amersfoort en Paleis Het Loo in Apeldoorn. Het programma en de wijze van aanmelding zijn elders in dit convocaat vermeld.

Maandag 11 oktober 1999

Lezing door de heer K. v.d. Wiel over het verhaal van vier eeuwen bewoners van het huis vanouds genaamd het Laersje aan de Koornmarkt in Delft.

Dinsdag 16 november 1999

Lezing door dr. G. Verhoeven over het Delftse Gemeentearchief.

Donderdag 16 december 1999

Een middaalezing door dr. J.H. Petrie over Naundorff en Lodewijk XVII.

In 1859 komt Alexander Hugo in het tentoonstellingscircuit met tekeningen en schilderijen waarbij hij gebruik maakte van een nieuw medium: de fotografie. Naast het belichten van dit specifieke 19de-eeuwse element in het werk van Bakker Korff zal tijdens de lezing worden ingegaan op de 17de en 19de eeuwse aspecten in het werk van bovengenoemde kunstenaar.

N.B. De tentoonstelling "Alexander Hugo Bakker Korff (1824-1882), broeder in de kunst van Paul Tétar van Elven. Werk uit particulier bezit" is tot 24 oktober 1999 te zien in Museum Paul Tétar van Elven, Koornmarkt 67, Delft. Het museum is geopend van dinsdag t/m zondag van 13-17 uur.

OPENING TENTOONSTELLING IN GEMEENTEARCHIEF

Enkele jaren geleden ontving onze vereniging een legaat van de heer J. van Oel. Het bedrag van f 5.000,= was be-

stemd voor een project op het gebied van archeologisch onderzoek in de Delftse binnenstad. Het bestuur van Delfia Batavorum heeft met instemming van de algemene ledenvergadering op 25 mei 1999 besloten het legaat te besteden aan de conservering van de zeer bijzondere houten voorwerpen die stadsarcheoloog Epko Bult aantroef in een beerput achter Wijnhaven 7. Het conserveren van hout is specialistisch, arbeidsintensief en dus kostbaar werk. Het kan niet door de gemeentelijke archeologen zelf worden uitgevoerd, maar wordt uitbesteed aan het Delftse bedrijf Archeoplan.

Tot de geconserveerde vondsten behoren houten teljoren (eetplanken), een fluit en houten kammen. Het meest opmerkelijk is een zogenaamde klotendolk, zo genoemd omdat de handgreep is versierd met balletjes. Dergelijke wapens komen in de veertiende en vijftiende eeuw wel vaker bij opgravingen aan het licht, maar zelden werd zo'n fraai versierd exemplaar gevonden als aan de Wijnhaven. De houten handgreep is kunstig uitgesneden en heeft vierhoekige facetten, op de punten ingezet met kralen van git. Tussen de facetten zijn als versiering kleine zilveren spijkertjes in het hout geslagen. Het lemmet, dat ook gerestaureerd moest worden, had bij de punt een bloedgeul, zodat de dolk als steekwapen kon worden gebruikt.

De geconserveerde voorwerpen zijn vanaf 10 september te zien in het Gemeentearchief op een tentoonstelling over de Wijnhaven naar aanleiding van het onderzoek tijdens de verbouwing van de panden Wijnhaven 5-10. Tijdens de ontmanteling van hotel-restaurant Central werden tal van bouwsporen aan de ontleisterde muren en plafonds gedocumenteerd. Daarbij werd onder meer muurwerk teruggevonden dat toebehoorde aan de voorgangers van de huidige panden, die na de stadsbrand van 1536 werden gebouwd. Historisch bronnenonderzoek leverde vele oud-eigenaren van de huizen op en informatie over de verschillende bedrijven die in de panden werden uitgeoefend. Op de tentoonstelling zijn originele documenten over de geschiedenis van de huizen en hun bewoners te zien, naast oude prenten en foto's. Hoogtepunt vormen de bodemvondsten die zijn aangetroffen in een beerput achter Wijnhaven 7 en bij eerdere graafwerkzaamheden in het pand van de RABO-bank (Wijnhaven 4). Vooral de middeleeuwse dolk en het zestiende-eeuwse tin zijn een bezichtiging waard.

De tentoonstelling is geopend op maandag tot en met donderdag van 9.00 tot 16.15 uur, op vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur.

Leden van Delfia Batavorum zijn van harte welkom bij de opening van de tentoonstelling, tegelijk opening van Open Monumentendag (de zaterdag erna). Wethouder Rik Grashof verricht de opening op donderdag 9 september om 18.00 uur in het Gemeentearchief, Oude Delft 169. Stadsarcheoloog Epko Bult geeft bij deze gelegenheid een toelichting op het belang van de vondsten voor de geschiedenis van de stad. De zaal is open vanaf 17.30 uur.

NICOLAAS TERBURGHPRIJS WORDT LE COMTEPRIJS

In de convocaten 4 en 5 (april en mei/juni 1999) werd u bericht over de instelling van een nieuwe prijs. Het bestuur streeft ernaar deze prijs vanaf 2000 jaarlijks toe te kennen aan de eigenaar of bewoner die het initiatief heeft genomen tot het realiseren van een verfraaiing aan of van een onroerend goed binnen de gemeente Delft. Dus niet alleen de binnenstad. Het kan hierbij gaan om een kleine verfraaiing, bijv. een stoepaal, huisnaam of een uithangbord. Maar ook de restauratie van een gevel of zelfs van een geheel pand

behoort tot de mogelijkheden. Het bestuur had als voorlopige naam van de prijs gekozen voor Nicolaas Terburghprijs. Maar onze leden werd de mogelijkheid gegeven een andere, nog beter bij de doelstelling passende naam voor te stellen. Verschillende leden hebben hierop gereageerd zodat uiteindelijk uit de volgende namen een keuze kon worden gemaakt. Behalve Nicolaas Terburgh de namen Pieter Post; Jan Raue; Adolf le Comte; Temminck Grol en Herman Rosse. Het bestuur is van mening dat Le Comte beter bij de doelstelling van de prijs past dan Nicolaas Terburgh. De naam van onze nieuwe prijs zal daarom zijn Le Comteprijs. Het voorstel is gedaan door ons lid de heer J.H. ten Hacken, Dr. Schaepmanstraat 99 te Delft. Het bestuur dankt hem en andere inzenders van namen voor hun suggesties en belangstelling voor de activiteiten van onze vereniging. In het volgende convocaat zal de figuur Adolf le Comte nader worden belicht.

U heeft gelegenheid voorstellen te doen over verfraaiingen die naar uw mening voor de prijs in aanmerking komen. Het dient wel om objecten te gaan die dit jaar tot stand zijn gekomen of nog komen. Stuur een briefje met bijzonderheden naar de secretaris en u hoort van hem.

CURSUS SOCIALE GESCHIEDENIS VAN DELFT

Evenals vorig jaar geeft mevr. drs. M.A. v.d. Meer ook dit jaar een cursus over de sociale geschiedenis van Delft rond 1900. De cursus die wordt georganiseerd door de Volksuniversiteit Delft gaat in op een aantal sociale aspecten van het leven in Delft, zoals arbeidsomstandigheden, huisvesting, de taak van de huisvrouw, de zorg voor weduwen, wezen en bejaarden. Deze problematiek wordt, in een brader verband, ook vergeleken met de ontwikkeling in Nederland. Veel aandacht krijgt de woon- en werksituatie in het Delftse Agnetapark. Belangstellenden kunnen contact opnemen met mevr. V.d. Meer (015-214 43 66).

OPROEP

De heer J.F. van Heel, onze penningmeester, vervult zijn functie sinds 1994. Hij heeft nu reeds aan het bestuur te kennen gegeven dat hij na het volmaken van de tweede periode van drie jaar, d.w.z. na de volgende jaarvergadering in mei 2000, zijn functie aan een ander wil overdragen. Het bestuur zou daarom graag nu al in contact komen met een belangstellenden die bereid en in staat zijn volgend jaar het penningmeesterschap van de heer Van Heel over te nemen. Als lid van het bestuur en beheerder van de financiën heeft de penningmeester een sleutelpositie in onze vereniging en bepaalt hij mede de gang van zaken. Denkt u dat dit iets voor u is (en heeft u de beschikking over een computer), dan zal de heer Van Heel graag nader kennis met u maken (015-213 41 68). Hij zal in een gesprek de taken van de penningmeester uitvoerig met u bespreken. Uiteraard krijgt u ook van het bestuur alle steun die nodig is om de overdracht soepel te laten verlopen.

NIEUWE LEDEN

Dr. W. Liedtke, 382 Bedford Center Rd, Bedford Hills, U.S.A.
Dhr. K.P. Nederlof, Oude Delft 91T, Delft.
Mw. N.A. Pronk-v.d. Hoek, Aziëlaan 317, Delft.
Dhr. G.J.H.M. van Rossum, Volendamlaan 868, den Haag.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

22e jaargang

nummer 7

september/oktober 1999

THEMA VAN DE LEZING DOOR DE HEER VAN DER WIEL

Achter een vrij onopvallende gevel van een doorsnee grachtenpand in Delft gaat een hele reeks verhalen schuil van personen en families die hier in de loop der eeuwen in de marge van de stedelijke bovenlaag hebben gewoond. Zoals diverse artsen, predikanten, wetenschappers, militaire officieren, een pionierster van de Nederlandse feministen, een VOC-kapitein, een veilingmeester en een brouwer die een groot kunstverzamelaar was. Het huis zelf is ontstaan uit de zestiende-eeuwse brouwerij Het Laersje en blijkt nog vele sporen van diverse vroegere bewoners te bewaren.

Het verhaal kan ook gezien worden als een illustratie hoe een dergelijk onderzoek naar de geschiedenis van een huis valt aan te pakken en hoe men daarbij achter een rij op het eerste gezicht weinig aansprekende namen en data hele verrassende werelden in oude archieven kan ontdekken.

De verslaving aan dit onderzoek heeft in het geval van de spreker bovendien geleid tot het ontwikkelen van een cursus en een gidsje (te koop bij het Gemeentearchief) om anderen wegwijs te maken in dit soort onderzoek. De lezing kan ook worden gezien als een introductie op een nieuwe aflevering van zo'n cursus die eind oktober in het gemeentearchief van start zal gaan.

LEZING OVER HUGO BAKKER KORFF DOOR MEVROUW M. BOLTEN

In de aankondiging van de lezing over Hugo Bakker Korff in het vorige convocaat is niet vermeld dat mevrouw Bolten een doctoraalscriptie heeft geschreven over het leven en werk van deze schilder. Mevrouw Bolten is in 1997 op dit onderwerp afgestudeerd. Een tentoonstelling over de schilder is nog tot 24 oktober 1999 te zien in Museum Paul Tétar van Elven (Koorndijk 67, Delft; dinsdag t/m zondag van 13.00 tot 17.00 uur).

LE COMTEPRIJS

Zoals u in het vorige convocaat heeft kunnen lezen is de nieuwe prijs die door Delfia Batavorum is ingesteld genoemd naar Adolf le Comte.

Over Le Comte schrijft de heer J.H. ten Hacken, die de naam heeft voorgesteld, het volgende.

"Adolf le Comte (1850-1921) woonde en werkte voornamelijk in Delft. Tot 1870 was hij student aan de Polytechnische School; daarna volgde hij opleidingen in Neurenberg en Parijs. Vanaf 1878 was Le Comte docent in industriële vormgeving, handtekenen en decoratieve kunst aan de Polytechnische School. In 1877 werd hij artistiek adviseur van de Porceleyne Fles. Hij ontwierp vele tableaus die vooral door Leon Senf werden geschilderd. Op de Markt in Delft is zo'n tableau van 90 tegels te zien dat een beeld geeft van de werkzaamheden aan de Porceleyne Fles. Le Comte heeft zeer veel bijgedragen aan de herleving van dit bedrijf. Hij was ook één van de belangrijkste ontwerpers van het in 1890 opgerichte Glas- en Loodatelier van J.L. Schouten. Ramen van hem zijn te zien in het Museum Lambert van Meerten,

AGENDA

Maandag 11 oktober 1999, aanvang 20 uur

Lezing door drs. K. v.d. Wiel over vier eeuwen bewoners van het huis vanouds genaamd het Laersje aan de Koorndijk in Delft.

Plaats: Benedenzaal van Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

Dinsdag 16 november 1999, aanvang 20 uur

Lezing door dr. G. Verhoeven over het Delftse Gemeentearchief.

Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

Donderdag 16 december 1999, aanvang 14.30 uur (N.B.: Let op de aanvangstijd!)

Lezing door dr. J.H. Petrie over Naundorff en Lodewijk XVII.

Plaats: Benedenzaal van Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

Zaterdag 22 januari 2000 aanvang 14.30 uur

Inleiding op de tentoonstelling over Delfts aardewerk, met aansluitend bezoek aan de tentoonstelling.

Plaats: Haags Gemeentemuseum, Stadhouderslaan 41, Den Haag.

waarvan hij in 1908 de eerste directeur werd. Le Comte was oprichter van het Comité St. Lucas in 1902 en lid van de Delftse Gemeenteraad".

De beoordelingscommissie voor de Le Comteprijs, die het bestuur voorstellen zal doen voor de toekenning, heeft inmiddels enkele suggesties van onze leden ontvangen. Indien ook u meent dat een 'verfraaiing' van een pand in Delft in aanmerking komt voor de prijs, zal de secretaris graag ook uw briefje hierover ontvangen. Voorwaarde is wel dat de 'verfraaiing' in dit jaar is of nog wordt gerealiseerd. De redactiecommissie van Delfia Batavorum heeft het plan om in het volgende jaarboek een artikel aan Adolf le Comte te wijden.

OPROEP

Het bestuur van uw vereniging wil graag in contact komen met een lid dat bereid is de technische voorzieningen bij de lezingen op zich te nemen. Dit betekent de zorg voor het geluid, de projectie en verlichting. De vereniging heeft de beschikking over een diaprojector en een draagmicrofoon. Een lid dat wil zorgen voor het juiste gebruik hiervan is zeer welkom. Heeft u belangstelling, neem dan contact op met de secretaris.

Hij vertelt u graag wat uw bijdrage aan het reilen en zeilen van Delfia Batavorum kan zijn.

CONTRIBUTIE 1999

Het jaar 1999 is voor het grootste deel al weer voorbij.

Helaas heeft een klein aantal leden de verschuldigde contributie over dit jaar nog steeds niet betaald. Als u vermoedt dat u wellicht bij dit, gelukkig kleine, groepje hoort, wilt u dan a.u.b. nagaan of u de verschuldigde contributie heeft overgemaakt? (f 25, = voor een lid en f 10, = extra voor een tweede lid op het zelfde adres). Binnenkort zal onze penningmeester hen die dan nog nalatig zijn een tweede acceptgiro zenden. Maar u wilt hem toch deze moeite, die overigens relatief duur is, zo veel mogelijk besparen? Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

VRAAG & AANBOD

Graag herinneren wij onze leden aan de Vraag en Aanbod-rubriek. Wilt u over een onderwerp meer weten, zoekt u een bepaald boek of wilt u iets kopen of verkopen (uiteraard wel op het gebied van de historie), schrijf dan een briefje naar de secretaris en uw verzoek wordt opgenomen in het convocaat.

VARIA

- Het Gemeentearchief heeft onlangs 40 werken aangekocht van de kunstenaar Eduard Houbolt (1885-1954). Topstuk is een album met 18 grote, fraai gekleurde krijttekeningen van het Prinsenhof uit 1938, dus vóór de restauratie van het complex in de jaren 1940-1948.

- De openingstijden het Gemeentearchief zijn vanaf september gewijzigd.

Op dinsdag t/m donderdag is de studiezaal geopend van 9.00-16.15 uur en op vrijdag van 9.00-21.00 uur. Voor uittreksels uit de Burgerlijke Stand (geboortenakten vóór 1961, huwelijksakten vóór 1980 en overlijdensakten vóór 1990) kunt u, behalve op de vermelde tijden, nu ook op maandag terecht bij het archief.

- POP-cursus in Delft. POP staat voor Personen Op Papier, een onderzoeksgids uitgegeven door het Algemeen Rijksarchief (ARA) in Den Haag. De archieven zijn hiermee toegankelijk gemaakt op persoons- en beroepsgroepen. Was uw voorouder een aandeelhouder, een burgemeester of een koster in Delft? Deze en vele andere beroepsgroepen staan vermeld in de POP-gids. Speciaal voor de POP-cursus komen allerlei Delftse archieven een dag naar het Gemeentearchief in Delft. In de cursus leert u met de 700 pagina's dikke gids werken. De cursus duurt twee uur en u ontvangt daarbij de gids. Samen kost dit f 60, =.

Op maandag 1 november 1999 van 14.00-16.00 uur wordt de cursus gehouden en bij genoeg aanmeldingen herhaald op maandag 8 november 1999. U kunt informatie krijgen of zich aanmelden bij het Algemeen Rijksarchief, mw. L. Balk, tel. (070) 331 55 06.

- Bij de VVV Delft is een nieuw informatieboekje over Delft verkrijgbaar. Het boekje beschrijft een historische wandeling en geeft onder meer informatie over de geschiedenis van Delft, het Delfts aardewerk en de band met het Huis van Oranje. Het kost f 3,50.

- Het Erfgoedhuis Zuid-Holland/de Vereniging Cultureel Erfgoed Zuid-Holland heeft het cursusoverzicht voor het seizoen 1999/2000 bekendgemaakt. Enkele cursussen zijn: "Op zoek naar verborgen schatten. Methoden van lokaal en regionaal historisch onderzoek"; "Op zoek naar huis, straat of buurt. Archiefonderzoek naar huizengeschiedenis" en "Stad en platteland in ontwikkeling". Voor meer informatie over deze en andere cursussen: tel. (071) 513 37 39.

TENTOONSTELLINGEN

- In het Legermuseum in Delft zijn twee tentoonstellingen ingericht. Van 9 oktober 1999 t/m 23 januari 2000 is de boeiende fototentoonstelling "De Boerenoorlog, Nederlandse fotografen aan het front" te zien. De vooral geposeerde en soms geënceneerde beelden geven een fascinerend beeld van het conflict tussen de Boeren en de Engelsen.

T/m 5 maart 2000 kunt u in het museum terecht voor "Rats, kuch en ... kaviaar. Een eeuw militaire menukaarten". Deze tentoonstelling geeft een beeld van de militaire eetcultuur van 1860 tot 1960 door één van de meest karakteristieke overblijfselen van deze cultuur te tonen: de menukaarten.

- Tot 24 oktober 1999 is in museum "Het Tramstation", Otto van Zevenderstraat 32 te Schipluiden, de tentoonstelling "Spelenderwijs - kinderspeelgoed door de eeuwen heen" te zien. Het oudste speelgoed, waaronder tollen, bikkels en poppenhuisattributen, dateert uit de 15e tot de 18e eeuw. Het overige uit de eerste helft van deze eeuw. Geopend op wo en za van 14 tot 16 uur.

NIEUWE LEDEN

Dhr. P. v.d. Heuvel, Julianalaan 62, Delft.

Dhr. D. v. Konijnenburg, Zaaioek 1, Delft.

Dhr. J. Lagendijk, Zzoekowlaan 51, Delft.

Dhr. en mw. F. Wagenmaker-Hameleers, Westvest 35b, Delft.

Dhr. W. v.d. Weerd, Kerkpolderweg 1, Delft.

Mw. F.F.M. Zwanikken, Postbus 1032, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

ONLANGS VERSCHENEN

Vrolijke Characterschetsen & De Knorrepot en de Menschenvriend door Gerrit Paape. Heruitgave van twee satirische romans uit 1797. Uitg. Vantilt, Nijmegen; 256 pag.; f 39,90. In beide romans komt het Delftse verleden van Paape aan de orde. Het is een genoegen om kennis te nemen van de scherpzinnige en geestige satiren van Paape. Twee eeuwen oud zijn deze romans, maar nog steeds fris als een hoentje!

COLOFON

Het mededelingenblad van de Historische Vereniging Delfia Batavorum verschijnt onregelmatig, doch minimaal 8 keer per jaar.

Redactie: de heer W.C.M. Zwennis, tel.: 070-3935257. De contributie van de vereniging bedraagt f 25, = per jaar en f 10, = per jaar voor elk volgend gezinslid. De kosten voor verkrijgen van het jaarboek en de toezending van het mededelingenblad zijn in de contributie begrepen.

Het jaarboek wordt tijdens de jaarvergadering in het voorjaar aan de leden uitgereikt. Aan de leden die de jaarvergadering niet konden bijwonen, wordt het boek enkele weken later toegezonden. Het jaarboek wordt echter alleen verstrekt als de contributie over het lopende jaar is betaald.

Nieuwe leden kunnen zich telefonisch of schriftelijk opgeven bij het secretariaat.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

22e jaargang

nummer 8

november/december 1999

THEMA VAN DE LEZING OVER HET GEMEENTEARCHIEF

In een prachtig 16e-eeuws pand aan het Oude Delft zetelt het Gemeentearchief van Delft. Hier worden de archieven van de stad bewaard, maar ook die van talloze particuliere instellingen en personen, zoals de Delftse kerken, het Oude en Nieuwe Gasthuis, Calvé, de familie Van der Burch en Delfia Batavorum. Daarnaast beheert het Gemeentearchief een enorme collectie beeld- en geluidmateriaal en een bibliotheek van meer dan 30.000 banden. Deze schatten kunnen gratis worden gebruikt door iedereen die iets meer wil weten over de geschiedenis van Delft en omgeving.

Gemeenterarchivaris Gerit Verhoeven vertelt op 16 november over de rijke geschiedenis van het archief, dat inmiddels bijna anderhalve eeuw bestaat. Hij gaat in op de taken die het Gemeentearchief vandaag de dag allemaal vervult en op de plannen voor de komende tijd. Hij laat topstukken uit de archieven en collecties zien en hij biedt inzicht in de mogelijkheden die er zijn voor eigen onderzoek.

Het zou natuurlijk prachtig zijn als de lezing kon worden gegeven in het Gemeentearchief zelf, maar daarvoor is het pand eenvoudigweg te klein. Dat is één van de grote zorgen voor de volgende jaren: hoe om te gaan met het nijpende ruimtegebrek. De ideeën over nieuwe huisvesting worden openhartig besproken. En ten slotte is er alle gelegenheid om datgene te vragen wat u altijd al had willen weten over het Gemeentearchief.

THEMA VAN DE LEZING OVER NAUNDORFF EN LODEWIJK XVII

Over de identiteit van de geheimzinnige man, die sinds 1845 rust in zijn grafkelder in het Kalverbos, lopen de meningen zeer uiteen. Was hij inderdaad wie hij voorgaf te zijn: Lodewijk XVII, de ongelukkige, maar uit zijn Parijse gevangenis ontsnapte of ontvoerde zoon van Lodewijk XVI en Marie-Antoinette, of was hij een ordinaire, maar wel buitengewoon sluwe bedrieger?

Naundorff dook op in 1809 of 1810 in Berlijn, midden in de chaos en ontwrichting, waarin de Franse bezetting Pruisen en alle andere Duitse staten had gestort. Dat de naam Naundorff, waarvan de Berlijnse politie hem voorzag, teneinde hem een identiteit te verlenen, niet zijn ware naam was, staat wel vast. Wat het hem gemakkelijk maakte, zich voor iemand anders uit te geven. Maar van 'iemand anders' naar 'Lodewijk XVII' is toch een hele stap.

Waarom wachtte hij daarmee tot 1824-25? Waar haalde hij de durf vandaan zich in 1832 -als buitenlander en zonder kennis van het Frans!- naar Frankrijk te begeven om daar zijn rechten als enig legitieme troonpretendent op te eisen? Hoe slaagde hij

AGENDA

Dinsdag 16 november 1999, aanvang 20 uur

Lezing door G. Verhoeven over het Delftse Gemeentearchief.

Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

Donderdag 16 december 1999, aanvang 14.00 uur (N.B.

Let op de aanvangstijd, dus niet om 14.30 uur zoals in het vorige convocaat is vermeld!)

Lezing door J.H. Petrie: WAAROM CARL WILHELM NAUNDORFF NIET LODEWIJK XVII KON ZIJN.

Plaats: Benedenzaal van Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft.

Beide lezingen worden georganiseerd samen met de Vrienden van het Prinsenhof.

Zaterdag 22 januari 2000 aanvang 14.30 uur

Inleiding op de tentoonstelling over Delfts aardewerk, met

aansluitend bezoek aan de tentoonstelling.

Plaats: Haags Gemeentemuseum, Stadhouderslaan 41, Den Haag.

erin zich aanhang te verwerven, met name onder de ex-hovelingen van zijn 'vader'? Hoe is het mogelijk dat hij, eenmaal in Nederland, zij het na zijn overlijden, officieel de naam 'de Bourbon' terugkreeg? Wat leeft er heden ten dage in Nederland, maar vooral in Frankrijk, omtrent de affaire Naundorff? En ten slotte: waarom gaat de gemeente Delft niet in op het verzoek van de nog levende Bourbons-Naundorff, het mysterieuze graf in Delft nog eens te openen voor een hernieuwd -en zoals zij zeggen- ditmaal betrouwbaar- DNA-onderzoek? In zijn lezing geeft dr. Petrie een definitief antwoord op deze en andere vragen.

GIFTEN EN LEGATEN

In het laatste jaar dat het huidige belastingstelsel van kracht is wijst het bestuur u graag op de fiscale mogelijkheden van schenkingen en legaten.

Eénmalige schenkingen: Schenkingen zijn aftrekbaar van het onzuiver inkomen voorzover zij tezamen met andere schenkingen aan 'goede doelen' in één kalenderjaar meer bedragen

dan 1% van het onzuiver inkomen met een minimum van f 120 en een maximum van 10% van dat inkomen.

Schenken in termijnen: Termijnen van periodieke uitkeringen zijn onbeperkt aftrekbaar, mits vastgelegd bij notariële akte voor een periode van tenminste vijf jaar.

Legaten: Als culturele vereniging is Delfia Batavorum over legaten tot ongeveer f 16.000 geen successierechten verschuldigd. Over grotere bedragen geldt een tarief van 11%.

VERSLAG VAN DE EXCURSIE NAAR AMERSFOORT EN HET LOO OP 18 SEPTEMBER

Er was veel animo voor deze excursie gezien de volle bus die op tijd vertrok. Behalve de koffiestop in Maartensdijk (in de Mauritshoeve) werd verder zonder oponthoud Amersfoort bereikt. In kleine groepen, onder leiding van enthousiaste gidsen, bezichtigden we eerst de uit 1886 daterende, prachtig gerestaureerde Koppelpoort. Het is een zeldzame, gecombineerde water-/landpoort. Interessant en bewonderenswaardig detail is de wijze waarop door middel van tredmolens de waterpoort, een schuif in het kanaal, kon worden bediend. De wandeling voerde verder langs prachtige gebouwen en mooie panden gelegen onder meer aan Westsingel, Muurhuizen en Hof. Door hun verhalen brachten de gidsen de geschiedenis van Amersfoort weer tot leven.

Na de lunch in het Theepaviljoen bij paleis Het Loo werden onder leiding van gidsen de tuinen van Het Loo bewonderd. De geschiedenis, het ontwerp, de architectuur, de keuze van bloemen en planten alsmede de aanleg van de prachtige tuinen kwamen ter sprake. Bijzonder zijn vooral het ontwerp en de aanleg van de waterwerken. Het interieur van het paleis kon individueel worden bezocht. Door de inrichting van een aantal vertrekken werd hier een indruk gegeven van de leefomgeving van verschillende leden van het Huis van Oranje. Helaas was toen 'de koek op'. We keerden weer veilig terug in Delft.

Dat deze dag een geslaagde kan worden genoemd was niet alleen te danken aan het mooie weer en de vlotte busrit, maar zeker ook aan het goede voorwerk en de organisatie door de dames Poppink en Leupen. Wat is het doel van de volgende excursie?
A.J. van Eick

VARIA

- De Culturele Werkgroep Synagoge Delft houdt op 14 november 1999 een studiedag over "Apocalyptiek en messianisme in Jodendom, Christendom, Islam en in de beeldende kunst". Info: 015-256 33 71.

GUN UW BOEKEN EEN TWEDE LEVEN

Leden die onze lezingen bezoeken weten dat op deze avonden behalve de uitgaven van Delfia Batavorum ook antiquarische boeken worden verkocht. Uit de belangstelling blijkt dat veel leden deze verkoop op prijs stellen. En de opbrengst komt ten goede aan de kas van uw vereniging. Om de verkoop-voorraad op peil te houden daarom ons verzoek uw boeken die daarvoor in aanmerking komen een tweede leven te gunnen. Is uw boekenkast overvol, heeft u van sommige boeken misschien

zelfs twee exemplaren of gaat u kleiner wonen en betreft het boeken over een historisch onderwerp (niet per se over Delft) neem dan contact op met de secretaris. Hij komt graag bij u langs om uw overtollig bezit op te halen.

HERHAALDE OPROEP

De heer J.F. van Heel, onze penningmeester, vervult zijn functie sinds 1994. Hij heeft nu reeds aan het bestuur te kennen gegeven dat hij aan het einde van de tweede periode van drie jaar, na de jaarvergadering in mei 2000, zijn functie aan een ander wil overdragen. Het bestuur wil daarom nu al in contact komen met een lid (of iemand die lid wil worden!) die bereid en in staat is het penningmeesterschap over te nemen. Als lid van het bestuur en beheerder van de financiën heeft de penningmeester een sleutelrol in de vereniging en bepaalt hij mede de gang van zaken. Denkt u dat dit iets voor u is (en heeft u de beschikking over een computer), dan maakt de heer Van Heel graag nader kennis met u (015-213 41 68). Hij bespreekt in een gesprek de inhoud van de functie met u. Uiteraard krijgt u van hem en de overige leden van het bestuur alle medewerking om de overdracht soepel te laten verlopen.

LE COMTEPRIJS

De commissie voor de Le Comteprijs (de nieuwe 'verfraaiingsprijs' van Delfia Batavorum) heeft van verschillende leden suggesties ontvangen voor 'objecten' die naar hun mening in aanmerking komen voor de prijs. Als u nog een voorstel wilt doen kunt u tot het einde van dit jaar een briefje sturen aan de secretaris. De commissie gaat zich in de weken daarna beraden en doet vervolgens aan het bestuur voorstellen aan wie de eerste prijs moet worden toegekend. Het bestuur neemt daarna een beslissing.

NIEUWE LEDEN

Dhr. D. Boonstoppel, Meermanstraat 134.
H. de Bruin, Bagijnhof 118.
Mw. E. v.d. Heeven en dhr. M. Hermans, Minderbroerstr. 10.
Dhr. P.C.M. Holtkamp, Vlaardingsekade 5, Schipluiden.
Mw. G.L. de Koomen, v.d. Helmlaan 2, Pijnacker.
E.J. Lubben, Koornmarkt 16.
Mw. L.W. de Man-Vogel, Gebbenlaan 10.
Mw. M.M. Meijzing, Fl. Nightingalelaan 8.
Gebr. Mensert BV Verwersdijk 35.
Dhr. F. von Morgen, Houthaak 8.
Mw. L. Thyse, St Jorisweg 154.
Dhr. K. Voort, A. v.d. Leeuwlaan 94.
Dhr. L.J. Wesseling, Houwtuinen 27.
Dhr. en mw. P.A. Wilbrink-Goetheer, Delfgauwseweg 295.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

DIT CONVOCAAT IS HET LAATSTE DAT U IN DIT JAAR ONTVANGT. DIT HOUDT IN DAT U VOOR DE MIDDAGLEZING VAN DE HEER PETRIE, OP 16 DECEMBER, GEEN AANKONDIGING MEER KRIJGT.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

23e jaargang

nummer 1

januari 2000

VAN DE VOORZITTER

Mede namens de andere bestuursleden en de commissieleden heb ik het genoegen u en de uwen een heel gelukkig en voorspoedig jaar 2000 toe te wensen! Weliswaar beginnen de 21e eeuw en het derde millennium pas op 1 januari 2001, niettemin willen ook wij een voorschot nemen en u voor het komende jaar onze beste wensen geven: veel voorspoed en weinig tegenslagen.

Wat dat betreft past ook enige relativering bij het 65-jarig bestaan van onze vereniging in 2000. "Vijfenzestig is niet meer wat het geweest is", wordt tegenwoordig wel gezegd. Maar het is toch een prestatie van leden en besturen in het verleden en heden dat wij thans een vereniging hebben met ruim 1200 leden.

Onze jaarlijkse activiteiten zoals lezingen, excursies, de uitgave van het jaarboek en de behartiging van de historische belangen van de stad Delft en omgeving zijn bekend. Maar het is ook belangrijk van tijd tot tijd de blik te richten op de vereniging zelf. Ons 13e lustrum biedt daarvoor een goede gelegenheid. De lustrumcommissie bestaande uit mevrouw Gea de Groot-Op den Brouw en de heren Max van Noort, Menno Tienstra, ondersteund door bestuurspenningmeester John van Heel en bestuurssecretaris Wim Zwennis, is tijdig begonnen met de voorbereidingen. In het volgende convocaat zullen zij u inlichten over de verschillende bijzondere en feestelijke lustrumactiviteiten. Thans onthul ik alleen dat de programmering van onze vereniging van maart tot en met oktober geheel in het teken staat van de lustrumviering. Over één activiteit hebben wij u al eerder geïnformeerd: tijdens de algemene ledenvergadering zal voor het eerst de nieuwe prijs van Delfia Batavorum, de Le Comteprijs worden uitgereikt. De juryleden, de heren Ton van Daalen, Wim van Leeuwen en Wim Weve, hebben de nominaties van de kandidaten gereed; op 24 januari zal het bestuur de winnaar of winnares vaststellen.

Inmiddels zijn we ook begonnen met het Delfia Batavorum-fonds. We hopen snel een groot bedrag op te bouwen, waarvoor ook uw hulp wordt gevraagd. Met de rente kunnen velerlei activiteiten worden ondersteund, die overeenstemmen met de doelstellingen van Delfia Batavorum. De praktijk leert dat een bescheiden startsubsidie vaak beslissend is om een interessant onderzoek of een belangrijke activiteit te kunnen beginnen.

Het spijt mij bijzonder dat John van Heel tijdens de algemene ledenvergadering zal aftreden als penningmeester. Zijn enthousiasme en nauwgezetheid hebben grote indruk op mij gemaakt. Dat hij zijn kwaliteiten elders in Delft gaat inzetten, vergoedt veel. Het bestuur is gelukkig dat zich vanuit de leden nu al een goede kandidaat-opvolger heeft gemeld.

Het bestuur en de commissies proberen vanzelfsprekend zo goed mogelijk gestalte te geven aan de doelstellingen van onze vereniging. Hopelijk doen we dat naar tevredenheid van onze leden. Sommige van hen geven ons tijdens lezingen of bij andere gelegenheden adviezen, die we altijd in bespreking nemen. Niettemin vragen we ons geregeld af welke wensen en ideeën er onder onze 1200 leden leven. Daarom treft het bestuur voorbereidingen om in samenwerking met andere historische verenigingen in Zuid-Holland een enquête te houden. Daarnaast trachten we de samenwerking met de

AGENDA

Zaterdag 22 januari 2000, aanvang 14.30 uur

Lezing door drs. L. Schledorn over de geschiedenis van de Delftse aardewerknijverheid.

Plaats: Auditorium van het Haags Gemeentemuseum, Stadhouderslaan 41, Den Haag, tel. 070-3381111.

Vanuit Delft is het museum met openbaar vervoer als volgt te bereiken: tramlijn 1 tot halte Herenstraat in Rijswijk en dan overstappen op lijn 10. Deze stopt voor het museum. Vanaf het Haagse Centraal Station gaan bus 4 en tram 7 naar het museum en vanaf het Hollandse Spoor tram 10.

Met eigen vervoer gaat u over de Utrechtse Baan richting Scheveningse haven. Of via de Beatrixlaan, rechtdoor over Moerweg, De la Reyweg, Regentesselaan en vervolgens langs het water. Op verschillende plaatsen onderweg is het museum (en het Nederlands Congrescentrum, dat er vlakbij ligt) aangegeven.

Met een museumjaarkaart heeft u gratis toegang tot het museum en met een 65+ kaart krijgt u korting.

Na de lezing is er gelegenheid de tentoonstelling 'Tot oogen lust en pronkery. Delfts Aardewerk 1650-1800' te bezoeken en verder in het fraai gerestaureerde museum rond te kijken.

Dinsdag 15 februari 2000, aanvang 20.00 uur

Lezing door drs. C. de Bont over "Delfts water: 2000 jaar bewoning en waterbeheer in het Delftse".

Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

DE BIJeenKOMSTEN VAN MAART TOT NOVEMBER STAAN ALLE IN HET TEKEN VAN ONS 13E LUSTRUM. MEER BIJZONDERHEDEN KRIJGT U IN VOLGENDE CONVOCATEN. De volgende data zijn reeds bekend:

Woensdag 22 maart 2000

Nadere informatie over het programma vindt u in het volgende convocaat.

Dinsdag 23 mei 2000

Algemene ledenvergadering en eerste uitreiking van de Le Comteprijs. Na de pauze zal de heer drs. J.W.L. van Hilkhuijsen een lezing houden over Le Comte.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

vereniging Vrienden van het Prinsenhof verder te verbeteren. In dit verband wordt ook nagedacht over coördinatie van andere cultureel-historische activiteiten in Delft. Met dit laatste komen we echt in de volgende eeuw. Ondertussen vieren we het jaar 2000 óók als een Delfia Batavorumjaar.

Wil Aalbers, voorzitter

THEMA VAN DE LEZING DOOR DRS. L. SCHLEDORN

Met de tentoonstelling 'Tot oogen lust en pronkery' geeft het Gemeentemuseum Den Haag een overzicht van de productie van de Delftse aardewerknijverheid tussen 1650 en 1800. De spreker zal aan de hand van voorwerpen, maar zeker ook aan de hand van de geschiedenis van Delft en de Republiek, de historische ontwikkeling van deze nijverheid tonen. Hij gaat hierbij in op de organisatie van een plateelbakkerij, de productie en het grote handelsnetwerk. De Delftse plateelbakkers hebben met de productie van het "Hollandts geschildert porceleijn" de faam van deze stad gevestigd. Met archiefstukken zal een levendig beeld worden geschapen van deze ondernemers en de problemen die zij moesten overwinnen om tot hun succes te komen.

Loet Schledorn (1969) studeerde geschiedenis in Amsterdam. Na zijn studie werkte hij bij het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap en deed onderzoek voor een migratieproject 14e -17e eeuw van de Universiteit van Amsterdam. Sedert december 1997 doet hij, samen met de kunsthistorica mev. drs. M.S. van Aken-Fehmers, onderzoek naar de geschiedenis van de Delftse aardewerknijverheid. Dit onderzoek, in opdracht van het Gemeentemuseum Den Haag, resulteerde in de publicatie "Delfts aardewerk. Geschiedenis van een nationaal product", onder redactie van prof.dr. T.M. Eliëns.

GRAAG EVEN AANDACHT VOOR UW PENNINGMEESTER

Met het volgende convocaat ontvangt u twee acceptgirokaarten. Eén kaart is bestemd voor betaling van de contributie van uw vereniging voor 2000. Met de tweede kaart heeft u gelegenheid om een vrijwillige bijdrage aan het Delfia Batavorum Fonds te geven, wat het bestuur van harte aanbeveelt.

Helaas zijn er enkele leden die, ondanks herhaalde verzoeken, hun contributie voor het jaar 1999 nog steeds niet hebben betaald. Zonder omgaande betaling is dit het laatste convocaat dat zij zullen ontvangen. Hoezeer het bestuur dit ook spijt, zij zullen uit het ledenbestand worden geschrapt. Indien het u betreft: door nu de contributie over 1999 te betalen gebruikt u de laatste gelegenheid om lid van Delfia Batavorum te blijven. Ook in de toekomst bent u dan verzekerd van toezending van onze convocaten en jaarboeken.

VARIA

- Het Delftse Gemeentearchief vertoont in januari een film over de Gistfabriek uit 1955 met als titel: "wetenschap, kwaliteit en service".

De film, met in de hoofdrol Hans Kaart, duurt 32 minuten en geeft een indruk wat de Gistfabriek voor de Nederlandse bakkers kon betekenen.

Hoewel voor hen bedoeld, geeft de film, vervaardigd ter gelegenheid van het 85-jarig jubileum, een goed beeld van het reilen en zeilen van de Delftse Gistfabriek. (Di. t/m do. van 9-17 uur; vr. van 9-21 uur).

- Onlangs hebben 15 Zuid-Hollandse musea het predicaat 'Geregistreerd Museum' verkregen. Op 24 november 1999 heeft ir. M. Houtman, gedeputeerde van Zuid-Holland, in het Prinsenhof de betreffende certificaten en bijbehorende schildjes uitgereikt. In Delft gaat het om de volgende musea. Stedelijk Museum Het Prinsenhof, Volkenkundig Museum Nusantara, Museum Lambert van Meerten en Nederlands

Museum voor het IJkwezen.

- Op 11 december 1999 werd aan het huis Breestraat 1 te Delft een plaquette onthuld ter herinnering aan Mienette Storm-van der Ghijs. De plaquette werd daar opnieuw aangebracht op initiatief van Vrouwen Organisatie/Coördinatie te Delft nadat de oorspronkelijke enkele jaren geleden bij een verbouwing was verdwenen.

TENTOONSTELLINGEN

- Museum 'Het Tramstation' in Schipluiden toont t/m 1 april 2000 de expositie 'Rond 1900. Terugblik gemeente Schipluiden' Met foto's, archiefstukken, kaarten, kleding, enz. wordt een beeld gegeven van het leven in Schipluiden rond de vorige eeuwwisseling.

- In het Westlands Museum is t/m 31 maart 2000 de tentoonstelling 'Kastelen en Buitenplaatsen in het Westland' te zien. Aan de hand van maquettes, oude prenten, bodemvondsten en foto's van opgravingen wordt een beeld geschetst van de rijke Westlandse kasteelhistorie. (Di. t/m za. van 14-17 uur; Middel Broekweg 154, Honselersdijk).

VRAAG & AANBOD

* Naar aanleiding van het 75-jarig bestaan van de Vereniging 'De Zaanse Molen' doet de heer A.M.H. Smit, De Blinkenlaan 31 1851 AP Heiloo, tel 072-511 48 12, onderzoek naar de geschiedenis van molens die uit de Zaanstreek naar elders zijn overgeplaatst. In dit verband zoekt hij informatie over twee molens: de paltrok-molen/balkenzager 'Het Herderskind' alias 'De Deutel', op 23 januari 1781 door een Delftenaar aangekocht en overgebracht naar Delft. Verder de paltrok-molen/balkenzager 'Het Rode Hert' die in 1776 werd overgebracht naar Delft. Wie de heer Smit kan helpen wordt verzocht contact met hem op te nemen.

* In 1945 verscheen het boek 'Het uur U' dat handelt over de laatste dagen van de tweede wereldoorlog in Delft. Het boek bevat veel foto's, onder meer over de Binnenlandse Strijdkrachten (BS).

Naar schatting zijn zo'n 120 mensen betrokken geweest bij de BS regio Delft.

De heer Th. Eekhout, Vermeerstraat 6, 2612 XK Delft wil graag meer weten over de BS: de ledenwerving, wie waren lid, de bijeenkomsten, waar waren de BS'ers ingekwartierd, de onderhandelingen met de Duitsers, enz. Vooral in de Wippolder zijn in de laatste dagen van de oorlog spannende dingen gebeurd. Wie iets kan verhalen over deze of andere onderwerpen over de BS wordt verzocht contact op te nemen met de heer Eekhout.

NIEUWE LEDEN

Dhr. en Mw. J.K. Nieuwenhuizen-Schwertse, De Groene Haven 37, Delft.

Drs. A.A. Schledorn, De Wittenstraat 91B, Amsterdam.

Dhr. W. Smit, Fr. v.d. Puttestraat 3, Delft.

Dhr. P. Verveen, Oosteinde 171, Delft.

Mw. J.C. Vos-Kranendonk, Verwersdijk 77, Delft.

Mr.ir. F.J.M. de Vries, Oude Delft 151, Delft.

Dhr. W.A.M. van Winden, Achterom 10, Delft.

Mw. drs. F.S.M. Zwanikken, Postbus 1032, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

23e jaargang

nummer 2

februari 2000

THEMA VAN DE LEZING OVER DELFTS WATER

Spreker bekijkt vanuit een historisch-geografische invalshoek hoe de eerste ontginningen in en rond Delft tot stand zijn gekomen. Daarbij wordt aangegeven hoe het historische landschap zich vanaf enkele eeuwen voor Christus tot 1000 na Chr. heeft ontwikkeld. In dit landschap immers moesten onze voorouders zich een woon- en werkomgeving creëren. Het verhaal wijkt op sommige punten nogal af van het gangbare verhaal dat tot nu toe in boeken over de geschiedenis van Delft wordt verteld.

In het eerste deel van de lezing komt, naast informatie over het historische landschap, de ontginningsgeschiedenis, het ontstaan van de Oude en Nieuwe Delft en de Hinderdammen in en bij Delft, de vraag aan de orde "waarom staat de toren van de Oude Kerk nu werkelijk krom?" In het tweede deel wordt aandacht besteed aan de (drink)watervoorziening in de stad in relatie tot die in Delfland, Rijnland en Schieland. Ook hierbij zijn wat oudere zienswijzen over de interne waterhuishouding van Delft vervangen door andere.

Bijzondere aandacht krijgt de watervoorziening ten behoeve van de bierbrouwerijen (kwam het nu wel of niet uit de gracht) en de rol die de rond 1450 gebouwde Duivelsgatmolens daarbij nu werkelijk heeft gespeeld. Als er nog tijd over is komen ook nog wat jongere problemen die met de drinkwatervoorziening samenhangen aan bod.

De lezing kan worden beschouwd als een vooraankondiging van het boek met dezelfde titel als deze lezing dat in maart zal verschijnen ter gelegenheid van het komende Wereld Water Congres in Den Haag. De lezing is doorspekt met dia's.

Chris de Bont is historisch geograaf en werkzaam bij Alterra Wageningen. Hij schreef artikelen en boeken over de historische geografie van laag- en hoog-Nederland. Momenteel participeert hij in onderzoek waarbij archeologische inzichten historisch-landschappelijk worden getoetst en mogelijke archeologische vindplaatsen worden voorspeld.

HET 13e LUSTRUM VAN DELFLIA BATAVORUM

Voor de viering van het 13e lustrum heeft de lustrumcommissie een programma samengesteld dat als thema heeft "Leven, wonen en werken in Delft". Er is een aantal activiteiten gepland dat onze leden in twee blokken wordt aangeboden: van maart t/m mei en van september t/m oktober.

De eerste bijeenkomst, tevens het begin van de lustrumviering, is in de namiddag van woensdag 22 maart 2000. In de raadzaal van het stadhuis zal de heer W. Hazeu een voordracht houden met als titel "Escher, Delft en Hazeu". Hazeu heeft ongeveer 20 jaar in Delft gewoond en van zijn hand is onlangs een biografie over Escher verschenen. Na afloop van

AGENDA

Dinsdag 15 februari 2000, aanvang 20 uur

Lezing door drs. C. de Bont met als titel "Delfts water; 2000 jaar bewoning door waterbeheer in het Delftse". Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

BIJNA ALLE BIJEENKOMSTEN IN MAART T/M MEI EN IN SEPTEMBER T/M NOVEMBER STAAN IN HET TEKEN VAN ONS 13e LUSTRUM. MEER BIJZONDERHEDEN OVER HET LUSTRUMPROGRAMMA LEEST U ELDERS IN DIT CONVOCAAT.

Namiddag van woensdag 22 maart 2000

Lezing door de heer W. Hazeu over "Escher, Delft en Hazeu".

Plaats: raadzaal van het stadhuis.

Eind mei of begin juni

Excursie naar Delfshaven.

Dinsdag 23 mei 2000

Algemene ledenvergadering, uitreiking van het jaarboek 1999 en eerste uitreiking van de Le Comteprijs. Na de pauze zal de heer drs. J.W.L. van Hilkhuisen een lezing houden over Le Comte.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Dinsdag 5 september 2000

Excursie naar het Koninklijk Huisarchief in Den Haag.

de lezing wordt u door het bestuur in de Burgerzaal van het stadhuis een hapje en een drankje aangeboden.

In samenwerking met de Gemeentelijke Archiefdienst heeft Delfia Batavorum een mapje verzorgd met tien houtsneden van Delftse stadsgezichten die Escher in de dertiger jaren maakte in opdracht van de overheid. Escher heeft in Delft gewoond en daar ook -zij het niet lang- gestudeerd. Eveneens op 22 maart zal het eerste mapje worden aangeboden aan de burgemeester van Delft. Het bestuur is bijzonder trots dat zij deze houtsneden, die niet eerder als kaarten zijn uitgegeven, ter gelegenheid van het lustrum tegen kostprijs ook aan onze leden kan aanbieden.

In het kader van de boekenweek zullen op de avond van 22 maart vijf schrijvers die een band met Delft hebben, zoals Hazeu, Japin en Duinker, op verschillende locaties voorlezingen verzorgen.

Aan deze literaire rondwandeling kunnen vijf groepen van elk circa 30 personen deelnemen die wisselend de locaties bezoeken.

De avond wordt georganiseerd door Delfia Batavorum, de

stichting "De Literaire Salon", boekhandel De Omslag, de Openbare Bibliotheek en de Vrije Akademie. Nadere bijzonderheden over de kosten van deelname en hoe u kunt inschrijven worden in het volgende convocaat gegeven.

De volgende activiteit is een excursie naar Delfshaven, gepland voor eind mei of begin juni. Delfshaven, de voormalige haven van Delft, met zijn historisch verleden, is het meer dan waard bezocht te worden, ook als u er al eens eerder was. We proberen de reis per boot te maken, zoals uw voorouders dat deden. Er zijn nog veel bezienswaardigheden in deze geboorteplaats van Piet Hein.

Tijdens een rondwandeling zullen we ondermeer zien de Oude Kerk uit 1417 van waaruit de Pilgrimsfathers vertrokken, een zakkendragershuisje uit 1640, een oudhollandse tingietery, een prachtig gerestaureerde molen en het historisch museum De Dubbelde Palmboom. Er wordt nog getracht ook een bezoek te brengen aan het voormalige magazijn. Op het programma staan verder een lezing en een lunch.

Pak de kans om met ons een aantal bezienswaardigheden te bezoeken en al wandelend de sfeer van vroeger op te snuiven. En dan de reis. Niet zeilend maar, als het lukt, met een salonboot zodat u van al het interessants onderweg op gemak kunt kennisnemen.

De prijs van deze excursie is nog niet precies bekend. De huur van een grote salonboot is ongeveer gelijk aan de huur van een bus. Anders gezegd: de prijs zal ongeveer uitkomen op het zelfde bedrag als voor de jaarlijkse dagexcursie. Zodra meer bijzonderheden bekend zijn, leest u daarover in het convocaat.

Na de algemene ledenvergadering op dinsdag 23 mei heeft een speciale gebeurtenis plaats. Dan zal voor de eerste keer de Le Comteprijs worden uitgereikt. Hiervoor zullen ook enkele familieleden van Le Comte worden uitgenodigd. De instelling van de prijs heeft nu al veel aandacht gekregen. Drs. J.W.L. van Hilkhuisen, voormalig conservator van Museum Het Prinsenhof, zal een voordracht houden over het leven en werk van Le Comte.

Ook op deze avond zal dr. H.L. Houtzager, voorzitter van de redactiecommissie, het eerste exemplaar van het jaarboek 1999 presenteren. Verder is het plan de Blokpenning uit te reiken en een erelid te benoemen. De avond wordt besloten met een drankje en hapje.

In het tweede blok activiteiten, na de zomermaanden, wordt u een lezing aangeboden over Delfts sierstucwerk door dr. W. Freling, waarschijnlijk in de Oud-Katholieke Kerk aan het Bagijnhof. Dr. Freling is op dit onderwerp gepromoveerd. In Nederland is Delft, na Amsterdam, de stad met het meeste stucwerk. Enkele weken na de lezing is het mogelijk om onder leiding van een gids in een aantal Delftse huizen het daar aanwezige stucwerk te bewonderen. Na deze wandeling is er gelegenheid deel te nemen aan een gezamenlijke maaltijd.

Als laatste in het lezingenprogramma zal mr. H. van Walsum een beeld schetsen van de Delftse industrie in de 20e eeuw.

Het succes van de meerdaagse reis naar Münster in 1998 is aanleiding voor een herhaling. Als alles volgens plan verloopt

gaan we in oktober voor twee of drie dagen naar België waar onder meer een historische tentoonstelling wordt bezocht.

De lustrumcommissie hoopt dat u na lezing enthousiast bent geworden voor de verschillende aspecten van het lustrumprogramma "Leven, wonen en werken in Delft". In de volgende convocaten wordt u over de aanvangstijden en overige bijzonderheden van de diverse activiteiten nader geïnformeerd. Maar als u nu al vragen heeft kunt u bellen naar de secretaris (070-3935257).

EEN LUSTRUMCADEAU VOOR DE DELFTSE SAMENLEVING

Het is een traditie dat onze vereniging bij de viering van een lustrum de Delftse bevolking een cadeau aanbiedt. U herinnert zich ongetwijfeld het cadeau ter gelegenheid van het vorige lustrum: de onthulling van de glas-in-loodramen in het stadhuis.

Door de vrijgevendheid van onze leden en het bestuur van de Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude konden de ramen worden gerestaureerd. Zij hebben een blijvende plaats gekregen in het stadhuis.

Ter gelegenheid van het komende lustrum wil uw vereniging wederom alle inwoners van Delft een passend cadeau aanbieden. Er zijn verschillende mogelijkheden die door het bestuur en de lustrumcommissie worden bekeken. Maar binnenkort wordt een beslissing worden genomen waarover u in het volgende convocaat uitgebreid wordt geïnformeerd.

BESTEDING EZH-GELDEN

Onlangs heeft het gemeentebestuur alle Delftenaren gevraagd suggesties te doen voor de besteding van de opbrengst (f 115 miljoen) van de verkoop van het Energiebedrijf Zuid-Holland.

Het gemeentebestuur heeft ruim 200 voorstellen ontvangen waaronder één van uw bestuur. In februari krijgt elke Delftenaar gelegenheid aan te geven naar welke projecten uit een selectie van de ontvangen suggesties zijn voorkeur uitgaat.

Het bestuur wijst u op drie projecten die alle in het verlengde liggen van de doelstellingen van onze vereniging. Het gaat om 1) Investeren in monumenten (f 10 miljoen); 2) Aardewerkcentrum (f 12 miljoen) en Investeren in de musea (f 4 miljoen). Bij het maken van uw keus worden deze projecten van harte in uw belangstelling aanbevolen.

TENTOONSTELLING

- In Museum Lambert van Meerten (Oude Delft 199) is t/m 16 april 2000 een tentoonstelling te zien met de titel "Een pop met vlechtjes in het haar. Poppen en speelgoed uit de collectie van Ria de Blij".

De expositie laat onder meer poppen zien van porcelein uit Duitse en Franse poppenfabrieken, zoals Kämmer & Reinhardt, Jumeau en Armand Marseille.

NIEUWE LEDEN

Dhr. en mw. J. v. Dalen-Nohkes, Oude Delft 64, Delft.
Dhr. M. Keszelaer, Schoonhetenstr. 140c, Den Haag.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

23e jaargang

nummer 3

maart 2000

DE EERSTE LUSTRUMBIJEENKOMST

De lustrumviering begint op **woensdag 22 maart 2000** met een feestelijke bijeenkomst in het stadhuis. De lustrumcommissie is verheugd dat de auteur en uitgever Wim Hazeu bereid is voor onze leden een lezing te geven over Escher. Hazeu heeft ongeveer 20 jaar in Delft gewoond; van zijn hand is onlangs een uitgebreide biografie over Escher verschenen.

U weet inmiddels dat ter gelegenheid van het lustrum een mapje zal verschijnen met tien houtsneden van Delftse stadsgezichten, die Escher in de dertiger jaren maakte. Na de lezing van Hazeu zal onze voorzitter het eerste mapje aanbieden aan de heer mr. H. van Oorschot, burgemeester van Delft. Hierna zal de heer drs. J.W. Smit, docent Nederlands aan Het Grotius College, met muzikale begeleiding, een aantal 'Delftse gedichten' voordragen. De bijeenkomst wordt besloten met een aperitief in de Burgerzaal van het stadhuis. Onze leden zijn in de gelegenheid de unieke kaarten van Escher tegen kostprijs te kopen.

Het bestuur is dank verschuldigd aan de gemeentearchivaris, dr. G. Verhoeven, die de uitgave van deze bijzondere Escherkaarten mede heeft mogelijk gemaakt.

Het programma ziet er als volgt uit:

Zaal open:	14.30 uur
Opening door mevrouw mr. Gea de Groot-Op den Brouw, voorzitter van de lustrumcommissie:	15.00-15.05 uur
Lezing door Wim Hazeu:	15.05-15.50 uur
Toespraak door de heer drs. W.H.M. Aalbers, voorzitter van Delfia Batavorum:	15.50-16.00 uur
'Delftse gedichten' gelezen door de heer drs. W.J. Smit, met muzikale begeleiding:	16.00-16.30 uur
Aperitief:	16.30-18.00 uur

EXCURSIE NAAR HET KONINKLIJK HUISARCHIEF IN DEN HAAG

De directeur van het Huisarchief heeft ons meegedeeld dat aan deze excursie op 5 september maximaal 25 personen kunnen deelnemen. De totale kosten voor Delfia Batavorum bedragen f 125,=. Twee weken voor de datum van de excursie dient Delfia Batavorum een lijst met namen van de deelnemers aan het Huisarchief te overleggen. Er is weliswaar nog ruim tijd, maar u kunt zich nu al opgeven. Als u mee wilt gaan, stort u dan f 5,= per persoon op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft, onder vermelding van: excursie Huisarchief. Nadere bijzonderheden volgen.

AGENDA

In de onderstaande agenda en in de bijgevoegde circulaire zijn alle thans beschikbare gegevens over de komende activiteiten, zoals data, aanvangstijden, kosten van deelname, etc. vermeld. Ontbrekende informatie krijgt u voor zover als dan mogelijk in het volgende convocaat.

Woensdag 15 maart 2000, begin Delftse Boekenweek.

Opening van een tentoonstelling over Delftse boeken in de Openbare Bibliotheek aan de Kruisstraat 71.
's Avonds is er een vertelavond. Zie ook de circulaire.

Woensdag 22 maart 2000, aanvang 15.00 uur. Eerste bijeenkomst in het kader van de viering van het 13e lustrum.

Lezing door de heer Wim Hazeu met als titel 'Met Escher en Hazeu binnen de Veste'.

Plaats: raadzaal van het stadhuis, ingang aan de achterzijde. Meer informatie over deze bijeenkomst leest u elders in dit convocaat.

Eveneens in het kader van de boekenweek zullen op de avond van **22 maart** vijf schrijvers en een schrijfster die een band met Delft hebben, Wim Hazeu, Arthur Japin, Arjen Duinker, Jan van de Mast, Pieter van de Pas en Gerdy van der Stap, op verschillende locaties voorlezingen verzorgen. Aan deze literaire rondwandeling kunnen vijf groepen van elk circa 30 personen deelnemen die wisselend de locaties bezoeken. De avond wordt, behalve door Delfia Batavorum, georganiseerd door de stichting "De Literaire Salon", boekhandel De Omslag, de Openbare Bibliotheek en de Vrije Akademie. U kunt voor deze bijzondere gebeurtenis inschrijven bij boekhandel 'De Omslag', Wijnhaven of bij de Openbare Bibliotheek.

Voor toegangsprijzen en informatie over het verdere programma van de boekenweek verwijzen wij u naar bijgaande folder "*Boekenweek 2000 in en over Delft*".

Woensdag 19 april 2000, aanvang 20 uur

Lezing over het Generaliteitsmagazijn Het Kruithuis door de heer J.C. van Dongen.

Zaterdag 20 mei

Excursie naar Delfshaven.

Dinsdag 23 mei 2000, aanvang 20 uur

Een korte algemene ledenvergadering. Uitreiking van het jaarboek 1999 en de Blokpenning en de eerste uitreiking van de Le Comteprijs. Na de pauze zal de heer drs. J.W.L. van Hilkhuisen een lezing houden over Le Comte. Na afloop van de vergadering biedt het bestuur de aanwezigenden een glaasje wijn aan.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3 te Delft.

EVEN AANDACHT VOOR DE CONTRIBUTIE 2000

Behalve het convocaat en de informatie over de komende bijzondere activiteiten ontvangt u deze keer ook de, misschien al eerder verwachte acceptgirokaart, bestemd voor de betaling van uw contributie over het inmiddels twee maanden oude jaar 2000.

Op de kaart is het bedrag vermeld dat u verschuldigd bent. Het bestuur heeft voor dit jaar de contributie nog gehandhaafd op hetzelfde bedrag als vorige jaren. De activiteiten die in de loop van dit jaar worden georganiseerd om het 13e lustrum te vieren kosten veel, erg veel geld.

U doet daarom de penningmeester een groot plezier als u de betaling niet uitstelt maar nu de kaart verder invult en verzendt. Het geld is nodig en het bespaart veel onnodig werk als uw betaling vlot binnen komt.

Wij vragen u uw contributie bij voorkeur te betalen met de acceptgirokaart omdat daarop gegevens staan die voor de administratie van belang zijn.

Wilt u toch op een andere wijze willen betalen, bijvoorbeeld met girotel, vermeld dan daarbij uw adres en lidnummer. Het lidnummer staat in de eerste regel van de adressering op de acceptgirokaarten op de adressticker van de envelop.

HET DELFIA BATAVORUMFONDS

De tweede acceptgirokaart die u hierbij heeft ontvangen, kunt u gebruiken om uw, uiteraard vrijwillige, bijdrage te storten, bestemd voor het Delfia Batavorumfonds. Zoals u weet heeft het bestuur het fonds in 1998 ingesteld om daarmee initiatieven die betrekking hebben op de geschiedenis van Delft en die passen binnen de doelstellingen van Delfia Batavorum, met een éénmalige subsidie te steunen. Te denken valt aan publicaties en onderzoek maar ook bijvoorbeeld de inrichting van een expositie.

Om uit de rente van het fonds deze ondersteuning te realiseren dient een aanzienlijk bedrag gespaard te worden. Hiervoor vraagt het bestuur graag uw steun.

PAS VERSCHENEN

- In april zal bij uitgeverij Elmar B.V. verschijnen het boek 'IN DELFT GETEKEND' door Hans Houtzager, in samenwerking met Wil Knippenberg. Het boek is een verzameling van meer dan 50 potloodtekeningen, gemaakt van karakteristieke pleinen, bruggen, gebouwen en doorkijkjes in het centrum van Delft.

Een begeleidende beknopte tekst en literatuuropgave informeert de lezer over de geschiedenis van deze locaties in de binnenstad.

Aan de hand van een bijgevoegde plattegrond, waarop de plaatsen zijn aangegeven waar de tekeningen gemaakt werden, kan men deze rustieke plekken zelf al wandelend bekijken.

Het boek is in de boekhandel verkrijgbaar en is een waardevol bezit voor iedere Delftenaar en voor anderen die belangstelling hebben voor de schoonheid en de geschiedenis van onze oude stad. De prijs van het bijzonder mooi uitgegeven boek is circa f 30,=.

- Begin maart 2000 verschijnt het boek 'VINDINGRIJK DELFT'. Het is een gezamenlijk project van Deltech Uitgevers en het Evenementenbureau Delft. Dit unieke en prachtige boek geeft een beschrijving van 43 vindingen, uitvindingen en toepassingen zoals die in Delft in de loop van de tijd tot stand zijn gekomen.

Voorbeelden zijn het Kipp toestel, penicilline, de ANWB

praatpaal en Panorama Mesdag. De prijs van dit bijzondere boek bedraagt f 25,=.

- 'TUSSEN BISSCHOP EN PASTOOR' heet het, met veel fotos geïllustreerde, boek van Arie Oliehoek.

Het beschrijft de boeiende geschiedenis van 600 jaar dekenaat in Delfland en geeft de lezer een duidelijk beeld van de betekenis van een dekenaat.

Het gebonden boek heeft een uitgebreid notenregister en kost f 25,=. Het is o.a. verkrijgbaar tijdens onze lezingavonden.

- Al wat langer geleden verscheen in de serie Hollandse Studiën van de Historische Vereniging Holland van E.P. de Booy e.a. het boek 'VAN ERFENIS TOT STUDIEBEURS. DE FUNDATIE VAN DE VRIJVROUWE VAN RENSWOUDE TE DELFT. OPLEIDING VAN WEZEN TOT DE 'VRIJE KUNSTEN' IN DE 18DE EN 19DE EEUW. DE FUNDATIEHUIZEN. BURSALEN IN DEZE EEUW.

Het behandelt de fundatie als opleidingsinstituut van landmeters, waterstaatkundigen en kunstenaars. 320 blz. f 50,=.

VARIA

- De Oranjeroute is een fraaie brochure met een boeiende toeristische ontdekkingstocht langs steden en door regio's in Nederland en Duitsland.

Alle plaatsen, waaronder Delft, hebben een historische band met het Huis van Oranje-Nassau. De brochure is gratis verkrijgbaar bij de VVV-winkel aan de Markt in Delft.

- Voor genealogen met een internetaansluiting is de 'Internet-gids, stamboomonderzoek' van Koos Boertjens een nuttig boekje. Het bevat tips en uitleg over de mogelijkheden om genealogische informatie te vinden via internet. Inclusief een cd-rom met 1200 genealogische sites kost het boekje f 29,90.

- Bij het Erfgoedhuis Zuid-Holland (tel. 071-513 37 39) kunt u het boekje 'Cursussen Cultureel Erfgoed' aanvragen. Het bevat het programma van cursussen op het gebied van geschiedbeoefening die in verschillende plaatsen en regio's worden georganiseerd.

MEERIJDEN?

Mogelijk kent u in uw omgeving iemand die graag onze lezingen of andere activiteiten zou willen bijwonen maar geen eigen vervoer heeft en voor wie de 'reis' met tram of bus een bezwaar is, vooral 's avonds. Het bestuur vraagt de leden die met de auto komen eens te overwegen hem of haar een lift aan te bieden. Het is voor u een kleine moeite en u doet een mede-lid er een groot plezier mee.

NIEUWE LEDEN

Ing. A.P.G. Appel, Bezuidenhoutseweg 263, Den Haag.

Heren J. en J. van Dorp, Adr. Pauwstraat 33, Delft.

Mw. M. Droog, Laan van Overvest 1B, Delft.

Mw. M.L.A. Gubbi, Stalpaert v.d. Wieleweg 110, Delft.

Mw. G. Jonker, Voorstraat 3, Delft.

Ir. J. Koelstra, Melafier 3, Leusden.

Ir. L.J. Pieterse, Strawinskylaan 27, Delft.

Dhr. en mw. F. Spies, Schieweg 146, Delft.

Dhr. E. Zwennis, Pauwhof 141, Rijswijk.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

23e jaargang

nummer 4

april 2000

THEMA VAN DE LEZING OVER HET KRUITHUIS

Het Kruithuis is een bekend monument. Maar wie weet wat er zich afspeelt achter de monumentale entreepoort? Het Kruithuis werd in opdracht van de Generaliteit van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden rond 1660 gebouwd door de bekende architect Pieter Post. Het ontwerp bestond uit vijf gebouwen: twee kruittorens in het midden van de vijver, twee dienstgebouwen en een entreepoort. Om eerdere problemen van ontploffing binnen de stadswallen te voorkomen koos men een kavel daarbuiten. Post structureerde de vijf gebouwen volgens de maatverhouding die in het Hollands Classicisme gebruikelijk was. In de loop der tijd ondergingen enkele gebouwen aanpassingen vanwege veranderd gebruik en werden enkele nieuwe gebouwen toegevoegd. Maar de algemene opzet van Post is nog heel goed terug te vinden.

Naar aanleiding van een groot bouwkundig onderzoek naar verschillende monumenten, die de gemeente Delft in bezit had, werd in 1990 geconcludeerd dat het Kruithuis nodig opgeknapt moest worden. Acht jaar later startte de restauratie. Parallel aan de voorbereiding en de uitvoering van de restauratie begon ook het historisch onderzoek naar het Kruithuis hetgeen resulteerde in het boek 'Het Generaliteits Kruithuis aan de Schie bij Delft "Het Kruithuis"'. Auteurs van het boek zijn de lezinggevers.

Aan de hand van verschillende afbeeldingen zal het verhaal van de restauratie en de geschiedenis van het Kruithuis worden verteld.

Harry van Dongen is architect en hoofd van het vakteam 'Beheer gemeentelijke onroerende zaken' van de gemeente Delft. Hij was projectleider van de restauratie van het Kruithuis.

Roel de Neve is historicus en is partner van 'HNT historische producties te Den Haag. Hij is co-auteur van een boek over de geschiedenis van Gouda. Gerdy Verschure studeerde onlangs af aan de faculteit Bouwkunde van de TUD. Als stagiair deed zij onderzoek naar de bouwkundige en historische aspecten van het Kruithuis.

LUSTRUMEXCURSIE NAAR DELFSHAVEN

In het kader van de feestelijkheden rond ons 65-jarig bestaan vragen wij uw aandacht voor de lustrumexcursie naar Delfshaven op zaterdag 20 mei a.s. Deze voormalige zeehaven van Delft met zijn historisch verleden is meer dan waard om bezocht te worden. Ook als u er al eens bent geweest. Het bijzondere van deze excursie is bovendien dat het vervoer er heen zal geschieden per boot. Precies zoals uw voorouders dat deden.

DELSHAVEN

In de late middeleeuwen was Delft uitgegroeid tot een stad van meer dan regionaal belang en was het de derde stad van Holland. Dankzij de lakennijverheid en de bierbrouwerijen speelde Delft een belangrijke rol in de nationale en internationale handel, hierbij geholpen door het bezit van een haven aan de Maas sinds 1389: Delfshaven. Van meet af aan waren alle activiteiten hier gebonden aan stringente regels van Delft. Pas in 1638 stond het stadsbestuur toe dat er alle

AGENDA

De in vorige convocaten vermelde plaats en aanvangstijd van de algemene ledenvergadering op 23 mei zijn gewijzigd. Graag uw aandacht voor de juiste gegevens die in deze agenda worden vermeld.

Woensdag 19 april 2000, aanvang 20 uur

Lezing over 'Het Generaliteits Kruithuis aan de Schie bij Delft "Het Kruithuis"'. De lezing wordt gegeven door drie deskundigen, n.l. de heren J.C. van Dongen en R. de Neve en mevrouw G. Verschure.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H). Reinier de Graafweg 3 te Delft.

Zaterdag 20 mei

Excursie naar Delfshaven.

Meer bijzonderheden leest u elders in dit convocaat.

Dinsdag 23 mei 2000, aanvang 20 uur

Een korte algemene ledenvergadering. Uitreiking van het jaarboek 1999 en de Blokpenning en de eerste uitreiking van de Le Comteprijs. Na de pauze zal de heer drs. J.W.L. Hilkhuisen een lezing houden over Le Comte. Na afloop van de vergadering biedt het bestuur de aanwezigen een glaasje wijn aan.

Plaats: Benedenzaal van zalencentrum Delftstede, Phoenixstraat 66, Delft. Dus niet in de Kapellezaal, zoals eerder werd vermeld.

Dinsdag 5 september 2000

Excursie naar het Koninklijk Huisarchief in Den Haag
Deze excursie is volgeboekt. U kunt zich dus niet meer aanmelden.

soorten vrije nering mochten worden uitgeoefend. De haven herbergde toen nog een aantal walvisjagers en een belangrijke haringvloot, maar gaandeweg werd de bedrijvigheid door Rotterdam overgenomen. Pas in 1890 werd Delfshaven met Rotterdam verenigd, waartoe reeds in 1841 het verzoek was gedaan.

Delfshaven was uiteraard ook van eminent belang voor de Delftse Kamer van de Verenigde Oostindische Compagnie. Gesticht werden scheepstimmerwerven, opslagloodsen, toeleveringsbedrijven alsmede in 1672 een groot stenen pakhuis, het zeemagazijn. Dit markante gebouw staat er nog steeds, zij het dat het inwendige geheel is onttakeld na het vertrek van het chemisch bedrijf AKZO. Toch zijn de verlaten zolders nog de bezichtiging ten volle waard, alleen al om een indruk te krijgen van de omvangrijke activiteiten van de toenmalige Delftse afdeling van de VOC. Er zijn nog meer bezienswaardigheden in deze geboorteplaats van Piet Hein. De Oude Kerk uit 1417 van waaruit de Pelgrimsvaders vertrokken, een zakkendragershuisje uit 1640, een oudhollandse tingietierij, een prachtig gerestaureerde molen en het

historisch museum De Dubbelde Palmboom dat gevestigd is in een groot dubbel pakhuis. De presentatie van de collectie is themagewijs, waarbij het accent ligt op oude ambachten en het dagelijks leven in vroeger tijden. Maar er is ook een afdeling wonen met oude bouwvakkersgereedschappen, gevelfragmenten, behangels, poppenhuizen en speelgoed. Pak de kans om met ons een aantal van genoemde bezienswaardigheden te aanschouwen en al wandelend de sfeer van vroeger op te snuiven.

En dan de reis. Niet zeilend, maar heen met een salonboot, zodat u van al het interessants op uw gemak kunt kennisnemen, en terug met de bus.

HET PROGRAMMA

9.00 uur	Vertrek per salonboot die ligt afgemeerd ter hoogte van de aardewerkfabriek De Delftse Pauw, Delftweg 133.
10.30 uur	Koffie met taart in het restaurant van De Dubbelde Palmboom.
11.15-12.30 uur	Bezoek aan het museum De Dubbelde Palmboom
12.30-13.30 uur	Goed verzorgde lunch in bovengenoemd restaurant.
13.30 uur	Bezoek aan de Oude of Pelgrimsvaderkerk en het Eben-Haëzergebouw waarin het 'Pilgrim Fathers Memorial'.
14.00-15.00 uur	Stadswandeling onder leiding van een gids door Delfshaven.
15.00-15.30 uur	Bezoek aan het Zeemagazijn van de voormalige VOC.
15.30-17.00 uur	Op eigen gelegenheid thee drinken, antiquairs bezoeken, bezienswaardigheden bezoeken die alleen toegankelijk zijn voor kleine groepjes, etc.
17.00 uur	Terugreis per bus.

WAT U MOET WETEN (EN DOEN)

- * De deelnemersprijs bedraagt f 65,- per persoon, alles inbegrepen. U dient dit bedrag over te maken op postgiro 587345 t.n.v. penningmeester Delfia Batavorum, Delft onder vermelding van 'Delfshaven'.
- * De capaciteit van de boot is bepalend voor het aantal deelnemers. Reageer dus snel, want op = op.
- * In de buurt van de boot is voldoende parkeerruimte. Geeft u de voorkeur aan openbaar vervoer, dan dient u bij de bus- of tramhalte 'Brasserskade' uit te stappen waarna u via het weggetje waar 'Partycentrum De Brasserie' is gevestigd de Delftweg kunt bereiken.
- * Heeft u een museumjaarkaart? Neem die dan vooral mee!

ESCHERKAARTEN

Zoals u al eerder heeft kunnen lezen is ter gelegenheid van ons 13e lustrum door het bestuur een mapje uitgegeven met tien kaarten van houtsneden die de beroemde graficus Escher maakte van Delftse stadsgezichten. De houtsneden werden in 1939 gemaakt in opdracht van de Rijksoverheid en waren bestemd voor een boekje over Delft dat echter nooit is verschenen. De prenten zijn in de loop der jaren wel afgedrukt in catalogi en overzichtswerken van Escher. Het is nu voor het eerst dat de werken op kaarten beschikbaar zijn. Elke Delvenaar en Delftenaar zal dit unieke en fraai verzorgde mapje willen bezitten. Maar het is ook een bijzonder cadeautje voor een ieder die geïnteresseerd is in Delft. Het mapje met de kaarten en enige informatie over Escher is tegen kostprijs verkrijgbaar bij het Gemeentearchief aan het Oude Delft 169. Het kost f 12,50. U kunt het mapje ook per post thuis bezorgd krijgen. Stort u dan voor één mapje f 12,50, vermeerderd met f 3,50 voor de portokosten, op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft. Voor elk mapje meer stort u f 12,50 extra; de portokosten blijven gelijk.

EVEN AANDACHT VOOR UW CONTRIBUTIE VOOR 2000

Circa 80% van onze leden heeft tot op heden zijn of haar contributie voor dit jaar betaald. Dat betekent dat van ongeveer 200 leden hun overschrijving nog moet binnenkomen. Als u tot deze laatste groep behoort wilt u dan uw penningmeester een genoegen doen door nu uw betaling aan hem over te maken? Wij vragen u het bedrag bij voorkeur te betalen met de toegezonden acceptgirokaart. Wilt u toch op een andere wijze betalen, bijvoorbeeld met giro, vermeld dan daarbij uw adres en lidnummer. Het lidnummer staat in de eerste regel van de adressering op de acceptgirokaart. Een groot aantal leden heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een bijdrage te storten bestemd voor het Delfia Batavorumfonds. Tot op heden is hiervoor een bedrag van f 8.500,= ontvangen. Enkele giften bedroegen zelfs f 1000,=. Alle gevers hartelijk dank. Tijdens de algemene ledenvergadering op 23 mei zal de stand van het fonds bekend worden gemaakt.

VERSCHENEN

In DE VERVOLGDEN reconstrueert Annie Huisman-van Bergen in detail de jacht op twee Delftse studenten in 1941. Deze werden verdacht van de liquidatie van een verrader van de verzetsgroep van professor Mekel. Door haar uitgebreide spoorwerk in archieven en politiedossiers heeft de schrijfster veel nieuw materiaal over de verzetsgroepen van de Delftse hoogleraren Schoemaker en Mekel aan het licht gebracht. (f 39,50. Uitgeverij Boom, 1999. ISBN 90 5352 520 3).

TENTOONSTELLINGEN

- Museum Het Prinsenhof en het Hoogheemraadschap van Delfland organiseren gezamenlijk de tentoonstelling MET DE KAARTEN OP TAFEL. Tot en met 12 juni is een keuze te zien uit het rijke bezit aan kaarten en werktekeningen dat het Hoogheemraadschap in de afgelopen eeuwen heeft opgebouwd.

VARIA

- Op 16 april is er in de synagoge aan de Koornmarkt 12, Delft, een literaire middag over Joodse poëzie en proza. Er zijn optredens door Trude Gerritsma, Lies Faber en Bertie Turksma. Aanvang 15 uur, toegang f 15,=. (In verband met restauratiewerkzaamheden aan de synagoge is het gewenst plaats en tijd van de voorstelling te verifiëren, tel. 015-2563371).

NIEUWE LEDEN

Mw. P.M. Appel-v.d. Kroft, Bezuidenhoutseweg 263, Den Haag.
Mw. M.C. v. Beek-Hardonk, Van Foreestweg 125, Delft.
Dhr. M. v.d. Bosch, Jan Campertlaan 19, Delft.
Mw. T.T. Fleur, Debussystraat 188, Delft.
Mw. B.A.M. Geburtig, Weeshuisplaats 6, Delft.
Gilde Delft e.o., v. Bleyswijkstraat 93B, Delft.
Dhr. en mw. W. de Groot, Wielengahof 17, Delft.
Mw. J. Koelstra-v.d. Struif, Melafier 3, Leusden.
Dhr. D.K. v. Kreuning, R. de Beerenbrouckstraat 12, Delft.
Dhr. en mw. K.J. v. Oostrum, Ezelsveldlaan 81, Delft.
Mw. J.C. Rosema-Naaborg, Buitenwatersloot 54, Delft.
Dhr. J.J.M.J. Secker, Rooseveltlaan 69, Delft.
Dhr. en mw. A.C.M. Verhaar, Mozartlaan 26, Delft.
Dhr. B.J. Weeber, Westvest 35H, Delft.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Heel
Landsteinerbocht 11
2614 GN Delft
tel.: 015-2134168

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

23e jaargang

nummer 5

mei 2000

AGENDA VOOR DE ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 23 MEI 2000

1. Opening door de voorzitter.
2. Notulen van de algemene ledenvergadering van 25 mei 1999.
3. Financieel jaarverslag van de penningmeester.
 - Resultatenrekening 1999 en balans 1999.
 - Overzicht fondsen 1999.

Het bestuur stelt voor het batig saldo ad *f* 1.828,27 toe te voegen aan het Delfia Batavorumfonds. De comfortabele vermogenspositie laat dat alleszins toe. Wellicht stimuleert dat de leden royaal aan het fonds bij te dragen, zodat het spoedig gebruikt kan worden voor het doel waarvoor het is ingesteld.

Die comfortabele vermogenspositie laat het bovendien toe tevens eenmalig *f* 11.000,00 aan het Delfia Batavorumfonds en *f* 1.000,00 aan het Le Comtefonds toe te voegen, zodat er een werkvermogen van circa *f* 20.000,00 overblijft, hetgeen ruim voldoende is voor de financiële continuïteit van de activiteiten. Samengevat stelt het bestuur dus voor in om 2000 *f* 13.828,27 aan het vermogen te onttrekken om dat aan het de twee genoemde fondsen toe te voegen, waarbij met name het Le Comtefonds wordt voorzien van een redelijk startkapitaal.

5. Verslag van de kascommissie en decharge van het bestuur.
6. Verkiezing van een nieuw lid van de kascommissie.
7. Begroting 2000.
8. Bestuursmutaties.

De penningmeester, de heer ir. J.F. van Heel heeft zes jaar zitting gehad in het bestuur. Hij stelt zich niet herkiesbaar. Het bestuur stelt voor in zijn plaats te benoemen de heer ir. J.F. van Mierlo. De heer Van Mierlo heeft bouwkunde gestudeerd aan de TUD en was van 1970 tot 1995 als onderzoeker werkzaam bij TNO Bouw te Rijswijk.

Sinds 1998 zijn mevrouw drs. A.M.G. Sterringa als Commissaris Boeken en dr. H.L. Houtzager namens de redactiecommissie aanwezig bij de bestuursvergaderingen. Het bestuur stelt voor hen te benoemen tot lid van het algemeen bestuur.

Tegencandidaten kunnen worden voorgesteld door tenminste tien leden. De namen van de tegencandidaten moeten tenminste drie dagen voor de aanvang van de algemene ledenvergadering schriftelijk aan de secretaris zijn medegedeeld. (Art. 8, lid 4 van de statuten).

AGENDA

De in vorige convocatien vermelde plaats en aanvangstijd van de algemene ledenvergadering op 23 mei zijn gewijzigd. Graag uw aandacht voor de juiste gegevens die in deze agenda worden vermeld.

Zaterdag 20 mei 2000

Excursie naar Delfshaven. Deze reis is volgeboekt. De laatste belangrijke berichten leest u elders in dit convocaat.

Dinsdag 23 mei 2000, aanvang 19.30 uur

Jaarlijkse algemene ledenvergadering. De agenda en overige bijzonderheden zijn hiernaast vermeld. Plaats: Benedenzaal van zalencentrum Delftstede, Phoenixstraat 66 te Delft. Aanvang om 19.30 uur. Dus niet om 20.00 uur en niet in de Kapellezaal, zoals eerder werd vermeld.

Vrijdag 9 juni 2000

Kleine excursie naar de Oude Kerk en de Nieuwe Kerk. Meer bijzonderheden leest u elders in dit convocaat.

Dinsdag 5 september 2000

Excursie naar het Koninklijk Huisarchief in Den Haag. Deze excursie is volgeboekt. U kunt zich hiervoor niet meer opgeven. De deelnemers krijgen nog bericht.

Vrijdag 6 t/m zondag 8 oktober 2000

Een gezellige driedaagse lustrumreis naar Brussel of Mechelen en Gent met bezoeken aan interessante tentoonstellingen.

Zaterdag 4 november 2000

's Middags rondwandeling door het centrum van Delft met gelegenheid om in een aantal huizen het daar aanwezige stucwerk te bezichtigen. Na afloop is er voor alle leden, ook als u niet aan de rondwandeling heeft kunnen deelnemen, een gezamenlijke maaltijd ter afsluiting van het lustrum. Deze maaltijd gaat naar alle waarschijnlijkheid plaatsvinden in het restaurant "Het Straatje van Vermeer" een de Molslaan te Delft. De wijze van inschrijven voor de wandeling en/of maaltijd worden in één van de volgende convocatien bekend gemaakt.

9. Huishoudelijk reglement. (Zie de toelichting hierna).
10. Aanbieding van het Jaarboek 1999 en de Delfia Batavorum Lustrumkalender door de voorzitter van de redactiecommissie dr. H.L. Houtzager.
11. Rondvraag.
12. Pauze.

HET TWEDE DEEL VAN DE VERGADERING BEGINT OM CIRCA 20.30 UUR.

13. Lezing door drs. J.W.L. Hilkhuijsen over Le Comte. (Adolf le Comte is de naamgever van de door het bestuur ingestelde Le Comteprijs).
14. Rapportage van de jury voor de Le Comteprijs.
15. Uitreiking van de Le Comteprijs 1999.
16. Sluiting.

Het verslag van de algemene ledenvergadering van 25 mei 1999, de financiële verslagen over 1999, de begroting voor 2000 en het huishoudelijk reglement ontvangt u hierbij. In het Jaarboek is het jaarverslag van de secretaris en van de Commissie Behoud Stadschoon opgenomen.

Toelichting bij agendapunt 9: huishoudelijk reglement.

Krachtens artikel 12 van de statuten dient de algemene ledenvergadering een Huishoudelijk Reglement vast te stellen. Gezien de volle vergaderagenda streeft het bestuur ernaar de behandeling van het concept van het Huishoudelijk Reglement zo efficiënt mogelijk te doen verlopen. Leden die over dit concept vragen of opmerkingen hebben, wordt verzocht deze uiterlijk 17 mei schriftelijk in zenden aan de vice-voorzitter, G. Verhoeven, p/a Oude Delft 169, 2611 HB Delft. Het bestuur kan dan op basis van de commentaren ter vergadering een beredeneerde reactie geven en zo nodig een aangepast voorstel voorleggen.

Overigens zij er op gewezen dat tal van algemene zaken, zoals het lidmaatschap of de bestuursverkiezing, zijn geregeld in de statuten en dus niet hoeven te worden herhaald in het huishoudelijk reglement. Wie niet (meer) in het bezit is van de statuten, kan desgewenst een exemplaar aanvragen bij de secretaris.

Na afloop van de vergadering biedt het bestuur de aanwezigen een glaasje wijn of frisdrank aan.

Zij die de contributie voor het jaar 2000 hebben betaald kunnen het Jaarboek 1999 op deze avond in ontvangst nemen.

THEMA VAN DE LEZING OVER LE COMTE

De leraar en kunstnijenaar Adolf le Comte (1850-1921) speelde een centrale rol in de verbetering en vernieuwing van de vaderlandse kunstnijverheid rond 1900.

Hij was niet alleen als docent decoratieve kunst en ornamentleer van de afdeling bouwkunde aan de voormalige Polytechnische School verbonden, maar tevens lange tijd werkzaam als artistiek adviseur van De Porceleyne Fles en het door Jan Schouten in 1891 opgerichte glasatelier 't Prinsenhof. In de lezing zal worden ingegaan op zijn visie en ontwerpen op het gebied van ceramiek, bouwceramiek, gebrandschilderd glas en binnenhuisarchitectuur uit de periode 1880-1915.

Drs. Hilkhuijsen is conservator bij het Legermuseum te Delft.

KLEINE EXCURSIE NAAR DE OUDE KERK EN DE NIEUWE KERK

Door de bereidwillige medewerking van de heer B. Dissler, manager bij de Rijksgebouwendienst, en de heer C. van der Salm, directeur van de Firma Huurman te Delft, krijgen onze leden op vrijdag 9 juni gelegenheid de restauratie van het grafmonument van Willem van Oranje en de restauratie van de Oude Kerk in ogenschouw te nemen. Beide deskundigen zullen u informeren over de stand van zaken van deze omvangrijke projecten. Aan deze interessante excursie kunnen maximaal 30 personen deelnemen. Om 13.30 uur begint voor de helft van deze groep de rondleiding in de Oude Kerk, voor de andere helft in de Nieuwe Kerk. Om 14.30 wisselen beide groepen; begeleid door één van onze bestuursleden gaan zij naar de andere locatie. Als u zich zelf op de hoogte wilt stellen van de voordeelingen van de werkzaamheden geeft u zich dan telefonisch op bij mevrouw An Bergman (015-2122928). Dit kan niet eerder dan 15 mei a.s. En bedenk: er kunnen niet meer dan 30 personen mee.

LUSTRUMEXCURSIE NAAR DELFHAVEN

De belangstelling van onze leden voor deze excursie is zo groot dat besloten is een tweede boot te huren. En ook dan zal een aantal belangstellenden wegens plaatsgebrek niet mee kunnen. We zullen op 20 mei met 100 personen de reis naar Delfshaven ondernemen.

In het vorige convocaat stond vermeld dat de Delftweg, waar de boot vertrekt, bereikbaar is langs het Brasserspad waar Partycentrum 'De Brasserie' is gevestigd. Maar deze toegangsweg is op zaterdag afgesloten. Komende uit de stad gaat u daarom over de trambrug en bij transportbedrijf V.d Lee loopt of rijdt u beneden langs de oprit naar de trambrug terug (dit is de Curacaostraat) De eerste straat rechts is de Surinamestraat; die komt uit op de Schie.

In verband met de vaartijd van ongeveer 1½ uur is de vertrektijd vervroegd en nu vastgesteld op uiterlijk 8.30 uur. Het 'inschepen' vindt plaats vanaf 8.15 uur. U wordt dringend verzocht om op tijd aanwezig te zijn, zodat we volgens schema kunnen vertrekken. Zoals u weet wordt de terugreis naar Delft gemaakt per bus. Vergeet u niet uw museumjaarkaart mee te nemen?

ESCHERKAARTEN

Zoals u al eerder heeft kunnen lezen is ter gelegenheid van ons 13e lustrum door het bestuur een mapje uitgegeven met tien kaarten van houtsneden die de beroemde graficus Escher maakte van Delftse stadsgezichten. De houtsneden werden in 1939 gemaakt in opdracht van de Rijksoverheid en waren bestemd voor een boekje over Delft dat echter nooit is verschenen. De prenten zijn in de loop der jaren wel afgedrukt in catalogi en overzichtswerken van Escher. Het is nu voor het eerst dat de werken op kaarten beschikbaar zijn. Elke Delvenaar en Delftenaar zal dit unieke en

fraai verzorgde mapje willen bezitten. Maar het is ook een bijzonder cadeautje voor een ieder die geïnteresseerd is in Delft. Het mapje met de kaarten en enige informatie over Escher is tegen kostprijs verkrijgbaar bij het Gemeentearchief aan het Oude Delft 169. Eén mapje kost f 12,50 exclusief portokosten. U kunt de mapjes ook per post thuis bezorgd krijgen. Stort u dan het bedrag voor het gewenst aantal mapjes, vermeerderd met de portokosten, op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft. De portokosten zijn: voor één mapje f 3,50, voor twee of drie mapjes f 4,=, voor vier of vijf mapjes f 5,= en voor zes tot en met tien mapjes f 7,=.

Voor elk mapje stort u dus f 12,50 plus de bij het totaal aantal mapjes behorende portokosten.

EVEN AANDACHT VOOR UW CONTRIBUTIE VOOR 2000

Circa 92% van onze leden heeft zijn of haar contributie voor dit jaar betaald. Dat betekent dat van ongeveer 100 leden hun overschrijving nog moet binnenkomen. Als u tot deze laatste groep behoort, wilt u dan uw penningmeester een genoegen doen door nu uw betaling aan hem over te maken? Vooral in dit lustrumjaar is het geld hard nodig. Maar het bespaart ook veel onnodig werk als uw contributie vlot binnen komt. Wij vragen u het bedrag bij voorkeur te betalen met de toegezonden acceptgirokaart. Hierop staan de gegevens die voor de administratie van belang zijn. Wilt u toch op een andere wijze betalen, bijvoorbeeld met girotel, vermeld dan daarbij uw adres en lidnummer. Het lidnummer staat in de eerste regel van de adressering op de acceptgirokaart.

Een groot aantal leden heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een bijdrage te storten bestemd voor het Delfia Batavorumfonds. Tot op heden is hiervoor een bedrag van circa f 11.000,= ontvangen. Er waren zelfs twee giften van f 1.000,=. Alle gevers hartelijk dank. Tijdens de algemene ledenvergadering op 23 mei zal de stand van het fonds bekend worden gemaakt.

ARCHEOLOGIE IETS VOOR U?

De Oudheidkundige Werkgemeenschap Delft (OWD) is een vereniging van amateur-archeologen die meewerken aan het verzamelen van gegevens over de materiele nalatenschap van het Delftse verleden. Op deze manier proberen zij inzicht te krijgen in de cultuurhistorie, vroegere leefwijzen en culturele processen. De OWD is in 1983 opgericht en telt, naast leden en donateurs, ongeveer vijftien actieve leden.

De stadsarcheoloog Epko Bult doet vaak een beroep op de OWD'ers. Het veldwerk bestaat vooral uit graafwerk; hierna neemt de verwerking van de vondsten lange tijd in beslag. Dit verwerken bestaat uit wassen, puzzelen, lijmen en indien nodig restaureren. Hierna worden de objecten getekend en beschreven voor publicaties.

Zowel bij de binnen- als buitenactiviteiten kan de OWD

een aantal geïnteresseerden gebruiken. Boeit de (Delftse) archeologie u, dan kunt u een deel van uw vrije tijd steken in activiteiten bij de OWD. Wij zoeken belangstellenden voor werkzaamheden zoals tekenen van voorwerpen, het werken aan leer, hout, aardwerk, glas, metaal of de restauratie hiervan.

Bovendien kent de OWD een pijpelogische groep die zich bezig houdt met de determinatie van pijpvondsten. Ook deze zoekt geïnteresseerden die willen speuren naar de herkomst van pijpen en het verwerken van de bevindingen in een computerbestand.

Bent u goed in het puzzelen met computersoftware, zoals WP of Excell, dan kunnen wij u alleen maar aanmoedigen en kunt u het Delftse verleden voor de toekomst bewaren. Wilt u meer weten over de OWD, dan kunt u bellen of schrijven naar G. Flik, Blekershof 46, 2613 KB Delft, tel. 015-2146409 (na 18 uur). U bent ook van harte welkom om eens de sfeer te komen proeven op dinsdagavonden vanaf 20 uur in onze werkruimte Hooikade 2.

Het OWD-bestuur

VERSCHENEN

- **STAD MET EEN GOUDEN RANDJE** heet het boekje van C.D. Laros. Het bevat een beschrijving van enkele Delftse families in samenhang met een stukje Delftse geschiedenis.

(Uitg. Robine, Twello. ISBN 804026-7-2).

- H. Morien en K. Spieto beschrijven **DE BIJLEN-BUURT**, een bijna verdwenen deel van Delft. Het is het gebied tussen de Engelsestraat, de Abtswoudseweg, de spoorlijn en de Schie. Het boekje is uitgegeven door Meinema, Hippolytusbuurt te Delft.

- Het fotoboek **WIE WAT WAAR DELFT** van J. Vreeswijk laat een groot aantal Delftse bedrijven uit heden en verleden zien. Het boek kost f 39,50 en is verkrijgbaar bij de boekhandel. Thuis bezorging kan ook. Belt u daarvoor met C.B. van Kruining, 015-2135972.

- In **DE VELE KLEUREN VAN DELFTS WATER** wordt het verhaal verteld over de geschiedenis van Delft en het water.

In vijf vouwbladen wordt telkens een ander facet besproken dat met veel foto's is geïllustreerd. Deze publicatie van The International Institute of the Urban Environment is verkrijgbaar bij boekhandels De Omslag, Huyser en Waltman en kost f 19,90. Leden van Delfia Batavorum kunnen de map bestellen door storting van f 15,50 op giro 8930 t.n.v. bovengenoemd instituut en o.v.v. 'D101' en 'Lid DB'.

NIEUWE LEDEN

Dhr en mw. J.C. van den Berg-van der Windt, Roland Holstlaan 1139, Delft.

Mw. M.J.E. Blauw, Doelenstraat 65, Delft.

Mw. I. Hamers-Wermer, Henry Dunantlaan 69, Delft.

Mw. C.P.M. Smeele-van Ooijen, Henri Dunantlaan 27, Delft.

Dhr. W.B.M. Verstraaten, Maria v. Reigersberchstr. 19, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

HISTORISCHE VERENIGING DELFIA BATAVORUM

VERSLAG VAN DE 64e ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 25 MEI 1999 IN DE KAPELLEZAAL VAN HET REINIER DE GRAAF GASTHUIS TE DELFT

1. Opening

De voorzitter, de heer W.H.M. Aalbers opent de vergadering. Hij heet de circa 75 aanwezigen welkom, in het bijzonder de ereleden, de heren A.J.H. Rozemond en J.J. van Loef. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw M. Poppink en de heer F.N. Vroom. Verder is het bestuur aanwezig.

2. Notulen van de Algemene Ledenvergadering van 12 mei 1998

Naar aanleiding van punt 3 van de notulen stelt de voorzitter voor aan de agenda toe te voegen punt 8a, betreffende het legaat van wijlen de heer J. van Oel. Het verslag wordt zonder verdere opmerkingen goedgekeurd, onder dankzegging aan de secretaris.

3. Mededelingen

* De excursie naar Amersfoort en Het Loo op 6 juni gaat wegens onvoldoende belangstelling niet door. De voorzitter spoort de aanwezigen aan zo mogelijk mee te gaan op 18 september, zodat de excursie dan wel door kan gaan.

* Op 22 juni is een bijeenkomst gepland van voorzitters van enkele grotere historische verenigingen in de regio. Hierop zullen onderwerpen van wederzijds belang worden besproken.

* Door de gemeentelijke Archiefdienst en leraren van middelbare scholen in Delft is begonnen met een project "Omgevingsgeschiedenis". Het doel is om de belangstelling van leerlingen voor het verleden te stimuleren. In het convocaat zal een uitvoerige mededeling worden geplaatst. Onze leden wordt (hierin) gevraagd hun medewerking aan het project te verlenen, ook in het belang van Delfia Batavorum.

4. Financiële verslagen van de penningmeester

Na beantwoording van enkele vragen door de heer J.F. van Heel worden de verslagen goedgekeurd, onder dankzegging aan de penningmeester.

5. Verslag van de kascommissie en decharge van het bestuur

Mede namens de overige leden van de kascommissie, verklaart mevrouw M. Tienstra-Schonholzer dat de financiële administratie is gecontroleerd en in orde bevonden. Op voorstel van de voorzitter wordt door de aanwezigen onder dankzegging decharge van het bestuur verleend. Als dank voor het verrichte werk overhandigt de voorzitter namens het bestuur aan mevrouw Tienstra een bouquet bloemen.

6. Verkiezing van twee leden van de kascommissie

De voorzitter deelt mee dat de heer H.L. Houtzager namens de redactiecommissie zitting heeft genomen in het bestuur. Hij kan hierdoor niet langer deel uit maken van de kascommissie. Er dienen daarom twee nieuwe leden te worden gekozen. Mevrouw B. Zwennis-de Vries en de heer J.W. Zuiderwijk verklaren zich bereid zitting te nemen in de kascommissie. De commissie bestaat thans uit de heer D.F.H. de Quartel (voorzitter), mevr. Zwennis en de heer Zuiderwijk.

7. Begroting 1999

Naar aanleiding van een vraag over de gestegen opbrengst van de boekenverkoop antwoordt de penningmeester dat bij de lezingen boeken uit het bezit van onze vereniging, of die zijn geschonken, worden verkocht. De opbrengst wordt gestort in het Delfia Batavorum Fonds. De begroting wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de penningmeester.

8. Het Delfia Batavorumfonds

Het reglement van het Delfia Batavorumfonds is in voorbereiding. In een extra ledenvergadering in het najaar zal de tekst aan de leden worden voorgelegd. De 'voeding' van het fonds zal bestaan uit legaten en giften, enz. Het ligt in het voornemen uit het fonds startsubsidies te geven om projecten, bijv. onderzoek naar de geschiedenis van Delft, te stimuleren. De doelstelling sluit hiermee aan bij artikel 3, lid a, van de statuten. Desgevraagd antwoordt de voorzitter dat naar verwachting de subsidies f 3.000 à f 5.000 zullen bedragen. De eerste subsidie zal mogelijk dit of volgend jaar worden toegekend.

8a. Legaat wijlen de heer J. van Oel

De 2e voorzitter, de heer G. Verhoeven, memoreert de plannen met dit legaat. De besteding diende te voldoen aan de voorwaarde 'Archeologisch onderzoek binnen de Veste'. Aanvankelijk was het de bedoeling een boekje uit te geven over het 'project Rietveld'. Enkel van de hierbij betrokkenen (eigenaar, bewoners, architect, stadsarcheoloog, e.a.) zijn er echter niet ingeslaagd binnen de afgesproken termijn hun bijdrage gereed te hebben. Daarom is gezocht naar een andere bestemming.

Bij opgravingen aan de Wijnhaven (voormalig Hotel Central) zijn o.a. een tinschat en een dolk uit ± 1400 gevonden. Het plan is nu om het legaat te besteden aan de conservering van een aantal van de gevonden voorwerpen. Op 9 september zullen deze in een kleine expositie in het Gemeentearchief worden getoond.

Desgevraagd antwoordt de heer Verhoeven dat de conservering van de dolk circa f 2.000 kost. Ook de gemeente draagt bij.

9. Instelling van de Nicolaas Terburghprijs

De prijs is ingesteld als aanmoediging om kleine of grote verfraaiingen aan panden in de stad aan te brengen. Een deskundige commissie, bestaande uit de heren A.P.A. van Daalen, W.A.G. van Leeuwen en W.F. Weve zal het bestuur voorstellen terzake doen. De prijs zal bestaan uit een speciaal vervaardigd Delfts Blauw bord, waarop o.a. de naam van de winnaar en het jaar van uitreiking wordt vermeld, en een oorkonde. De voorzitter geeft de betekenis aan van N. Terburgh, maar merkt op dat het bestuur bereid is een andere naam aan de prijs te verbinden. Maar dat moet dan wel een 'betere' zijn. De leden wordt aangemoedigd met voorstellen te komen. Het bestuur zal dan een keuze maken. Het reglement van de prijs zal worden opgenomen in het huishoudelijk reglement.

10. Bestuursmutaties

De dames W.B.J.I. Leupen-van den Bosch en M. Poppink-de Kleer

hebben drie jaar zitting gehad in het bestuur. Mevr. A.M. Bergman zal in november haar eerste periode volmaken. Zij stellen zich verkiesbaar voor een tweede periode. Omdat geen tegencandidaten zijn gemeld worden de drie aftredende bestuursleden unaniem herkozen.

11. Aanbieding van het jaarboek 1998 door de voorzitter van de redactiecommissie, dr. H.L. Houtzager

Dr. Houtzager geeft een overzicht van de gevarieerde inhoud van het jaarboek. Hij dankt de redactieleden, de auteurs en de adverteerders die gezamenlijk de uitgave mogelijk hebben gemaakt. De redactiecommissie heeft besloten het jaarboek 1998 op te dragen aan de heer B.K.P. Griffioen en mevr. M.C.M. Griffioen. Door hun enthousiasme en inspanning is, dat wat begon als een hobby, uitgegroeid tot het medisch-farmaceutisch museum dat niet meer uit Delft is weg te denken. In zijn dankwoord zei de heer Griffioen zich bijzonder vereerd te voelen met de onderscheiding. De voorzitter bedankt hierna de redactiecommissie voor het vele werk dat is gedaan om wederom een fraai verzorgd jaarboek uit te brengen.

12. Overige bestuursvoorstellen

* Namens de lustrumcommissie geeft de heer M. van Noort een overzicht van de plannen rondom de viering van het 13e lustrum in 2000. Het thema van het lustrum is "Leven in Delft". Naast een maaltijd wordt gedacht aan een lezingencyclus over wonen, werken en cultuur in combinatie met een tour door de stad. Verder zal een lustrumboek verschijnen.

* De voorzitter roept de leden op om behulpzaam te zijn op de lezingenavonden met het schenken van koffie. Verder is er behoefte aan iemand die de verantwoordelijkheid op zich neemt voor het geluid en de projectie tijdens de lezingen. Tenslotte vraagt hij de hulp van leden voor de bemanning van de stand tijdens Open Monumentendag.

13. Rondvraag

* In antwoord op de vraag of Delfia Batavorum de officiële vaststelling van de Delftse vlag wil bevorderen antwoordt de heer Verhoeven dat de gemeenteraad de vlag in 1996 heeft vastgesteld.

* Naar aanleiding van de herverkiezing van mevr. Bergman antwoordt de voorzitter dat zij in november 1996 tot het bestuur is toegetreden. Om te voorkomen dat in november 1999 een extra ledenvergadering moet worden uitgeschreven voor haar herbenoeming, heeft het bestuur besloten dit punt nu aan de orde te stellen.

* Naar aanleiding van een opmerking over de toestand van de begraafplaats Jaffa en over het verdwijnen van het oudste deel vraagt één der aanwezigen of Delfia Batavorum hieraan iets kan doen. Op verzoek van de voorzitter antwoordt de heer Weve dat Jaffa mogelijk wordt aangewezen als monument. De gemeenteraad zal hierover een beslissing nemen. Tot zolang heeft het geen zin om enige actie te ondernemen.

14. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde dankt de voorzitter de aanwezigen voor hun bijdragen aan de gedachtenwisseling en sluit de vergadering.

DELFLIA BATAVORUM

29 februari 2000

RESULTAAT 1999

BEGROTING 2000

B A T E N		RESULTAAT 1999	BEGROTING 1999	BEGROTING 2000
<u>organisatie</u>				
101.	contributie	26.260,00	26.000,00	27.600,00
102.	rente	2.615,59	2.500,00	2.500,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		28.875,59	28.500,00	30.100,00
<u>activiteiten</u>				
123.	lezingen; koffie/thee	797,30	600,00	600,00
124.	excursie	4.450,00	6.500,00	6.500,00
125.	jaarboek; verkoop	1.295,50	1.200,00	1.000,00
127.	advertenties jaarboek	5.000,00	4.000,00	5.000,00
128.	boeken; verkoop	1.881,50	800,00	1.000,00
131.	inzameling lustrumcadeau	0,00	0,00	5.000,00
132.	ontvangsten voor diensten	453,99	400,00	400,00
150.	giften Delfia Bat.fonds	2.393,50	0,00	5.000,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		16.271,79	13.500,00	24.500,00
TOTAAL B A T E N		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		45.147,38	42.000,00	54.600,00

L A S T E N		RESULTAAT 1999	BEGROTING 1999	BEGROTING 2000
<u>organisatie</u>				
205.	vergaderkosten	712,06	800,00	700,00
206.	secretariaatskosten	1.058,84	2.100,00	2.000,00
208.	ledenadministratie	932,05	1.100,00	1.000,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		2.702,95	4.000,00	3.700,00
<u>activiteiten</u>				
221.	convocaat; aanmaak	3.695,12	3.200,00	3.200,00
222.	convocaat; verzending	4.063,99	4.300,00	4.300,00
223.	lezingen	3.023,50	2.000,00	2.200,00
224.	excursie	4.454,30	6.500,00	6.500,00
225.	jaarboek; aanmaak	13.807,88	14.000,00	14.000,00
226.	jaarboek; verzending	1.525,33	1.200,00	1.500,00
228.	boeken; aankoop	625,00	200,00	200,00
229.	lustrum; voorbereiding	35,00	0,00	0,00
230.	lustrumfonds	4.000,00	4.000,00	6.200,00
231.	lustrum; giften	0,00	0,00	5.000,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		35.230,12	35.400,00	43.100,00
<u>algemeen</u>				
241.	representatiekosten	210,00	800,00	600,00
242.	publiciteitskosten	115,43	500,00	300,00
243.	abonn. en lidmaatschappen	202,50	300,00	300,00
249.	Blokkfonds	0,00	100,00	100,00
250.	Delfia Bat.fonds; giften	2.393,50	0,00	5.000,00
251.	Delfia Bat.fonds; boekverk.	1.256,50	0,00	5.000,00
252.	Le Comtefonds	0,00	0,00	600,00
255.	externe contacten	1.068,20	900,00	900,00
259.	onvoorzien	139,91	0,00	0,00
260.	voordelig saldo	1.828,27	0,00	0,00
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		7.214,31	2.600,00	12.800,00
TOTAAL L A S T E N		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		45.147,38	42.000,00	59.600,00

DELFLIA BATAVORUM

29 februari 2000

BALANS 1999 (1998)

ACTIVA		31-12-1999	31-12-1998
<u>Geldmiddelen</u>			
a Kas	1.199,85		
b Postrekening	3.607,74		
c Leeuwrekening	30,39		
c Kapitaalrekening	70.000,00		
		74.837,98	64.711,18
<u>Blokfonds</u>			
	8.674,62		
		8.674,62	8.471,43
<u>Vorderingen</u>			
a. contributie	135,00		
b. lezingen 1999	366,75		
		501,75	325,00
<u>Vooruitbetaalde posten</u>			
		0,00	891,50
TOTAAL ACTIVA		84.014,35	74.399,11
P A S S I V A			
<u>Schulden</u>			
a. secretariaatskosten	382,83		
b. zaalhuur lezing december	909,75		
d. representatie	100,00		
		1.392,58	1.325,00
<u>Vooruitontvangen posten</u>			
a. contributie	170,00		
		170,00	303,80
<u>Fondsen en reserveringen</u>			
a. Blokfonds	8.674,62		
b. Delfia Batavorumfonds	24.616,79		
c. Le Comtefonds	0,00		
d. Lustrumfonds	10.637,66		
e. Fonds archeol. publikatie	5.000,00		
		48.929,07	41.075,88
TOTAAL PASSIVA		50.491,65	39.830,90
VERMOGEN		33.522,70	
VOORDELIG SALDO		1.828,27	
BALANS		31.694,43	31.694,43

RESULTATENREKENING 1999 EN BALANS 1999

Het resultaat over 1999 is een voordelig saldo van ruim f 1.800,=. Een aantal posten wijkt meer of minder af van wat begroot was. Een nadere toelichting hierop volgt hieronder.

Organisatie

Het ledental is in 1999 gestegen met 71 leden, terwijl 51 leden om verschillende redenen moesten worden uitgeschreven. De contributie-opbrengst is daardoor weinig afwijkend van wat was begroot.

De rente-opbrengst voor 1999 was wegens de lage rentestand voorzichtig begroot, maar heeft toch meer opgebracht dan was voorzien.

Activiteiten

De secretariaatskosten zijn opvallend laag. Dat komt doordat aanschaf van de enveloppen niet altijd samenvalt met het boekjaar waarin ze worden gebruikt. In 1999 zijn er weinig aangeschaft.

De kosten voor de jaarlijkse excursie, (naar Amersfoort) waren praktisch gelijk aan de inkomsten. De excursie heeft echter alleen in het najaar plaats gevonden. De voorjaarsexcursie ging wegens te weinig belangstellenden niet door.

De kosten voor het aanmaken van het convocaat zijn dit jaar wat hoger dan was geraamd, althans zo lijkt het, want daar moet de post "ontvangst voor diensten" weer van worden afgetrokken. Een tweetal keer is namelijk een folder voor het legermuseum met het convocaat meegestuurd. De extra kosten daarvoor, f 453,99 zijn door de opdrachtgever vergoed. De verkoop van boeken heeft bijna f 1.900,00 opgebracht en wordt, verminderd met de kosten voor de aanschaf van boeken, zoals gebruikelijk, toegevoegd aan het Delfia Batavorumfonds. Bij de boekenverkoop wordt dankbaar gebruik gemaakt van door leden afgedankte boeken.

De kosten voor de aanmaak van het Jaarboek 1998 zijn binnen de begroting gebleven. Een groter aantal adverteerders zorgde voor een goede bron van inkomsten. De kosten voor de verspreiding van het jaarboek waren echter hoger dan begroot.

De kosten voor de gehouden lezingen waren groter dan geraamd. Er kwamen overigens gemiddeld meer bezoekers naar de lezingen dan vorig jaar.

Algemeen

Aan de ledenvergadering zal worden voorgesteld om het batig saldo van f 1.828,27 aan het Delfia Batavorumfonds toe te voegen. Tevens zal worden voorgesteld om f 12.000,00 aan het vermogen te onttrekken en aan de fondsen toe te voegen.

De balans

In de balans is het voornemen om het Delfia Batavorumfonds te versterken nog niet geëffectueerd, zodat zichtbaar wordt hoe het vermogen per 31 december 1999 zou zijn toegenomen.

De saldi van de fondsen zijn eveneens in de balans weergegeven. Nieuw daarbij is het Le Comtefonds, waarvan het saldo thans nog nul is.

Een overzicht van deze fondsen is apart weergegeven.

BEGROTING 2000

De begroting voor 1999 is een sluitende begroting op respectievelijk f 54.000,= aan inkomsten en aan uitgaven. De begroting is gebaseerd op ruim 1200 leden en het handhaven van de contributie van f 25,= voor een gewoon lid, f 10,= voor een gezinslid en op het kostendekkend organiseren van excursies. Een nadere toelichting volgt hieronder.

Organisatie

Verwacht wordt dat ook in 2000 het aantal leden weer zal stijgen, zij het niet zo spectaculair als voorheen.

De rente is nog steeds laag zodat, ondanks de gestegen activa, rekening moet worden gehouden met een matige rente-opbrengst. De uitgaven zijn aangepast aan de realiteit, die blijkt uit de thans voorhanden zijnde resultaten van 1999. In de posten secretariaatskosten en ledenadministratie is rekening gehouden met een groeiend ledental.

Activiteiten

In deze begroting is er van uitgegaan, dat het aanbod van lezingen en excursies overeenkomt met dat van 1999, waarbij enkele activiteiten in het kader van het 13^e lustrum staan.

De kosten voor de aanmaak van het jaarboek worden geraamd op f 14.000,=. Het aantal adverteerders wordt optimistisch ingeschat, waarvan een opbrengst van f 5.000,= wordt verwacht.

Algemeen

Er wordt gestreefd naar een groeiend aantal leden.

Hierbij wordt weer gebruik gemaakt van de door de leden verstrekte adressen, hoewel dat wat uitgeput lijkt te zijn. Daarnaast wordt gezocht naar andere methoden van ledenwerving. Naar de verworven adressen wordt een wervingsbrief, folder en aanmeldkaart gezonden.

OVERZICHT FONDSSEN 1999

BLOKFONDS

Saldo 01-01-1999	8.471,43
Rente 1999	203,19
Saldo 31-12-1999	<u>8.674,62</u>

DEL FIA BATAVORUMFONDS

Saldo 01-01-1999	20.966,79
Opbrengst uit giften	2.393,50
Opbrengst uit verkoop boeken minus aanschaf boeken	1.256,50
Saldo 31-12-1999	<u>24.616,79</u>

LE COMTEFONDS

Saldo 01-01-1999	0,00
Reservering	0,00
Saldo 31-12-1999	<u>0,00</u>

LUSTRUMFONDS

Saldo 01-01-1999	6.637,66
Reservering	4.000,00
Saldo 31-12-1999	<u>10.637,66</u>

FONDS ARCHEOLOGISCHE PUBLIKATIE

Saldo 01-01-1999	5.000,00
Saldo 31-12-1999	5.000,00

HUISHOUDELIJK REGLEMENT HISTORISCHE VERENIGING DELFIA BATAVORUM

Concept ter vaststelling op de Algemene Ledenvergadering van 23 mei 2000

BESTUUR

Artikel 1.

1. De voorzitter, de vice-voorzitter, de secretaris en de penningmeester vormen het dagelijks bestuur.
2. Het dagelijks bestuur verricht als regel de dagelijkse werkzaamheden en bereidt de vergaderingen van het algemeen bestuur voor.

Artikel 2.

De voorzitter leidt de vergaderingen van het dagelijks bestuur en van het algemeen bestuur, de algemene ledenvergaderingen en de andere bijeenkomsten. Hij kan zich doen vervangen door een ander lid van het bestuur.

Artikel 3.

De secretaris is belast met het bijhouden van de notulen van de vergaderingen van het dagelijks bestuur en van het algemeen bestuur en van de algemene ledenvergaderingen, met het opmaken van een jaarverslag en met het tijdig convoceren van de vergaderingen. Hij voert de briefwisseling en draagt zorg voor het verenigingsarchief. Hij zorgt voor een nauwkeurige administratie van het ledenbestand.

Artikel 4.

1. De penningmeester is belast met de inning van de contributie en van de andere gelden en heeft het dagelijks beheer der geldmiddelen. Voor uitgaven tot vijfduizend gulden of vijftienghonderd euro kan hij zelfstandig de vereniging binden. Voor grotere bedragen zijn voorzitter en penningmeester tezamen bevoegd. De voorzitter kan zich in deze doen vervangen door de vice-voorzitter, de penningmeester door de secretaris.
2. Met uitzondering van de vaste posten en routine-verplichtingen, worden de financiële aangelegenheden van tevoren in het bestuur besproken.
3. De penningmeester sluit zijn boeken jaarlijks af op 31 december. Op de jaarvergadering biedt hij de rekening en verantwoording aan, alsmede de begroting voor de aansluitende periode.

KASCOMMISSIE

Artikel 5.

1. De kascommissie bestaat uit drie personen, van wie jaarlijks de langstzittende aftreedt. Een afgetreden lid is gedurende twee daarop volgende jaren niet herkiesbaar.
2. In de kascommissie kunnen alleen leden van de vereniging zitting hebben.

OVERIGE COMMISSIES

Artikel 6.

1. Leden van commissies worden door het bestuur benoemd.
2. De meerderheid van de commissie-leden is lid van de vereniging. In een commissie mogen ten hoogste twee niet-leden zitting hebben.
3. Voor elk van de commissies stelt het bestuur een regeling vast betreffende hun samenstelling en werkwijze.

Artikel 7.

Het bestuur wordt bijgestaan door twee vaste commissies: de Redactiecommissie en de Commissie Behoud Stadsschoon.

Artikel 8.

1. Ter bevordering van een direct contact met het bestuur heeft elke vaste commissie één zetel in het bestuur.
2. De bestuurszetel van de commissie kan uitsluitend worden bezet door een lid van de vereniging.

Artikel 9.

De Redactiecommissie redigeert het jaarboek en kan medewerking verlenen aan andere publicaties van de vereniging.

Artikel 10.

De Commissie Behoud Stadsschoon waakt actief voor het behoud en het herstel van het in de gemeente Delft en onmiddellijke omgeving aanwezige cultureel erfgoed.

Artikel 11.

De vaste commissies brengen op de algemene ledenvergadering verslag uit van hun activiteiten.

COMMISSARISSEN

Artikel 12.

1. Commissarissen worden door het bestuur benoemd.
2. Benoembaar tot commissaris zijn uitsluitend leden van de vereniging.
3. Voor elk van de commissarissen stelt het bestuur een regeling vast betreffende zijn of haar werkwijze.
4. Een commissariaat kan worden vervuld door meerdere personen tegelijkertijd.

Artikel 13.

Het bestuur wordt bijgestaan door commissarissen voor de bibliotheek, voor de boekenverkoop en voor de excursies.

Artikel 14.

De commissaris voor de bibliotheek is belast met het beheer van de bibliotheek van de vereniging.

Artikel 15.

De commissaris voor de boekenverkoop is belast met de verkoop van boeken en andere artikelen uit het bezit of ten behoeve van de vereniging.

Artikel 16.

De commissaris voor de excursies is belast met de organisatie van excursies voor de leden van de vereniging.

FONDSSEN

Artikel 17.

1. De algemene ledenvergadering kan op voorstel van het bestuur fondsen instellen ter financiering van binnen de doelstellingen van de vereniging vallende activiteiten.
2. Het besluit tot instelling van een fonds bevat de naam en een duidelijke omschrijving van de doelstelling van het fonds. Een dergelijk besluit wordt opgenomen in het huishoudelijk reglement.
3. Voor wijziging van de doelstelling van een fonds is de bepaling van artikel 13 lid 1 en 2 van de statuten van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18.

1. Een fonds wordt gevoed door daartoe ontvangen giften en legaten, door uit de verenigingskas bij besluit van de algemene ledenvergadering afgezonderde gelden, alsmede door de rente op het kapitaal van het fonds.
2. Voor elk fonds stelt het bestuur een regeling vast betreffende de wijze waarop de hierin berustende gelden kunnen worden aangesproken.
3. De penningmeester geeft de in een fonds opgenomen gelden weer in een apart fondsenoverzicht als onderdeel van de rekening en verantwoording.

Artikel 19.

De vereniging heeft drie fondsen ingesteld: het Blokfonds, het Delfia Batavorumfonds en het Le Comtefonds.

Artikel 20.

1. Het Blokfonds is ingesteld door de algemene ledenvergadering van 25 maart 1992.
2. Het Blokfonds heeft als doelstelling zo mogelijk jaarlijks een erepenning, de J.W. Blokpenning, uit te reiken aan een persoon of organisatie die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt voor het bevorderen van de kennis van en de belangstelling voor de geschiedenis van de stad Delft en/of het bevorderen van het behoud en het herstel van het cultureel erfgoed.

Artikel 21.

1. Het Delfia Batavorumfonds is ingesteld door de algemene ledenvergadering van 12 mei 1998.
2. Het Delfia Batavorumfonds heeft als doelstelling het stimuleren van activiteiten die aansluiten bij de doelstelling van de vereniging.

Artikel 22.

1. Het Le Comtefonds is ingesteld door de algemene ledenvergadering van 25 mei 1999.
2. Het Le Comtefonds heeft als doelstelling zo mogelijk jaarlijks een prijs uit te reiken aan een persoon of organisatie die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt voor de verfraaiing van een binnen de gemeente Delft gelegen pand of terrein op duurzame, cultureel waardevolle en historisch verantwoorde wijze.

VERGADERINGEN

Artikel 23.

De aankondiging en de agenda van een algemene ledenvergadering worden uiterlijk twee weken voor de vastgestelde datum door de secretaris verzonden.

Artikel 24.

Bestuursvergaderingen worden gehouden zo dikwijls als twee of meer leden van het bestuur dit nodig oordelen.

CONTRIBUTIES

Artikel 25.

1. De wijze van inning van de contributies wordt door het bestuur geregeld.
2. Contributies dienen binnen dertig dagen na de aanbieding van een acceptgirokaart of een kwitantie te worden voldaan. Zij die zonder wettige reden in gebreke blijven bij het voldoen van hun financiële verplichtingen, worden na een rappel en een aanmaning door de penningmeester aan het bestuur voorgedragen voor roeyement.

Artikel 26.

Betaling van de contributie geeft recht op ontvangst van een exemplaar van het jaarboek.

Artikel 27.

Zij die in de loop van het verenigingsjaar na 1 september lid worden, zijn slechts de kosten voor het jaarboek verschuldigd.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 28.

1. In de bepalingen van het huishoudelijk reglement kunnen geen wijzigingen worden aangebracht dan door een besluit van een algemene ledenvergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van het reglement zal worden voorgesteld.

2. Tot vaststelling of wijziging van het huishoudelijk reglement kan worden besloten met ten minste twee/derde van de stemmen van de aanwezige leden.

Aldus vastgesteld in de algemene ledenvergadering van 23 mei 2000

Voorzitter:

Secretaris:

97

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel.: 015-2134315

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

MEDEDELINGEN

23e jaargang

nummer 6

juni/juli 2000

Dit is het laatste convocaat dat u voor de zomer ontvangt. Het volgende convocaat zal einde augustus worden verzonden.

Het bestuur wenst u in de komende maanden een genoeglijke tijd en mooi weer toe.

Ondertussen gaat de lustrumcommissie verder met haar voorbereidingen voor het tweede gedeelte van de lustrumviering.

LUSTRUMCADEAU

Delfia Batavorum kent de laatste decennia de goede gewoonte om bij elk lustrum de Delftse gemeenschap een lustrumcadeau aan te bieden. Velen van u zullen zich de onthulling herinneren van de glas-in-loodramen die ter gelegenheid van ons twaalfde lustrum werden aangebracht in de Weeskamer van het Stadhuis.

Dit jaar heeft de lustrumcommissie een wel zeer origineel cadeau bedacht als blijvende herinnering aan ons dertiende lustrum.

In de zijgevel van Camaretten 1 (wijnhandel Gall & Gall) bevindt zich aan de Wijnhaven een driedelig gecementeerd blindvenster.

Welnu, dat blindvenster willen wij, met uw medewerking, voorzien van een fraaie muurschildering. Vroeger bestonden er in onze stad vele muurschilderingen, maar die zijn langzamerhand allemaal verdwenen. Een enkele komt weer terug: kijk maar eens achter het station bij de Coenderstraat hoek Westerstraat.

Wat stellen wij ons voor met het blindvenster aan de Wijnhaven? Dan moeten we eerst een kijkje nemen in de St. Janskerk te Gouda waar zich de beroemde "Goudse Glazen" bevinden. Eén daarvan is in 1603 door de stad Delft aan Gouda geschonken en beeldt het ontzet van Leiden uit. Links op de voorgrond is een gezicht op Delft te zien en juist dat gedeelte leent zich in het bijzonder voor een afbeelding in het driedelige blindvenster.

De lustrumcommissie heeft reeds contact met een kunst schildersechtpaar dat faam heeft verworven met muurschilderingen.

Dit unieke project kan alleen tot stand komen als u daarvoor een bijdrage geeft. Doe dat met gulle hand, want Delft is niet rijk gezegend met muurschilderingen. En als u dan in het najaar uw (buitenlandse) vrienden of kennissen onze mooie binnenstad laat zien, sta dan ook even stil bij de gevel aan de Wijnhaven en wijs dan op "uw" venster.

De eerste duizend gulden zijn ons reeds toegezegd. Toon ook uw betrokkenheid met Delft en met uw vereniging en stort uw bijdrage met de bijgevoegde acceptgirokaart op giro 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft.

De lustrumcommissie dankt u bij voorbaat hartelijk.

ESCHERKAARTEN

De uitgave van het mapje met Escherkaarten, ter gelegenheid van het 13e lustrum van onze vereniging, is een groot succes. Een groot deel van de oplage is nu al aan onze leden en aan andere belangstellenden verkocht. Wij hebben

AGENDA

Indien in deze agenda geen bijzonderheden zijn vermeld met betrekking tot datum en aanvangstijd e.d. van de verschillende activiteiten, zijn deze nog niet bekend. Meer gegevens worden tijdig in volgende convocaten opgenomen.

Dinsdag 5 september 2000

Excursie naar het Koninklijk Huisarchief in Den Haag. Deze excursie is volgeboekt. U kunt zich hiervoor niet meer opgeven. De deelnemers krijgen nog bericht.

Woensdag 27 september 2000, aanvang 20.00 uur

Delft als industriestad. Lezing door mr. H.V. van Walsum.

Deze lezing in het kader van ons lustrum wordt georganiseerd samen met de Vereniging Histechica en de Afdeling Geschiedenis van de Techniek van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs.

Plaats: Techniek Museum Delft, Ezelsveldlaan 61, Delft.

Vrijdag 6 t/m zondag 8 oktober 2000

Een interessante en gezellige driedaagse lustrumreis naar Brussel en Mechelen.

Zie elders in dit convocaat voor meer informatie over deze reis en over de wijze van aanmelding.

Oktober 2000

Lezing over stucwerk, in het bijzonder in Delftse huizen door dr.ir. W. Freling.

Zaterdag 4 november 2000

's Middags rondwandeling door het centrum van Delft met gelegenheid om in een aantal huizen het daar aanwezige stucwerk te bezichtigen. Na afloop is er voor alle leden, ook voor hen die niet aan de rondwandeling hebben kunnen deelnemen, een aperitief en een gezamenlijke maaltijd als afsluiting van de activiteiten rond het 13e lustrum.

gehoord dat mapjes cadeau zijn gegeven aan familie en relaties in het buitenland, zoals België, V.S., Japan, Zwitserland en Portugal. Het is dan ook een bijzonder cadeautje voor een ieder die geïnteresseerd is in Escher en in Delft. Het mapje met tien zeer fraaie kaarten en enige informatie over Escher is over enige jaren ongetwijfeld een "collector's item", want als de oplage is uitverkocht zullen de mapjes niet worden bijgedrukt. Het is tegen kostprijs verkrijgbaar bij het Gemeentearchief aan het Oude Delft 169. Afgehaald kost het f 12,50. Thuisbezorging met de post kan ook. Stort u dan het bedrag voor het gewenste aantal mapjes, vermeerderd met de portokosten op giro 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft. De portokosten zijn voor één mapje f 3,50, voor twee of drie mapjes f 4,=, voor vier of vijf mapjes f 5,= en voor zes t/m tien mapjes f 7,=.

LUSTRUMREIS NAAR BELGIE VAN 6 T/M 8 OKTOBER 2000

Het plan voor deze driedaagse lustrumreis is om over Mechelen naar Brussel te reizen. Brussel is dit jaar één van de culturele hoofdsteden van Europa. Overleg is gaande om voor ons gezelschap één of twee passende tentoonstellingen te selecteren. Vanzelfsprekend zullen de steden ook -bij voorkeur onder leiding van een gids- worden "verkend", maar in ieder geval zal een middag worden vrijgehouden die naar eigen inzicht kan worden ingevuld. Wij overnachten in een uitstekend hotel te Brussel, alwaar ook het ontbijt en de avondmaaltijd worden genuttigd. De "all in" prijs voor deze gezellige reis bedraagt f 350, = per persoon, bij gebruik van een tweepersoonskamer. Voor een éénpersoonskamer geldt een toeslag van f 99, =. De lunch regelt u zelf evenals het drankje bij het eten.

In de reissom is begrepen:

- * Vervoer per comfortabele touringcar naar Mechelen en Brussel en terug.
- * Vanzelfsprekend een ervaren chauffeur.
- * Twee maal logies, ontbijtbuffet en diner.
- * Reserveringskosten.
- * Entreegelden, voor zover geen extra toeslag geldt voor bijzondere tentoonstellingen.
- * Rondwandeling o.l.v. een gids.
- * Bijdrage aan het calamiteitenfonds.

Indien u een reis-, ongevallen- en/of annuleringsverzekering noodzakelijk vindt, dient u daar zelf voor te zorgen. Onze reisorganisatie doet ons deze offerte onder voorbehoud van prijs- en koerswijzigingen.

Op basis van de summier informatie in het vorige convocaat zijn door het secretariaat nu reeds zeventien reserveringen voor de reis ontvangen. Niet onverstandig lijkt het want met 48 personen is de bus vol. Daarom, wilt u er zeker van zijn dat u in oktober meekunt, meldt u zich dan nu reeds aan door het bovengenoemde bedrag te storten op giro 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft, o.v.v. excursie.

EVEN AANDACHT VOOR UW CONTRIBUTIE VOOR 2000

Het grootste deel van onze leden heeft zijn of haar contributie voor dit jaar betaald. Van de leden met de lidnummers 0068, 0094, 0123, 0264, 0269, 0308, 0562, 0619, 0654, 0802, 0877, 0884, 0887, 0896, 0942, 1213, 1214, 1287, 1337, 1391, 1413, 1418, 1461, 1467, 1477, 1482, 1556, 1607, 1609, 1619, 1622, 1673, 1680, 1755, 1766, 1793, 1824, 1847, 1868, 1887, 1889, 1935, 1937, 1945, 1963, 1969, 1971, 2010, 2060, 2061, 2063, 2072, 2078 en 2116 moet de overschrijving nog binnenkomen. Als u tot deze groep behoort wilt u dan uw penningmeester een genoeg doen door nu uw betaling aan hem over te maken? U doet daarmee ook u zelf een genoeg, want als uw contributie is ontvangen, sturen wij u het jaarboek 1999 toe. Vooral in dit lustrumjaar is het geld hard nodig. Maar het bespaart ook veel onnodig werk als uw contributie vlot binnen komt. Wij vragen u het bedrag bij voorkeur te betalen met de destijds toegezonden acceptgirokaart. Hierop staan de gegevens die voor de administratie van belang zijn. Wilt u toch op een andere wijze betalen, bijvoorbeeld met girotel, vermeld dan daarbij uw adres en lidnummer. Het lidnummer staat in de eerste regel van de adressering op de acceptgirokaart.

DELFA BATAVORUMFONDS

Een groot aantal leden heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een bijdrage te storten bestemd voor het Delfia Batavorumfonds. Tot op heden is hiervoor een bedrag van f 11.000, = ontvangen. Er waren zelfs twee giften van f 1000, =. Alle gevers hartelijk dank.

DE ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN 23 MEI J.L.

Zoals gebruikelijk wordt het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 23 mei j.l. u pas volgend jaar mee toegezonden. De agenda bevatte echter een aantal punten waarover wij u nu reeds mededeling willen doen.

EEN NIEUW ERELID

In de vergadering werd door de voorzitter afscheid genomen van ons bestuurslid de heer ir. J.F. van Heel. John van Heel heeft gemeend, na zes jaar de penningen van onze vereniging te hebben beheerd, zijn taak aan een ander te moeten overdragen. Het administreren, en alles wat daar bij komt, van een ledenbestand dat de laatste jaren is gegroeid tot ongeveer 1250 personen is geen sinecure. John heeft deze administratie op een moderne, bij-de-tijdse manier opgezet en consciëntieus uitgevoerd. Er waren dan ook weinig fouten of onregelmatigheden die aan zijn aandacht ontsnapten. Maar behalve de ledenadministratie heeft John ook belangrijke bijdragen geleverd aan een aantal andere taken, die niet per se des penningmeesters zijn. Daarvan worden genoemd de verkoop van antiquarische boeken tijdens de lezingen, de zorg voor de vermenigvuldiging en verzending van het convocaat, ledenwerving, lid/penningmeester van de lustrumcommissie in 1995/1996 en in 2000.

Voor zijn grote inzet en belangrijke verdiensten voor de vereniging werd door het bestuur aan de Algemene Ledenvergadering voorgesteld de scheidende penningmeester te benoemen tot erelid van Delfia Batavorum. Door applaus stemden de aanwezigen in met dit voorstel. Hierna overhandigde de voorzitter het bijbehorende diploma aan een zeer verraste John van Heel.

BESTUURSMUTATIES

Het bestuur is gelukkig dat de heer ir. J.F. van Mierlo (Soendastraat 3, 2612 EK Delft, tel. 015-213 43 15) bereid is gevonden tot het bestuur toe te treden en de taken van John van Heel over te nemen. De vergadering ging unaniem accoord met het voorstel hem te benoemen tot penningmeester van onze vereniging.

De heer dr. H.L. Houtzager woont sedert 1998 namens de redactiecommissie als toehoorder de algemene bestuursvergaderingen bij. Mevrouw drs. A.M.G. Sterringa is sedert 1998 als commissaris boeken bij de vergaderingen aanwezig. Het bestuur meent dat het gewenst is dat beiden lid zijn van het algemeen bestuur en stelde voor hen als zodanig te benoemen. De vergadering ging unaniem accoord met dit voorstel.

Het bestuur verwelkomt de drie nieuwe bestuursleden en wenst hen veel succes.

HET JAARBOEK 1999

De redactiecommissie heeft het Jaarboek 1999 opgedragen aan mevrouw Trude Gerritsma voor "haar initiatieven die een belangrijke bijdrage leveren aan het literaire leven in Delft". Het eerste exemplaar werd haar aangeboden door dr. Houtzager, voorzitter van de redactiecommissie.

LUSTRUMKALENDER

Ter gelegenheid van het 13e lustrum heeft de redactiecommissie voor onze leden een kalender uitgegeven. Deze fraaie kalender is samengesteld uit Delftse historische afbeeldingen, die als foto, schilderij of tekening zijn gemaakt rond de vorige eeuwwisseling. Dr. Houtzager schonk het eerste exemplaar aan mevrouw E.G. Braam-Heinen voor "haar inzet als secretaris van de Vereniging Vrienden van "Het Prinsenhof". De kalender loopt van september 2000 t/m december 2001 en bevat derhalve 16 geïllustreerde bladen. U heeft er

dus 16 maanden dagelijks plezier van, terwijl de prenten zeer de moeite waard zijn om te bewaren. Dank zij subsidie van de gemeente Delft en van het Prins Bernhard Cultuurfonds kan de kalender u worden aangeboden voor f 17,50. Hij is verkrijgbaar tijdens de bijeenkomsten van onze vereniging, bij de Gemeentelijke Archiefdienst, Oude Delft 169, en na telefonische afspraak bij mev. A.M.G. Sterringa, Barbarasteeg 7, 2611 BM Delft, tel. 015-214 09 02.

DE LE COMTEPRIJS

In de vergadering werd voor de eerste keer de in 1999 ingestelde Le Comteprijs uitgereikt. Behalve de drie genomineerden waren verschillende nazaten van Le Comte bij de prijsuitreiking aanwezig. Een kleinzoon van Le Comte was speciaal voor de gelegenheid uit België gekomen. Verder gaven een achterkleinzoon en een achterkleindochter van hun belangstelling blijk. De voorzitter dankte de Le Comteprijs-commissie voor de uiterst zorgvuldige en vakkundige wijze waarop zij de drie genomineerden had gekozen uit het grote aantal kandidaten/voorstellen. Hij memoreerde de moeilijke taak voor het bestuur om uit de drie zeer belangrijke en historisch waardevolle objecten de winnaar te kiezen. Hierna overhandigde hij de drie genomineerden een boekje bloemen en deelde vervolgens mee dat het bestuur had besloten de Le Comteprijs 1999 toe te kennen aan de heer F. Spies voor de restauratie van het toegangshek naar de boerderij Schieweg 146 te Delft. De prijs, een speciaal voor de gelegenheid vervaardigd Delfts blauw bord en het diploma, werd daarna onder applaus aan de prijswinnaar overhandigd.

De commissie die het bestuur adviseerde over de nominatie bestond uit de heren mr. A.P.A. van Daalen, ing. W.A.G. van Leeuwen en ir. W.F. Weve. Zij heeft de volgende toelichting op haar werkwijze gegeven.

Er zijn 32 kandidaten/voorstellen aan de orde geweest. De commissie heeft nader onderzoek gedaan hoe belangrijk en uniek de verfraaiingen waren en hoeveel moeite is gedaan om deze te realiseren. De voorstellen zijn geschiedkundig onderzocht en tevens ter plaatse beoordeeld. Na de nodige discussies en nog eens ter plaatse gaan kijken zijn tenslotte drie nominaties aan het bestuur voorgedragen. De commissie wijst er nadrukkelijk op dat niet-nominering geenszins betekent dat de betreffende verfraaiingen niet waardevol zouden zijn.

De commissie heeft voor elke nominatie een uitvoerige toelichting opgesteld. De redactiecommissie heeft het plan deze rapporten op te nemen in het jaarboek 2000. Maar de belangrijkste conclusies volgen nu reeds hier.

Genomineerde: de heer P.A. Verveen. Nominatie: Oosteinde 173.

Het als rijksmonument beschermde pand Oosteinde 173 heeft een hoge historische waarde. Het is een voorbeeld van een laatgotisch woonhuis en behoort tot de oudste woonhuizen van Delft. Het is in gebruik geweest door de plateelbakkerij "De Porceleynse Fles". Door het langdurig gebruik en achterstallig onderhoud verkeerde het gebouw in uiterst slechte staat. De heer Verveen heeft het gebouw laten restaureren, waarbij veel authentiek materiaal behouden is gebleven. Deze restauratie betekende een grote inspanning van de eigenaar, de architect de heer T. Remmerswaal en het aannemersbedrijf Gebr. Mensert BV. Door hun gezamenlijke inspanning is een zeer belangrijk Delfts monument van de ondergang gered.

Genomineerde: de heer F. Soies. Nominatie: toegangshek Schieweg 146.

Omstreeks 1800 werd voor de boerderij Schieweg 146 het smeedijzeren toegangshek geplaatst dat de naam Hoof-Bosch droeg. Het hek was waarschijnlijk zo'n honderd jaar

eerder vervaardigd voor de buitenplaats Hoof-Bosch nabij De Lier. In de loop der tijd is het hek in een steeds slechtere staat geraakt. Door roestvorming en beschadiging gingen ijzeren delen verloren. De natuurstenen fundamenteën waren verzakt en gebarsten. In 1999 is het hek gerestaureerd door smederij A.E.P. Akkermans te Rotterdam en de firma Schols en 't Hart te Delft. Hierbij zijn kosten noch moeite gespaard waardoor het zeer zeldzame en fraaie toegangshek nu weer in volle glorie is te aanschouwen.

Genomineerde: mevrouw C.D. Freie-Prins. Nominatie: Oude Delft 210.

Oude Delft 210 is het enige rijksmonument in Delft waarvan de voorgevel is geschilderd in rode baksteenkleur en is voorzien van geschilderde schijnvoegen. Deze wijze van beschildering is vanaf de Middeleeuwen in meerder perioden in zwang geweest maar is uiterst zeldzaam geworden. De beschildering van de voorgevel Oude Delft 210 was uiterst zeldzaam, maar verkeerde in zeer slechte staat. Mevrouw Freie heeft de voorgevel op voorbeeldige wijze laten herstellen. Het Delftse bedrijf Naborg, in samenwerking met het Naaldwijkse voegersbedrijf Kamp BV, heeft het metselwerk hersteld. Daarna is een rode verflaag aangebracht die door het schildersbedrijf Dam uit Lage Zwaluwe werd voorzien van een geschilderd voegenpatroon.

Voor zover de Le Comteprijscommissie.

U kunt de commissie helpen ook dit jaar tot een verantwoorde keuze te komen. Indien u meent dat een groot of kleine object binnen de gemeentegrens, dat dit jaar verfraaid is of wordt, voor de prijs in aanmerking komt, aarzel dan niet en schrijf een kort briefje aan de secretaris. Uw suggestie wordt dan meegenomen in de beoordeling.

VERSPREIDING VAN DE JAARBOEKJES

Bijna elk jaar worden de jaarboekjes bij de leden thuis bezorgd door de bestuursleden. In de Algemene Ledenvergadering 1999 werd door de voorzitter gevraagd wie van onze leden bereid was daarbij de helpende hand te bieden. Enkele leden hebben daarop positief gereageerd, zodat in korte tijd het grootste deel van de meer dan duizend boekjes zijn bestemming vond. Het bestuur wil ook dit jaar weer uw hulp vragen. Wie is bereid in zijn of haar buurt een aantal jaarboekjes te bezorgen? Als u daarbij wilt helpen neemt u dan contact op met onze nieuwe penningmeester, de heer Jaap van Mierlo, Soendastraat 3, Delft, 015-213 43 15. U kunt uiteraard zelf de buurt bepalen en of u veel of weinig boekjes voor uw rekening wilt nemen. Door gezamenlijk dit karwei te klaren is de taak voor de bestuursleden beter te overzien en worden bovendien zeer veel portokosten bespaard. Niet onbelangrijk! Het bestuur dankt u dan ook bij voorbaat voor uw medewerking.

VERSLAG VAN DE EXCURSIE NAAR DELFHAVEN IN MEI

Om 8 uur stonden de eerste deelnemers al klaar om aan boord te gaan van één van de twee rondvaartboten die ons naar Delfshaven zouden brengen. Nadat alle Batavianen een zitplaats hadden gevonden werden om ongeveer kwart voor negen de trossen losgegooid. De tocht ging vanaf de Delftweg zodat we onze eigen stad ook eens vanaf het water konden bewonderen. Onder het genot van verse koffie en de deskundige explicatie van de heren Van Noort en Van Ooststroom werden alle bijzonderheden onderweg in ogen-schouw genomen. Hierbij werd ook gewezen op het gerestaureerde toegangshek van de boerderij Schieweg 146 waarvoor enkele dagen later de Le Comteprijs werd toegekend.

Dankzij twee convocatoren waren de meeste van ons aardig

op de hoogte van de geschiedenis van Delfshaven. Maar na aankomst konden we nu alles zelf zien. Museum De Dubbelde Palmboom maakte vele herinneringen los, niet alleen door de oude kapperswinkel en waterstokerij, maar ook door het woonhuis uit de vijftiger jaren.

Na een feestelijke lunch werden we ontvangen in de Pelgrimvaderskerk. Deze kerk ontleent zijn naam aan een groep Engelse puriteinen die in 1620 vanuit Delfshaven naar Amerika vertrok. Er was mooie orgelmuziek en de diaprojectie was interessant en leerzaam.

Hierna werd onder leiding van een gids door het havenstadje gewandeld. De zon scheen en de haven van onze zeeheld Piet Heyn lag er schitterend bij. Het zeemagazijn van de VOC kon slechts gedeeltelijk worden bezichtigd omdat een brandweerman/pyromaan enkele weken geleden brand had gesticht.

De zonnige terrassen werden daarna door ons gezelschap druk bevolkt waarna om half zes de terugreis werd gemaakt. Het was een bijzonder geslaagde dag. De leden van de lustrum- en excursiecommissie, met name Irene Leupen en Max van Noort, hebben eer van hun werk gehad.

S. Bredemansvaart.

BOEKENUITLEEN

In het verslag van de secretaris in het Jaarboek 1999 is vermeld dat de uitleen van boeken uit de bibliotheek van onze vereniging is beëindigd. Dit is niet geheel juist. Mevrouw An Bergman die het beheer heeft over onze boeken, is niet meer op vaste tijden in de Kruisstraat aanwezig om boeken uit te lenen. Maar u kunt bij haar wel boeken aanvragen. Van het boekenbezit van Delfia Batavorum is een catalogus gemaakt die u via mevrouw Bergman kunt raadplegen. En als u in Delft woont worden de boeken ook nog thuis bezorgd. Wie meer wil weten neme contact met mevrouw Bergman (015 212 29 28).

'ZO, IK BEN NAAR DELFT GEWEEST'

Dit kreeg de heer F.W. Jansen, kapper aan de Kloosterkade in Delft, te horen toen hij het haar van één van zijn klanten had geknipt. Het gezegde betekent: hij heeft zijn haar laten knippen. Omdat niemand uit de omgeving van de heer Jansen uitsluitend kon geven over de herkomst van deze uitdrukking heeft hij zich tot het Instituut voor Nederlandse Lexicologie te Leiden gewend. Men antwoordde hem dat de uitdrukking al lang bestaat en voorkomt in het spreekwoordenboek van Harrebomée uit 1858. In een aflevering van het Woordenboek der Nederlandsche Taal uit 1910 wordt vermeld dat de uitdrukking vooral in Rotterdam bekend is in de betekenis: zijn haar laten knippen.

Een tweede vraag van de heer Jansen betreft de juiste naam voor een inwoner van Delft: is dat een Delftenaar of een Delvenaar?

Wie van onze leden kent de uitdrukking 'Naar Delft gaan' en kan er wellicht meer over vertellen? En wie weet de oorsprong van de namen Delftenaar en Delvenaar? (Niet het verschil tussen geboren en overige inwoners. Deze verklaring is bekend). Als u meent de heer Jansen verder te kunnen helpen, neemt dan contact met hem op, tel. 015-261 08 16. In het volgende convocaat komen wij op deze aardige vragen terug en krijgt u ook de verklaring die Harrebomée geeft.

ONLANGS VERSCHENEN

- Bij het Gemeentearchief van Delft is onlangs verschenen het boek STRAATNAMEN VAN DELFT. Het is geschreven door dr. P. v.d. Krogt en bevat de geschiedenis en de verklaring van alle namen van straten, pleinen, wijken,

buurten, bruggen en waterlopen. Het boek is zeer actueel: ook het begin 2000 vernoemde Jan Joostenplein wordt erin vermeld. STRAATNAMEN VAN DELFT telt 312 bladzijden, is fraai geïllustreerd en gebonden in een hard kaft. Het is uitsluitend verkrijgbaar bij het Gemeentearchief, Oude Delft 169 en kost f 39,50. Toezending kan ook. Maak dan f 47,- over op giro 28 83 78 t.n.v. Archief der Gemeente Delft, o.v.v. Straatnamen en het verzendadres.

TENTOONSTELLINGEN

- In het Legermuseum te Delft is de tentoonstelling DRESSED TO KILL te bezichtigen. Er wordt een beeld gegeven van de invloed van het uniform op de mode vanaf 1900.

- Museum Lambert van Meerten (Oude Delft 199) wijdt t/m 13 augustus 2000 de tentoonstelling 'IN ROOK OPGEGAAN' aan de verzameling tabacologische voorwerpen van ons lid, de heer L. Bracco Gartner. De nadruk ligt op een keuze uit zijn collectie tabakspijpen. Maar ook worden allerlei attributen getoond die in de loop van de tijd door de tabaksliefhebber werden gebruikt, zoals tabaks- en snuifdozen, pijpenwroeters, -stoppers, -rekken en kwispelroers. De heer Bracco Gartner heeft ook een boek geschreven over de geschiedenis van de Delftsche tabaksnijverheid, met speciale aandacht voor A. Hillen's Sigaren- en Tabaksfabriek N.V. Het boek (120 pag., 60 foto's) kost f 30,- en is verkrijgbaar bij de auteur en bij de musea Lambert van Meerten, Het Prinsenhof en Nusantara.

VARIA

- In de serie "Film van de maand" vertoont het Gemeentearchief in juni twee films over de MENGVOEDERFABRIEK VAN CALVÉ. De eerste (zwart-wit) film heeft als titel "Van grondstof tot krachtvoer" en toont de aanvoer van aardnoten in de Delftse fabriek. Na reiniging wordt de olie uit de noten geperst. Er wordt getoond wat er allemaal van dit produkt wordt gemaakt, zoals de bekende slaolie en pindakaas. Van het afval wordt veevoeder gemaakt. De tweede (kleuren) film is gemaakt in de jaren 1960-1962 en laat de bouw van een nieuwe mengvoederfabriek en de sloop van oude fabrieksgebouwen op het Calvé-terrein zien. De voorstelling duurt 52 minuten. (Oude Delft 169, di. t/m do. van 9-17 uur, vrij. van 9-21 uur. De toegang is gratis.

- VVV Delft heeft een nieuw DELFTS INFORMATIEBOEKJE uitgegeven. Het bevat onder meer een historische wandeling langs bezienswaardigheden in het centrum. Verder een beschrijving van de geschiedenis van Delft en van het Delfts blauw aardewerk en informatie over musea, enz. Het gidsje is verkrijgbaar in de VVV-infowinkel, Markt 83 en kost f 3,50.

NIEUWE LEDEN

Mw. S.F. Chardon, Rijksstraatweg 11A, Den Hoorn.
Dhr. A. le Comte, Vurtense Schans 43, Beringen, België.
Dhr. W. de Fraiture, Oude Delft 132, Delft.
Mw. J. Kistemaker en dhr. K.G. Parr, Buitenwatersloot 157c, Delft.
Mw. C.M. Melchior, Roland Holstlaan 768, Delft.
Dhr. P. v.d. Salm, Adenauerlaan 2, Delft.
Mw. J.M.M. Rethans-Burgers, Heemskerkstraat 26, Delft.
Mw. G. Serné, Afrikalaan 112, Delft.
Mw. ir. J.H. Veldhuis, Minderbroerstraat 31, Delft.
Mw. J.N. v. Willigen-Knegt, Vrouw Juttenland 16, Delft.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat: dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel.: 070-3935257

Penningmeester: ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel.: 015-2134315

Gironummer: 58 73 45
ten name van:
Delfia Batavorum
Delft

23^e jaargang

nummer 7

augustus 2000

ONZE LUSTRUMKALENDER EN ESCHER- KAARTEN VERKRIJGBAAR OP DELFTDAG EN OPEN MONUMENTENDAG

Gewoontegetroou is onze vereniging ook dit jaar weer present op Delftdag (zaterdag 26 Augustus) en op Open Monumentendag (zaterdag 9 september). Op Delftdag kunt u het bestuur vinden in de Burgerzaal van het stadhuis. Twee weken later zijn wij tijdens de Open Monumentendag aanwezig in het Gemeentearchief aan het Oude Delft 169. Op beide plaatsen is er gelegenheid om, behalve de jaarboeken, onze lustrumkalender en mapjes met Escherkaarten te bekijken en aan te schaffen. De kalender loopt van september 2000 t/m december 2001 en bevat zestien bijzondere historische afbeeldingen van Delft rond de vorige eeuwwisseling. U heeft dus zestien maanden dagelijks plezier van deze fraaie kalender. Maar de afbeeldingen zijn het ook waard om daarna te worden bewaard. Dankzij een subsidie van de gemeente Delft en van het Prins Bernhard Cultuurfonds kost de kalender slechts f 17,50.

De mapjes met Escherkaarten (f 12,50) zijn bijna uitverkocht. Als u nog één of meer mapjes wilt aanschaffen, dient u niet lang meer te wachten.

Heeft u op 26 augustus of 9 september geen gelegenheid om naar het stadhuis of het Gemeentearchief te komen, dan kunt u voor beide uitgaven van onze vereniging dagelijks terecht bij het Gemeentearchief. Na telefonische afspraak (015-214 09 02) is de kalender ook af te halen bij mevr. A.M.G. Sterringa, Barbarasteeg 7, Delft.

!!! !!! AGENDA !!! !!!

Indien in deze agenda geen bijzonderheden zijn vermeld met betrekking tot datum en aanvangstijd e.d. van de verschillende activiteiten, zijn deze nog niet bekend. Meer gegevens worden tijdig in volgende convocaten opgenomen.

Zaterdag 26 augustus 2000
Delftdag

Dinsdag 5 september 2000
Excursie naar het Koninklijk Huisarchief. Deze excursie is volgeboekt. De deelnemers krijgen nog bericht.

Zaterdag 9 september 2000
Open monumentendag

Woensdag 27 september 2000, aanvang 20 uur
Delft als industriestad. Lezing door mr. H.V. van Walsum.

Deze lezing in het kader van ons lustrum wordt georganiseerd samen met de Vereniging Histotechnica en de Afdeling Geschiedenis der Techniek van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs.
Plaats: Techniek Museum Delft, Ezelsveldlaan 61, Delft.

Vrijdag 6 t/m zondag 8 oktober 2000
Een interessante en gezellige driedaagse lustrumreis naar Brussel en Mechelen.
Zie elders in dit convocaat voor meer informatie over deze reis en over de wijze van aanmelding.

25 oktober 2000, aanvang 20.15 uur
Lezing over stucwerk, in het bijzonder in Delftse huizen door dr.ir. W.V.J. Freling. Deze lezing is bedoeld als inleiding op de rondwandeling en bezichtiging van stucwerk op 4 november 2000.
Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft

Zaterdag 4 november 2000
's Middags rondwandeling door het centrum van Delft

met gelegenheid om in een aantal huizen het daar aanwezige stucwerk te bezichtigen. Na afloop is er voor alle leden, ook voor hen die niet aan de rondwandeling hebben kunnen deelnemen, een aperitief en een gezamenlijke maaltijd in restaurant Johannes Vermeer, Molslaan 18-22, Delft. Met deze, naar het bestuur verwacht feestelijke bijeenkomst, worden de activiteiten rond het 13e lustrum afgesloten.

Dinsdag 12 december 2000, aanvang 20 uur
Vorstelijk tuinieren. De paleistuinten van Frederik Hendrik en andere 17e eeuwse lusthoven. Lezing door de heer F.W. van Ooststroom.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H). Reinier de Graafweg 3, Delft.

!!! **Einde Agenda** !!!

THEMA VAN DE LEZING DOOR MR. VAN WALSUM

De stad Delft heeft een lange industriële geschiedenis als laken-, bier- en plateelstad. De lezing concentreert zich echter op de industrialisatie van Delft in de 19de en de eerste helft van de 20ste eeuw en onderzoekt of de aanwezigheid van een hogere techniekopleiding in de stad daarbij een factor van betekenis is geweest en of een invloed van het gemeentebestuur aantoonbaar is.

Na afloop bieden de organiserende besturen u een glas wijn of frisdrank aan.

- 0 - 0 -

LUSTRUMCADEAU

In het convocaat van juni/juli vroeg de lustrumcommissie uw medewerking om ter gelegenheid van het 13e lustrum de Delftse gemeenschap een cadeau te kunnen aanbieden. Zoals u zich herinnert is het plan om het driedelig blindvenster van de zijgevel aan de Wijnhaven van Camaretten 1 (wijnhandel Gall & Gall), te voorzien van een fraaie muurschildering. Er is door velen bijzonder enthousiast gereageerd op dit plan. Behalve een toezegging van duizend gulden heeft een lid ook duizend gulden geschonken. Er is dan ook al een flink

bedrag ontvangen, maar we zijn er nog niet helemaal. Daarom nogmaals deze oproep aan hen die nog geen bijdrage hebben gestort: toon uw betrokkenheid bij Delfia Batavorum en bij Delft en maak een groot of klein bedrag over op giro 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft. Wilt u op de overschrijvingskaart vermelden: lustrumcadeau? De lustrumcommissie dankt u bij voorbaat hartelijk. Met uw medewerking hoopt zij binnenkort aan de kunstenaars de opdracht voor deze verfraaiing van het stadsbeeld te kunnen geven.

Naar aanleiding van dit plan zijn bij één van onze leden enkele vragen gerezen die wij hier beantwoorden.

* De schildering wordt uitgevoerd op drie panelen die op de blindvensters worden bevestigd.

* De gemeente heeft toestemming gegeven voor het aanbrengen van de objecten (het pand is een gemeentelijk monument).

* Met de eigenaar van het pand wordt een overeenkomst gesloten waarbij deze er mee instemt dat de muurschildering 25 jaar op dezelfde plaats blijft. In het contract wordt de mogelijkheid van verlenging van de termijn opgenomen.

* Delfia Batavorum is verantwoordelijk voor het onderhoud.

- 0 - 0 -

LUSTRUMREIS NAAR BELGIË: NOG SLECHTS ENKELE PLAATSEN BESCHIKBAAR

Zoals u weet is België het doel van de driedaagse lustrumreis die van 6 t/m 8 oktober a.s. zal worden gehouden. Onder meer Mechelen en Brussel staan op het programma, maar wellicht dat we onderweg ook andere bezienswaardige locaties zullen aandoen. Natuurlijk bezoeken wij één of twee interessante tentoonstellingen, zoals bijvoorbeeld die in Mechelen waar een unieke reeks wandtapijten uit de collectie van Karel V wordt getoond. U ziet negen schitterend geweven wandtapijten van elk vijf meter hoog en tien meter breed. Uit alle delen van de wereld komt men deze tentoonstelling bezoeken en het is ons maar net gelukt toegangskaarten voor ons gezelschap te bemachtigen. Over het bezoek aan Brussel zal ik u in een volgend convocaat iets meer vertellen.

De "all in" prijs voor deze gezellige reis bedraagt f 350,- per persoon, bij gebruik van een tweepersoonskamer. Voor een éénpersoonskamer geldt een toeslag van f 99,-.

In de reissom is vrijwel alles begrepen:

- * Vervoer per comfortabele touringcar naar Mechelen en Brussel en terug.
- * Vanzelfsprekend een ervaren chauffeur.
- * Twee maal logies, ontbijtbuffet en diner.
- * Reserveringskosten.
- * Entreegelden, voor zover geen extra toeslag geldt voor bijzondere tentoonstellingen.
- * Rondwandeling onder leiding van een gids.
- * Bijdrage aan het calamiteitenfonds.

LET OP! Voor deze reis zijn nog slechts enkele plaatsen vrij. Wilt u mee stort u dan het bovengenoemde bedrag zo spoedig mogelijk op giro 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft, o.v.v. excursie. Het is aan te bevelen om uw deelname ook telefonisch te melden aan de penningmeester (015-213 43 15)

Namens de lustrumcommissie, Max van Noort.

- 0 - 0 -

EVEN AANDACHT VOOR UW CONTRIBUTIE OVER 2000

Het grootste deel van onze leden heeft zijn of haar contributie voor het lopende jaar betaald. Maar van ongeveer 40 leden is tot op heden (10 augustus) nog geen betaling ontvangen, terwijl zij wel regelmatig de convocaten hebben ontvangen.

Dit lezende realiseert u zich misschien dat het er nog steeds niet van is gekomen om even een giro uit te schrijven. Of mogelijk bent u er niet zeker van of u al heeft betaald. In dat geval wil uw penningmeester, de heer J.F. van Mierlo, 015-213 43 15, u graag hierover informeren. Als hij uw contributie nog tegoed heeft wilt u hem dan het genoegen doen uw betaling één dezer dagen aan hem over te maken? (Giro 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft, o.v.v. contributie). De contributie bedraagt f 25,= per jaar; voor een gezinslid of huisgenoot, dus een tweede persoon op het zelfde adres, betaalt u slechts f 10,= per jaar extra. Vooral in dit lustrumjaar is uw bijdrage hard nodig. Maar het bespaart ook veel onnodig werk en kosten als uw contributie vlot binnen komt. Wij vragen u het bedrag bij voorkeur te betalen met de al eerder toegezonden acceptgirokaart. Hierop staan de gegevens die voor de administratie van belang zijn. Wilt u toch op een andere wijze betalen, bijvoorbeeld met girotel, vermeld dan daarbij uw adres en lidnummer. Het lidnummer staat in de eerste regel van de adressering op de acceptgirokaart, maar ook op de envelop waarin u dit

convocaat ontvangen heeft. Zodra uw betaling binnen is krijgt u het jaarboek 1999 thuis bezorgd.

- 0 - 0 -

HET JAARBOEK 1999

Met de zeer gewaardeerde hulp van een aantal bereidwillige leden heeft het bestuur in de afgelopen weken het karwei geklaard om het jaarboek 1999 bij onze leden te bezorgen.

De verdeling heeft dit jaar wat vertraging opgelopen. Oorzaak is de wisseling van de penningmeesters. Zij hebben een belangrijke rol in de distributie van de jaarboeken. Mocht u nog geen jaarboek hebben ontvangen, en heeft u wel uw contributie betaald!, neemt u dan contact op met de penningmeester (015-213 43 15). Hij zorgt dat het snel in orde komt.

- 0 - 0 -

'ZO, IK BEN NAAR DELFT GEWEEST'

In het convocaat nr. 6 van juni/juli 2000 vroeg ons lid, de heer F.W. Jansen, wie van onze leden de betekenis kende van de uitdrukking 'Ik ben naar Delft geweest'. Ook vroeg hij zich af of inwoners van Delft Delftenaar of Delvenaar zijn, of men er geboren is of niet. De heer Jansen is zelf ook op onderzoek gegaan en heeft de vragen voorgelegd aan het Instituut voor Nederlandse Lexicologie te Leiden. Van dr. M.A. Mooijaart, medewerker van het instituut, kreeg hij de volgende antwoorden.

De uitdrukking 'Ik ben naar Delft geweest' bestaat al langer maar is niet algemeen bekend. Harrebomée geeft in zijn boek met spreekwoorden uit 1858 de volgende betekenis. 'Het wil zeggen: hij is er kaal afgekomen, men heeft hem de haren geknipt. Mogelijk is de oorsprong van dit spreekwoord het verdrag waaraan de Delvenaren zich moesten onderwerpen omdat zij zich in 1359 verzet hadden tegen hertog Albrechts willekeurige handelingen in het ontijdig veranderen van de regering en het schenden van hun voorrechten. Althans 1000 ingezetenen moesten blootshoofds en barrevoets en 500 vrouwen met loshangende haren, bij de ruwaard om genade smeken'.

Over de juiste naam voor inwoners van Delft schreef dr. Mooijaart: de algemeen bekende vorm is Delftenaar, maar daarnaast wordt ook Delvenaar aanvaard (Van Dale, 1999; Algemene Nederlandse Spraakkunst, 2e druk, 1997). De eerste naam is

gevormd bij de nu officiële naam van Delft, de tweede bij de oudere, meer oorspronkelijke vorm Delf.

Voor zover deze aardige vragen van de heer Jansen. Heeft u hieraan nog iets toe te voegen of heeft u ook een vraag waarop u wel eens antwoord wilt hebben, schrijf dan een briefje naar de secretaris en uw vraag wordt opgenomen in een volgend convocaat. Misschien kan één van onze leden u helpen met de oplossing.

- 0 - 0 -

ONLANGS VERSCHENEN

- Van het boekje 'De Bijlenbuurt, een bijna verdwenen stukje Delft' is een tweede druk verschenen. Het boek is met tweehonderd foto's geïllustreerd en schetst de geschiedenis van de wijk en zijn bewoners. Verder geeft het een genealogisch overzicht van 225 families. Te koop voor f 29,95 bij het Gemeentearchief, drukkerij Meinema en kapsalon Voskuil, Hooikade 9.

- Het boek 'Getekend in Delft' van Hans Houtzager en Wil Knippenberg, dat werd aangekondigd in het convocaat van maart 2000, is inmiddels verschenen bij Uitgeverij Elmar B.V. In 95 pagina's potloodtekeningen wordt een fraai beeld gegeven van Delftse historische plekjes. Korte teksten beschrijven de onderwerpen, terwijl op een plattegrond van de Delftse binnenstad de locaties zijn aangegeven. Het boek kost f 29,50 en is verkrijgbaar bij de boekhandel.

- 0 - 0 -

VARIA

- Nog een paar dagen, tot 1 september, kunt u in het Gemeentearchief drie films bekijken over Delft. De eerste film, 'Typisch Delft' is in 1917 gemaakt door Willy Mullens en laat u de oudst bekende stadsbeelden zien. U ziet mensen van 83 jaar geleden, maar ook straatbeelden en gebouwen, zoals de Nieuwe Kerk, het Prinsenhof en de Gist- en Spiritusfabriek. De tweede film is in 1930 gemaakt door W. Braat en toont de stad van 70 jaar geleden. De derde film is een voorlichtingsfilm over het gebruik van gas in de keuken.
(Geopend di t/m vrij van 9 tot 17 uur).

- 0 - 0 -

NIEUWE LEDEN

Dhr. Th. Aalberse, Griegstraat 229, Delft.
Dhr. J.F. Eikenbroek, Albert Verweylaan 21, Delft.
Mw. S. Feitsma-Pauw, Edelhertlaan 20, Delft.
Mw. M. Kok, van Bronckhorststraat 20, Delft.
Drs. W.J.A. Pannebakker, Hoofdweg 26, Veenhuizen.
Dhr. M.J. Steiger, Rivierlaan 110, Spijkenisse
Drs. A.C. Struijk, Händellaan 47, Voorschoten.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W. C. M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J. F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

23^e jaargang

nummer 8

september 2000

AGENDA

Vrijdag 6 t/m zondag 8 oktober 2000

Onze driedaagse lustrumreis naar Brussel en Mechelen is volgeboekt. U kunt nog wel op de reservelijst worden geplaatst, indien u dit aan de penningmeester opgeeft. Alle deelnemers ontvangen binnenkort een brief met nadere informatie.

Woensdag 25 oktober 2000, aanvang 20.15 uur

Delftse krullen en versieringen, in hoofdzaak 18e eeuwse stucversieringen in Delftse interieurs. Lezing door dr.ir. W.V.J. Freling. Deze lezing is een inleiding op de bezichtiging van stucwerk in Delftse gebouwen op 4 november 2000.

Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft.

Ter gelegenheid van het lustrum biedt het bestuur de aanwezigen in de pauze een glaasje wijn of jus aan.

Zaterdag 4 november 2000

Om half twee de onthulling van het lustrumcadeau. Vanaf twee uur stadswandeling door het centrum van Delft met gelegenheid om in een aantal huizen het daar aanwezige stucwerk te bezichtigen. Na afloop biedt het bestuur de deelnemers een aperitief aan. Aansluitend hieraan is er voor alle leden, dus ook voor hen die niet aan de rondwandeling hebben deelgenomen, een diner. Met deze feestelijke bijeenkomst worden de activiteiten rond het 13e lustrum afgesloten.

Meer bijzonderheden over deze dag vindt u elders in dit convocaat.

Dinsdag 12 december 2000, aanvang 20 uur

Vorstelijk tuinieren. De paleistuinten van Frederik Hendrik en andere 17e eeuwse luthoven. Lezing door de heer F.W. van Ooststroom.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3, Delft.

THEMA VAN DE LEZING DOOR DR.IR. FRELING

In 1983 begon spreker een zoektocht naar overblijfselen van interieurs in monumenten en gebouwen in binnen- en buitenland. Dit leidde in 1993 tot zijn proefschrift 'Stucwerk in het Nederlandse woonhuis uit de 17e en 18e eeuw'. In zijn lezing beperkt spreker zich tot een kort historisch overzicht, waar mogelijk geïllustreerd met Delftse voorbeelden. Uitvoerig wordt stilgestaan bij de overblijfselen aan interieurstucwerk in Delft uit de 18e eeuw. In deze periode zijn veel grachtenpanden aan het Oude Delft deels verfraaid met stucwerk, zowel ornamentaal als figuratief. Lodewijk XIV stucwerk en rococostucwerk is te vinden in panden aan het Oude Delft en de Koommarkt. Rococostucwerk is ook te zien in de Oud-Katholieke Kerk.

Dr. Ir. Freling studeerde bouwkunde aan de Technische Hogeschool te Delft. Hij is thans werkzaam bij AJ Investments BV, beheerder en herontwikkelaar van onroerend goed. Daarnaast wordt onderzoek verricht naar oud stucwerk, worden stucwerkrestauraties begeleid en wordt steun verleend aan de verdere uitbouw van Nederlands eerste stucmuseum in Dordrecht.

ACTIVITEITEN OP 4 NOVEMBER 2000

* ONTHULLING VAN HET LUSTRUMCADEAU

Mr. H. van Oorschot, burgemeester van Delft, zal het lustrumcadeau van Delfia Batavorum aan de Delftse gemeenschap onthullen. Deze gebeurtenis zal plaats vinden op zaterdag 4 november 2000 om half twee in de St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118. Alle leden worden van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn.

* STADSWANDELING

Als (bijna) laatste evenement van dit lustrum wordt aansluitend aan de onthulling een unieke wandeling georganiseerd. U krijgt dan de gelegenheid om in een aantal Delftse gebouwen 18e en 19e eeuwse stucwerk te bekijken. Deze bezichtiging is een vervolg op de lezing van dr.ir. Freling. Afhankelijk van het aantal deelnemers aan de wandeling en van het aantal eigenaars en/of bewoners van panden met geselecteerd stucwerk, zullen zes à acht panden bezocht worden. De rondwandeling begint om ongeveer twee uur vanuit de St. Hippolytuskapel en eindigt om ongeveer vijf uur. Daarna biedt het bestuur de deelnemers een aperitief aan in Grand Café Johannes Vermeer, Molslaan 18-22, Delft.

In verband met de organisatie wordt degenen die aan de wandeling willen deelnemen verzocht zich zo spoedig mogelijk schriftelijk op te geven bij Lustrumcommissie DB, p/a Landsteinerbocht 8, 2614 GN Delft. Telefonisch kan ook bij mevrouw A. Bergman: 015-212 29 28 of bij W. Zwennis: 070-393 52 57. U kunt ook een e-mail sturen: anne@casema.net (N.B. geen punt na net).

Het aantal deelnemers kan ongeveer 120 bedragen. Zijn er meer liefhebbers, dan zal het aantal panden dat bezocht wordt iets kleiner zijn.

* SLOTDINER

De lustrumcommissie nodigt alle leden uit deel te nemen aan het feestelijke diner waarmee het lustrumjaar zal worden besloten. Het diner zal plaats vinden op 4 november 2000, aansluitend aan de rondwandeling, en wordt gehouden in Grand Café Johannes Vermeer. U bent daar welkom vanaf ongeveer vijf uur voor het aperitief, het diner begint om ongeveer 18.00 uur en zal eindigen omstreeks 21.30 uur. Deze uitnodiging geldt uiteraard ook voor hen die niet aan de rondwandeling hebben deelgenomen.

U kunt zich opgeven door overmaking van f 42,50 op giro 58 73 45 ten name van Delfia Batavorum, Delft. Deze aantrekkelijke prijs is mogelijk dank zij een financiële bijdrage uit de lustrumkas.

* OPROEP

Om de wandeling op 4 november goed te laten verlopen worden enkele vrijwilligers gezocht. Het is de bedoeling dat in elk pand, wanneer althans de eigenaar/bewoner dat niet zelf wil doen, deze vrijwilliger aanwezig is om uitleg te geven. Tegelijkertijd kan hij of zij als contactpersoon optreden voor de eigenaar/bewoner. Natuurlijk wordt voor een grondige voorbereiding gezorgd. Vanzelfsprekend zullen de explicateurs en explicatrices de lezing van dr.ir. Freling op 25 oktober bijwonen. Daarna organiseert de lustrumcommissie voor hen een speciale bijeenkomst op 30 oktober.

Wie de lustrumcommissie op 4 november behulpzaam wil zijn, wordt verzocht zich telefonisch op te geven bij M. Tienstra, 015-214 12 93.

8119

LE COMTEPRIJS

U herinnert zich ongetwijfeld de zeer geslaagde eerste uitreiking van de Le Comteprijs tijdens de Algemene Ledenvergadering op 23 mei 2000. Zoals u weet wordt de prijs uitgereikt aan een persoon of organisatie die het initiatief heeft genomen voor een grote of kleine verfraaiing van het Delftse stadsbeeld, bijvoorbeeld door plaatsing van een uithangbord of stoeppaal of de gehele of gedeeltelijke restauratie van een pand.

Het bestuur en de Le Comtecommissie hopen volgend jaar wederom de prijs te kunnen uitreiken. Uw zeer gewaardeerde medewerking wordt daarbij gevraagd door de commissie nu al te wijzen op objecten die naar uw mening voor de prijs in aanmerking komen. Voorwaarde is wel dat deze in 2000 gereed zijn gekomen of nog komen. Schrijf hierover een kort briefje naar de secretaris en hij zorgt dat uw suggestie op de juiste plaats komt.

LUSTRUMCADEAU

In het convocaat van juni/juli vroeg de lustrumcommissie uw medewerking om ter gelegenheid van het 13e lustrum de Delftse gemeenschap een cadeau te kunnen aanbieden. Zoals u zich herinnert was het plan het driedelig blindvenster van de zijgevel aan de Wijnhaven van Camaretten 1 (wijnhandel Gall & Gall), te voorzien van een fraaie muurschildering. Er is door velen, zowel leden als niet-leden, bijzonder enthousiast op dit plan gereageerd. De penningmeester heeft dan ook een flink bedrag ontvangen. Er is ons duizend gulden toegezegd en een lid heeft zelfs duizend gulden bijgedragen. Alle gevers hartelijk dank.

Door uw medewerking heeft de lustrumcommissie onlangs aan twee kunstenaars de opdracht voor de beoogde verfraaiing van het stadsbeeld kunnen geven. Maar het bestuur kijkt ook vooruit. Het onderhoud van de muurschildering is voor verantwoordelijkheid van Delfia Batavorum. Het bestuur wil daarvoor een (klein) fonds vormen. Daarom nogmaals deze oproep aan hen die nog geen bijdrage hebben gestort: toon uw betrokkenheid bij Delfia Batavorum en bij Delft en maak een groot of klein bedrag over op giro 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft. Wilt u op de overschrijvingskaart vermelden: lustrumcadeau? De lustrumcommissie dankt u bij voorbaat hartelijk.

UW CONTRIBUTIE VOOR 2000

Het is helaas nodig nogmaals over de contributie te schrijven. Vandaag, 26 september 2000, hebben 37 leden hun contributie over het reeds voor een groot deel verstreken jaar nog niet voldaan. Zij hebben wel alle convocaten ontvangen en zijn daarmee steeds geïnformeerd over de activiteiten die het bestuur en de lustrumcommissie dit jaar heeft georganiseerd. Alleen het jaarboek 1999 is hen nog niet toegezonden. Het bestuur wil graag alle leden blijvend bij onze vereniging betrokken houden. Ook voor hen die mogelijk niet regelmatig de lezingen bezoeken of andere activiteiten bijwonen, geldt dat het lidmaatschap van Delfia Batavorum belangrijk is. Met een contributie van slechts f 25,- per jaar steunt u het werk van een actieve vereniging die op de bres staat voor het behoud van het cultureel erfgoed in Delft en die tracht de kennis en belangstelling van zijn leden voor de geschiedenis van de stad Delft te bevorderen. Daarom, als het u betreft: pak nu uw giroboek en maak uw contributie over (giro 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft).

HET JAARBOEK 1999

Heeft u nog geen jaarboek hebben ontvangen, (en heeft u wel uw contributie betaald!), dan is ergens een foutje gemaakt. Neemt u in dat geval contact op met uw penningmeester (015-213 43 15). Hij zorgt dat het snel in orde komt.

ONLANGS VERSCHENEN

- In 1980 werd de Projectgroep Delfts Aardewerk opgericht. Deze club van enthousiaste vrijwilligers, waarvan een klein groepje nog actief is, heeft zich jarenlang beijverd om de nagelaten archiefverzameling van mr. A.H.H. v.d. Burgh over Delfts aardewerk te ordenen. Hun werk heeft geresulteerd in de eerste drie delen van een reeks 'Geschiedenis van de Delftse Plateelbakkerijen'. Daarin worden behandeld 'De Vergulde Boot' (dl. 1); 'De Porceleynse Clauw' (dl. 2) en 'Firma J.H. Sanderson en Zoon', 'De Eendragt', Aardewerf fabriek 'Barend Zonnebeek' en Aardewerf fabriek 'Foppe/Valk/Bouvet' (dl. 3). De boekjes geven een fraaie kijk op het leven en werk van de Delftse plateelbakker. In de voortzetting van de reeks zullen alle Delftse plateelbakkerijen worden behandeld. Meer informatie in de Museumwinkel van het Prinsenhof te Delft.

VARIA

- Veel archiefbezoekers worden in hun onderzoek belemmerd door het moeilijke taalgebruik en het handschrift waarin oude documenten zijn gesteld. Onder leiding van de adjunct-gemeentearchivaris, de heer B. v.d. Wulp, organiseert het Gemeentearchief daarom op tien achtereenvolgende maandagen, van 16 oktober t/m 18 december, van 13.30-15.30 uur een cursus Oud Schrift (paleografie) voor beginners. Het leren lezen van oude teksten gaat het beste door het zelf te doen, zondig onder begeleiding. De cursus bestaat uit ouderwetse leesbeurten, zondig met hulp. Verder enige uitleg over het handschrift, de aard en achtergrond van de tekst en het woordgebruik. Deelname kost f 125,-. Tot 9 oktober kunt u zich aanmelden bij de receptie van het Gemeentearchief (Oude Delft 169) of telefonisch (015-260 23 54) of door betaling voor 16 oktober op giro 288378 t.n.v. Gemeentearchief, Delft, o.v.v. cursus paleografie.

NIEUWE LEDEN

Dhr. Y. Creyghton, Annastraat 16, Delft.
Dhr. J.W. Dieten, Huyterhof 4, Delft.
Drs. en mw. J.J.P. de Goede-van Tiel, Voordijkshoorn 51, Den Hoom.
Mw. M.A. den Hertog-Slok, Prof. Burgershof 52, Delft.
Dhr. Th.J. Massar, Willem Bilderdijkhof 25, Delft.
Mw. J.J. en dhr. Meinders-Molenaar, Mgr. v. Steelaan 243, Voorburg.
Mw. H. Postma, Drogerij 75, Den Hoom.
Dhr. en mw. J. Schuller, Poptahof Noord 59, Delft.
Dhr. G. Tetteroo, C. de Wittstraat 13, Delft.
Dhr. F.C. en mevr. de Vries-Zuidema, Roland Holstlaan 716, Delft.

Het bestuur heet hen allen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

23^e jaargang

nummer 9

november 2000

Dit convocaat is het laatste dat u dit jaar wordt toegezonden. Het is nog niet zeker of vòòr de lezing van de heer Van der Wiel op 24 januari nog een convocaat zal verschijnen. Wilt u daarom deze datum nu al noteren, evenals de overige data die in de agenda zijn vermeld?

Het bestuur van Delfia Batavorum wenst alle leden en hun familieleden nu reeds prettige feestdagen en een voorspoedig 2001 toe.

AGENDA

Dinsdag 12 december 2000, aanvang 20 uur
VORSTELIJK TUINIENEN. De paleistuinten van Frederik Hendrik en andere 17e eeuwse lusthoven.
Lezing door de heer F.W. van Ooststroom.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3, Delft.

Woensdag 24 januari 2001, aanvang 20 uur
HUIZE CHRISTOFFEL.
Lezing door de heer K. van der Wiel.
Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

Donderdag 22 februari 2001, aanvang 14 uur.
Attentie: middaglezing!
NUSANTARA EN DE INDISCHE INSTELLING.
Lezing door de heer drs. J. van Leur.
Plaats: Cosazaal, ingang Museum Prinsenhof, Agathaplein 1, Delft.

Woensdag 14 maart 2001, aanvang 20 uur
DE GESCHIEDENIS VAN HET DELFTSE PLATEEL AAN DE HAND VAN DELFTSE BODEMVONDSTEN.
Lezing door de heer drs. E. T. Bult.
Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft.

Maandag 2 april, herhaling op dinsdag 3 april 2001, aanvang 20 uur
DE LOGE IN DE CHOORSTRAAT, 200 JAAR LOGELEVEN IN DELFT.
Lezing ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van Loge Silentium.
Plaats: Logegebouw Choorstraat 16a, Delft.

Donderdag 19 april 2001, aanvang 20 uur (de kerk is vanaf 19.45 uur open!).
DE GESCHIEDENIS VAN DE VOC.
Lezing door de heer drs. J. Moerman.
Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118.

Dinsdag 15 mei 2001, aanvang 20 uur
Algemene ledenvergadering en uitreiking van de Le Comteprijs 2001.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H), Reinier de Graafweg 3, Delft.

Woensdag 5 september 2001
REIS NAAR JAPAN.
Lezing door mevr. drs. D. Lokin.

Zaterdag 8 september 2001
OPEN MONUMENTENDAG

Woensdag 17 oktober 2001, aanvang 14 uur.
Attentie: middaglezing!
WILLEM VAN KONIJNENBURG.
Lezing door mevr. M. Rijnders.
Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118.

THEMA VAN DE LEZING 'VORSTELIJK TUINIENEN'

Het is haast niet te geloven dat, waar nu kassen staan, door stadhouder Frederik Hendrik (1584-1647) bij zijn paleis in het Westlandse Honselersdijk een tuin werd aangelegd die kon wedijveren met andere vorstelijke tuinen in Europa.

Niet alleen in Honselersdijk realiseerde Frederik Hendrik een buiten. Als zomerverblijf voor zijn gezin bouwde hij in Rijswijk het paleis Ter Nieuwburg, eveneens voorzien van een fraai tuincomplex, waarschijnlijk door hemzelf ontworpen.

Frederik Hendrik liet ook de Oude Hof in Den Haag vergroten en verfraaien, waar eerder voor zijn moeder Louise de Coligny de Prinsesstuinten was aangelegd, thans nog een park.

De realisatie van de Oranjezaal in het Haagse Bos voor zijn echtgenote Amalia van Solms mocht hij niet meer beleven. Ook bij dit paleis weer een fraaie tuin, waarschijnlijk ontworpen door Pieter Post, de bekende bouwmeester.

Koningstadhouder Willem III (1650-1702) deed niet onder voor zijn grootvader. Ook hij bouwde diverse paleizen met vorstelijke tuinen (Soestdijk en Het Loo). Vooral de tuin van zijn jachtslot Het Loo verwierf vermaardheid. Deze tuin werd in het recente verleden nauwgezet gereconstrueerd aan de hand van oude plattegronden. Willem III was tevens koning van Engeland. Bij Hampton Court liet hij door Daniel Marot een tuin aanleggen en introduceerde daarmee de Hollandse tuin in Engeland.

De lezing is zeer rijk geïllustreerd met dia's (geprojecteerd op twee schermen) die niet alleen een blik in het verleden bieden, maar ook enige tuinen laten zien die in Nederland nog resten uit de Gouden Eeuw, of reconstructies daarvan. Ook de paleizen zelf komen aan bod. De lezing is dan ook interessant voor zowel historisch geïnteresseerden, als voor tuinenliefhebbers.

THEMA VAN DE LEZING 'HUIZE VAN CHRISTOFFEL'

Na bijna zes eeuwen sluit Huize van Christoffel aan de Delftse Papenstraat binnenkort haar deuren. Daarmee verdwijnt één van de oudste bejaardenhuizen in ons land. Het huis heeft niet alleen een lange geschiedenis, maar ook een rijk archief waarin veel is te vinden over de leefwijze van zijn bewoners en de bronnen van inkomsten. Gedurende zijn bestaan is het gebouw enkele keren ingrijpend veranderd. In de lezing worden de wetenswaardigheden van het huis en zijn bewoners uit de doeken gedaan. De geschiedenis van Huize van Christoffel is door de heer Van der Wiel beschreven in een boek dat ter gelegenheid van de sluiting aan het eind van dit jaar zal verschijnen.

LITERATUUR OVER STUCWERK

Tijdens de zeer geslaagde lustrumwandeling op 4 november vroeg een aantal deelnemers naar literatuur over stucwerk. Voor hen en voor andere geïnteresseerden volgt hier een literatuurlijstje.

* W.V.J. Freling. Stucwerk in het Nederlandse woonhuis uit de 17e en 18e eeuw. Leeuwarden (1993).

* MEBEST, 19e jaargang, nr 4 (1985).

Btz. 17-20: Stucwerk, een tentoonstelling van 18e eeuwse Delfts stucwerk.

Btz. 21-25: Een stucplafond verplaatsen, een reddingsoperatie.

* L.J. v.d. Klooster. De Oud-katholieke kerk op het Bagijnhof. In 'De stad Delft. Cultuur en maatschappij van 1667-1813'. Delft 1982. Btz. 28-29.

* C.A. v. Swigchem. Stadswerken en -gebouwen te Delft in de tweede helft van de 18e eeuw. Idem, btz. 32-36.

* W.F. Weve. Woonhuizen. Idem, btz. 37-40.

* W.V.F. Freling. Stucwerk in Delft in de eerste helft van de 18e eeuw. Idem, btz. 40-43.

* H.M. v.d. Berg. Interieurdecoratie in het tweede kwart van de 18e eeuw. In 'Delftse Studiën, opstellenbundel'. Assen, 1967. Btz. 255-267.

* M.D. Ozinga. De Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude te Delft. Idem, btz. 268-292.

* C.A. v. Swigchem. De Stadsfabriek in de tweede helft van de 18e eeuw. Idem, btz. 293-328.

TENTOONSTELLINGEN

* Naar aanleiding van de verschijning van het boek 'Straatnamen van Delft' door dr. Peter van der Krogt is bij het Gemeentearchief een tentoonstelling ingericht met historische foto's van Delftse straten. Er kunnen ook reproducties van het tentoongestelde worden besteld. (Di t/m do van 9-16.30 uur, vr van 9-21 uur).

* In het Stedelijk Museum Het Prinsenhof is vanaf 10 december 2000 de tentoonstelling 'De Aert van de familie Van der Goes van Naters. Honderd portretten en archivalia vanaf 1550 tot heden zijn er te bezichtigen.

VARIA

* De Digitale Stamboom van het Gemeentearchief Delft (www.archief.delft.nl) is vernieuwd. Op deze internetsite staan de namen van honderduizenden personen die sinds 1575 zijn geboren, getrouwd of overleden in Delft, Pijnacker en in een aantal voormalige gemeenten in de regio, zoals Hof van Delft en Vrijenban. De gegevens zijn openbaar tot 1900 (geboorten), 1925 (huwelijken) of 1950 (overlijdens).

ONTVANGEN

* Ons lid Bert van der Hoek heeft naspeuringen gedaan naar het huis 'Zorgvliet' dat tot de twintiger jaren bij de spoorlijn langs de Engelschestraat heeft gestaan. Zijn onderzoek heeft geleid tot het keurig verzorgde boekje 'Het buitenverblijf "Zorgvliet" bij Delft'. Onze bibliotheek heeft een presentemplaar ontvangen. Na overleg met mevrouw An Bergman (015-212 29 28) kunnen onze leden bij haar het boekje te leen krijgen.

* De heer G.J. Neijzen heeft onze bibliotheek een boek cadeau gedaan waarin de persoonsgegevens en de stamboom van de nakomelingen van Pieter Neijzen uit Monnickendam van 1740 tot 2000 zijn beschreven. Het boek 'Neijzen Neijzing Neijzen. Een Waterlands Geslacht' is geschreven door J.G.A. en G.J. Neijzen en kan worden geleend, ook via mevr. Bergman.

* Ook te leen is de overdruk van het artikel 'Trekshuizen, haringbuizen en vrachtschepen op Vermeers "Gezicht op Delft"'. Het is geschreven door de historicus K. Kaldenbach en verscheen eerder in 'Tijdschrift voor de Zeegeschiedenis' van april 2000.

EEN VRAAG

* De heer Chr. van Schie, Oranje Plantage 28, Delft, tel. 212 32 69, zoekt al heel lang naar de herkomst van de bijnaam 'Ouwe Jan' voor de Oude Kerk. Als u weet waar deze naam vandaan komt en hoelang hij al gebruikt wordt, wilt u de heer Van Schie dan uit de brand helpen?

FOTOMONUMENT 2000

* De Stichting Fotomonument 2000 gaat een collectie foto's aanleggen die het dagelijks leven in 2000 in beeld brengt. De Stichting vraagt iedereen daaraan mee te doen en foto's te maken over gewone dagelijkse situaties: thuis, op het werk, op straat, reizen, met familie of vrienden, enz. De foto's worden gearchiveerd en bewaard in de rijksarchieven. Komende generaties krijgen zo een reële kijk op ons leven in 2000.

Meer informatie bij de Stichting: Plompetorengracht 3, 3512 CA Utrecht, bij het Koorenhuis in Den Haag (Prinsengracht 27, tel. 070-342 27 74) of op website www.fotomonument.nl

NIEUWE LEDEN

Mw. A. v. Doorne-v.d. Kruk en ing. J. v. Doorne, Oostsingel 114, Delft.

De heer J.A. Geurts en mw. M.J. Reuvers, Koommarkt 68-A, Delft.

Mw. drs. W. van Giersbergen, v. Miereveltlaan 1a, Delft.

Mr. N.P.O. Ruysch, Oude Delft 201, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

24^e jaargang

nummer 1

januari 2001

VAN DE VOORZITTER

Bij de aanvang van het nieuwe jaar (en daarmee nu toch echt van de 21ste eeuw en van het derde millennium) heb ik het genoegen, mede namens het bestuur, u en degenen die u dierbaar zijn een gelukkig en gezond 2001 toe te wensen. Ik wens u dat persoonlijk toe, maar toch ook als lid van onze vereniging. Over het wel en wee van Delfia Batavorum hoeven we niet ontevreden te zijn, zo zeggen velen. Maar dat is voor het bestuur en uw voorzitter slechts een aansporing om ook in de nabije toekomst attent te zijn op de behartiging van de doelstellingen van de vereniging.

Het 13e lustrum, met een over het gehele jaar gespreid aanbod van voor elk wat wils activiteiten, kreeg veel belangstelling en waardering. Het begin in maart in de overvolle raadzaal van het Stadhuis stond mede in het teken van de overhandiging aan burgemeester H. van Oorschot van de eerste set Escherkaarten, die onder de leden snel hun weg vonden. De belangstelling voor de boeiende en plezierige excursie naar Delfshaven vergde een tweede volle boot. Voorts waren er excursies naar de Oude en Nieuwe Kerk, het Koninklijk Huisarchief in Den Haag, alsmede naar België (rond Karel V).

Ook werd tijdens de algemene ledenvergadering voor de eerste keer de Le Comteprijs uitgereikt. De winnaar, gekozen uit meer dan 30 kandidaten, verwiëf behalve een oorkonde een speciaal door de Porceleijne Fles vervaardigd bord. Ook werd toen de kalender 'Gezichten van Delft' gepresenteerd.

Van de diverse lezingen roep ik de interessante en gedegen voordracht van oud-burgemeester H. van Walsum over anderhalve eeuw industriële ontwikkeling in Delft in herinnering. Overigens een goed voorbeeld van samenwerking met andere organisaties, ditmaal met Histechica en het KIM.

In november werd de lustrumviering afgesloten met de overhandiging aan de burgemeester van drie panelen met een afbeelding van een van de 'Goudse Glazen' uit de St. Janskerk in Gouda. Vervolgens werden diverse Delftse woningen met fraai stucwerk bezocht en vond een bijzonder gezellige slotmaaltijd plaats. De drie panelen, mogelijk gemaakt door de bijdragen van veel leden, zijn inmiddels aangebracht aan de gevel aan de Wijnhaven, boven Gall en Gail.

Het aantrekkelijke van een lustrumjaar is het extra schepje activiteiten boven op het 'normale' programma, alsmede de extra gelegenheden voor de leden om elkaar te ontmoeten. Daarom wil ik ook op deze plaats de lustrumcommissie zeer bedanken voor hun uitgebreide en zorgvuldige voorbereidingen: mevrouw Gea de Groot en de heren Max van Noort en Menno Tienstra, ondersteund door onze secretaris Wim Zwennis en de vorige en huidige penningmeester John van Heel en Jaap van Mierlo.

In een lustrumjaar staat onze vereniging wat meer in de belangstelling. Dat is zeer nuttig voor het realiseren van de doelstelling: het bevorderen van de belangstelling voor en de behartiging van het Delftse culturele erfgoed. Dit in goed evenwicht met de eisen die aan een hedendaagse stad moeten worden gesteld. En zonnig in samenwerking met andere organisaties.

In de komende jaren wordt in Delft geïnvesteerd voor liefst 5 miljard (gulden, nog wel): Zuidpoortgebied, spoorzone, TU-wijk, waterhuishouding. Juist bij zulke grootschalige ontwikkelingen moet worden voorkomen dat overal hetzelfde ontstaat. Het unieke wordt dan extra

waardevol, hetgeen óók van economische betekenis is.

Delfia Batavorum wil daarom eigentijds reageren. Dat doen we nu namens meer dan 1260 leden. Daardoor waren we ondermeer in staat inmiddels de eerste subsidie uit het Delfia Batavorumfonds toe te kennen voor publicatie van een voor Delft relevant proefschrift.

Het is goed om zo'n groot aantal leden vast te houden en zelfs te vergroten. Stel dat elk lid in zijn of haar kennissenkring één niet-lid attendeert op Delfia Batavorum (of zelfs een nieuw lid rechtstreeks doorgeeft aan de secretaris). Voor de prijs hoeft men het niet te laten: 25 gulden per jaar, dat loont het jaarboek al. Een huisgenoot betaalt slechts tien gulden. Doet u het? U stimuleert daar onze bestuurs- en commissieleden enorm mee.

Graag tot ziens in 2001, wellicht bij een van de activiteiten van uw vereniging.

Wil Aalbers, voorzitter.

AGENDA

Woensdag 24 januari 2001, aanvang 20 uur

HUIZE CHRISTOFFEL

Lezing door de heer drs. K. v.d. Wiel.

Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

Zaterdag 3 februari 2001, 14 uur

Extra ingelaste kleine excursie naar

STADSBOERDERIJ, RIETVELD 218, DELFT.

Voor bijzonderheden zie elders in dit convocaat.

Donderdag 22 februari 2001, aanvang 14 uur. Attentie: middaglezing!

NUSANTARA EN DE INDISCHE INSTELLING.

Lezing door de heer drs. J. van Leur.

Plaats: Cosazaal, ingang Museum Prinsenhof, Agathaplein 1, Delft.

Woensdag 14 maart 2001, aanvang 20 uur

DE GESCHIEDENIS VAN HET DELFTSE PLATEEL AAN DE HAND VAN DELFTSE BODEMVONDSTEN.

Lezing door de heer drs. E. T. Bult.

Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft.

Maandag 2 april, herhaling op dinsdag 3 april 2001, aanvang 20 uur

DE LOGE IN DE CHOORSTRAAT, 200 JAAR LOGELEVEN IN DELFT.

Lezing ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van Loge Silentium door prof. F. Kröger.

Plaats: Logegebouw Choorstraat 16a, Delft.

Donderdag 19 april 2001, aanvang 20 uur (de kerk is vanaf 19.45 uur open!).

DE GESCHIEDENIS VAN DE VOC.

Lezing door de heer drs. J. Moerman.

Plaats: St. Hippolytuskerk, Oude Delft 118.

Dinsdag 15 mei 2001, aanvang 20 uur

Algemene ledenvergadering en uitreiking van de Le Comteprijs 2001.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H).

Reinier de Graafweg 3, Delft.

Woensdag 5 september 2001

REIS NAAR JAPAN.

Lezing door mevr. drs. D. Lokin.

Zaterdag 8 september 2001

OPEN MONUMENTENDAG

Woensdag 17 oktober 2001, aanvang 14 uur. Attentie: middaglezing!
WILLEM VAN KONIJNENBURG.

Lezing door mevr. M. Rijnders.

Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118.

THEMA VAN DE LEZING OVER NUSANTARA EN DE INDISCHE INSTELLING

De Indische Instelling, gesticht in 1864, was een gemeentelijke opleiding in Delft voor ambtenaren voor het toenmalige Nederlands Oost-Indië. Meer dan 750 studenten hebben aan deze instelling een diploma behaald. Helaas werd het instituut in 1900 opgeheven. De collectie voorwerpen die werd gebruikt bij de opleiding was gemeentelijk bezit en werd ondergebracht in het Museum Nusantara. In 1956 hebben vrienden van het museum zich verzameld om dreigende sluiting te voorkomen. Sindsdien maakt het museum een grote bloei door.

THEMA VAN DE LEZING OVER 'HUIZE VAN CHRISTOFFEL'

Na bijna zes eeuwen sluit Huize van Christoffel aan de Delftse Papenstraat binnenkort haar deuren. Daarmee verdwijnt één van de oudste bejaardenhuizen in ons land. Het huis heeft niet alleen een lange geschiedenis, maar ook een rijk archief waarin veel is te vinden over de leefwijze van zijn bewoners en de bronnen van inkomsten. Gedurende zijn bestaan is het gebouw enkele keren ingrijpend veranderd. In de lezing worden de wetenswaardigheden van het huis en zijn bewoners uit de doeken gedaan. De geschiedenis van Huize van Christoffel is door de heer Van der Wiel beschreven in een boek dat ter gelegenheid van de sluiting aan het eind van dit jaar zal verschijnen.

KLEINE EXCURSIE NAAR DE LAATSTE 'ECHTE' STADSBOERDERIJ IN DE DELFTSE BINNENSTAD

Zaterdag 3 februari is er, speciaal voor onze leden, gelegenheid om de stadsboerderij aan het Rietveld 218 te bezichtigen. Het is de allerlaatste mogelijkheid om dit bijzondere complex in zijn oorspronkelijke staat te bewonderen. Medio februari gaat men beginnen met de verbouwing van de stallen om deze voor bewoning geschikt te maken. De bewoners zijn zo vriendelijk ons te ontvangen en rond te leiden. We verzamelen om 14 uur aan het Rietveld 218. Omdat niet meer dan 50 personen deel kunnen nemen wordt u verzocht zich voor 1 februari op te geven bij Irene Leupen, Laan van Overvest 14, 015-213 40 97 of bij Wim Zwennis, 070-393 52 57.

NOMINATIES VOOR DE LE COMTEPRIJS 2000

De Commissie voor de Le Comteprijs heeft het bestuur bericht dat zij voor de Le Comteprijs 2000 vijftien verfraaiingen heeft beoordeeld. De commissie heeft de volgende drie personen/instellingen genomineerd.

* De heer G.H. Meeuwis, Oude Delft 4, Delft. Het betreft het pand Oude Delft 82/Peperstraat 2. Er is een uithangbord geplaatst en de stoep en stoepalen werden vernieuwd.

* De Stichting Pieter van Foreest, alg. directeur drs. J.J.A.H. Klein Breteler. Het betreft de plaatsing van een bronzen medaillon, voorstellende de geneesheer Pieter van Foreest, aan de gevel van Oude Delft 147.

* De heer J. Koelstra en mevr. J. Koelstra-van der Struif, Melaflier 3, Leusden. De 17e eeuwse trapgevel van het pand Voorstraat 12 werd gerestaureerd. Tevens werd een gevelsteen 'De Ghecapite Poel' geplaatst.

Het bestuur en de commissie feliciteert de drie genomineerden van harte met hun verkiezing. De winnaar van de Le Comteprijs 2000 wordt bekend gemaakt in de algemene ledenvergadering op 15 mei. In een volgend convocaat komen wij uitvoerig terug op de beoordeelde objecten.

NIEUWE LEDEN

Dhr. J.C.M. van den Akker, De Fruittuinen 56, Hoofddorp.
Dr. ir. en mw. J. de Jong-Holterman, Delfgauwsepark 34, Delft.
Mw. F.H. Lubbe en dhr. A.J. v.d. Bunt, Delftweg 117, Rijswijk.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

24^e jaargang

nummer 2

maart 2001

AGENDA

Woensdag 14 maart 2001, 20.00 uur
DELFT ALS AARDEWERKSTAD.
Lezing door de heer drs. E. T. Bult
Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft.

Zaterdag 31 maart 2001
Rondwandeling langs stucplafonds.
Nadere bijzonderheden: elders in dit convocaat.

Maandag 2 april 2001, 20.00 uur
herhaling op dinsdag 3 april 2001, 20.00 uur
DE LOGE IN DE CHOORSTRAAT:
200 JAAR LOGELEVEN IN DELFT.
Lezing door prof. F. Kreuger ter gelegenheid van
het 200-jarig bestaan van Loge Silentium.
Plaats: Logegebouw Choorstraat 16a, Delft.
Nadere bijzonderheden: elders in dit convocaat.

Donderdag 19 april 2001, 20.00 uur
DE GESCHIEDENIS VAN DE VOC.
Lezing door de heer drs. J. Moerman.
Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118
De kapel is vanaf 19.45 uur open.

Dinsdag 15 mei 2001, 20.00 uur
ALGEMENE LEDENVERGADERING. TEVENS
OVERHANDIGING VAN HET EERSTE
EXEMPLAAR VAN HET JAARBOEK 2000,
BEKENDMAKING VAN DE WINNAAR VAN DE
LE COMTEPRIJS 2000 EN UITREIKING VAN
DE J.W. BLOKPENNING.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf
Gasthuis (Gebouw H). Reinier de Graafweg 3

Woensdag 5 september 2001
REIS NAAR JAPAN.
Lezing door mevr. drs. D. Lokin.

Zaterdag 8 september 2001
OPEN MONUMENTENDAG

Woensdag 17 oktober 2001, 14.00 uur.
Attentie: middaglezing!
WILLEM VAN KONIJNENBURG.
Lezing door mevr. M. Rijnders.
Plaats: St. Hippolytuskapel, OD 118, Delft.

WANDELING LANGS HUIZEN MET STUCPLAFONDS

Gezien het succes van de lustrumwandeling met bezichtiging van huizen met stucplafonds willen wij graag nogmaals enkele panden met u bezoeken, namelijk het pand Oude Delft 197 van de heer Roorda van Eijsinga. Verder zijn wij nog in onderhandeling met de eigenaar en bewoners van het Oude Delft 75 waarin zich de beroemde Ambonkamer bevindt. De excursie zal plaats vinden op zaterdag 31 maart om 14 uur. De kosten bedragen f 5,- per persoon, ter plekke te voldoen. Er kunnen slechts een beperkt aantal mensen deelnemen. U kunt zich telefonisch opgeven voor 24 maart bij mevr.l. Leupen (015- 213 40 97 of bij mevr. M. Poppink (015-215 85 13). Bij uw opgave wordt het verzamelpunt opgegeven.

THEMA VAN DE LEZING DOOR DE HEER BULT

Delft is mede wereldberoemd geworden om het Delfts blauw dat er werd gemaakt, ook al werd lang niet al het Delfts aardewerk ook daadwerkelijk in Delft vervaardigd. In de lezing wordt een ruimer spectrum aan aardewerk getoond dan het Delfts blauw. Archeologisch onderzoek in Delft heeft tal van aanwijzingen opgeleverd over de productie van aardewerk in Delft. De oudste aanwijzingen gaan terug tot het begin van de 14e eeuw, toen een pottenbakker langs de Nieuwe Langendijk zijn bedrijf uitoefende. Zijn producten vonden afzet tot in Amsterdam. Gedurende de 14e t/m 16e eeuw blijven verschillende pottenbakkers in Delft actief. Hierna komt de productie van majolica en faïence op, die gedurende de 17e eeuw een geweldige vlucht neemt. Het overgrote deel van de productie bestaat uit massagoed, beschilderd of niet. Aan de hand van het afval in beerputten kan ook de consumptiezijde van het aardewerk worden belicht. Dit onderzoek laat zien dat het Delfts blauw aanvankelijk nog voor de lokale markt bestemd was en pas in de 2e helft van de 17e eeuw met massaproductie tot de bovenregionale afzetmarkt wist door te stoten.

BEZOEK AAN DE VRIJMETSELAARSLOGE

Op 2 en 3 april is Delfia Batavorum te gast bij de vrijmetselaarsloge Silentium in zijn gebouw aan de Choorstraat 16a. De loge houdt dan ter gelegenheid van zijn 200-jarig bestaan een ontvangst met een lezing door prof. F. Kreuger. Het logegebouw omvat een ontvangstruimte en een gehoorzaal waar de lezing gehouden zal worden. Boven is een tempel die na afloop van de lezing kan worden bezichtigd.

Op elke avond is er plaats voor niet meer dan veertig personen. Als u één van deze bijzondere avonden wilt bijwonen en meer wilt horen over de geschiedenis van de loge in Delft kunt u zich nu al opgeven bij An Bergman (015-212 29 28

of e-mail: anne@wanadoo.nl) of bij Wim Zwennis (070-393 52 57)

THEMA VAN DE LEZING DOOR PROFESSOR KREUGER

In 1801 werd in Delft de vrijmetselaarsloge 'Silentium' gesticht. Wie waren die Delftenaren? Waar in Delft bevond zich die eerste loge? En waarom aldaar? Naspeuringen in het gemeentearchief leverden een verrassend antwoord op.

Hoe ging de inauguratie van die loge in zijn werk? Welke muziek werd er gespeeld? Hoe liep het met de financiën?

Ruim negentig jaar later, in 1894, kocht de loge het huidige gebouw in de Choorstaat. Daarmee kwam een jarenlange omzwerfing door Delft tot een eind. Waarom koos men dit pand? Hoe werd het gevierd? En opnieuw: hoe ging het met de financiën?

Bijna een halve eeuw later, in 1940, bezette de NSB het logegebouw en misbruikte het als hoofdkwartier. Het pand kwam toen op naam te staan van de NSB-voorman Anton Mussert. Direct na de oorlog namen de leden van de loge het gebouw weer in gebruik, maar het duurde tot 1950 voordat de teruggave notarieel geregeld was.

Deze en andere bijzonderheden komen ter sprake bij de geschiedschrijving van deze loge die de één na oudste vereniging in Delft (na sociëteit Standvastigheid) is. Daarbij gunt de spreker ons korte inblikjes in de stad Delft rond 1800, rond 1890 en rond 1940, ondersteund met beeldmateriaal en enkele reconstructies van muziekfragmenten.

DE GESCHIEDENIS VAN UW HUIS

Wie waren eerder eigenaar van mijn huis? Welke functie had het pand? Had mijn huis vroeger een naam?

Wie zulke vragen over zijn huis eens wil beantwoorden kan bij het Gemeentearchief terecht voor de cursus 'De geschiedenis van uw huis'. Op acht maandagochtenden begeleidt de ervaren docent en onderzoeker drs. Kees van der Wiel de deelnemers op een speurtocht door de Delftse archieven. Als handboek fungeert de door hem geschreven gids 'Op zoek naar huis, straat of buurt'. De eerste les is op maandag 12 maart, de laatste op 14 mei, telkens van 10 tot 12.30 uur in het Delftse Gemeentearchief. De kosten bedragen f 225,=, inclusief het handboek en koffie of thee. Aanmelden kan schriftelijk (Gemeentearchief, Oude Delft 169, 2611 HB Delft), telefonisch (015-260 23 41) of via e-mail (archief@delft.nl)

MUSEUM HET PRINSENHOF VRAAGT UW MEDEWERKING

Nog dit jaar, in november 2001, zal in het Prinsenhof de tentoonstelling VERDWENEN STADSGEZICHTEN te zien zijn. De tentoonstelling gaat over gebouwen of plekken in de stad die in de loop van een mensenleven verdwenen of sterk veranderd zijn. De organisatie is in handen van Els Vogel. Zij vraagt ook uw medewerking.

Als bewoner van Delft weet u als geen ander hoe de stad is veranderd. Daarom de vraag: aan welk afgebroken gebouw of sterk veranderde plek hebt u een persoonlijke herinnering? Het gaat niet om schoonheid, doelmatigheid of om de waarde van het gebouw maar om de betekenis die het voor u heeft gehad. Het kost moeite om de herinneringen aan die plek, aan die huizen vast te houden. De oude, vertrouwde plek heeft een ander aanzicht gekregen met nieuwe huizen of er is juist een verrassende doorkijk ontstaan. Welke geliefde plekken zijn verdwenen? Uw verhaal, liefst met foto's, willen

wij op de tentoonstelling laten zien. Wij zullen er een korte historische toelichting aan toevoegen en de huidige situatie of toekomstplannen tonen. Met deze expositie wordt een stukje hedendaagse geschiedenis vastgelegd door mensen van nu onder het motto: 'Wat gisteren verdween is vandaag niet interessant, maar morgen wel'. Een stad is geen museum en verandert met de tijd mee: afbraak, nieuwbouw en restauratiewerkzaamheden zijn dagelijkse activiteiten. En natuurlijk staan er altijd weer nieuwe projecten op de rail, zoals de aanleg van de spoortunnel. Hoe lang is het nog maar geleden dat de treinrails in Delft op de openbare weg lag? Hierover en over andere Delftse verdwenen stadsgezichten hopen wij van u een reactie te ontvangen.

U kunt uw bijdrage sturen naar: Stedelijk Museum Het Prinsenhof, tentoonstelling VERDWENEN STADSGEZICHTEN, Sint Agathaplein 1, 2611 HR Delft.

NOMINATIES VOOR DE LE COMTEPRIJS 2000

Hierna volgt de samenvatting van het juryrapport over één van de objecten die door de Le Comtecommissie zijn gekandideerd voor de Le Comteprijs 2000. In het volgende convocaat volgende beide andere rapporten.

* Het winkelwoonhuis Oude Delft 82 werd, na de verbreding van de Peperstraat in 1939, een hoekhuis. Tussen de ramen op de verdieping aan de Oude Delft bevindt zich een ijzeren uitsteekarm van een al geruime tijd geleden verdwenen uithangbord. De huidige eigenaar van het pand, de heer G.A. Meeuwis, liet aan deze arm een nieuw uithangteken aanbrengen, ontworpen door de kunstenaar Richard de Vrijer. Het kreeg de vorm van een overhemd met stropdas en werd in brons uitgevoerd. Het sluit aan bij de traditie van uithangtekens die op symbolische wijze laten zien wat er in een pand te koop is. Een andere verfraaiing van het pand betreft de vernieuwing van de stoep en de plaatsing van stoeppalen. Er is gekozen voor

een paal ontworpen door mevrouw Evi Meeuwis-Schiechl, echtgenote van de eigenaar. De palen hebben een achthoekige doorsnede, een vierkante basis en een vierkante, aan de zijden afgeronde kop. Beide verfraaiingen laten zien dat deze historische elementen goed in eigentijdse vormen zijn uit te voeren.

UITNODIGING

Op de Kadastrale Minuut van 1832 is elk individueel huis in het centrum van Delft ingetekend. De kunsthistoricus Kees Kaldenbach heeft op deze kaart met stippen 120 adressen van Delftse schilders en hun cliënten aangegeven. Bij de kaart hoort een tekst met biografische gegevens over deze personen. Een afdruk van de kaart, in kleur en op een dubbele pagina, verschijnt in de Delftse Courant van 31 maart. Hiernaast wordt een extra oplage gedrukt van 10.000 exemplaren. Verder wordt nog onderzocht of het haalbaar is de kaart als poster te laten drukken.

Op vrijdag 30 maart om 11 uur wordt in de Burgemeesterskamer van het stadhuis het eerste exemplaar van de kaart overhandigd aan de Wethouder van Cultuur. Onze leden worden van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn.

HULP GEVRAAGD

Het komt af en toe voor dat de bestuursleden die een computer gebruiken daarbij problemen ondervinden die ze, door gebrek aan ervaring of kennis, zelf niet kunnen oplossen. Het bestuur zou daarom graag in contact komen met een enthousiaste computerfreak die bereid is in voorkomende gevallen het bestuurslid in moeilijkheden te adviseren of assistentie te geven. Indien u uw bestuur de helpende hand wilt reiken neemt u dan contact op met de penningmeester of secretaris. Hun telefoonnummers staan in dit convocaat vermeld. De secretaris is ook via e-mail te bereiken: benwz@wanadoo.nl Bij voorbaat hartelijk dank.

GUN UW BOEKEN EEN TWEEDE LEVEN

Zoals onze leden weten is bij de lezingen een boekentafel ingericht waar, behalve onze jaarboeken en andere uitgaven van onze vereniging, ook antiquarische boeken worden verkocht. De opbrengst is bestemd voor het Delfia Batavorum Fonds. Al enkele keren hebben leden ons een aantal boeken afgestaan die via de boekentafel een nieuwe eigenaar vonden. Het is langzamerhand nodig onze boekenvoorraad aan te vullen. Daarom ons verzoek. Heeft u boeken die u in de weg staan, heeft u dubbele exemplaren of heeft u geen ruimte genoeg om al uw boeken te bewaren? Denk dan aan uw vereniging. Wij komen de boeken graag bij u ophalen zodat ze een tweede leven tegemoet kunnen gaan bij een nieuwe eigenaar. Het gaat vanzelfsprekend om boeken die betrekking hebben op Delft of met een historisch onderwerp. Eén telefoontje aan de secretaris is voldoende. Bij voorbaat hartelijk dank.

NIEUWE LEDEN

Mw. C.M. de Boom-Berkhout,
Kiekendieffhof 18, Delft
Dhr. en mw. L. de Cock,
Jaagpad 63, Rijswijk.
Dhr P. Geraets en mw. J. Aldenberg,
Oude Delft 99, Delft.
Dhr. en mw. P.F. Menses-Visser,
Roland Holstlaan 960, Delft.
Mw. Th. Simons,
Van Bassenstraat 12, Rotterdam.
Dhr. L. Veldman, Westvest 42, Delft.
Dhr. P. Willemse, Israëllaan 65, Delft.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

24^e jaargang

nummer 3

april 2001

AGENDA

Donderdag 19 april 2001, aanvang 20 uur

OVERZEESSE SPOREN VAN DE VERENIGDE OOSTINDISCHE COMPAGNIE, EEN SUCCESVOL BEDRIJF UIT DE 17E/18E EEUW. RESULTATEN VAN EEN ZOEKTOCHT LANGS DE KUSTEN VAN AFRIKA EN AZIË.

Lezing door de heer drs. Jacques Moerman.
Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118, Delft.
De kapel is geopend vanaf 19.45 uur.

Zaterdag 21 en zondag 22 april 2001
Museumweek-end

Dinsdag 15 mei 2001, aanvang 20 uur

ALGEMENE LEDENVERGADERING.
TEVENS OVERHANDIGING VAN HET EERSTE EXEMPLAAR VAN HET JAARBOEK 2000, BEKENDMAKING VAN DE WINNAAR VAN DE LE COMTEPRIJS 2000 EN UITREIKING VAN DE J.W. BLOKPENNING AAN DE PROJECTGROEP DELFTS AARDEWERK.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H).
Reinier de Graafweg 3, Delft.

Zondag 27 mei 2000, aanvang 15 uur

LEZING DOOR DE HEER DR. CHARLES VAN LEEUWEN OVER DE LIEDEREN VAN JOHANNES STALPART VAN DER WIELE.

Na de pauze vindt om 16 uur een concert plaats door de professionele zanggroep Camerata Trajectina waarin de liederen van Stalpart van der Wiele ten gehore worden gebracht.

Deze uitvoering wordt niet door Delfia Batavorum georganiseerd, maar het bestuur wijst u er alleen op. De toegangsprijs bedraagt f. 20,-
Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft.

Woensdag 6 juni 2001, aanvang 20 uur

DELFTSE INTERIEURS.
Lezing door mev. drs. Lidy Thyse.

Woensdag 5 september 2001, aanvang 20 uur

REIS NAAR JAPAN.
Lezing door mev. drs. D.H.A.C. Lokin.

Zaterdag 8 september 2001

OPEN MONUMENTENDAG

Woensdag 17 oktober 2001, aanvang 14 uur.

Attentie: middaglezing!
WILLEM VAN KONIJNENBURG.

Lezing door mev. M. Rijnders.
Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118, Delft.

THEMA VAN DE LEZING OVER DE VOC

De VOC was de grootste werkgever in de Republiek. Voor het bemannen van de schepen, voor de verdediging en de verovering van gebieden in de Oost, alsook voor het bestuur ter plaatse, had deze handelscompagnie veel mankracht nodig. Naar schatting zijn gedurende twee eeuwen zo'n één miljoen mensen in dienst van de Compagnie geweest. Rotterdam en Delft hadden VOC-handelskamers die enkele malen per jaar personeel werven. Een flink aantal personeelsleden kwam uit Delft en de dorpen van het Westland. Slechts één op de drie Compagniedienaren keerde terug in Europa.

Langs de kusten van Afrika en Azië treft men nog talloze sporen aan uit de VOC-periode, zoals forten, kerken, begraafplaatsen, pakhuizen, woonhuizen, residenties van gouverneurs, namen en woorden. De spreker neemt u mee naar de Goudkust in West-Afrika, de voormalige Kaapkolonie, de kusten van Coromandel en Malabar in Zuid-India, het eiland Ceylon (Sri Lanka), de stad Malacca in het huidige Maleisië, Deshima in Japan en tenslotte Batavia, Amboen en de Banda-eilanden in Indonesië.

Jacques Moerman is historicus en conrector van het Christelijk Lyceum te Delft, bovendien is hij voorzitter van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden. Naast de regionale geschiedenis heeft hij bijzondere belangstelling voor de Nederlandse expansie overzee.

DE LE COMTEPRIJS 2000

Hieronder volgen de 'verfraaiingen' die in het jaar 2000 in Delft gereed zijn gekomen en die in de Le Comtecommissie aan de orde zijn geweest.

01. Achterom 13/15. Restauratie laat 19de-eeuwse voorgevel, verwijdering niet-monumentale winkelpui uit circa 1930, reconstructie 19e eeuwse onderpui met twee vensters en deur. Aanbrengen huisnaam 'De Roscam' op godtlijst.

02. Cameretten 1. Panelen in blindvenster in zijgevel aan Wijnhaven voorstellende een gezicht op Delft. Detail Gouds glas-in-loodraam uit 1603.

03. Choorstraat 21/21a. Herstel en aanpassing pui in Art-Decovormen. Verwijdering aantastende aftimmeringen en zonnescerm. Opheffing portiek met etalages aan weerszijden, terugliggende toegangen winkel en bovenwoning. Realiseren nieuwe pui in de rooilijn.

04. Heilige Geestkerkhof 25 / Oude Delft. Restauratie kerkgebouw Oude Kerk. Omvangrijk groot onderhoud, technisch herstel vochtschade, dakbedekking, etc.

05. Kolk 32-34. Constructief herstel en restauratie van het zeer vervallen winkelwoonhuis op de hoek van Kolk en Geerweg. Realisering appartementen. (Aangemeld door J.H. ten Hacken).

06. Koommarkt 111/Peperstraat 17. Herstel winkelpui, verwijderen storende lichtbakken met gevelreclame, behoud glas-in-lood van vroegere slagerij, met overschildering in passende blauwe kleur van de opschriften 'VARKENSVLEESCH', die desondanks nog leesbaar zijn, zonder verwarring te geven met de huidige bestemming van reisbureau.

07. Molslaan 2. Opknappen 19e eeuwse winkelwoonhuis. Met behoud van enkele bestaande delen en van de architectonische vormgeving en detaillering, wijzigen van indeling pui. Pui voorzien van winkelraam in het midden en aan weerszijden een dubbele deur als toegang tot respectievelijk winkel en bovenwoning.

08. Molslaan 9/11-13. Restauratie/renovatie winkelwoonhuizen. Constructief ingrijpend herstel uitgewoone (studenten-)panden met op de begane grond een winkel in kleding en op de verdieping appartementen.

09. Oude Delft 82/Peperstraat 2. Aan de reeds aanwezige arm van een verdwenen uithangbord is een nieuwe uithangteken aangebracht in de vorm van een kledingstuk, uitgevoerd in brons, verwijzend naar de kledingwinkel in het pand. De stoep werd in hardsteen vernieuwd waarbij nieuwe, vrij bijzonder vormgegeven stoepstapen werden geplaatst.

10. Oude Delft 147. Aan de voorgevel van het in oorsprong 16e eeuwse 'kleinste huisje van Delft' is een bronzen medaillon aangebracht met de portretkop van geneesheer Pieter van Foreest die hier in de 16e eeuw woonde. (Aangemeld door Stichting Pieter van Foreest).

11. Oude Delft op kade tegenover Oude Delft 140-140a. Plaatsen van voormalige telefooncel, omgetoverd tot en in gebruik als expositieruimte onder de naam 'Voor de Kunst'.

12. Oude Delft 169. Aanbrengen van een groot, op traditionele wijze handgeschilderd en beletterd, houten gevelbord met openingstijden etc. van het Gemeentearchief.

13. Schiekade 1-3. Herstel en restauratie 17e eeuwse complex v.m. Generaliteits Kruithuis aan de Schie. Verwijdering storende aanbouw 'pak- en kuiphuis'.

14. Vlamingsstraat 49. Uitvoering regulier onderhoud schilderbeurt van een vrij gewoon laat 19e eeuwse grachtenpand. (Aangemeld door Trude Mulder).

15. Vlamingsstraat 78. Verhoging van een pand met een verdieping. Voorgevel met lijstgevel vervangen door nieuwe gevel uitgevoerd met trapgevel. Reeds enkele jaren geleden gereedgekomen. (Aangemeld door Bas Euser).

16. Voorstraat 12. De 17e eeuwse trapgevel werd gerestaureerd. De begane grond kreeg een woonbestemming waardoor de minder belangrijke winkelpui uit 1934 zijn functie verloor. Deze werd vervangen door een reconstructie van de 19e eeuwse pui die hier aanwezig is geweest. Op de verdieping werd een moderne gevelsteen aangebracht met de voorstelling en huisnaam: 'De Ghecapte Poel', verwijzend naar de vroegere kapperszaak en naar de tegenover gelegen Poelbrug. (Aangemeld door J.H. ten Hacken en door J. Naaborg).

De Le Comtecommissie heeft uit deze 'verfraaiingen' er drie genomineerd voor de Le Comteprijs 2000. In het vorige convocaat werd het rapport van één van de nominaties vermeld. Hier volgt een samenvatting van de beide anderen. De winnaar van de Le Comteprijs 2000 wordt bekend gemaakt na de algemene ledenvergadering op 15 mei 2001.

Verfraaiing 10. Stichting Pieter van Foreest voor het aanbrengen van een medaillon met het portret van Pieter van Foreest aan de voorgevel van Oude

Delft 147.

Het pand Oude Delft 147 is wel bekend als het kleinste huisje van Delft. Het is in oorsprong nog 16e eeuwse en staat bekend als het huis waarin van Pieter van Foreest woonde, destijds één van de belangrijkste medici van ons land. Van Foreest was stadsgeneesheer van Delft van 1558 tot 1596 en lijfarts en vriend van Willem van Oranje. Het is een zeer goede gedachte geweest dat de stichting die zijn naam draagt de herinnering aan Pieter van Foreest op deze plek levend wil houden. Zij gaf de kunstenaar Richard de Vrijer opdracht het bronzen portretmedaillon te vervaardigen dat aan de gevel van Oude Delft 147 werd aangebracht. Vorm en afmetingen van het fraai uitgevoerde medaillon zijn in goed evenwicht met de architectuur van het huisje.

Verfraaiing 16. Ir. J. Koelstra en mw. J. Koelstra-van der Struif voor de restauratie van de voorgevel van Voorstraat 12 en het aanbrengen van een gevelsteen voorstellende 'De Ghecapte Poel'.

Delft kent ongeveer 20 huizen met een echte 16e of 17e eeuwse trapgevel die echter geen van allen nog in de oorspronkelijke staat verkeren. Ook de voorgevel van Voorstraat 12, uit het begin van de 17e eeuw, is in de loop van de tijd aangepast aan gewijzigde gebruiks-eisen of latere mode. Het komt ook vaak voor dat kleine winkels buiten de specifieke winkelgebieden hun winkelfunctie verliezen. In veel gevallen krijgen die panden een woonfunctie waarbij, zoals Voorstraat 12, de oudere vorm van de pui kan worden gereconstrueerd. Aan de hand van een oude foto en verbouwingstekeningen reconstrueerde architectenbureau Tak de 19e eeuwse pui.

Tussen de vensters op de verdieping plaatsten de eigenaren een gevelsteen ontworpen door Els Orië-Suhr. De afbeelding geeft de huisnaam weer: 'De Ghecapte Poel' en het jaartal 2000.

HERHAALDE OPROEP

Het komt af en toe voor dat de bestuursleden die een computer gebruiken daarbij problemen ondervinden die ze, door gebrek aan ervaring of kennis, zelf niet kunnen oplossen. Het bestuur zou daarom graag in contact komen met een enthousiaste computerfreak die bereid is in voorkomende gevallen het bestuurslid in moeilijkheden te adviseren of assistentie te geven. Indien u uw bestuur de helpende hand wilt reiken neemt u dan contact op met de penningmeester of secretaris. Hun telefoonnummers staan in dit convocaat vermeld. De secretaris is ook via e-mail te bereiken: benwz@wanadoo.nl Bij voorbaat hartelijk dank.

NIEUWE LEDEN

Dhr. H.C. en mw. J.C. Knook-Hemans, Oude Delft 120, Delft
Dhr. W.G. en mw. M.S. van Aken-Fehmers, Riouwstraat 6, Den Haag.
Dhr. B. van Haren. Prof. Telderslaan 51, Delft.
Dhr. N. en mw. A. Hulhoven-Peters, Polderweg 232, Schiedam.
Dhr. B. van Tilborg en mw. A.M. Kraakman, Bagijnhof 27A, Delft.
Mw. E. de Vries, Vakteam CKE, Gem. Delft, Postbus 340, Delft.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Secretariaat
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel 070 3935257

Penningmeester
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel 015 2134315

Gironummer
58 73 45 1 n v
Delfia Batavorum
Delft

24^e jaargang

nummer 4

mei 2001

HET VOLGENDE CONVOCAAT ZAL NIET VOOR 6 JUNI VERSCHIJNEN. DE LEZING VAN MEVROUW L. THYSSE WORDT HIERNA DAN OOK NIET MEER AANGEKONDIGD. WILT U DAAROM DE DATUM NU REEDS NOTEREN?

AGENDA

Dinsdag 15 mei 2001, aanvang 20 uur

ALGEMENE LEDENVERGADERING.
TEVENS OVERHANDIGING VAN HET EERSTE EXEMPLAAR VAN HET JAARBOEK 2000, BEKENDMAKING VAN DE WINNAAR VAN DE LE COMTEPRIJS 2000 EN DE UITREIKING VAN DE J.W. BLOKPENNING AAN DE PROJECTGROEP DELFTS AARDEWERK.

De agenda van deze bijeenkomst is bijgesloten.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H). Reinier de Graafweg 3, Delft.

Zondag 27 mei 2000, aanvang 15 uur

DE HEILIGENLIEDEREN VAN JOANNES STALPART VAN DER WIELE.

Lezing door de heer dr. Charles van Leeuwen.

Na de pauze vindt om 16 uur een concert plaats door de professionele zanggroep CAMERATA TRAJECTINA waarin de liederen van Stalpart van der Wiele ten gehore worden gebracht.

Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft. De lezing is gratis toegankelijk, de toegangsprijs voor het concert bedraagt f 20,-. Kaarten kunnen worden besteld bij de kerkmeester, de heer B. van Tilborg (015-256 70 02 of 06 229 630 24). Op 27 mei vanaf 14.30 uur zijn kaarten ook verkrijgbaar aan de kerk.

Het bestuur vraagt uw speciale belangstelling voor deze bijzondere middag die niet door Delfia Batavorum wordt georganiseerd. Het bestuur heeft dr. Van Leeuwen voor de uitgave van zijn proefschrift een subsidie uit het Delfia Batavorumfonds toegekend.

Woensdag 6 juni 2001, aanvang 20 uur

MUSEUM PAUL TETAR VAN ELVEN. 'OP BEZOEK BIJ EEN NEGENTIENDE-EEUWSE KUNSTENAAR'.

Lezing door mevrouw drs. L. Thyse.

Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

Woensdag 5 september 2001, aanvang 20 uur

REIS NAAR JAPAN.

Lezing door mevr. drs. D.H.A.C. Lokin.

Zaterdag 8 september 2001

OPEN MONUMENTENDAG

Woensdag 17 oktober 2001, aanvang 14 uur.

Attentie: middaglezing!

WILLEM VAN KONIJNENBURG.

Lezing door mevr. M. Rijnders.

Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118, Delft.

THEMA VAN DE LEZING OVER DE PROJECTGROEP DELFTS AARDEWERK

Omstreeks 1900 begon mr. A.H.H. van der Burgh een, niet gereed gekomen, onderzoek naar de geschiedenis van de Delftse platenbakkerijen. Hij verzamelde daarvoor bij Delftse notarissen relevante notariële akten. Op initiatief van drs. R.A. Leeuw, voormalig directeur van Museum Het Prinsenhof, werd in 1981 de Projectgroep Delfts Aardewerk opgericht om het werk van Van der Burgh voort te zetten. De werkgroep heeft de akten ontsloten. Daardoor is het mogelijk geworden de geschiedenis van elke platenbakkerij, met die van haar platen schilders en -bakkers, afzonderlijk te beschrijven. In de lezing worden de geschiedenis en werkwijze van de werkgroep besproken.

102

THEMA VAN DE LEZING OVER STALPART VAN DER WIELE

De heer Charles van Leeuwen zal op 27 mei een voordracht houden over de liederen van Johannes Stalpart van der Wiele (1579-1630), priester en dichter te Delft in de periode van de reformatie. De heer Van Leeuwen promoveert op 10 mei 2001 te Utrecht op zijn onderzoek naar Stalparts liederen. Stalpart dichtte heiligenverhalen en devote teksten op bekende melodieën van zijn tijd. De bedoeling van de liederen was om de katholieke gelovigen te sterken in de moeilijke tijd van de godsdienstoorlog. Uit de liederen krijgen we een boeiend beeld van de manier waarop in die jaren de kerk in Delft georganiseerd was. Zij laten treffend zien hoe de Delftse bevolking de Tachtigjarige Oorlog beleefde.

Aansluitend op de voordracht vindt een concert plaats door de professionele zanggroep Camerata Trajectina, waarin de liederen van Stalpart van der Wiele ten gehore worden gebracht. Dat deze oude (veelal vierstemmige) liederen klinken is een uniek gebeuren. Het geheel vindt plaats op zondagmiddag 27 mei in de Oud-Katholieke schuilkerk, Bagijnhof 21. Dit is een historische plaats, want Stalpart heeft in de pastorie gewoond die naast de kerk staat en hij was priester in dezelfde parochie die heden ten dage de (in 1743 gebouwde) schuilkerk gebruikt.

De voordracht begint om 15 uur; het concert begint, na een pauze, om 16 uur. Voor het bestellen van toegangsbewijzen voor het wordt verwezen naar de agenda in dit convocaat.

THEMA VAN DE LEZING OVER MUSEUM PAUL TÊTAR VAN ELVEN

De schilder en kunstverzamelaar Paul Têtar van Elven bepaalde bij testament dat zijn woonhuis moest worden ingericht als museum en worden opengesteld voor publiek. Aan de hand van dia's wandelen we door de prachtige kamers van dit 'Kleinood aan een Delftse gracht'. We maken nader kennis met de collectie kunstvoorwerpen en het leven en werk van de schilder. Ook vertelt conservator Lidy Thyse iets over de eisen die heden ten dage aan een museum worden gesteld en wat er zoal bij komt kijken om dit museum draaiend te houden.

TENTOONSTELLING

Vanaf 21 april is in Museum Paul Têtar van Elven de tentoonstelling 'Een stuck mette pen gedaen' te zien. De tentoonstelling is ingericht rond één van de mooiste stukken uit de collectie, een 17e eeuwse, recent gerestaureerd penschildering van de Delftse maritieme schilder Heerman Witmont.

Tegelijkertijd is een kleine expositie gewijd aan de Delftse vrijmetselaarsloge Silentium. Deze loge heeft ter gelegenheid van haar tweehonderdjarig jubileum de restauratie van een penschildering van Witmont bekostigd.

KANDIDATEN VOOR DE LE COMTEPRIJS 2001

De Commissie voor de Le Comteprijs vraagt onze leden haar opmerkzaam te maken op objecten die mogelijk in aanmerking komen voor de Le Comteprijs 2001. Het gaat om grote of kleine verfraaiingen van het stadsbeeld die in 2001 gereed zijn gekomen en die binnen de stadsgrenzen van Delft liggen. Dus niet alleen in de oude binnenstad! Een briefje of e-mail (benwz@wanadoo.nl) naar de secretaris is voldoende.

ENQUETE

Het bestuur wil graag meer inzicht krijgen in de wensen en verlangens die bij onze leden leven. Daarom is besloten een enquête te houden. Enkele weken geleden hebben alle leden daarvoor een korte vragenlijst ontvangen. Voor zover u nog niet heeft gereageerd vragen wij u het lijstje zo spoedig mogelijk in te vullen en retour te zenden in de bijgesloten envelop. Een postzegel is niet nodig. Gerrit Verhoeven heeft zich bereid verklaard de ontvangen antwoorden te bewerken. Zodra de resultaten bekend zijn hoort u er meer van.

NIEUWE LEDEN

Mw. M.F. van Bebber, Gebbenlaan 33, Delft.
Drs. K. Kaldenbach,
Haarlemmermeerstraat 83hs, Amsterdam.
Dhr. E.J. Korte, Roos Vosstraat 7, Schiedam.
Dhr. P. Lander, Pijpering 329, Delft
Dhr. en mw. R.C.D. de Vrijer, Ursulaplaats 12, Delft.
Dhr. J.W. Visser, Henry Dunantlaan 81, Delft
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Delfia Batavorum

	balans eind 2000	subt.	saldi	totaal
1-1-00	Postbank: saldo girorekening 587345		fl 3.607,74	
	Postbank: saldo kapitaalrekening 587345		fl 70.000,00	
	Postbank: saldo leeuwrekening 587345		fl 30,39	
	ABN-AMRO bank: Blokfonds		fl 8.674,60	
	kasgeld		fl 1.199,85	
	totaal: vermogen vereniging op 1 januari 2000		fl 83.512,58	fl 83.512,58
	delen van dit vermogen in fondsen:			
	Delfia Batavorumfonds	fl 24.616,79		
	Blokfonds	fl 8.674,60		
	lustrumfonds	fl 10.637,66		
	legaat Van Oel	fl 5.000,00		
	totaal in fondsen:	fl 48.929,05		
	andere notatie:			
	vermogen Delfia Batavorumfonds	fl 24.616,79		
	vermogen vereniging Delfia Batavorum	fl 58.895,79		
1-1-01	Postbank: saldo girorekening 587345		fl 10.582,81	
	Postbank: saldo kapitaalrekening 587345 (waarin opgenomen het Blokfonds)		fl 77.500,00	
	Postbank: saldo leeuwrekening 587345		fl 63,45	
	kasgeld		fl 438,35	
	totaal: vermogen vereniging op 1 januari 2001		fl 88.584,61	fl 88.584,61
	delen van dit vermogen in fondsen:			
	Delfia Batavorumfonds	fl 36.444,79		
	Blokfonds (rente ABN-AMRO f. 114,80)	fl 8.789,40		
	Le Comte fonds	fl 580,09		
	lustrumfonds	fl 581,20		
	fonds onderhoud schildering	fl 3.955,70		
	legaat Van Oel	fl 65,00		
	totaal in fondsen:	fl 48.093,60		
	andere notatie:			
	vermogen Delfia Batavorumfonds	fl 36.444,79		
	vermogen vereniging Delfia Batavorum	fl 52.139,82		
2000	toename vermogen vereniging in boekjaar			fl 5.072,03
	andere notatie:			
	vermogen Delfia Batavorumfonds	fl 11.828,00		
	vermogen vereniging Delfia Batavorum	fl 6.755,97		

Toelichting bij de resultaatrekening 2000

De resultaatrekening geeft de inkomende en uitgaande geldstromen weer, die op de diverse grootboeknummers zijn ingeschreven. Voor zowel de benoeming van de grootboeknummers als de opstelling van de resultaatrekening is gebruik gemaakt van de overgeleverde voorbeelden. In vorige jaren kende de invulling drie kolommen: het resultaat van het onderzochte jaar, de begroting over datzelfde jaar, en de begroting over het jaar daarna.

In de linker kolom staan de grootboeknummers genoteerd, waarvan de bedragen in die regel zijn verwerkt.

In de tweede kolom staan de teksten, die in vorige jaren zijn toegepast als begripsomschrijvingen.

In de derde kolom staat het bedrag van het grootboeknummer, of de som van de bedragen van de genoemde grootboeknummers. Interne overboekingen zijn weggelaten.

In de vierde kolom staat de begroting 2000 herhaald.

In de vijfde kolom staat niets, omdat de huidige penningmeester de begroting liever op een andere manier opstelt.

Wat de juistheid van de genoteerde bedragen betreft: het verschil van f. 13.746,63, dat op de onderste regel verschijnt, is gelijk aan het verschil tussen de kolommen *in* en *uit* van het kasboek, en is dus goed.

Verder valt het op, dat de begroting een tekort laat zien van f. 5.000,- terwijl de realisatie een overschot laat zien van f. 13.750,-. Dat lijkt een geweldige prestatie, maar dat is gedeeltelijk gezichtsbedrog. Allereerst is het Blokfonds in de begroting binnengehaald; een positieve post van f. 8.800,- waarop niet was gerekend. Vervolgens is veel royaler dan verwacht gegeven aan het Delfia

Batavorumfonds: f. 11.825,- in plaats van de begrote f. 5.000,-. Het Delfia Batavorumfonds is echter een zelfstandige eenheid buiten de begroting, en hoort dus hier eigenlijk niet thuis. Als de berekening vanwege deze posten wordt herzien, is het resultaat van de begroting f. 15.625 lager dan aangemerkt, ofwel een negatief saldo van f. 1.875,-. Dan blijkt, dat het jaar iets positiever is verlopen dan begroot.

De penningmeester is van mening, dat de resultaatrekening in een duidelijker vorm kan worden gepresenteerd. Daarvoor is het nodig, de grootboeknummers zodanig te definiëren, dat elke activiteit apart wordt benoemd. Dan kan in één oogopslag van elke activiteit worden vastgesteld, wat die activiteit heeft gekost en opgebracht, en dus ook of en hoeveel van de kosten voor rekening van de vereniging is gekomen. De penningmeester is van plan om de resultaatrekening over 2001 op die manier te presenteren. De kascontrole commissie ondersteunt dit plan.

Delfia Batavorum

begroting 2001

april 2001

in

uit

1	contributie: bestaand niveau		fl	27.000,00	
2	10 lezingen: (gratis toegankelijk)				fl 2.500,00
	zaalhuur	fl	250,00-		
	koffie	fl	30,00-		
	spreker	fl	100,00-		
	opbrengst koffie	fl	130,00		
3	jaarboek: (gratis verstrekt)				fl 12.500,00
	drukwerk	fl	17.000,00-		
	verzendkosten	fl	1.000,00-		
	advertenties	fl	5.000,00		
	verkoop losse exemplaren	fl	500,00		
4	excursies: (kostendekkend)				
	grote excursie	fl	-		
	kleine excursies	fl	-		
5	jaarvergadering: (gratis toegankelijk)				fl 500,00
	zaalhuur		p.m.		
	stukken	fl	500,00-		
6	convocaten: (gratis verstrekt)				
	nog niet samen met Delf				fl 9.000,00
7	verkoop tweede hands boeken		fl	1.000,00	
8	rente van vermogen		fl	2.500,00	
9	reserveringen fondsen				fl 3.000,00
10	kosten organisatie				fl 3.000,00
	totaal inkomsten:		fl	30.500,00	
	totaal uitgaven:				fl 30.500,00

Toelichting bij de begroting 2001

Begroten is moeilijk. Deze begroting is daarom zo precies als reëel is. In sommige opzichten zijn de kaarten geschud en liggen de zaken vast. Verder zijn ervaringsgetallen toegepast. Een verder gaande presentatie van getallen zou de begroting niet beter maken, maar slechts de schijn van exactheid wekken. Hier staat alleen aangegeven, welke posten voor rekening van de vereniging komen. De volledige ingaande en uitgaande geldstromen zijn niet opgenomen.

Reeds lange tijd is het bedrag van de contributie constant. De vereniging houdt in rustige jaren wat over, en in een lustrumjaar is er iets tekort. Het bestuur streeft ernaar, dit evenwicht tussen inkomen en uitgaven te handhaven, en de contributie voor de leden zo laag mogelijk te houden. Het bestuur is bovendien van mening, dat de contributie in onze vereniging relatief laag is, vergeleken met zusterverenigingen. We zien dan ook, dat de begroting krap sluit. Voor de situatie van het jaar 2001 is verder over deze zaak niet zo veel te zeggen.

Het bestuur is echter van plan, per 1 januari 2002 aan de leden het blad 'Delf' ter beschikking te stellen, en dat kan echt niet meer voor de huidige hoogte van de contributie. Per 1 januari 2002 moet ook de omzetting plaatsvinden van de gulden naar de euro. Om deze redenen moet de begroting van 2002 in het achterhoofd worden gehouden.

De positie van de fondsen is tamelijk zelfstandig. In deze begroting wordt uitsluitend aangegeven, welke maatregelen het bestuur nodig acht om de fondsen te vullen. De betalingen vanuit de fondsen naar doelen zijn hierin niet verwerkt. (In de balans 2000 zijn deze doelen zichtbaar). Het Delfia Batavorum fonds wordt niet gevuld vanuit de begroting maar vanuit aparte giften door de leden. Dit heeft echter geen relatie met de contributie of met de begroting. Uit de

rente worden in het jaar 2001 twee studies over Delftse onderwerpen gesubsidieerd.

Het bestuur handhaaft zijn standpunt, lezingen gratis toegankelijk te houden zowel voor leden als voor andere belangstellenden. Sommige activiteiten echter zijn primair bedoeld voor leden, en de prijsstelling kent dan naast de bijdrage van het deelnemende lid ook een bijdrage vanuit de algemene middelen van de vereniging. Het bestuur stelt zich daarom voor, in voorkomende gevallen meer prijsdifferentiatie toe te passen, zodat introducés meer de marktprijs betalen indien de leden een reductie door subsidie uit de algemene middelen genieten. Het bestuur ziet in een dergelijk beleid niet alleen een eerlijker verdeling van de algemene middelen, maar ook een stimulans tot het aangaan van het lidmaatschap.

De vereniging telde op 1 januari 2001 ongeveer 1240 leden. Wij verwachten in het nieuwe jaar een lichte groei in het ledental. In het jaar 2000 zijn 85 nieuwe leden ingeschreven, tegen een aantal opzeggingen van 39. Het bestuur werkt eraan, dat deze tendens zich voortzet.

Delfia Batavorum

resultaatrekening 2000

	BATEN	RESULTAAT 2000	BEGROTING 2000	BEGROTING 2001
organisatie				
101, 157, 201	contributie	fl 27.137,50	fl 27.600,00	
102	rente	fl 2.525,85	fl 2.500,00	
209	opname Blokfonds	fl 8.789,40		
	totaal	fl 38.452,75	fl 30.100,00	
activiteiten				
123, 158	lezingen; koffie/thee	fl 536,34	fl 600,00	
111, 124, 146	excursie	fl 26.359,81	fl 6.500,00	
125	jaarboek; verkoop	fl 1.042,00	fl 1.000,00	
127	advertenties jaarboek	fl 5.000,00	fl 5.000,00	
128, 127	boeken; verkoop	fl 686,35	fl 1.000,00	
131	inzameling lustrumcadeau	fl 14.574,00	fl 5.000,00	
132, 106, 122	ontvangen voor diensten	fl 762,44	fl 400,00	
150	gift Delfia Batavorumfonds	fl 11.828,00	fl 5.000,00	
112, 113, 129	kalenders en kaarten	fl 15.616,00		
135, 140	sociaal	fl 4.886,80		
	totaal	fl 81.291,74	fl 24.500,00	
	TOTAAL BATEN	fl 119.744,49	fl 54.600,00	
	LASTEN			
organisatie				
205	vergaderkosten	fl 1.010,55	fl 700,00	
206	secretariaatskosten	fl 2.966,76	fl 2.000,00	
208	ledenadministratie	fl 1.370,19	fl 1.000,00	
	totaal	fl 5.347,50	fl 3.700,00	
activiteiten				
221, 222, 232	convocaat	fl 7.783,03	fl 7.500,00	
223, 258	lezingen	fl 2.111,53	fl 2.200,00	
211, 246	excursie	fl 18.447,97	fl 6.500,00	
225, 226	jaarboek	fl 14.746,64	fl 15.500,00	
228	boeken; aankoop	fl 400,00	fl 200,00	
229	lustrum	fl 8.400,00	fl 6.200,00	
231, 234	lustrum; giften	fl 15.881,25	fl 5.000,00	
212, 213	kalenders en kaarten	fl 19.113,45	fl -	
235, 240, 255	sociaal	fl 12.993,90	fl -	
	totaal	fl 99.877,77	fl 43.100,00	
algemeen				
241	representatiekosten	fl -	fl 600,00	
242	publiciteitskosten	fl -	fl 300,00	
243	abonn. en lidmaatsch.	fl 192,50	fl 300,00	
249	Blokfonds	fl -	fl 100,00	
250, 251	Delfia Batavorumfonds	fl -	fl 10.000,00	
252	Le Comtefonds	fl 580,09	fl 600,00	
255	externe contacten	fl -	fl 900,00	
	totaal	fl 772,59	fl 12.800,00	
	TOTAAL LASTEN	fl 105.997,86	fl 59.600,00	
	verschil	fl 13.746,63	fl 5.000,00-	

Toelichting bij de balans 2000

De balans 2000 geeft de vermogenspositie van de vereniging weer, vastgesteld op 1 januari 2000 en op 1 januari 2001, en geeft hieruit een conclusie omtrent de verandering van het vermogen van de vereniging in het boekjaar 2000.

Hierbij moeten ook de schulden en vorderingen op de beide grensdagen in rekening worden gebracht. Dat is in dit overzicht niet gedaan. De reden hiervoor is, dat niet sommige posten onbekend zijn. Het resultaat van de balans is dus niet geheel nauwkeurig, omdat later ingekomen rekeningen en betalingen alsnog invloed hebben op het resultaat.

Wel is aangegeven, welke delen van dit vermogen in de diverse fondsen berusten. De vermogens van de fondsen op 1 januari 2000 zijn ontleend aan oudere stukken. De vermogens van de fondsen op 1 januari 2001 zijn berekend op grond van de veranderingen in de loop van het jaar 2000. Hierover kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt.

Het Delfia Batavorum fonds startte met een vermogen van f. 24.600,- en groeide door bijdragen in het boekjaar 2000 van f. 11.800,- aan tot een bedrag van f. 36.400,-. In het boekjaar is echter geen uitgave gedaan ten laste van dit fonds, zodat de bijdragen geheel hebben geresulteerd in groei van het fonds.

Het Blokfonds is net als het Delfia Batavorum fonds in dit lustrumjaar niet aangesproken, zodat er geen verschil in saldo optreedt.

Het legaat Van Oel is ingezet voor de conservering van de klotendolk, die tijdens de werkzaamheden in het voormalig café Centraal is gevonden. Het legaat is daarvoor nagenoeg geheel verbruikt. Het bestuur stelt voor, de resterende f. 65,- toe te voegen aan de algemene middelen. De dolk is tentoongesteld geweest in de vitrines in het Gemeentearchief.

Het Le Comte fonds is opgericht in het boekjaar 2000 om de kosten van de uitreiking van de Le Comte prijs te kunnen dragen. Dit fonds echter nooit feitelijk gevuld, zodat er thans een negatief saldo te zien is, ontstaan door de kosten van het bakken van het bord voor de eerste prijsuitreiking.

Het lustrumfonds startte met een vermogen van f. 10.600,-. In het lustrumjaar is aan activiteiten ten laste van de vereniging totaal f. 11.218,86 uitgegeven, zodat het lustrumfonds thans een negatief saldo van f. 581,20 te zien geeft. Dit saldo kan veranderen als er nog rekeningen binnen komen of worden voldaan.

De giften voor het lustrumcadeau aan de gemeente, de schildering aan de Cameretten, waren groter dan de kosten. Met het positieve saldo van f. 3955,70 is een fonds opgericht, bedoeld om de schildering over enige jaren te kunnen onderhouden.

Gezien deze ontwikkelingen stelt het bestuur voor om uit de algemene middelen de volgende aanvullingen van de fondsen uit te voeren:
f. 2.000,- per jaar in het lustrumfonds; dan hebben we over 4 jaar ten minste f. 8.000,- in kas;
f. 1000,- per jaar in het Le Comte fonds voor de normale uitgaven.

Indien wordt erkend, dat het Delfia Batavorumfonds eigenlijk geheel apart staat, blijkt, dat de vereniging (zonder DBfonds) negatief is geëindigd, en dat het DBfonds is gegroeid.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

24^e jaargang

nummer 5

juni 2001

AGENDA - data om te reserveren

Zaterdag 30 juni 2001, vanaf 14 uur

TUINEXCURSIE

Zie de mededeling elders in deze nieuwsbrief.

Zaterdag 25 augustus 2001

DELFTDAG

Woensdag 5 september 2001, aanvang 20 uur

REIS NAAR JAPAN.

Lezing door mevr. drs. D.H.A.C. Lokin.

Zaterdag 8 september 2001

OPEN MONUMENTENDAG

Het bestuur is aanwezig in het Gemeentearchief, Oude Delft 169

Zaterdag 15 september 2001

EXCURSIE NAAR GOUDA

Zie de mededeling elders in deze nieuwsbrief.

Woensdag 17 oktober 2001, 14 uur. Attentie: middaglezing!

WILLEM VAN KONIJNENBURG.

Lezing door mevr. M. Rijnders.

Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118, Delft.

TUINEXCURSIE

Op de jaarvergadering is de aanwezigen meegedeeld dat op 30 juni er gelegenheid is enkele Delftse stadstuinen te bezichtigen. Het bestuur is de eigenaren van de tuinen zeer erkentelijk dat zij onze leden deze mogelijkheid wil geven. De volgende tuinen staan op het programma:

- de tuin van de heer Van Staveren en de familie Veeger-van Diepen, Nieuwe Plantage 48;
- de tuin van de heer Roorda van Eijsinga, Oude Delft 197;
- en tot slot die van de familie Poppink, Phoenixstraat 52.

U kunt zich voor deze bijzondere excursie telefonisch opgeven bij de heer J.F. van Mierlo (015-213 43 15), mevrouw I. Leupen (015-213 40 97) of bij mevrouw M. Poppink (015-215 85 13). U wordt tijdig telefonisch geïnformeerd over het punt van verzamelen. De kosten bedragen f 5,- per persoon, gaarne ter plekke te voldoen.

Irene Leupen en Margo Poppink.

DE JAARLIJKSE EXCURSIE

Dit jaar brengen wij op 15 september een bezoek aan Gouda waar we een aantal historische hoogtepunten gaan bekijken. Wij vertrekken 's morgens om 8.30 uur vanaf de Phoenixstraat (voor het Prinsenhof) en zullen met koffie ontvangen worden in de St. Janskerk. Daar krijgen wij ook een rondleiding, onder de deskundige leiding van mevrouw H. van Dolder, expert op het gebied van de Goudse Glazen.

Vervolgens maken wij met twee gidsen een stadswandeling. Na de lunch wordt het gezelschap gesplitst. De ene groep zal het museum 'Bisdom van Vliet' in Haastrecht bezoeken, de andere groep krijgt in het stadhuis een rondleiding en brengt aansluitend een bezoek aan museum 'Het Catharina Gasthuis', waar ook een gids op ons wacht. Geef u de voorkeur aan Haastrecht haast u zich vooral! Er kunnen daar slechts 25 personen ontvangen worden. Daarna kunt u voor eigen kosten nog een kopje thee gebruiken. Rond 6 uur hopen wij weer in Delft terug te zijn.

Men kan zich deze excursie uitsluitend opgeven door het storten van f 67,50 per persoon, resp. f 77,50 voor introducés, op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft onder vermelding 'Zomerexcursie 2001'. Als u in het bezit bent van een museumjaarkaart, wilt u die dan meenemen?

Irene Leupen en Margo Poppink.

NIEUWS UIT DE LEDENVERGADERING

De algemene ledenvergadering op 15 mei 2001 heeft met de volgende voorstellen van het bestuur ingestemd:

- De voorzitter, drs. W.H.M. Aalbers, de secretaris, dr. W.C.M. Zwennis en het bestuurslid ir. F.N. Vroom zijn voor een periode van drie jaar herbenoemd.

- Mevrouw drs. G.D. van Walsum-Kieft is benoemd als lid van het bestuur als opvolger van dr. G. Verhoeven.

- Met ingang van 2002 wordt de contributie voor een gewoon lid verhoogd tot euro 14 (d.i. f 30,80) en voor twee leden in het zelfde gezin tot euro 18 (d.i. f 39,60).

- Ook met ingang van 2002 ontvangen de leden gratis het kwartaalblad 'DELFT'. In het blad wordt de nieuwsbrief van Delfia Batavorum opgenomen. Hiernaast wordt drie keer per jaar een nieuwsbrief in zijn huidige vorm toegezonden.

- Verder heeft het bestuur besloten de Le Comteprijs 2000 toe te kennen aan ir. J. Koelstra en mevrouw J. Koelstra-van der Struif voor de restauratie van de voorgevel van Voorstraat 12 en het aanbrengen van een gevelsteen.

KANDIDATEN VOOR DE LE COMTEPRIJS 2001

De Commissie voor de Le Comteprijs vraagt onze leden haar opmerkzaam te maken op objecten die mogelijk in aanmerking komen voor de Le Comteprijs 2001. Het gaat om grote of kleine verfraaiingen van het stadsbeeld die in 2001 gereed zijn gekomen en die binnen de stadsgrenzen van Delft liggen. Dus niet alleen in de oude binnenstad! Een briefje of e-mail (benwz@wanadoo.nl) naar de secretaris is voldoende.

VAN DE REDACTIECOMMISSIE

Al voor de tiende keer verscheen bij de laatste jaarvergadering het jaarboek van Delfia Batavorum. Tot nu toe is het de redactie aardig gelukt om gevarieerde leesstof te verzamelen. Maar wellicht zijn sommige interessante bronnen nog niet aangeboord. Zo moeten onder onze 1250 leden - van wie velen met een indrukwekkende ervaring - toch historische verhalen leven die de moeite waard zijn om via een artikel in het jaarboek aan anderen door te geven.

Heeft u zich wel eens verdiept in de geschiedenis van buurt, bedrijf, sportvereniging of familie dan is daar misschien een interessant artikel van te maken. Heeft u een hobby die betrekking heeft op een Delfts onderwerp of was u misschien zelf ooit getuige van een bijzondere gebeurtenis in Delft, schroom dan niet om er mee voor de draad te komen. Juist de gewone dagelijkse dingen van vroeger tijd hebben hun charme. Weet u bijvoorbeeld nog te melden hoe het toeging bij de jaarlijkse buurtfeesten, kunt u zich nog spannende momenten herinneren uit de gemeentepolitiek? Misschien was u er zelf bij betrokken en verbaast u zich er achteraf over hoe anders het in die tijd toeging. Wel, menig lezer van het jaarboek zou zich daarover met u kunnen verbazen en zo ook eigen herinneringen doen herleven.

Natuurlijk staat de redactie open voor kant- en klare artikelen. Maar in de praktijk komen artikelen vaak anders tot stand en is er eerder sprake van een wisselwerking. Een goed idee is daarbij een niet te versmaden begin. Hoe dat vervolgens wordt uitgewerkt hangt sterk af van het onderwerp. Soms betekent het een duik in archieven en boeken, maar zeker niet altijd. Ook het ophalen van herinneringen kan leiden tot een interessant verhaal. Daarna is het de kunst om het gevondene prettig leesbaar op papier te krijgen. Een creatief proces van puzzelen en schaven. In principe kunt u bij elk van deze fasen een beroep doen op de redactie. Heeft u aardig materiaal maar weet u niet goed hoe dat om te zetten in een artikel, dan kan een gesprek met een van de redactieleden u misschien op weg helpen. Kunt u ergens 'een boek over schrijven' dan is het meer de kunst de beperking te zoeken in wat nu juist voor onze lezers nieuw en interessant is. De deadline hoeft niet echt een 'dreiging' te zijn, aangezien er naar we hopen elk jaar een boekje verschijnt.

Kortom, voor mooie verhalen is de redactie altijd in. We schrijven ze niet voor u, maar we staan wel open om ze op te halen en waar mogelijk op te poetsen. Het doorgeven van Delftse verhalen is een dankbare taak en ook uw hulp is daarbij welkom.

Namens de redactiecommissie, Frida de Jong.

Tel 015-262 61 16; e-mail: fdejong@tbn.tudelft.nl

OPROEP

Welke technicus of instrumentmaker wil helpen een statief te maken om schedeldelen aan te bevestigen? Een voorbeeld is aanwezig. Gaarne contact opnemen met Bob Griffioen, Meermanstraat 158, 2614 Delft. Tel. 015-213 48 88; e-mail: bkpgriffioen@hotmail.com.

ONLANGS VERSCHENEN

- In de serie 'Geschiedenis van de Delftse Plaatelbakkerijen' die wordt verzorgd door de Projectgroep Delfts Aardewerk zijn onlangs het vierde en vijfde deel verschenen. Deel 4 behandelt de geschiedenis van 'De Drie Klokken' en deel 5 van 'Het Hart'. De reeks boekjes geeft de geïnteresseerde leek een kijk in het vak en leven van Delftse plaatelbakkers en biedt tevens een ingang voor verder archiefonderzoek. Meer informatie is verkrijgbaar bij mev. C. van Egmond, Museum Het Prinsenhof, tel. 015-260 23 79; e-mail: cvegmond@delft.nl.

- Het bestuur van de Stichting Vrienden van Theater de Veste heeft het eerste lustrum van het theater aangegrepen om een boek te doen verschijnen over de geschiedenis van de tot stand koming van het theater. De bouwgeschiedenis, de strijd om de vestigingsplaats, de financiering en de architect nemen een belangrijke plaats in het boek in. De schrijvers Jan van der Mast en Wim Schelberg zijn echter verder gegaan. Ook aan het reilen en zeilen van Waagtheater en Stadsdoelen wordt veel aandacht besteed. De auteurs zijn zelfs teruggegaan tot de ommekeer van Maria van Jesse en hebben in grote lijnen de geschiedenis van het theater in Delft vanaf 1400 beschreven.

Voor een ieder die geïnteresseerd is in de geschiedenis van Delft geeft dit met veel foto's verlichtte boek een mooi overzicht in een thema dat niet zo dikwijls belicht wordt.

Het boek 'Theater in Delft, van Maria van Jesse tot 5 jaar Theater de Veste' is verkrijgbaar of te bestellen aan de kassa van het theater en kost voor leden van Delfia Batavorum f 22,50.

CONTRIBUTIE

Gelukkig hebben veel leden inmiddels hun contributie overgemaakt. De penningmeester wil echter de leden die nog niet hebben betaald, aansporen alsnog even te gireren.

NIEUWE LEDEN

Dhr. H.M. van der Linden, H. Coenradistraat 29, Schiedam.

Dhr. en mw. W.A. Schimmel-van Winden, Zomerdijkhof 4, Delft.

Dhr. en mw. J.W. de Ridder, Hollandsche Tuijn 24, Delfgauw.

Dhr. H.M. van der Splinter, Kantoorgracht 46, Delft.

Dhr. A. Zoutendijk, Bromelia 17, Dirksland.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

946
MR

24^e jaargang**nummer 6****augustus 2001**

AGENDA - data om te reserveren

Woensdag 5 september 2001, aanvang 20 uur
1600-2000, 400 JAAR CONTACTEN MET JAPAN.

Lezing door mevr. drs. D.H.A.C. Lokin.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H).
Reinier de Graafweg 3, Delft.

Zaterdag 8 september 2001

OPEN MONUMENTENDAG

Het bestuur is vanaf 10 uur met een stand aanwezig in het
Gemeentearchief, Oude Delft 169.

Zaterdag 15 september 2001

EXCURSIE NAAR GOUDA

Zie de mededeling elders in deze nieuwsbrief.

Woensdag 17 oktober 2001, aanvang 14 uur. Attentie: middaaglezing!
WILLEM VAN KONIJNENBURG.

Lezing door mevr. M. Rijnders.

Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118, Delft.

Woensdag 14 november 2001, aanvang 20 uur

DE TEMPELIERS.

Lezing door de heer Koert ter Veen.

Plaats: Cultureel Centrum Abtswoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

Dinsdag 11 december 2001, aanvang 20 uur

EEN JUWEEL IN ROCOCO.

HUIZENONDERZOEK AAN HET OUDE DELFT 197.

Lezing door de heer dr.ir. N.P.H.J. Roorda van Eysinga.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H).
Reinier de Graafweg 3, Delft.

Voor 2002 zijn reeds de volgende lezingen gepland.

Woensdag 16 januari 2002:

DE GESCHIEDENIS VAN HET BAGIJNHOF EN ZIJN BEWONERS
door mevrouw drs. M.A. van der Meer.

Dinsdag 12 februari 2002:

DE GESCHIEDENIS VAN DE LOTERIJ

Dinsdag 12 maart 2002:

TJJDREKENKUNDE

door de heer J.P.M. van Elk.

April 2002:

HET DELFTSE TUNNELPROJECT

door mevrouw ir. E.I. Bijveld-van der Hoeven.

THEMA VAN DE LEZING DOOR MEVR. LOKIN

In april 1600 kwam het schip "De Liefde" in Japan aan. De herdenking van 400 jaar Japans-Nederlandse relaties was de aanleiding voor een groots opgezette tentoonstelling rondom Johannes Vermeer in Osaka. Het Stedelijk Museum Het Prinsenhof leverde een groot aantal bruidenen aan deze expositie. De schilderijen werden op hun reis naar en van Japan begeleid door de directeur van de Delftse Stedelijke Musea, mevrouw Lokin. Aan de hand van beeldmateriaal geeft zij impressies van het land, de mensen en hun cultuur.

DE JAARLIJKSE EXCURSIE

Dit keer brengen wij op 15 september een bezoek aan Gouda waar we een aantal historische hoogtepunten gaan bekijken. Wij vertrekken 's morgens om 8.30 uur vanaf de Phoenixstraat (voor het Prinsenhof) en zullen met koffie ontvangen worden in de St. Janskerk. Daar krijgen wij ook een rondleiding, onder de deskundige leiding van mevrouw H. van Dolder, expert op het gebied van de Goudse Glazen.

Vervolgens maken wij met twee gidsen een stadswandeling. Na de lunch wordt het gezelschap gesplitst. De ene groep zal het museum 'Bisdom van Vliet' in Haastrecht bezoeken, de andere groep krijgt in het stadhuis een rondleiding en brengt aansluitend een bezoek aan museum 'Het Catharina Gasthuis', waar ook een gids op ons wacht. Geeft u de voorkeur aan Haastrecht haast u zich vooral! Er kunnen daar slechts 25 personen ontvangen worden. Daarna kunt u voor eigen kosten nog een kopje thee gebruiken. Rond 6 uur hopen wij weer in Delft terug te zijn.

Men kan zich deze excursie uitsluitend opgeven door het storten van f 67,50 per persoon, resp. f 77,50 voor introducés, op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft onder vermelding 'Zomerexcursie 2001'. Als u in het bezit bent van een museumjaarkaart, wilt u die dan meenemen? Irene Leupen en Margo Poppink.

KANDIDATEN VOOR: DE LE COMTEPRIJS 2001

De Commissie voor de Le Comteprijs vraagt onze leden haar opmerkzaam te maken op objecten die mogelijk in aanmerking komen voor de Le Comteprijs 2001. Het gaat om grote of kleine verfraaiingen van het stadsbeeld die in 2001 gereed zijn gekomen en die binnen de stadsgrenzen van Delft liggen. Dus niet alleen in de oude binnenstad! Een briefje of e-mail (benwz@wanadoo.nl) naar de secretaris is voldoende.

AANWINSTEN VOOR ONZE BIBLIOTHEEK

- De Delftsche Brandweer. Beschreven van 1300 tot 1993. Door K. Aarssen en S. Toorenburg. Dit rijk geïllustreerde boek werd ons geschonken door de heer L. Veldman, directeur van Drukkerij Veldman te Delft.
 - Leven in armoede. Delftse bedeeelden in de zeventiende eeuw. Door Ingrid van der Viis. (Uitg. Prometheus/Bert Bakker, Amsterdam, 2001).
 - De heiligenliederen van Stalpart van der Wiele. Door Charles van Leeuwen.
- De auteurs van de twee laatst genoemde boeken ontvingen een subsidie uit het Delfia Batavorumfonds voor de uitgave van deze dissertaties. U kunt de boeken lenen na overleg met mevr. An Bergman (015-212 29 28).

HERDRUK 'DE BIJLENBUURT'

Onlangs is de derde druk verschenen van 'De Bijlenbuurt. Een bijna verdwenen stukje Delft'. De Bijlenbuurt lag tussen de Hooikade/Zuideinde en de spoorlijn naar Rotterdam. Het boek ontleent zijn waarde vooral uit het grote aantal 'weetjes' en de honderden veelal onbekende foto's van deze wijk en zijn bewoners. (f 29,95; bij het Gemeentearchief).

JOHANNES VERMEER AND THE DELFT SCHOOL

Naast een nederlandse kaart met de woonplaatsen van artisten uit de Delftse school, en eigenaren van hun schilderijen, die in de 17e eeuw in Delft woonden, heeft de kunsthistoricus Kees Kaldenbach ook een Engelse versie uitgebracht. Deze kaart bevat wat meer tekst dan de nederlandse uitgave. Het is voor uw engels sprekende familie en relaties een fraai cadeau. De kaart kost f 33,30 en is te bestellen bij de secretaris (070 393 52 57).

TENTOONSTELLINGEN

- Tot 1 oktober 2001 is in het Techniek Museum Delft de tentoonstelling 'Delftse Art Nouveau, onderwijs en ontwerp 1880-1914' te zien. Getoond worden uiteenlopende vormen van kunstnijverheid, zoals wand- en plafonddecoraties, interieurs, meubilair, glas-in-lood, enz. Centraal staan opvattingen en werk van de Delftse kunstenaars Le Comte, Sluyterman en Gips.
- Nog een tentoonstelling in het Techniek Museum. Tot 17 september 2001 wordt een beeld gegeven van Zuidhollandse monumenten uit de periode 1850-1940 met uitgebreide informatie over objecten en complexen in Delft die voor rijksbescherming zijn voorgedragen.
- 'Delfts onder de loep' is een tentoonstelling in het Haagse Gemeentemuseum over de geschiedenis van Delfts aardewerk uit de periode 1600-1850. Uit de museumcollectie worden 111 topstukken getoond. Zij zijn toegeschreven aan dertien van de 35 grotere Delftse plaat- en tegelbakkerijen. (Van 22 september 2001 t/m 7 april 2002).

HOUTTUINEN EN VAN LEEUWENHOEKSINGEL

Binnen enkele jaren wordt de bebouwing aan de Van Leeuwenhoeksingel, de Houttuinen en het Laantje van Mater gesloopt om ruimte te maken voor de aanleg van de spoortunnel. Op initiatief van de bewonersvereniging 'Van Leeuwenhoeksingel' gaat het

Gemeentearchief de geschiedenis van deze buurt vastleggen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de historica Ingrid van der Viis. Het Gemeentearchief vraagt eenieder die informatie heeft over de buurt haar te helpen. Verhalen, films of foto's zijn bijzonder welkom. (Ingrid van der Viis, 010-435 06 80 of het Gemeentearchief (015-260 23 47).

CONTRIBUTIE

Op 3 augustus hadden 920 leden hun contributie betaald; 70 leden echter nog niet. Uw penningmeester spoort 'de 70' aan om de accept op te zoeken en alsnog te betalen. Laat uw vereniging niet in de kou staan.

DELFA BATAVORUMFONDS

Eveneens op 3 augustus hadden 201 leden een gift gestort in het Delfia Batavorumfonds, met een totaal bedrag van f. 8.412,50. Gemiddeld is dit per schenker f. 41,85. Het bestuur dankt alle schenkers zeer hartelijk. Voor de statistici een paar getallen: de kleinste gift bedroeg f. 5,- (3 maal) en de grootste gift bedroeg f. 500,- (2 maal). Daartussen zien we als mijlpalen: f. 10,- (25 maal), f. 25,- (88 maal), f. 50,- (31 maal), en f. 100,- (19 maal).

2002: HET BLAD 'DELFT'

Zoals u uit de jaarvergadering weet, helpt onze vereniging financieel mee om het blad 'Delft' weer uit te brengen. De verhoging van de contributie met ongeveer f. 5,- is daarvoor bestemd. 'Delft' zal vier maal per jaar verschijnen, op 1 maart, 1 juni, 1 september (ijkpunt vanwege Open Monumentendag) en 1 december. 'Delft' heeft een veel groter verspreidingsgebied dan ons convocaat. In 'Delft' zullen de mededelingen van onze vereniging worden opgenomen, zodat de verschijning van 'Delft' voor onze leden tevens de verschijning van een convocaat inhoudt. Het bestuur is van mening, dat tussen twee nummers van 'Delft' een traditioneel convocaat moet worden verstuurd. Zodoende ontstaat het volgende lijstje data:

15 januari: convocaat met de acceptgiro's

1 maart: 'Delft'

15 april: convocaat met de stukken voor de jaarvergadering

1 juni: 'Delft' (daarna: vakantie)

1 september: 'Delft'

15 oktober: convocaat

1 december: 'Delft'

Aangezien de produktietijd voor 'Delft' langer is dan de produktietijd voor een convocaat, liggen de data voor uw bestuur niet zo mooi gespreid als voor u. Het is dus mogelijk, dat in de convocaten een aanvulling of wijziging optreedt ten opzichte van een aankondiging in 'Delft'. De lezers moeten actief blijven.

NIEUWE LEDEN

Dhr. J.P.M. van Elk, Koningsveld 5, Delft

Mw. L.J. van der Hoek, Mozartlaan 32, Delft

Dhr. W.N. Kunz, Venkel 6, Hoogkarspel

Ir. A.P. Blonk, Koningsveld 13, Delft

Dhr. F.B. Busser, Bovenweg 73, Sluiskil.

Dhr. en mw. B.M.A. Heck - van der Putten, Koningsveld 33, Delft.

Dhr. H. van den Berg, Amout Drostlaan 1, Den Haag

Mr. B.G. Ronteltap, Rembrandthage 476, Nieuwegein

Dhr. L.P.I.M. Hombergen, Laan van Overvest 48, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

B119

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

nr

24^e jaargang

nummer 7

sept-okt 2001

AGENDA - data om te reserveren

Woensdag 17 oktober 2001, aanvang 14 uur. Attentie: middaglezing!
WILLEM, WILHELMINA EN HET WARE KONINGSSCHAP.
HET WILHELMINARAAM VAN WILLEM VAN KONIJNENBURG.
Lezing door mevr. drs. M. Rijnders.
Plaats: St. Hippolytuskapel, Oude Delft 118, Delft.

Woensdag 14 november 2001, aanvang 20 uur
DE TEMPELIERS. Lezing door de heer ir. Koert ter Veen.
Plaats: Cultureel Centrum Abtsoude, Aart van der Leeuwlaan 332, Delft.

Dinsdag 11 december 2001, aanvang 20 uur
EEN JUWEEL IN ROCOCO.
HUIZENONDERZOEK AAN HET OUDE DELFT 197.
Lezing door de heer dr.ir. N.P.H.J. Roorda van Eysinga.
Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H).
Reinier de Graafweg 3, Delft.

Voor 2002 zijn reeds de volgende lezingen gepland.

Woensdag 16 januari:
DE GESCHIEDENIS VAN HET BAGIJNHOF EN ZIJN BEWONERS
door mevrouw drs. M.A. van der Meer.

Dinsdag 12 februari:
DE GESCHIEDENIS VAN DE LOTERIJ
door een medewerker van het Nederlands Kansspel museum te Den Haag.

Dinsdag 12 maart:
TIJDREKENKUNDE
door de heer J.P.M. van Elk.

April:
HET DELFTSE TUINNELPROJECT
door mevrouw ir. E.I. Bijleveld-van der Hoeven.

THEMA VAN DE LEZING OVER WILLEM VAN KONIJNENBURG

Toen in 1924 de keuze viel op de Haagse kunstenaar Willem van Konijnenburg (1868-1943) (VK) om, ter herdenking van het 25-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina, een glas-in-loodraam te ontwerpen voor de Nieuwe kerk in Delft, moet dat velen hebben verrast, niet in de laatste plaats de kunstenaar zelf. VK had op dat moment weliswaar een solide reputatie opgebouwd als getalenteerd kunstenaar, maar die berustte voornamelijk op schilderijen en tekeningen. Monumentaal werk had hij tot dan toe slechts incidenteel gemaakt. De betekenis van het Wilhelminaraam van VK vormt het hoofdonderwerp van de lezing. Daarnaast zal enige aandacht worden geschonken aan de relatie tussen kunstenaar en koningin, aangezien die meer inhield dan het ontwerpen van een raam. Ook wordt VK's opvatting over het ware koningschap ter sprake gebracht want die bepaalde de plaats van de vorstin in het beeldprogramma van haar raam.

THEMA VAN DE LEZING OVER DE TEMPELIERS

Er is nauwelijks een historisch onderwerp dat de fantasie meer prikkelt dan de geschiedenis van de tempeliers. Hoewel zij al bijna zevenhonderd jaar zijn verboden, verschijnen er nog altijd boeken over deze ridderorde. Daarin wordt beweerd dat de tempeliers het graf van Jezus gevonden zouden hebben, dat zij de ontdekkers waren van Amerika en de hoeders van de lijkwade van Turijn. Er bestaan ook zeer kritische geschriften over de tempeliers. Zij zouden drinkebroers zijn, en aanbidde van de duivel. Spreker vindt het tijd af te rekenen met deze legende en verwijst de mythen en sagen over de orde naar het rijk der fabelen.

CONTRIBUTIE VOOR 2001

Uw penningmeester is nog steeds in afwachting van de contributie voor het jaar 2001 van een aantal leden. Zij die tot nu toe, het is bijna oktober, nalatig zijn geweest om het verschuldigde bedrag over te maken, worden vriendelijk verzocht nu hun acceptgiro op te zoeken en de betaling in orde te maken: (f 25,- voor een gewoon lid en f 35,- voor twee leden in hetzelfde gezin). Zodra het bedrag is ontvangen krijgt u het extra dikke Jaarboek 2001, met een keur aan interessant artikelen, thuis bezorgd. Hartelijk dank voor uw medewerking.

EEN AANTAL CONVOCATEN NR 6 ZOEK GERAAKT!

Waarschijnlijk heeft u het gemerkt. Voor de bezorging van ons convocaat is het bestuur onlangs overstapt op de Delftse stadspost. Het betekent een aanzienlijke besparing op de portokosten van ongeveer f 0,20 per adres of f 250,- per convocaat! Bij de bezorging van convocaat nr 6 is echter iets mis gegaan. Door omstandigheden heeft de stadspost 28 zendingen bestemd voor Den Haag en Rijswijk moeten laten bezorgen door TNT-post. De bundel met 28 zendingen is helaas zoekgeraakt, waarschijnlijk bij TNT-post. Er wordt nog uitgezocht waar de fout is gemaakt. De Delftse stadspost heeft verzekerd dat volgende convocaten voor Delft door haar en convocaten voor andere gemeenten door plaatselijke zusterinstellingen zullen worden bezorgd zodat er dan niets mis zal gaan. Behoort u tot de kleine groep leden die convocaat 6 niet heeft ontvangen en u wilt toch nog een exemplaar hebben, belt u dan even met de secretaris (070-393 52 57; e-mail benwz@wanadoo.nl) of de penningmeester (015-213 43 15). U krijgt het alsnog toegestuurd.

OPROEP VAN DE COMMISSIE BEHOUD STADSSCHOON

Enkele leden van de CBS zitten ruim negen jaar in de commissie. Volgens het huishoudelijk reglement (hr) van de CBS is de zittingstermijn maximaal negen jaar; zij willen daarom plaats maken voor anderen. Volgens het hr dienen vacatures in de CBS te worden vermeld in het convocaat.

In het hr is de doelstelling van de CBS als volgt omschreven: 'De CBS waakt actief voor het behoud en herstel van het in de gemeente Delft en omgeving aanwezige cultureel erfgoed'. En verder: 'In de CBS behoort voldoende deskundigheid te zijn op het gebied van behoud en herstel van het cultureel erfgoed'.

Zij die belangstelling hebben voor een plaats in de CBS wordt verzocht hun reactie te zenden aan Frank Vroom, secretaris van de CBS, Oude Delft 28, 2611 CC Delft. Leden die in de onlangs gehouden enquête al positief hebben gereageerd, behoeven dit niet opnieuw te doen. Hun namen zijn bij de CBS bekend.

TE KOOP

In de bibliotheek van Delfia Batavorum bevindt zich een exemplaar van het driedelige 'Stam- en wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche families, met genealogische en heraldische aantekeningen' (Groningen, 1885-1890) door A.A. Vorsterman van Oyen. Dit kolossale genealogische standaardwerk heeft weinig met Delft te maken; bovendien is het te groot en te kostbaar om te worden uitgeleend. Het bestuur heeft daarom, alweer geruime tijd geleden, besloten deze boeken te verkopen. De boeken zijn in behoorlijke staat. Absoluut gave exemplaren bestaan nauwelijks omdat zij altijd veel werden geraadpleegd. De boeken bevinden zich in het gemeentearchief. Na afspraak met de gemeentearchivaris zijn zij daar in te zien. U kunt een schriftelijk bod uitbrengen bij de secretaris. Als indicatie wordt gedacht aan een bedrag van f 1000,-. De opbrengst komt ten goede aan het Delfia Batavorumfonds.

OBJECTEN VOOR DE LE COMTEPRIJS 2001

De Commissie voor de Le Comteprijs vraagt onze leden haar opmerkzaam te maken op objecten die mogelijk in aanmerking komen voor de Le Comteprijs 2001. Het gaat om grote of kleine verfraaiingen van het stadsbeeld die in 2001 gereed zijn gekomen en die binnen de stadsgrenzen van Delft liggen. Dus niet alleen in de oude binnenstad! Een briefje of e-mail (berwz@wanadoo.nl) naar de secretaris is voldoende.

STUCPLAFONDS

Eén van de activiteiten die vorig jaar ter gelegenheid van het lustrum 2000 werd georganiseerd was bezichtiging van het stucwerk in een aantal Delftse huizen. Deze excursie werd door veel van onze leden zeer op prijs gesteld. Voor de liefhebbers van bijzonder stucwerk is ook in Den Haag iets bijzonders te zien. In het Vellinghuis Van Stockum aan de Prinsengracht 15 (tel. 070-364 98 40) bevindt zich een monumentaal trappenhuis dat van de begane grond tot het naar schatting 20 meter hoge lichtraam rijkelijk is voorzien van zeer fraai stucwerk. Tijdens de kijkdagen en veilingen kunt u vrij naar binnen lopen. Zeer de moeite waard!

TENTOONSTELLINGEN

- In het Gemeentearchief is een tentoonstelling ingericht over de geschiedenis van het hoekpand Brabantse Turfmarkt-Pieterstraat. Bij het onlangs verrichte archeologische onderzoek zijn vondsten daterend uit de

13e t/m de 20e eeuw geborgen. Behalve de meest bijzondere voorwerpen wordt een aantal documenten getoond dat betrekking heeft op dit deel van de Pieterstraat. (Oude Delft 169, di. t/m do. van 9-17 uur; vrij. van 9-21 uur, gratis)

NIEUWE UITGAVEN

- Ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de afdeling Delfland van de Nederlandse Genealogische Vereniging verschijnt in november 2001 een jubileumboek van ruim 450 pagina's met een veertigtal genealogische en historische bijdragen allen gerelateerd aan de Delflandse regio en Zuid-Holland. Enkele behandelde onderwerpen zijn: Delflandse Zeeaven; een vijkkappersfamilie, enkele bedrijfsgeschiedenissen, enz. Verder zijn genealogische gegevens van talrijke families opgenomen, zoals Van der Aa, Bracco Gartner, Mensert, De Roo, e.a. Meer informatie: Mw. A. Kayser-van der Zee (015-369 54 22).

WIE WEET MEER?

De heer C. Stefaan, Wiedaawbos 48, 8310 St.Kruis-Brugge België, doet onderzoek naar de aanwezigheid van Vlaamse en Nederlandse arbeiders die tussen 1941-1944 voor de Duitse bouwonderneming 'Baum en Beutgen' tewerkgesteld waren aan de Belgische kust en de Franse Lorient. Wie kent deze firma of Nederlanders die daar gewerkt hebben en wil bovengenoemde onderzoeker verder helpen?

RONDLEIDERS GEZOCHT

Het Legermuseum in Delft biedt haar bezoekers de mogelijkheid de vaste collectie van het museum onder begeleiding van een rondleider te bezichtigen. Deze rondleidingen worden gegeven door een vaste rondleider in dienst van het museum, ondersteund door een aantal vrijwilligers. Het museum is op zoek naar nieuwe rondleiders.

Wat kan het Legermuseum bieden en wat wordt van een rondleider verwacht? Er wordt gezocht naar mensen die geïnteresseerd zijn in algemene en/of militaire geschiedenis en het leuk vinden om met bezoekers om te gaan. Enthousiasme is belangrijker dan kennis of ervaring. Er wordt gezorgd voor een interne opleiding waarbij rekening wordt gehouden met persoonlijke voorkeuren voor bijvoorbeeld bepaalde perioden of onderwerpen. Het museum biedt een (beperkte) onkostenvergoeding.

Meer informatie bij Remke von Glahn (015-215 05 70) of Ella van Mourik (015-215 05 48).

NIEUWE LEDEN

Prof. mr. F.H. van der Burg, Laan van Oostenburg 35, Voorburg.

Mw. A. Haneveld en dhr. R.D.A.M. Peterse, Paxlaan 80, Delft.

Dhr S. de Jong, Winterpad 9, Delft.

Dhr en mw. J. Jutte, Zuiderstraat 246, Delft.

Ir. J.M.L. de Koning, Paradijspoort 23, Delft.

Ir. E.M.C.J. Quanjel, Buitenwatersloot 157A, Delft.

Dhr. en mw. P.J. Roode, Hof van Delftlaan 25, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Financieel verslag 2003

Staat van baten en lasten	2003		Begroting 2003	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Contributie	15.144,79		14.825,00	
Rente Pb kapitaalrek	448,32		600,00	
Bestuurskosten		2.026,75		2.500,00
Bijeenkomsten		2.609,32		1.750,00
Excursies	362,17			
Jaarboek		7.674,31		6.250,00
Delf		5.885,93		7.000,00
Le Comteprijs		200,59		
Dotatie aan lustrumfonds		2.000,00		2.500,00
Nadelig saldo	4.441,62		4.575,00	
	20.396,90	20.396,90	20.000,00	20.000,00

Balans per 31-12-2003

	Debet	Credit
Inventaris	1,00	
Vermogen vereniging		9.994,72
Delfia Batavorumfonds		31.981,66
Blokkfonds		4.378,21
Lustrumfonds		4.740,94
Fonds onderhoud muursch.		2.419,57
Transistoria		77,00
Postbank rekrt.	1.107,96	
Postbank kapitaalrek.	60.000,00	
Debiteuren	399,07	
Crediteuren		7.915,93
	61.508,03	61.508,03

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Begroting 2004

Begroting 2003

Baten

Lasten

Contributie	14.825	
Rente	600	
Bestuurskosten		2.500
Bijeenkomsten		1.750
Excursies		p.m.
Jaarboek		6.250
Delf		7.000
Le Comteprijs		p.m.
Dotatie aan Lustrumfonds		2.500
Nadelig saldo	4.575	
	20.000	20.000

Realisatie 2003**Baten Lasten**

15.145

448

2.027

2.609

362

7.674

5.886

201

2.000

4.442

20.397

20.397

Begroting 2004**Baten Lasten**

20.000

250

2.500

2.500

p.m.

7.500

5.500

250

2.000

20.250

20.250

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Toelichting financieel verslag 2003

Staat van baten en lasten

Het totaal van de rekening komt nagenoeg overeen met hetgeen er begroot is. Het nadelig saldo is ten laste gebracht van het vermogen van de vereniging. Het bestuur is van mening dat het resterende vermogen niet toereikend is voor nog eens een nadelig saldo. Dat is overigens reeds voorzien door de contributieverhoging per 01-01-2004 die door de ledenvergadering in mei 2003 is vastgesteld.

Rente Postbank kapitaalrekening

De rente bedroeg 1.545,89. Op basis van de beginsaldi is dit bedrag als volgt verdeeld.

Normale exploitatie	29%	448,32
Delfia Batavorumfonds	52%	803,86
Blokkfonds	9%	139,13
Lustrumfonds	5%	77,29
Fonds onderh. muursch.	5%	77,29

Bijeenkomsten

In deze post zijn ook de kosten van ons convocaat opgenomen.

Delf

De rekening voor Delf bedraagt € 5.885,93. Dit bedrag is te verdelen in drukkosten 4 x 1.020 ex à € 0,70 = € 2.856,-- en € 3.029,93 portiekosten. In dit laatste bedrag is een narekening over 2002 begrepen van ongeveer € 600,--.

Balans

Met ingang van dit verslag is er ook een balans in het financieel verslag opgenomen.

Inventaris

Dit is een symbolisch bedrag, waarmede al onze roerende bezittingen geregistreerd zijn. Op de inventarislijst staan o.a. vermeld onze interessante bibliotheek en de mooie banner.

Vermogen vereniging

Saldo 01/01/03	14.121,78
Bij: Opheffing Le Comtefonds	314,56
Af: Nadelig saldo	4.441,62
Saldo 31/12/03	9.994,72

Delfia Batavorumfonds

Saldo 01/01/03	25.541,66
Bij: Rente Pb kap.rek.	803,86
Boekverkoop	329,--
Bijdragen leden	3.603,87
Vd Mandele Stichting, symp.	2.500,--
Af: Baartmans, publicatie	300,--
St Hippolytuskapel, 10 leien	100,--
Symposium De Porceleyne Fles	396,73
Saldo 31/12/03	31.981,66

Voor het Symposium in Het Prinsenhof, ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan van De Porceleyne Fles, ontvingen wij een subsidie van de Van der Mandele Stichting. Dit bedrag is onder meer bestemd voor een schoolproject voortvloeiende uit dit symposium. Daar dit project nog loopt en de kosten nog gemaakt moeten worden is het bedrag voorlopig ondergebracht bij het Delfia Batavorumfonds.

Blokkfonds

Saldo 01/01/03	4.239,08
Bij: Rente Pb kap.rek.	139,13
Saldo 31/12/03	4.378,21

Lustrumfonds		
Saldo 01/01/03	2.663,65	
Bij: Rente Pb kap.rek.	77,29	
Dotatie		2.000,--
Saldo 31/12/03	4.740,94	

**Fonds onderhoud muur-
schildering Cameretten**

Saldo 01/01/03	2.617,17	
Bij: Rente Pb kap.rek.	77,29	
Af: Anwb bewegwijzering		274,89
Saldo 31/12/03	2.419,57	

Debiteuren

De vorderingen waren op 1 maart 2004, de datum waarop het bestuur de jaarrekening heeft vastgesteld, op één na voldaan. Deze € 14 betreft 'nog te betalen contributie 2003'.

Crediteuren

Van het Fonds 1818 hebben we, ook ten behoeve van het symposium ter gelegenheid van het jubileum van De Porceleyne Fles, een subsidie van € 2.000,-- gekregen voor het kunstproject in de Maeterlinckschool. Dit project is geheel verzorgd door De Porceleyne Fles, vandaar dat het bedrag aan die onderneming toekomt. De verschuldigde bedragen zijn alle voor 1 maart 2004 betaald.

Kascontrole

Een goedkeurende verklaring van de Kascommissie m.b.t. dit verslag is in het bezit van, zowel de penningmeester, als de voorzitter van de vereniging.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Toelichting begroting 2004

Contributie

De vereniging telde per 01-01-2004 1.000 leden à € 19,-- en 232 leden à € 4,-- . Rekening houdend met de sindsdien gerealiseerde groei zijn de te verwachten contributieopbrengsten te stellen op € 20.000,--.

Rente

Het lagere verenigingsvermogen zal, bij de huidige rentestand, minder opbrengen dan vorig jaar.

Overige posten

Bij de overige posten is uitgegaan van de realisatie 2003, met enige bijstelling op grond van reële verwachtingen.

Vaststelling contributie 2005

De begroting 2004 is weliswaar sluitend, maar bevat geen ruimte voor het opvangen van tegenvallende uitkomsten. Het bestuur meent daarom dat het juist is als er voor de begroting 2005 wat meer ruimte beschikbaar komt. Het stelt u daarom voor de contributie per 01 januari 2005 met € 1,-- per categorie te verhogen. De bedragen worden dan: € 20,-- voor een algemeen lid en € 5,-- voor een 2° algemeen lid op zelfde adres. Dat kan ruim € 1200,-- opleveren. (Van de mogelijkheid die geboden is dit jaar meer te betalen hebben tot 10/04 ongeveer 190 leden gebruik gemaakt. Dit leverde ongeveer € 970,-- op).

Big

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

B119

24^e jaargang**nummer 8****nov-dec 2001**

AGENDA - data om te reserveren

Dinsdag 11 december 2001, aanvang 20 uur
EEN JUWEEL IN ROCOCO: ONDERZOEK
AAN HET PAND OUDE DELFT 197.

Lezing door de heer dr.ir. N.P.H.J. Roorda van Eysinga.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H). Reinier de Graafweg 3, Delft.

Woensdag 16 januari 2002, aanvang 20 uur
DE GESCHIEDENIS VAN HET BAGIJNHOF EN
ZIJN BEWONERS.

Lezing door mevrouw drs. M.A. van der Meer.
Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft

Verder staan de volgende lezingen op het programma:

Dinsdag 12 februari:
DE GESCHIEDENIS VAN DE LOTERIJ
door een medewerker van het Nederlands Kansspelmuseum te Den Haag.

Dinsdag 12 maart:
TIJDREKENKUNDE
door de heer ir. J.P.M. van Elk.

April:
ONDERZOEK AAN DE PANDEN OUDE DELFT
nrs. 199 t/m 211
door de heer dr.ir. N.P.H.J. Roorda van Eysinga.

Woensdag 22 mei:
Algemene ledenvergadering, aansluitend een lezing door de heer dr. G. Verhoeven.

Juni:

HET DELFTSE TUNNELPROJECT
door mevrouw ir. E.I. Bijleveld - van der Hoeven.

THEMA VAN DE LEZING **DOOR DE HEER ROORDA**

Bij de verbouwing van een oud huis zijn er altijd heel boeiende ontdekkingen mogelijk. En dan wil je ook nog wel wat informatie zoeken in oude papieren, die soms nog bewaard zijn gebleven. Welnu, dat werd een boeiende ontdekkingsreis! Vanaf de stadsbrand 1536 tot heden 2001 hebben meer dan 30 eigenaren achtereenvolgens in het pand OD 197 gewoond en gewerkt. Samen, sommigen meer en sommigen minder, hebben zij dit huis gemaakt tot wat het nu is, één van de allermooiste huizen van Delft.

CONTRIBUTIE VOOR 2001

Uw penningmeester is nog steeds in afwachting van de contributie voor het jaar 2001 van een aantal leden. Zij die tot nu toe, het is bijna december, nalatig zijn geweest om het verschuldigde bedrag over te maken, worden vriendelijk verzocht nu hun overschrijvingsboek te pakken en de betaling in orde te maken: (f. 25,- voor een enkel lidmaatschap en f. 35,- voor twee leden in hetzelfde gezin). Zodra het bedrag is ontvangen krijgt u het extra dikke jaarboek 2001, met een keur aan interessant artikelen, thuis. Hartelijk dank voor uw medewerking.

POOT'S NACHTMIJMERING

De in de achttiende eeuw beroemde dichter H.C.-zn. Poot woonde tijdens het laatste gedeelte van zijn leven in het huis op de hoek van de Jacob Gerritstraat en de Oude Langendijk. Op die hoek is thans de 'Bodyshop' gevestigd. De muur boven de etalage aan de zijde van de Jacob Gerritstraat bood een prachtige mogelijkheid voor de plaatsing van een tekst van Poot. Een strofe van het gedicht 'Nacht' is hiervoor gekozen. Dirk Coster noemde dit gedicht ooit 'Poot's nachtmijmering op de markt van Delft'.

Het lid van onze vereniging mr. A.P.A. van Daalen, tevens lid van de Commissie Le Comte, stelde aan de eigenaar van het perceel, Achmea Global Investors te Amsterdam, voor om de herinnering aan het verblijf van Poot in dat huis levendig te houden door het aanbrengen van de genoemde tekst op de gevel. De heer F. Verschoor van Achmea reageerde enthousiast en gaf de Delftse decoratieschilder J. Hoekstra opdracht de tekst op de muur te schilderen:

'Slechts ik, dus vroeg eens opgestaan,
Zie 't rijzend licht der schoone maen
Op gevels blikkeren en torens.'

H.C. zn Poot (1689-1733),
die hier gewoond heeft.

Komt u een dezer dagen in de binnenstad, blijf dan even voor de gevel staan en neem de dichtregels in u op. Een 'must' overigens voor gidsen en rondleiders om het zelfde te doen en om hun toehoorders op de tekst te wijzen.

Wie in het gelukkige bezit is van 'De stad Delft cultuur en maatschappij van 1667 tot 1813', een uitgave van het Prinsenhof Delft, kan nog eens het een en ander nalezen. De Delftse Courant wijdde op 29 oktober j.l. ook nog aandacht aan de dichter door een bijdrage van Margriet van Bebber.

Velen van u zullen er van op de hoogte zijn dat er een aan Poot gewijd monument is bij het centrum voor ouderen Abtswoude: een bank waarop staat te lezen:

Hoe genoeglyk rolt het leven
Des gerusten lantmans heen,
Die zijn zaligh lot, hoe klein,
Om geen koningskroon zou geven!

Poot is in Delft dus nog lang niet dood!

KANDIDATEN VOOR DE LE COMTEPRIJS 2001

De Commissie voor de Le Comteprijs vraagt onze leden haar opmerkzaam te maken op objecten die mogelijk in aanmerking komen voor de Le Comteprijs 2001. Het gaat om grote of kleine verfraaiingen van het stadsbeeld die in 2001 gereed zijn gekomen en die binnen de stadsgrenzen van Delft liggen. Dus niet alleen in de oude binnenstad! Een briefje of e-mail (benwz@wanadoo.nl) naar de secretaris is voldoende.

SYMPOSIUM LANDMEETKUNDIGE INSTRUMENTEN

Op 23 november 2001 organiseert de stichting De Hollandse Cirkel, die het bevorderen van de belangstelling voor het verleden van de geodesie tot doel heeft, een symposium onder de titel 'Nederlands Gedachtengoed rond de Ontwikkeling van Geodetisch Instrumentarium'. Behalve voor vakgenoten is het symposium bedoeld voor verzamelaars van historische instrumenten en voor liefhebbers van technische geschiedenis.

Sprekers zijn P. de Koningh, kleinzoon van de oprichter van de firma De Koningh uit Arnhem over het ontwerp en de productie van Nederlands Instrumentarium sinds 1902, mevr. drs. T. van der Spek (Museum Boerhave) over de geschiedenis van de Delftse firma Kipp, de vroegere directeur/instrumentmaker J.W. Giltay en prof T. Bogaerts (TUD) over belangrijke Nederlandse bijdragen tot de ontwikkeling van geodetisch instrumentarium. Een rondleiding langs historische instrumenten besluit het symposium.

Het symposium is vrij toegankelijk en begint om 13.00 uur in het gebouw voor Geodesie, Thysseweg 1, Delft.

Opgave wordt op prijs gesteld: De Hollandse Cirkel, p/a Thysseweg 11, 2629 JA Delft; e-mail: hollandsecirkel@geo.tudelft.nl

VERDWENEN STADSGEZICHTEN

In Museum Het Prinsenhof is tot 24 februari 2002 de tentoonstelling 'Verdwenen Stadsgezichten' te zien. De tentoonstelling is samengesteld door twintig Delftenaren. Naast foto's is een keus gemaakt uit hun verhalen en herinneringen aan verdwenen gebouwen en plekken.

ONLANGS VERSCHENEN

- Als gezamenlijke uitgave van Waanders Uitgevers te Zwolle en het Gemeentemuseum Den Haag is het tweede deel verschenen van 'Delfts aardewerk. Geschiedenis van een nationaal product' door M.S. van Aken-Fehmers en L.A. Schledom. Het fraaie en rijk geïllustreerde boek bevat een schat aan informatie over de geschiedenis van Delfts aardewerk en over een aantal plateelbakkerijen. Het is voor de leden te leen via mevrouw An Bergman (015-212 29 28)

- De laatste exemplaren van het driedelige standaardwerk in facsimile uitgave 'De Uithangtekens. Boek der Opschriften' worden door de uitgever aangeboden voor f. 250,- in plaats van de oorspronkelijke prijs van f. 450,-. De boeken bevatten ruim 1350 bladzijden en meer dan 350 'boekdruketsen'. Meer informatie bij Uitgeverij Erato, Haarlem (023-532 10 69).

- Het dagelijks leven anno 2000 is te beleven in het fotoboek 'Kijk ons! (176 pag., 900 kleurenfoto's) en in het leesboek 'Brieven aan de toekomst' (244 pag., 62 brieven). Samen voor f. 44,50 te bestellen bij het Nederlands Centrum voor Volkcultuur, Utrecht.

KASTELENSTICHTING HOLLAND EN ZEELAND

De KSHZ heeft als doelstelling zorg te dragen voor de instandhouding van kastelen, landhuizen en omliggende gebieden in Noord- en Zuid-Holland en Zeeland. De stichting wil graag worden geïnformeerd over restauraties, sloopplannen, herinrichtingsplannen en dergelijke. Bent u op de hoogte dat deze zaken spelen, wilt u dan de KSHZ hierover informeren? (KSHZ, p/a Erfgoedhuis Zuid-Holland, Postbus 11187, 2301 ED Leiden).

SPIEGEL HISTORIAEL

Onze leden kunnen voor de speciale prijs van f. 32,50 een halfjaar (vijf nummers) kennis maken met dit historisch magazine. Een abonnement kost nu f. 79,- per jaar in plaats van f. 99,50. (DUO/Spiegel, Utrecht (030-215 51 88 of e-mail: duo@euronet.nl).

NIEUWE LEDEN

Dhr. W.J.M. Boonenburg, Spechtstraat 5, Delft.
Mw. M.E.J. Hof en de hr. P.E. Bergen, Mozartlaan 380, Delft.
Mw. E. Spaargaren,
Willem van Merodestraat 5, Delft.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

25^e jaargang

nummer 1

januari 2002

IN MEMORIAM A.J.H. ROZEMOND (1934-2001)

Maandag 19 november overleed onverwacht ons erelid drs. A.J.H. Rozemond. Van 1977 tot 1994 was hij gemeentearchivaris van Delft; dertien jaar diende hij Delfia Batavorum als secretaris.

Andries Jan Heleen Rozemond werd geboren in Leiden als zoon van een beroepsmilitair. Zijn jeugd bracht hij grotendeels door in Gorinchem en Amsterdam, waar hij het gymnasiumdiploma behaalde. Een jaartje volgde hij de opleiding tot adelborst in Den Helder. Deze poging om min of meer in de voetstappen van zijn vader te treden werd geen succes. Het roer ging radicaal om en hij meldde zich aan voor de Archiefschool. In 1960 trad hij in dienst bij het Algemeen Rijksarchief in Den Haag als beheerder van de kaartenafdeling. Een avondstudie rechte opende de poort naar de opleiding tot hoger archiefambtenaar, die hij voltooide in 1974.

Inmiddels was Rozemond met vrouw en vier kinderen verhuisd naar Rijswijk. In 1973 werd hij benoemd in Delft, met het vooruitzicht te zijner tijd C.D. Goudappel op te volgen als gemeentearchivaris, wat gebeurde in 1977. Zeventien jaar leidde Rozemond het Delftse gemeentearchief. Hij was een warme attente persoonlijkheid. Geen verjaardag vergat hij en altijd was er tijd voor een opbeurend woord als iemand in de put zat. Boos werd hij alleen als hij meende dat hem of anderen onrecht werd aangedaan. Vooral de jaren tachtig, een tijd van pijnlijke bezuinigingen, viel hem zwaar. Hij vond het onverteerbaar dat de personele bezetting werd ingekrompen terwijl de bezoekerijfers juist stegen.

Rozemond zette zich met hart en ziel in voor het stimuleren van de belangstelling voor de geschiedenis van Delft. Hij hield vele lezingen en organiseerde exposities in het pand aan de Oude Delft 169. Dertien jaar was hij secretaris van Delfia Batavorum; in 1985 werd hij benoemd tot erelid en bij zijn afscheid in 1994 ontving hij de J.W. Blokpenning. Bij die gelegenheid werd hem ook een koninklijke onderscheiding toegekend. Die dankte hij mede aan zijn werk in de Rotary Club Delft. Als voorzitter nam hij in 1987/1988 het initiatief tot het verzamelen van gebruikte artikelen die in Derde-Wereldlanden nog van onschatbare waarde zijn.

Rozemond ervoer zijn afscheid niet geheel als een vrijwillige keuze. Zijn gezondheid begon hem in de steek te laten en hij wilde niet afwachten tot lichamelijke gebreken hem het werken onmogelijk maakten. Hij koos ervoor om meer tijd te kunnen besteden aan zijn gezin. Het werken in archieven liet hem echter niet los. Minstens eens per week kwam hij op de fiets naar het gemeentearchief, waar hij op zijn zolderkamer gestaag doorwerkte aan projecten waaraan hij tijdens zijn archiverisschap niet toe kwam. Veel energie besteedde hij aan de inventarisatie van de archieven van Delfia Batavorum en de Rotary Club Delft, twee verenigingen die hem zo dierbaar waren. Op 19 november maakte een acute hartaandoening een einde aan het leven van een innemende man.

Gerrit Verhoeven

VAN DE VOORZITTER

Bij de jaarwisseling wordt de terugblik op het afgelopen jaar geheel overschaduwd door het plotselinge overlijden van ons erelid Anders Rozemond. Veel leden van onze vereniging hebben zijn vrouw en kinderen na de kerkdienst in zijn woonplaats Rijswijk veel sterkte toegewenst bij hun verlies. Ook bij Delfia Batavorum laat hij als oud-secretaris en Blokpenningdrager een leegte na. Temeer omdat hij tot en met een bijeenkomst enkele dagen voor zijn overlijden zich nog betrokken voelde bij de vereniging.

Het jaar 2001 was uiteraard een rustiger jaar dan het lustrumjaar 2000. Niettemin mogen enkele zaken hier worden gememoreerd. Zo wordt de Le Comteprijs al een serieuze traditie op het gebied van stadsverfraaiing en was het een genoegen de Blokpenning toe te kennen aan de Projectgroep Delfts Aardewerk voor hun jarenlange inspanningen. Uit de rente van het Delfia Batavorumfonds werden twee subsidies voor relevante onderzoeken en publicaties verstrekt. De Redactiecommissie bracht voor de tiende keer het jaarboek van Delfia Batavorum uit. De Commissie Behoud Stadsschoon gaf de gemeente adviezen voor het vervolg van het herbestravingsbeleid voor de binnenstad. De geslaagde excursie naar Gouda mag hier speciaal worden vermeld. De hulp van onze Goudse zustervereniging droeg daartoe zeker bij.

Vice-voorzitter dr. G. Verhoeven rondde zijn bestuurstermijn af en werd opgevolgd door mevr. drs. G.D. van Walsum-Kieft. Het bestuur is Gerrit Verhoeven dankbaar voor de opzet en uitwerking van een enquête onder de leden. De grote respons leverde veel inzicht in bij de leden levende wensen met betrekking tot (mogelijke) verenigingsactiviteiten. Wij maken daar gepast gebruik van, evenals van de door veel leden getoonde bereidheid om op een bepaalde manier actief te zijn in de vereniging. Overigens is de termijn voor suggesties en het melden van bereidwilligheid nooit gesloten.

Met het oog op het nieuwe jaar is de vlevlechting van ons mededelingenblad met het fraaie blad DELF zeer belangrijk. Wij hopen dat de leden daardoor goed geïnformeerd zullen blijven over het Delfse culturele erfgoed in het algemeen en onze vereniging in het bijzonder. Wat betreft 2002 kan voorts de betrokkenheid van Delfia Batavorum bij de herdenking van 400 jaar VOC worden genoemd, waarschijnlijk in de vorm van lezingen en excursies.

Namens het bestuur wens ik u en uw dierbaren een goede jaarwisseling en een voorspoedig nieuw jaar.
Wil Aalbers, voorzitter

AGENDA - data om te reserveren

Woensdag 16 januari 2002, aanvang 20 uur
DE GESCHIEDENIS VAN HET BAGIJNHOF EN ENKELE BEKENDE BEWONERS
Lezing door mevrouw drs. M.A. van der Meer.
Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Bagijnhof 21, Delft

Verder staan de volgende lezingen en activiteit op het programma:

Dinsdag 12 februari
DE GESCHIEDENIS VAN DE LOTERIJ
Lezing door een medewerker van het Nederlands Kansspelmuseum te Den Haag.

Dinsdag 12 maart
TIJDREKENKUNDE
Lezing door de heer ir. J.P.M. van Elk.

April
HUIZENONDERZOEK AAN DE OUDE DELFT nrs. 199 t/m 211
Lezing door de heer dr.ir. N.P.H.J. Roorda van Eysinga.

Woensdag 22 mei
Algemene ledenvergadering, aansluitend de uitreiking van de Le Comteprijs 2001 en een lezing door de heer dr. G. Verhoeven.

Juni
HET DELFTSE TUNNELPROJECT
Lezing door mevrouw ir. E.I. Bijleveld-van der Hoeven.

Vrijdag 5 juli
EXCURSIE NAAR DE BOTANISCHE TUIN VAN TUD.

In de tweede helft van 2002 worden enkele lezingen georganiseerd in het kader van de herdenking van de oprichting van de VOC in 1602.

EEN FINANCIËLE BIJDRAGE

Het bestuur van Delfia Batavorum is de directie van de Rabobank Delfland zeer erkentelijk voor de financiële bijdrage aan de uitgave van het jaarboek 2000.

THEMA VAN DE LEZING OVER HET BAGIJNHOF

Het Bagijnhof in Delft kent een zeer rijke geschiedenis die teruggaat tot in de 13e eeuw. Vrouwen die kozen voor een vroom en kuis leven buiten bestaande kloosters woonden in een ommuurde, afgesloten hof, dat als het ware een stadje binnen de stad vormde met eigen regels en bestuur. Als in 1575 het Delftse stadsbestuur alle privileges van het Bagijnhof intrekt, blijft het een belangrijk centrum van katholiek kerkelijk leven. Mede door de vestiging van het Bethelziekenhuis in het begin van de 20e eeuw verdwijnt veel van de oude bebouwing. In de lezing zal ook aandacht worden besteed aan enkele bekende bewoners van het Bagijnhof zoals Geertruid van Oosten en Stalpaert van der Wiele.

EEN EXTRA LEZING

Op 12 januari 2002, aanvang 10.30 uur, geeft prof. ir. R. Gout in het Techniek Museum een lezing voor de vereniging Histechica. De titel luidt: 'Twee Delftenaren, Willem van Oranje en Piet Hein'. Professor Gout behandelt de tegenstelling tussen beide beroemde Delftenaren. Prins Willem van Oranje was op jeugdige leeftijd één van de rijkste prinses van Europa. Piet Hein werd in een armelijk gezin geboren. Beiden behoren tot de belangrijkste personen in de Tachtigjarige Oorlog die ons land de vrijheid brachten. Vanwege het algemeen historisch belang voor Delft worden de leden van Delfia Batavorum eveneens voor de lezing uitgenodigd. De toegang tot de lezing is gratis, maar voor de toegang tot het museum geldt de normale toegangsprijs. Uw Museumjaarkaart is geldig. In verband met de plaatsruimte dienen zij hun komst op te geven bij: mevr. An Bergman (015-212 29 28 of e-mail:anne@wanadoo.nl).

VAN HET BESTUUR

Het bestuur deelt u met genoegen mee dat mevrouw drs. G. van Walsum-Kieft bereid is gevonden het 2e voorzitterschap in het bestuur op zich te nemen. Zij volgt daarmee dr. G. Verhoeven op die zich in de algemene ledenvergadering in mei 2001 niet herkiesbaar heeft gesteld.

DELFA BATAVORUM EN HET BLAD DELFT

Volgend jaar gaat er iets veranderen in de nieuwsvoorziening zoals onze leden die sinds een groot aantal jaren ontvingen. Vanaf 2002 ontvangt u vier keer per jaar het blad 'Delft'. Het Cultuurhistorisch Bulletin Delft is een uitgave van de Gemeente Musea, het Gemeentearchief en de vakteams Archeologie, Bouwtoezicht en Monumenten. Het tijdschrift was er al eerder, tussen 1997 en 1999 verschenen negen nummers. Nu wordt de uitgave dus hervat in samenwerking met Delfia Batavorum en de Vereniging Vrienden van het Prinsenhof. Volgens de planning kunt u het eerste nummer in maart tegemoet zijn. Alle informatie die u in de convocaten kon lezen zult u voortaan aantreffen in Delft. Hiernaast zal in elk nummer een 'Delfts' historisch onderwerp worden behandeld. Naast Delft zullen onze leden ook drie of vier keer per jaar het gebruikelijke convocaat blijven ontvangen. Het bestuur is er van overtuigd dat met deze samenwerking de informatievoorziening aan de leden aanmerkelijk zal worden verbeterd. Naar verwachting zal één en ander ook leiden tot een grotere betrokkenheid bij de vereniging.

ZICHT OP DELFT EN EEN WANDELING MET VERMEER

Geodeten van de Technische Universiteit Delft hebben samen met ons lid, de Amsterdamse kunsthistoricus Kees Kaldenbach, twee computeranimaties gebouwd. Zittend voor uw computer zweeft u in 'Zicht op Delft' als het ware boven de stad zoals die er uitzag in 1660 met zijn 17e eeuwse huisjes en grachten. In 'Een wandeling met Vermeer' maakt u een virtuele 17e eeuwse stadswandeling door Delft waarbij u door een stadspoort gaat en door de straatjes van Vermeer loopt. U kunt de films thuis bekijken op de site van Industrieel Ontwerpen van de TUD: <http://www.io.tudelft.nl/id-studiolab/vermeer>

NIEUWE LEDEN

Dhr. R.P. Schüller, Oranje Nassaplein 26, Den Hoom.
Ir. K. ter Veen en mw. drs. G.O. Visser,
Oostsingel 201, Delft.
Dhr. A. Wolf, Meerkoetlaan 59, Delft.
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

25^e jaargang

nummer 2

januari – februari 2002

BELANGRIJKE MEDEDELING

Zoals u al eerder werd meegedeeld zal dit jaar de samenwerking met het Cultuurhistorisch Bulletin 'DELF' worden gerealiseerd. Het betekent voor de bestuursleden die tot nu toe het convocaat verzorgden enige aanpassing en een flinke extra inspanning. In verband met de voorbereidingstijd van 'DELF' (12 weken) moeten lezingen voortaan eerder worden besproken en georganiseerd.

Volgens de eerder opgestelde planning zijn de tijdvakken waarop u van uw vereniging post kunt verwachten als volgt.

Januari: convocaat, acceptgiro's

Maart: DELF

April: convocaat, jaarstukken voor de ledenvergadering

Juni: DELF

September: DELF

Oktober: convocaat

December: DELF

In het begin van dit jaar is het niet gelukt dit schema aan te houden. In januari ontving u een convocaat zonder acceptgiro's. U leest nu een niet gepland convocaat (nr. 2 van 2002) en ontvangt hierbij de acceptgiro's. Maar we doen ons best en verwachten vanaf het verschijnen van 'DELF' in maart in de pas te lopen met bovenstaand schema.

AGENDA - data om te reserveren

Woensdag 20 februari 2002, aanvang 20 uur

DE GESCHIEDENIS VAN DE KANSSPELEN

Lezing door de heer E. Diepgrond.

Let op: deze lezing stond eerder aangekondigd voor 12 februari en is dus verplaatst.

Plaats: Congregatiegebouw, Brabantse Turfmarkt 9, Delft. (Ingang Gasthuissteeg. Fietsenstalling aanwezig; (betaald) parkeren achter het gebouw).

Woensdag 6 maart 2002, aanvang 14 uur

EXCURSIE NAAR VREDESPALEIS EN MUSEUM
MESDAG IN DEN HAAG.

Nadere bijzonderheden zijn hierna vermeld.

Dinsdag 12 maart 2002, aanvang 20 uur

TIJDREKENKUNDE

Lezing door de heer ir. J.P.M. van Elk.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis
(Gebouw H), Reinier de Graafweg 3, Delft.

Woensdag 17 april 2002, aanvang 20 uur

HUIZENONDERZOEK AAN DE OUDE DELFT NRS
199 t/m 211

Lezing door de heer dr.ir. N.P.H.J. Roorda van Eysinga.

Plaats: Openbare Bibliotheek, Kruisstraat 71, Delft.

Deze lezing wordt georganiseerd in samenwerking met de Bibliotheek.

Woensdag 22 mei 2002, aanvang 20 uur

ALGEMENE LEDENVERGADERING.

Aansluitend de uitreiking van het Jaarboek 2001 en van de Le Comteprijs 2001.

Na de pauze houdt de heer dr. G. Verhoeven een lezing.

Donderdag 27 juni 2002, aanvang 20 uur

DE DELFTSE KAMER VAN DE VOC

Lezing door de heer drs. L. Schledom.

De eerder aangekondigde lezing over het Delftse tunnelproject is uitgesteld tot een later tijdstip.

Zaterdag 6 juli: Excursie naar de Botanische Tuin van de TUD.

Voor zover geen bijzonderheden zijn vermeld, volgen deze in 'DELFI' of een volgend convocaat.

In de tweede helft van 2002 worden nog enkele lezingen georganiseerd in het kader van de herdenking van de oprichting van de VOC in 1602.

THEMA VAN DE LEZING OVER DE KANSSPELEN

De rijke historie van de kansspelen behoort tot de culturele erfgoederen van de Nederlandse samenleving. De Staatsloterij behoort tot de oudste instellingen van Nederland. In het leven geroepen in 1726 als Generaliteitsloterij heeft het bedrijf alle stormen en wisselingen in ons volksbestaan ondergaan en is gebleven. Ondanks alle omwentelingen en veranderingen van regering of regeringsvorm bestaat nog steeds de Staatsloterij, 276 jaar jong.

Twee segmenten bepalen in principe de historie van loterijen, t.w. de geschiedenis van de voorgangers van de gecentraliseerde loterij (stads-, dorpsloterijen, enz.) en de geschiedenis van de gecentraliseerde loterijen, dus van Generaliteitsloterij naar Staatsloterij (1726-....).

Een loterij was een groot spektakel dat de hele stad in zijn greep hield en mag daarom met recht een wezenlijk onderdeel van de Nederlandse cultuur heten.

De spreker behandelt achtereenvolgens
Kansspelen verleden-heden-toekomst

- historie loterijen voor 1726
- historie loterijen na 1726

Nederlandse kansspelmarkt

Vergunningen vroeger en nu

Over hoofdprijzen gesproken vanaf 1726 ...

Over eindcijfers gesproken ...

Over winnaars gesproken ...

Na de pauze is er een loterij zonder inleg maar met prijzen!

De heer Diepgrond is commercieel manager Staatsloterij en directeur van het Nederlands Informatiecentrum voor Kansspelen.

THEMA VAN DE LEZING OVER TIJDREKENKUNDE

In zijn lezing behandelt de heer Van Elk ondermeer de volgende onderwerpen:

- Waarom hebben wij kalenders?
- De belangrijkste kalenderelementen
- De geschiedenis van de burgerlijke kalender
- De christelijke kalender
- De beginselen van de joodse en islamitische kalenders

Verder zullen de volgende vragen worden beantwoord.

- Wat is de Stilis Delficus?
- Wanneer is het Pasen?
- Welke dag is de schrikkelag?
- Wanneer begint de dag, de week, het jaar, de eeuw?
- Wat moet een genealoog van ME-dateringen weten?
- Waarom vierden Joden zoveel feestdagen dubbel?
- Waarom verhuisde men in Groningen op 13 mei?
- Valt de 13e van de maand vaker op een vrijdag?
- Kalenderverbetering? (Zo ja, waarom niet?)

EXCURSIE NAAR VREDESPALEIS EN MUSEUM MESDAG IN DEN HAAG

Op 6 maart brengen wij een bezoek aan het Vredespaleis, waar we een rondleiding krijgen. Vervolgens gaan we naar het nabij gelegen en pas gerestaureerde Museum Mesdag op de Laan van Meerdervoort. Hier worden we ontvangen met een kop thee of koffie, waarna we onder deskundige leiding het huis en de collectie bekijken.

De kosten aan deze middag verbonden bedragen 5,75 euro, exclusief entree Museum Mesdag (2,27 euro; met museumjaarkaart gratis; NS voordeel-urenkaart met MJK-logo halve prijs). Het aantal deelnemers is beperkt, dus bent u geïnteresseerd, geeft u zich dan op vòòr 18 februari door overmaking van 5,75 euro op giro nummer 58 73 45 t.n.v. Delfia Batavorum, Delft; graag met vermelding van uw telefoonnummer. U moet op eigen gelegenheid naar Den Haag reizen. Wij verzamelen voor de ingang van het Vredespaleis. De excursie begint om precies 14 uur.

Irene Leupen en Margo Poppink

DE LE COMTEPRIJS 2001

Zoals u wellicht weet, moet een project dat voor de Le Comteprijs 2001 in aanmerking kan komen, gereed gekomen zijn in het kalenderjaar 2001. De commissie houdt hieraan strikt de hand. Wij hebben gemerkt, dat dit nog niet algemeen bekend is, en dat dit soms tot onbegrip leidt.

De Commissie voor de Le Comteprijs heeft deze week aan het bestuur de lijst van verzamelde projecten overhandigd, en bovendien de drie projecten hieruit geselecteerd die door de commissie zijn genomineerd voor de Le Comteprijs 2001. Het bestuur moet uit de drie genomineerde projecten de winnaar kiezen.

De z.g. longlist wordt in de komende aflevering van 'DELFT' vermeld maar de genomineerden worden nu al bekendgemaakt.

- Gemeente Delft, Taakveld Onroerend Goed Management en het Vakteam Beheer Gemeentelijke Onroerende Zaken, voor het behoud en de restauratie van het brandspuithuisje van de voormalige gemeente Vrijenban aan de Nieuwe Plantage 113.
- De heer J.C. van Dijk, voor de restauratie van de voorgevel en de reconstructie van de samengestelde kapvorm van het pand Voldersgracht 6/6a.
- De Sint Barbara Stichting voor het plaatsen van een nieuw ingangspoortje in de muur van Sociëteit Alcuin aan de Oude Delft 55/57.

VRAAG EN AANBOD

De heer E.J. van Baarle (Vivaldihof 69, 2402 VE Alphen a/d Rijn, 0172-420553) biedt een schilderij te koop aan. Het is op paneel (40 X 50 cm) geschilderd door de Delftse schilder P.A. Haaxman (1814-1887) en ingelijst.

De locatie van de voorstelling is de Phoenixstraat-Wateringsevest met zicht op o.a. het torentje van het Hoogheemraadschap Delfland. Het schilderij is topografisch interessant omdat de huidige situatie er totaal anders uitziet. Het Gemeentearchief bezit een foto van het schilderij. De vraagprijs bedraagt 3.500 euro.

NIEUWE LEDEN

Drs. G.C.J. van Roon, Vrijheidslaan 620 te Leiden
Mevrouw Drs. M.B. van Leeuwen,
Molslaan 210 te Delft
Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Soendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

25^e jaargang

nummer 3

april 2002

AGENDA - data om te reserveren

Woensdag 22 mei 2002, aanvang 20 uur

JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING.
Aansluitend de uitreiking van het Jaarboek 2001 en de Le Comteprijs 2001. De agenda voor de ALV, de financiële jaarstukken en de notulen van de jaarvergadering d.d. 15 mei 2001 gaan hierbij.

Na de pauze houdt dr. G. Verhoeven een lezing over HET OUDE GASTHUIS/KONINGSVELD.

Plaats: Kapellezaal van het Reinier de Graaf Gasthuis (Gebouw H). Reinier de Graafweg 3, Delft.

Dinsdag 4 juni 2002, aanvang 19.30 uur

DRIE DECENNIA DISCUSSIE OVER 'DE DRIEDEKKER'.

Lezing door de maritiem historicus dr. B. Loeve.

Na de pauze wordt een demonstratie gegeven van de sleeptank van de faculteit.

Plaats: Het Lagerhuis van de Faculteit voor Werktuigbouwkunde en Maritieme Techniek van de TUD, Mekelweg 2, Delft.

N.B.: Let op de aanvangstijd. Bij het gebouw is voldoende parkeergelegenheid.

Donderdag 27 juni 2002, aanvang 20 uur

DE DELFTSE KAMER VAN DE VOC

Lezing door de heer drs. L. Schledom.

Plaats: de Museum- of Nachtwachtzaal van de Koninklijke Porceleyne Fles, Rotterdamseweg 196, Delft. Bij het gebouw is voldoende parkeergelegenheid.

Zaterdag 6 juli 2002 van 13.30 tot 15 uur

EXCURSIE NAAR DE BOTANISCHE TUIN VAN DE TECHNISCHE UNIVERSITEIT DELFT

Plaats: Julianalaan 67.

Het maximum aantal deelnemers is 50. Als u wilt

deelnemen dient u zich vooraf op te geven bij mevr. A. Bergman (tel. 015 - 2122928; e-mail: anne@wanadoo.nl) of bij de heer W.C.M. Zwennis (070 - 3935257; e-mail: berwz@wanadoo.nl). Vanaf het Delftse station is de Botanische Tuin bereikbaar met buslijnen 61 en 64 van Connexion.

Zaterdag 7 september 2002

DAGEXCURSIE NAAR ENKHUIZEN EN HOORN
Voor nadere bijzonderheden en de wijze van aanmelding zie hierna.

De lezingen van 4 en 27 juni en de excursies naar de Botanische tuin en naar Enkhuzen en Hoom worden gegeven in het kader van de herdenking dat 400 jaar geleden de VOC werd opgericht.

Voor zover geen bijzonderheden zijn vermeld, volgen deze in een volgende 'DELF' of convocaat.

Voor de periode na de zomervakantie staan de volgende lezingen op het programma.

Prof.dr. J.J. van Loef:

De geschiedenis van de Nobelprijzen.

Dr. K.F. van Eijk zal de eerste Anders Rozemondlezing geven over: De trezor van de TUD.

De heer H. Tetteroo: Streektaal.

Prof.ir. R. Gout: Twee beroemde Delftenaren:

Willem van Oranje en Piet Hein.

Mevrouw ir. E.I. Bijleveld - van der Hoeven:

Het Delftse tunnelproject.

Dr. C. van Leeuwen: Stalpart van der Wiele.

Mr. H. van Walsum: De Dominee/dichter De Genestet.

Dr. A.M. Verschuyf: Chirurgie ten tijde van de VOC.

THEMA VAN DE LEZING OVER HET OUDE GASTHUIS/KONINGSVELD

Ricardis van Holland, tante van Rooms-Koning en graaf van Holland Willem II, wordt wel aangeduid als 'stichteress van Delft'. Zij zorgt ervoor dat Delft in 1246 stadsrechten krijgt en sticht het premonstraten-serinnenklooster Koningsveld, waarschijnlijk in 1251. Een jaar later is voor het eerst sprake van een gasthuis in Delft. Dit gasthuis blijkt nauw verbonden te zijn met Koningsveld, hoewel het niet bij het klooster maar binnen de stadsmuren staat. Het besloten klooster heeft via zijn belangen in het Delftse gasthuis een stevige voet aan de grond in de lekenwereld. De gehele middeleeuwse periode door vindt strijd plaats tussen het stadsbestuur en Koningsveld, met als inzet de zeggenschap over het gasthuis. Deze twist wordt pas definitief beslecht in het voordeel van de stad tijdens de Opstand, als Koningsveld te gronde gaat. Centraal staat de vraag wat voor Koningsveld de eigenlijke inzet van de strijd was. Ging het alleen om de verdediging van oude belangen? Om macht en dus geld? Of beschouwde Koningsveld de bediening van het gasthuis als een essentieel onderdeel van de kloosterlijke taken?

THEMA VAN DE LEZING OVER DE DRIEDEKKER

In de lezing wordt de invoering bij de VOC van een nieuw scheepstype besproken. Het ging om de driedekker, al in 1763 stelden de Zeeuwse scheepsbouwers Willem Udemans sr. en jr. voor om dit type schip te gaan gebruiken. Tussen het voorstel en de ingebruikneming lag een tijdspanne van dertig jaar overleg en ruzie. Spreker geeft aan waarom het zo lang heeft geduurd voordat de driedekker uiteindelijk werd gebouwd en in gebruik genomen.

THEMA VAN DE LEZING OVER DE DELFTSE KAMER VAN DE VOC

Spreker, wetenschappelijk medewerker van de Gemeente Musea Delft, zal het ontstaan en de ontwikkeling van de Delftse Kamer van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) behandelen. De VOC, in de 17e en 18e eeuw een unieke, internationaal opererende handelsonderneming, heeft invloed gehad op alle facetten van het leven in Delft. Onder meer zal het Oost-Indisch avontuur van de Delftenaar, Pieter Walichsz worden gevolgd.

DE BOTANISCHE TUIN VAN DE TUD

De tuin is een rustige plek vlak bij het centrum waar, zowel buiten als in kassen, een grote verzameling planten staat, zoals vezelplanten, specerijen, voedingsgewassen en kleurstofhoudende gewassen. Medewerkers zullen uitleg geven over het wetenschappelijk onderzoek dat aan de verschillende gewassen wordt verricht. Het is ook mogelijk een bezoek te brengen aan de tentoonstelling 'Henri d'Acquet, botanisch verzamelaar van de Delftse VOC'. In de tuin is verder een bloemenmozaïek te bewonderen dat de vorm heeft van een wereldkaart met de contouren van de continenten en de overzeese gebiedsdelen van de VOC.

EXCURSIE NAAR ENKHUIZEN EN HOORN (VOC 1602-2002)

In het kader van de VOC herdenking wordt een bezoek gebracht aan de steden Enkhuzen en Hoorn waar, net als in Delft, een VOC kamer gevestigd was.

's Ochtends zullen we, na een kopje koffie onderweg, eerst historisch Enkhuzen aandoen waar we onder leiding van een stadsgids een VOC stadswandeling maken. Hierna gebruiken we de lunch in een restaurant met een werkelijk schitterend uitzicht. Vervolgens vertrekken we met de bus naar Hoorn waar een gids ons opwacht voor een VOC wandeling door het schilderachtige stadje. Aansluitend volgt een bezoek met rondleiding aan het Westfries Museum waar we onder meer een kijkje kunnen nemen in een prachtige VOC kamer en kennis kunnen maken met de geurige en kleurige producten door de VOC schepen meegebracht.

We vertrekken 's ochtends om 8 uur vanaf Phoenixstraat/Agathaplein en zullen circa 19 uur weer in Delft arriveren.

U kunt zich voor deze excursie opgeven door overmaking van e. 42,50 per persoon op giro 587345 t.n.v. Delfia Batavorum te Delft. Wilt u op het strookje vermelden excursie 7 september en ook uw telefoonnummer? Opgeven graag zo spoedig mogelijk. Mochten er meer aanmeldingen zijn dan beschikbare plaatsen, krijgen zij die afvallen hiervan tijdig bericht en vindt terugbetaling plaats.

De excursiecommissie,
Margo Poppink en Irene Leupen.

MR. H.E. PHAFF 50 JAAR ERELID

Het is dit jaar 50 jaar geleden dat mr. H.E. Phaff werd benoemd tot erelid van het (toen nog) Historisch Genootschap Delfia Batavorum. 'Facetten van Delft' vermeldt hierover: 'Mr. Phaff was enige jaren bestuurslid van het genootschap en een groot ijveraar voor het Delftse stadsschoon. Kort na zijn benoeming tot erelid vertrok hij naar Haarlem waar hij was benoemd tot gemeentesecretaris'. Het bestuur heeft de heer Phaff van harte gefeliciteerd met dit bijzondere jubileum. Als dank ontving de penningmeester een gift die werd bestemd voor het Delfia Batavorum Fonds.

DELFTSE VOC EVENEMENTEN 2002

Gedurende het gehele jaar 2002 worden in Delft tal van activiteiten georganiseerd die in het kader staan van de VOC. Meer informatie is te verkrijgen op de website www.delft.nl en bij het Evenementenbureau Delft (015-212 11 79).

'DE PORCELEYNE FLES'

De Projectgroep Delfts Aardewerk, die zich sinds 1980 met groot enthousiasme bezig houdt met het opstellen van een gegevensbestand van Delftse plateelbakkerijen, heeft onlangs het zesde deel van de reeks 'De Geschiedenis van de Delftse Plateelbakkerijen' doen verschijnen. Het boek behandelt de geschiedenis van de 'De Porceleyne Fles' tussen 1653-1850. Meer informatie in de Museumwinkel van het Prinsenhof, Agathaplein 2, Delft.

CONTRIBUTIE 2002

In januari 2002 zijn ongeveer 950 acceptgiro kaarten voor het overmaken van de contributie 2002 en eventueel een gift aan het Delfia Batavorumfonds onder de leden van de vereniging verspreid. Tot nu toe heeft de penningmeester 887 overmakingen van contributie ontvangen en 178 bijdragen aan het Delfia Batavorumfonds met een gezamenlijke waarde van e. 3241,67. Het bestuur is van mening, dat er wel eens een pluim op de hoed van de leden van onze vereniging mag worden gestoken. De betalingsmoraal blijkt hoog te zijn. Het bestuur dankt de schenkers van een gift aan het Delfia Batavorumfonds zeer. De gift bedroeg per schenker gemiddeld e. 18,21.

CONTRIBUTIE 2001

In contrast met het voorgaande blijkt, dat 13 leden hun contributie 2001 nog niet hebben betaald. Hoewel de betrokkenen daarover al twee maal persoonlijk bericht hebben gekregen, plaatsen wij toch maar weer een algemene oproep om uw vereniging niet in de kou te laten staan.

NIEUWE LEDEN

De heer J.J.A. van der Pluijm, Billitonstraat 13, Delft.
De heer A.C. Snaterse, van Almondestraat 27, Delft
Mevrouw K. Brouwer - Jongenelen,
Van der Lelijstraat 65 I, Delft.
Mevrouw A.J. Visser - van der Weel,
Boliviastraat 13, Delft.
De heer en mevr. J.Th.H. van Paassen - van der Meer,
Laan van Groenewegen 16, Den Hoorn.
Mevr. G.A. Verschuure, Dirklangendwarstr. 38, Delft.
Mevr. Dr. M.J. Blankwater, Kanaalweg 5A, Delft
Mevr. M.A. Dirkse - Breedveld, Kalfjeslaan 119, Delft.
De heer W. Berkhout, Van Bossestraat 38, Delft
De heer T.A. van Ham, Florijnstraat 37, Delfgauw.
De heer B. Smits, Sleutelbloem 50, Nootdorp.
De heer F.E. Peers, Delfgauwse Park 10, Delft.
De heer en mevrouw F.M. van der Jagt - Toet,
Oude Delft 12A, Delft.
De heer F.J. de Waard, Wateringsvest 21, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

NIEUWE ADVERTEERDERS

Het bestuur heeft de volgende Delftse bedrijven bereid gevonden om een advertentie in het jaarboek te plaatsen.

Bender Beheer BV, Binnenwatersloot 10, Delft
Visrestaurant Den Blauwen Snoeck,
Verwersdijk 14, Delft
De Deughsahme Waer, Brabantse Turfmarkt 65, Delft
Electrotechnisch Bureau C. van Kapel,
Hugo de Grootstraat 122, Delft
Van der Leeuw Optiek, Koommarkt 86, Delft
Boek- en Kantoorboekhandel Paagman,
Papsouwse laan 234/236, Delft
Woninginrichting Van Witteloostuijn,
Koommarkt 89, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.

HISTORISCHE VERENIGING DELFIA BATAVORUM

VERSLAG VAN DE 66e ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 15 MEI 2001 IN DE KAPELLEZAAL VAN HET REINIER DE GRAAF GASTHUIS TE DELFT

1. Opening

De voorzitter, drs. W.H.M. Aalbers, opent de vergadering. Hij heet de circa 100 aanwezigen welkom, in het bijzonder de ereleden prof. J.J. van Loef en drs. A.J.H. Rozemond. Met uitzondering van mevrouw A.M.G. Sterringa, die met kennisgeving afwezig is, is het bestuur aanwezig.

2. Notulen van de algemene ledenvergadering van 23 mei 2000

Het verslag wordt zonder opmerkingen goedgekeurd.

3. Mededelingen

- * De voorzitter feliciteert enkele leden van de vereniging die een koninklijke onderscheiding hebben ontvangen.
- * Op 6 juni organiseert de excursiecommissie een bezoek aan enkele bijzondere stadstuinen.
- * De Commissie Behoud Stadsschoon heeft in een brief aan Burgemeester en Wethouders zijn bezwaren over de gang van zaken bij de herbestrating van de binnenstad uiteengezet.
- * Het bestuur heeft onder de leden een enquête gehouden waarin werd gevraagd naar wensen en mate van tevredenheid met het programma aanbod. Dr. G. Verhoeven geeft een kort overzicht van de resultaten.

4. Financieel jaarverslag van de penningmeester

De jaarrekening 2000, de balans 2000 en het overzicht van de fondsen worden zonder opmerkingen goedgekeurd.

5. Verslag van de kascommissie en decharge van het bestuur

De voorzitter deelt mee dat de heer J.W. Zuiderwijk, lid van de kascommissie, in het ziekenhuis is opgenomen. Wegens afwezigheid van de andere leden van de commissie leest de voorzitter de verklaring van de kascommissie voor. De kascommissie heeft de financiële administratie gecontroleerd en in orde bevonden. Op voorstel van de voorzitter wordt door de aanwezigen decharge van het bestuur verleend.

6. Verkiezing van een nieuw lid van de kascommissie

Mevrouw B. Zwennis-de Vries heeft de statutaire periode van drie jaar zitting gehad in de kascommissie en treedt af. Ing. W.A.G. van Leeuwen verklaart zich bereid haar plaats in te nemen. Als dank voor het verrichte werk ontvangt het uittredende lid bloemen. De commissie bestaat thans uit de heren Zuiderwijk (voorzitter), A.W. Brouwer en Van Leeuwen.

7. - Toezending kwartaalblad 'DELFI'

De voorzitter deelt mee dat na een onderbreking van enkele jaren, het Cultuurhistorisch Bulletin 'Delf' opnieuw gaat verschijnen en dat de mededelingen van Delfia Batavorum in het blad worden opgenomen. Vanaf 2002 krijgen de leden het blad vier maal per jaar toegezonden. Hiernaast ontvangen zij drie maal per jaar een convocaat in de gebruikelijke vorm.

- Voorstel contributieverhoging

Voor de financiering van deelname aan de uitgave van 'Delf' is

een kleine contributieverhoging noodzakelijk. De voorzitter stelt voor om vanaf 2002 de contributie te verhogen tot euro 14 voor leden en tot euro 18 voor twee personen op één adres.

- Begroting 2002

De begroting 2002 wordt zonder opmerkingen geaccordeerd.

8. Enquete

Zie punt 3.

9. Bestuursmutatie

De bestuursleden drs. W.H.M. Aalbers en ir. F.N. Vroom hebben één periode van drie jaar zitting in het bestuur. Dr. W.C.M. Zwennis heeft twee perioden zitting. Zij stellen zich opnieuw verkiesbaar. Nadat zij de zaal hebben verlaten stelt de vice-voorzitter, dr. G. Verhoeven, hun herverkiezing aan de orde. De aanwezigen stemmen met applaus in met hun herbenoeming.

Dr. G. Verhoeven heeft zich niet herkiesbaar gesteld voor een tweede periode. Hij is wel bereid adviseur van het bestuur en voorzitter te blijven. De voorzitter dankt de aftredende vice-voorzitter voor zijn werk voor de vereniging en zegt toe dat hem nog een afscheid van het bestuur zal worden aangeboden. In zijn plaats wordt benoemd mevrouw drs. G.D. van Walsum-Kieft.

10. Rapportage door ir. W.F. Weve, voorzitter van de commissie voor de Le Comteprijs.

Ir. W.F. Weve geeft een overzicht van de vijftien verfraaiingen die in Delft in 2000 gereed zijn gekomen en door de commissie zijn beoordeeld. De commissie heeft unaniem drie nominaties aan het bestuur voorgedragen. Dit zijn Stichting Pieter van Foreest voor het aanbrenge van een medaillon met het portret van Foreest aan het pand Oude Delft 147; de heer G.A. Meeuwis voor het plaatsen van een uithangteken aan de gevel van Oude Delft 82 en voor het vernieuwen van een stoep met stoeppalen; ir. en mevrouw J. Koelstra-van der Struif voor de restauratie van de voorgevel van Voorstraat 12 en het aanbrenge daarin van een gevelsteen voorstellende 'De Ghecapte Poel'.

11. Uitreiking van de Le Comteprijs 2000

De voorzitter deelt vervolgens mee dat het bestuur heeft besloten de Le Comteprijs 2000 toe te kennen aan de heer en mevrouw Koelstra. Hierna reikt hij de prijs uit, een speciaal vervaardigd Delfts blauw bord, en overhandigt hij de drie genomineerden een bouquet bloemen.

12. Aanbieding van het Jaarboek 2000 door dr. H.L. Houtzager, voorzitter van de redactiecommissie

Dr. Houtzager geeft een overzicht van de gevarieerde inhoud van het jaarboek. Hij dankt de auteurs en adverteerders die gezamenlijk de uitgave mogelijk hebben gemaakt. De redactiecommissie heeft besloten het jaarboek 2000 op te dragen aan mevrouw P.C. van der Heijden-Wolfhagen 'voor haar jarenlange inzet om de geschiedenis van Delft aan binnen- en buitenlandse toeristen uit te dragen'. Na een dankwoord door de zeer verraste mevrouw Van der Heijden dankt de voorzitter de redactiecommissie voor het vele werk dat is gedaan om wederom een fraai verzorgd jaarboek uit te brengen.

13. Rondvraag

De heer Koelstra vraagt het woord. Hij bedankt het bestuur voor de toekenning van de Le Comteprijs en geeft vervolgens een korte uiteenzetting van de overwegingen om het huis Voorstraat 12 te restaureren.

14. Uitreiking van de J.W. Blokpenning aan de Projectgroep Delfts Aardewerk

De voorzitter memoreert dat de Projectgroep Delfts Aardewerk sinds haar oprichting in 1980 met grote volharding de taak die zij op zich heeft genomen, namelijk de beschrijving van de geschiedenis van de Delftse plateelbakkerijen, uitvoert. De toekenning van de J.W. Blokpenning vindt hij bijzonder verdient. Onder applaus overhandigt de voorzitter de penning en bloemen aan de leidster van de groep mevrouw W. Hoekstra-Klein.

15. Lezing over de geschiedenis van de Projectgroep Delfts Aardewerk door mevrouw W. Hoekstra-Klein

In haar lezing vertelde mevrouw Hoekstra over het doel van de werkgroep, n.l. het sorteren en inventariseren van de door de verzamelaar mr. A.H.H. van der Burgh nagelaten gegevens over Delftse plateelbakkers en plateelbakkerijen. De inspanningen van de projectgroep heeft tot nu toe geresulteerd in vijf boeken waarin de geschiedenis van acht plateelbakkerijen wordt beschreven. Na haar lezing overhandigde mevrouw Hoekstra aan mevrouw D. Lokin, directeur van Stedelijk Museum het Prinsenhof en aan de voorzitter van Delfia Batavorum deel 5 van de reeks dat handelt over plateelbakkerij 'Het Hart'.

16. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun bijdragen aan de gedachtenwisseling en sluit de vergadering.

DELFLA BATAVORUM

AGENDA VOOR DE ALGEMENE LEDENVERGADERING D.D. 22 MEI 2002

1. Opening door de voorzitter
2. Verslag van de Algemene Ledenvergadering d.d. 15 mei 2001
3. Mededelingen
4. a. Financieel jaarverslag van de penningmeester:
Jaarrekening 2001
Balans 2001 en overzicht fondsen 2001
b. Verslag van de kascontrolecommissie en decharge van het bestuur
5. Begroting 2002
6. Verkiezing van een nieuw lid van de kascontrolecommissie
7. Bestuursmutaties
8. Rapportage door ir. W.F. Weve, voorzitter van de Commissie voor de Le Comteprijs
9. Uitreiking van de Le Comteprijs 2001
10. Aanbieding van het Jaarboek 2001 door dr. H.L. Houtzager, voorzitter van de Redactiecommissie
11. Rondvraag

PAUZE

12. Lezing door dr. G. Verhoeven over HET OUDE GASTHUIS/KONINGSVELD
13. Sluiting door de voorzitter

TOELICHTING OP DE PUNTEN 2, 4 EN 5 VAN DE AGENDA

Het verslag van de algemene ledenvergadering d.d. 15 mei 2001, de financiële verslagen over 2001, het verslag van de kascontrolecommissie en de begroting 2002 gaan hierbij. In het jaarboek 2001 zijn de jaarverslagen van de secretaris en van de secretaris Commissie Behoud Stadsschoon opgenomen.

TOELICHTING OP PUNT 7 VAN DE AGENDA

Mevrouw W.J.B.I. Leupen-van den Bosch en mevrouw M. Poppink-de Kleer hebben zes jaar zitting in het bestuur. Zij stellen zich niet herkiesbaar. Het bestuur stelt voor in hun plaats als leden te benoemen de heren ir. J. Koelstra en M. van Noort.

Mevrouw A. Bergman heeft eveneens zes jaar zitting in het bestuur. Zij stelt zich herkiesbaar voor een derde periode.

Tegencandidaten kunnen worden voorgesteld door tenminste tien leden. De namen van de tegencandidaten moeten tenminste drie dagen voor de aanvang van de algemene ledenvergadering schriftelijk aan de secretaris zijn meegedeeld. (Art 8, lid 4 van de statuten).

TOELICHTING OP PUNT 10 VAN DE AGENDA

De leden die de contributie voor het jaar 2002 hebben betaald, kunnen in de pauze van de vergadering het jaarboek 2001 in ontvangst nemen.

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Scendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

25^e jaargang

nummer 4

oktober 2002

MR. H.E. PHAFF OVERLEDEN

Ons oudste erelid, mr. H.E. Phaff is op 13 juli 2002 op 88-jarige leeftijd te Haarlem overleden. Mr. Phaff was gemeentesecretaris van Delft van 1949 tot 1952, ten tijde van burgemeester Van Walsum sr. Tijdens een vacature was hij in deze periode ook enige tijd directeur van het Stedelijk Museum Het Prinsenhof. Na Delft vertrok mr. Phaff naar Haarlem als gemeentesecretaris. Later werd hij directeur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Bij zijn vertrek uit Delft werd de heer Phaff benoemd tot erelid van Delfia Batavorum. In zijn Delftse jaren vervulde hij een belangrijke rol in het culturele leven in onze stad. Hij richtte ondermeer het Justitiemuseum op in de toren van het stadhuis.

Het bestuur wenst zijn echtgenote en familieleden veel sterkte bij het verwerken van dit grote verlies.

AGENDA - data om te reserveren!

Dinsdag 15 oktober 2002, aanvang 20 uur

'DE VERBEELDING VAN DE VOC'.

Onder leiding van drs. Pim Westerkamp gaan drie deskundigen, dr. Susan Legene (Tropenmuseum, Amsterdam), drs. Wim Manuhutu (Moluks Historisch Museum, Utrecht) en drs. Ruud Spruit (Westfries Museum, Hoom) in discussie over de licht- en schaduwzijden van de aanwezigheid van de VOC in 'ons Insulinde'.

Plaats: Aula van Grotius College, Juniusstraat 8, Delft.

Woensdag 20 november 2002, aanvang 20 uur

P.A. de GENESTET

Lezing door mr. H.V. van Walsum.

Plaats: De Genestet-kerk, Oude Delft 102, Delft.

Woensdag 11 december 2002, aanvang 20.30 uur

De Literaire Salon organiseert een interview met Jan Siebelink over zijn nieuwste roman 'Margaretha'.

Interviewer is Arjen Peters, recensent bij De Volkskrant.

Plaats: Waalse Kerk, Oud Delft 181, Delft.

Toegangsprijs 12,50 euro; voor leden van Delfia Batavorum en vrienden van de Literaire Salon 10 euro.

Kaarten bij boekhandel De Omslag en bij de Openbare Bibliotheek.

Donderdag 12 december 2002, aanvang 20 uur

HET TRESOOR VAN DE TU – DELFT

De eerste Anders Rozenmondlezing

door mr. K.F. van Eijk.

Plaats: Openbare Bibliotheek, Kruisstraat 71, Delft

De thema's van de drie lezingen werden vermeld in 'DELFT' nr 3, 2002.

Dinsdag 20 mei 2003, aanvang 20 uur

Jaarlijkse Algemene Ledenvergadering

Historische Vereniging Delfia Batavorum

Secretariaat:
Dr. W.C.M. Zwennis
Pater Doumenstraat 9
2286 PP Rijswijk
tel. 070 3935257

Penningmeester:
Ir. J.F. van Mierlo
Scendastraat 3
2612 EK Delft
tel. 015 2134315

Gironummer:
58 73 45 t.n.v.
Delfia Batavorum
Delft

25^e jaargang

nummer 4

oktober 2002

MR. H.E. PHAFF OVERLEDEN

Ons oudste erelid, mr. H.E. Phaff is op 13 juli 2002 op 88-jarige leeftijd te Haarlem overleden. Mr. Phaff was gemeentesecretaris van Delft van 1949 tot 1952, ten tijde van burgemeester Van Walsum sr. Tijdens een vacature was hij in deze periode ook enige tijd directeur van het Stedelijk Museum Het Prinsenhof. Na Delft vertrok mr. Phaff naar Haarlem als gemeentesecretaris. Later werd hij directeur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Bij zijn vertrek uit Delft werd de heer Phaff benoemd tot erelid van Delfia Batavorum. In zijn Delftse jaren vervulde hij een belangrijke rol in het culturele leven in onze stad. Hij richtte ondermeer het Justitiemuseum op in de toren van het stadhuis.

Het bestuur wenst zijn echtgenote en familieleden veel sterkte bij het verwerken van dit grote verlies.

AGENDA - data om te reserveren!

Dinsdag 15 oktober 2002, aanvang 20 uur

'DE VERBEELDING VAN DE VOC'.

Onder leiding van drs. Pim Westerkamp gaan drie deskundigen, dr. Susan Legene (Tropenmuseum, Amsterdam), drs. Wim Manuhutu (Moluks Historisch Museum, Utrecht) en drs. Ruud Spruit (Westfries Museum, Hoom) in discussie over de licht- en schaduwzijden van de aanwezigheid van de VOC in 'ons Insulinde'.

Plaats: Aula van Grotius College, Juniusstraat 8, Delft.

Woensdag 20 november 2002, aanvang 20 uur

P.A. de GENESTET

Lezing door mr. H.V. van Walsum.

Plaats: De Genestet-kerk, Oude Delft 102, Delft.

Woensdag 11 december 2002, aanvang 20.30 uur

De Literaire Salon organiseert een interview met Jan Siebelink over zijn nieuwste roman 'Margaretha'.

Interviewer is Arjen Peters, recensent bij De Volkskrant.

Plaats: Waalse Kerk, Oud Delft 181, Delft.

Toegangsprijs 12,50 euro; voor leden van Delfia Batavorum en vrienden van de Literaire Salon 10 euro.

Kaarten bij boekhandel De Omslag en bij de Openbare Bibliotheek.

Donderdag 12 december 2002, aanvang 20 uur

HET TRESOOR VAN DE TU – DELFT

De eerste Anders Rozenmondlezing

door mr. K.F. van Eijk.

Plaats: Openbare Bibliotheek, Kruisstraat 71, Delft

De thema's van de drie lezingen werden vermeld in 'DELFT' nr 3, 2002.

Dinsdag 20 mei 2003, aanvang 20 uur

Jaarlijkse Algemene Ledenvergadering

TERUGBLIK OP ONZE EXCURSIE NAAR HOORN EN ENKHUIZEN

Mevrouw C.M. van Rossum-Nieboer, deelneemster aan de excursie, schreef het volgende verslag op rijm over deze zeer geslaagde dag.

Om acht uur vertrokken we uit Delft vanaf de Phoenixstraat,
met twee bussen en redelijk weer, we waren iets verlaat.
Mevrouw Poppink en mevrouw Leupen hebben ons begeleid,
de tocht was mooi, na Amsterdam werd het landschap wijd.

In Blokker was de koffie een zalfje voor onze keel,
restaurant 'Nadorst' ontving ons op de ruime deel.
Een sappige appelpunt zowaar meteen erbij geserveerd,
een onverwachte geste, door ons zeer geapprecieerd.

In Enkhuizen werd eerst een park met ons bezoek vereerd,
en dan een prachtig huis waarvan we veel hebben geleerd.
Snouck van Loosen was de stichter van zowel park als huis,
zoveel rijke schoonheid zie je niet bij gewone mensen thuis.

Goudleren en velours behang, verfijnd porcelein,
alles eromheen was werkelijk geen schone schijn.
Gedreven en haarfijn werd ons alles uit de doeken gedaan
door Joke, onze gids, wat haar uitstekend af is gegaan.

De lunch in 'Watermusic' was ook weer magnifiek,
een licht soepje met havengezicht is immers uniek?
De verse broodjes, beleg, kroket, melk, sap en fruit
smaakten ons geweldig: 'Watermusic' is een blij geluid!

In Hoorn troffen we Hieke die ons kundig de weg wees,
onder meer langs Jan Pietersz. Coen wie men eertijds prees,
doch die we nu in het licht van zijn tijd moeten zien,
in ménig land had het op deze wijze kunnen geschieden.

Wonderschone gevels herinneren ons nu nog aan de VOC,
tuinen en hofjes, hoe verhiel zich "Hoorn en de Zee"?
Aan Rode Steen, vermengd met geuren van kruidnagel en foelie,
herbergt het Westfries Museum eveneens interessante historie.

De VOC kamer daar was echt fantastisch ingericht,
woorden schieten hiervoor tekort in mijn gedicht.
Ik hoop dat ook Delft eens zo'n rijke kamer krijgen mag,
wie weet wordt deze wens realiteit op een gewisse dag.

Tenslotte moe maar voldaan huiswaarts gekeerd,
na een fijne dag waarop we veel hebben geleerd,
samen genoten en bewonderd, mooie dingen hebben gezien,
dank aan de VOC, Delfia Batavorum, Connexion bovendien.

DE DELFTSE PLATEELBAKKERIJ 'HET FORTUYN'

In de door Wil Hoekstra-Klein geschreven serie over de geschiedenis van de Delftse plateelbakkerijen is deel 7 verschenen. Het deel behandelt plateelbakkerij 'Het Fortuyn' (1661-1784). Het was één van de vier aan de Lange Geer gevestigde plateelbakkerijen. Net als 'De Drie Klokken' en 'Het Hart' was dit bedrijf in het bezit van de familie Mesch.

Aan de orde komen plaatsbepaling, eigenaren, familie-relaties, personeel, arbeidscontracten, inventarissen, gebruikte materialen en gereedschappen, financiële aspecten, handel, merken, enz. Verder is onder meer een uitgebreide, voor genealogen zeer bruikbare index toegevoegd.

Voor de totstandkoming van het boek is geput uit de nagelaten notities van mr. A.H.H. van der Burgh (1845-1904) en mevrouw P. Beydals, die in de jaren dertig tot vijftig verbonden was aan het Gemeentearchief van Delft. Het boek en de reeds verschenen delen zijn verkrijgbaar bij Stedelijk Museum Het Prinsenhof, Museum Lambert van Meerten, Gemeentearchief Delft, Antiekhandel 'De Porcelijne Lampetkan' en Boekhandel Huyser. Prijs van de delen 1 t/m 5: 11,35 euro per stuk; delen 6 en 7: 22 euro per stuk.

DE SNIJKUNST VERBEELD

Ter gelegenheid van het 750-jarig bestaan van het Reinier de Graaf Gasthuis te Delft, het oudste nog bestaande ziekenhuis van Nederland, is in het Stedelijk Museum Het Prinsenhof t/m 19 januari 2003 de tentoonstelling 'De Snijkunst Verbeeld - Genees- en heelmeesters aan het werk' te bezichtigen. Centraal staan vier indrukwekkende geschilderde groepsportretten van dokters en chirurgijnen, bekend als 'anatomische lessen'. Zij vormen de op een na grootste collectie ter wereld en zijn in het bezit van de Reinier de Graaf Groep. Ter gelegenheid van het 750-jarig bestaan worden de schilderijen officieel overgedragen aan het Prinsenhof.

Naast schilderijen brengen boeken, prenten, tekeningen en instrumenten de praktijk in beeld. Er zijn onder meer scheer- en aderlaatbekkens, brandijzers voor het dichtbranden van bloedvaten en schedelboren. Verder worden diverse archeologische vondsten afkomstig van het Gasthuisterrein in Delft getoond.

Ieder zondag om 13 en om 15 uur kunt u deelnemen aan een rondleiding door de tentoonstelling.

KASTELEN OP HET INTERNET

Het Duivense internetbedrijf Absolute Figures schenkt met zijn website AbsoluteFacts.nl aandacht aan kunst en cultuur. De website is ingedeeld in verschillende rubrieken, waaronder biografieën, geschiedenis, wetenschap en kastelen. De rubriek 'Kastelen' staat onder redactie van Ben Hendriks. De schrijver neemt u mee op een zwerftocht langs bekende en minder bekende kastelen en buitenplaatsen en geeft u uitgebreide informatie over hun ontstaansgeschiedenis en belangrijkste bewoners. Met passende anekdotes en beschrijvingen wordt de geschiedenis tot leven gebracht. Voor de kastelenrubriek heeft Ben Hendriks vooral gebruikt gemaakt van zijn in de loop van vele jaren opgebouwde archief dat behalve de gegevens, ook uit een groot fotoarchief bestaat.

AANGEBODEN

De heer E.J. van Baarle, Vivaldihof 69, 2402 VE Alphen a/d Rijn, tel. 0172-420553, heeft een schilderij te koop. Het gaat om een ingelijst olieverfschilderij van Jan Simon Knikker (geboren te Leiden op 8 februari 1911). De afmeting is ca. 40 X 31 cm. De locatie van de voorstelling is het Vrouwjutteland met zicht op de Nieuwe Kerk, gezien vanaf de Dertienhuizen. Knikker was een geziene schilder, navolger van de Haagse School, waarvan vooral de stadsgezichten in het buitenland zeer gezocht zijn. Zo vermeldt het lexicon van P. Scheen.

Het geheel is in zeer goede staat en topografisch interessant. De vraagprijs bedraagt 3.500 euro.

JAARBOEKEN

Speciaal hen die nog niet zo lang lid zijn van onze vereniging wijzen wij erop dat van de jaarboeken 1992 tot 2001 nog een klein aantal in voorraad is bij mevrouw A. Sterringa. Als u boekjes mist en u uw collectie compleet wilt maken neemt u dan contact met haar op (tel. 015-214 09 02).

NIEUWE LEDEN

Mevr. L. Kroes - van Mierlo, St. Jorisweg 9, Delft

Dhr. J. van der Aalst, Molièrezijde 17, Zoetermeer.

Mevr. D. van den Burg, Gasthuislaan 229, Delft.

Mevr. A. Ekkelkamp en dhr. G. Kok, Rietveld 186, Delft.

Dhr. H. Fruyt van Hertog, Hugo de Grootstraat 174, Delft.

Mevr. J.M. Gommers, J.J. Slauerhofflaan 177, Delft.

Mevr. P.M. Jutte, Papsouwselaan 39, Delft.

Mevr. E.M. Koets - Stoutjesdijk,

Paulus Buysstraat 37, Delft.

Dhr. G.F. Köhler, Roëllstraat 9, Delft.

Dhr. M. Overbeek, Aaraustraat 21, Delft.

Mevr. drs. M.E.M. Remery - Voskuil,

Oosteinde 44, Voorburg.

Dhr. H.H. Vlasbloem, Noordeinde 108, Delft.

Het bestuur heet hen hartelijk welkom.